

y 41

POLSKA GOSPODARCZA TYGODNIK

1 9 3 7

**POLSKIE
KOPALNIE SKARBOWE**

NA GÓRNYM ŚLĄSKU

SPÓŁKA DZIERŻAWNA
SPÓŁKA AKCYJNA
SOCIÉTÉ FERMIÈRE DES MINES
FISCALES DE L'ÉTAT POLONAIS
EN HAUTE-SILÉSIE.

CHORZÓW I G. ŚL.

RYNEK, L. 915

TELEFON 409-01

SPRZEDAŻ

WĘGLA, KOKSU, BRYKIETÓW I SIARCZ. AMONU

Z KOPALNÍ „KRÓL, BIELSZOWICE, KNURÓW”

ADR. TELEGR. SKARBOFERME CHORZÓW

541 POLSKA GOSPODARCZA

TYGODNIK, WYDAWANY PRZY POPARCIU MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU ORAZ MINISTERSTW: SKARBU, ROLNICTWA I REF. ROLN., KOMUNIKACJI, POCZT I TELEGR.

WYCHODZI W SOBOTY

TREŚĆ ZESZYTU

	STR.		STR.
BUDŻET WYKONANY Z NADWYŻKĄ — A. K. IVANKA	541	KOMUNIKACJA I TRANSPORT	558
MISJA WICEMINISTRA JASTRZĘBSKIEGO — JANUSZ RAKOWSKI	543	ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE	558
KRONIKA GOSPODARCZA:		KRONIKA TYGODNIOWA:	
Komisja Kontroli Cen		PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ	559
Sprawa obniżenia kosztów produkcji		TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓLKACH AKCYJNYCH	559
Z MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU	548	SKARBOWOŚĆ I FINANSE:	
Z MINISTERSTWA SKARBU	549	PODATKI I OPŁATY	560
GÓRNICZTWO I PRZEMYSŁ:		Nowe rozporządzenie wykonawcze do ordynacji podatkowej—B. H.	
PRZEMYSŁ NAFTOWY	549	PIENIĄDZ I KREDYT	564
Przemysł rafineryjny w roku 1936 — Inż. P. Wrangel		Instrukcja w sprawie regulowania należności za importowane do Polski towary	
PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY	551	RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH	571
PRZEMYSŁ DRZEWNY	553	Z BANKU POLSKIEGO	572
ROLNICTWO	553	PRZEGLĄD ZAGRANICZNY:	
Zakaz wywozu zboża i wprowadzenie norm przemiałowych—H. H.		KRONIKA ZAGRANICZNA:	
HANDEL:		OGÓLNE	573
HANDEL ZAGRANICZNY	555	CZECHOSŁOWACJA	574
HANDEL WEWNĘTRZNY	556	Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH	574
KRAJOWE RYNKI TOWAROWE	556		
RYNEK AKCYJNY	557		
CŁO ORAZ REGLAMENTACJA	557		

BUDŻET WYKONANY Z NADWYŻKĄ

ROK BUDŻETOWY 1936/37 zostaje zamknięty nadwyżką. Wydatki za 12 miesięcy wyniosły według tymczasowych zestawień kasowych zł 2 158 miln., dochody zaś—zł 2 164 miln. Przewyżka więc dochodów nad wydatkami stanowi zł 6 miln., uwzględniając jednak wydatki okresu ulgowego, nadwyżka budżetowa za 1936/37 r. wyniesie zł 2·4 miln. Zamierzenia programowe zostały więc zrealizowane; zrównoważony budżet na 1936/37 r. (przewidywał on zł 85 tys. nadwyżki) okazał się zrównoważony i w wykonaniu, tworząc tym samym realny fundament dla zdrowej polityki gospodarczej, albowiem—jak to zwięźle ujął jeden ze starych edyktów francuskich: „la félicité des peuples dépend principalement d'une bonne administration des finances“.

Ostatnim budżetem, który został wykonany z nadwyżką, był budżet na 1929/30 r. Budżet ten inkasował wpływy z okresu szczytu fali koniunkturalnej 1928/29 r.

i zamknięty został nadwyżką zł 38 miln. Poczynając od tego okresu, równoległe z rozwijającą się depresją gospodarczą, zamykane są poszczególne lata—mimo uporczywej walki—deficytami budżetowymi. Tempo, a poniekąd i możliwości kompresji wydatków—nie nadały za kurczącymi się dochodami Skarbu—mimo wprowadzenia niektórych nowych źródeł dochodowych wzgl. podwyższenia obciążeń podatkowych. Liczbowo ten rozwój sytuacji budżetowej ilustruje następujące zestawienie deficytów (w miln. zł):

1930/31	62
1931/32	206
1932/33	246
1933/34	372
1934/35	291 ¹⁾
1935/36	263

¹⁾ Bez uwzględnienia w dochodach wpływu z Pożyczki Narodowej w wysokości zł 175 miln.

Jednocześnie sytuacja gospodarcza kraju rozwijała się następująco:

	1928	1932	1935	1936
	przeciętne miesięczne			
Wskaźnik ogólny produkcji przemysłowej	100	54	66	72
Wskaźnik cen hurtowych:				
rolnych	100	59	44	45
przemysłowych	100	67	57	57
Przepracowane robotniko-godziny (miln. przec. tyg.)	24·0	12·4	16·1	17·4
Nafadowane wagony 15-tonowe (przec. dziennie w tys.)	15·6	9·5	11·0	11·6

Wykonanie budżetu w 1936/37 r. jest realizacją postawionej w programie gospodarczym zasady równowagi budżetowej. Niewątpliwie, iż wykonanie budżetu na 1936/37 r. znajdowało się na fali zwyżkującej koniunktury, co sprzyjało pomyślnemu kształtowaniu się dochodów, jednakże bezdeficytowe wykonanie budżetu na 1936/37 r. nie stoi bynajmniej w prostym i wyłącznym związku z poprawą koniunkturalną. Osiągnięcie równowagi budżetowej w 1936/37 r., której efekt liczbowo scharakteryzować moglibyśmy sumą zł 266 miln. (deficyt 1935/36 r.—zł 263·4 miln., nadwyżka 1936/37 r.—zł 2·4 miln.) jest rezultatem oddziaływania trzech zespołów czynników:

- 1) zarządzeń i norm finansowych,
- 2) zarządzeń, dotyczących administracji państwowej w zakresie wykonywania budżetu,
- 3) pomyślnego rozwoju koniunkturalnego

Jesienią 1935 r. Rząd wydaje szereg dekretów, które w skutkach swych miały pewne przesunięcia w podziale dochodu społecznego pomiędzy gospodarstwami prywatnymi, jak również pomiędzy gospodarką publiczną i gospodarką społeczną.

Przesunięcia scharakteryzować można (w przybliżeniu) liczbami następującymi:

	Skarb Państwa		Gospodarka prywatna	
	zyskać	stracić	zyskać	stracić
	miliony złotych			
Reforma podatku dochodowego i specjalny podatek od wynagrodzeń	210			210
Reforma podatku od lokali		7	12	
Ulgi w spłacie zaległości podatkowych, obniżenie obciążeń daninami komunalnymi		35	60	
Reforma emerytur i rent	20			20
Ulgi w spłacie kredytów budowlanych		5	5	
Rewizja tariff kolejowych		85	85	

W ten sposób akcja dekretowa w końcu 1935 r. nie ograniczyła się bynajmniej do jednostronnego nakładania świadczeń na społeczeństwo na rzecz Skarbu Państwa, odwrotnie—stworzyła ona szereg wzajemnych ulg i świadczeń, które, łącznie z przeprowadzoną wówczas obniżką cen sztywnych, stwarzały lepszy potencjał dalszego koniunkturalnego rozwoju.

Dochody z danin publicznych i monopolów

	1936/37	1935/36 ¹⁾
	miliony złotych	
Daniny publiczne i monopole	1 854	1 668
Daniny publiczne	1 213	1 027
W tym:		
Podatek gruntowy	60	57
„ przemysłowy	225	231
„ dochodowy	246	200

Podatki pośrednie	182	183
w tym:		
podatek od cukru	131	132
Cło	92	83
Opłaty stempłowe	83	71
Specjalny podatek od wynagrodzeń	175	52 ¹⁾

Jak widzimy, w rezultacie preliminowany na rok 1936/37 budżet danin w wysokości zł 1 175 miln. został wykonany w wysokości zł 1 213 miln., a więc z nadwyżką 3·2% w stosunku do budżetu 1936/37 r.

Dochody budżetowe²⁾

	1936/37	1935/36	1936/37 w stosunku do 1935/36	
	miliony złotych			
Daniny	1 213	1 027	+186	
Monopole	638	641		- 3
Wpłaty przeds. państw.	71	67	+ 4	
Dochody administracyjne	242	268		-26
Razem:	2 164	2 003	+190	-29

Z zestawienia powyższego widzimy, że zwyżkę w stosunku do 1935/36 r. wykazały w 1936/37 r. również wpłaty przedsiębiorstw, a mianowicie: Lasy Państwowe zł 1·6 miln., Poczta zł 1·8 miln. Należy zaznaczyć, iż przedsiębiorstwo „Lasy Państwowe” w stosunku do preliminowanych dochodów budżetowych na 1936/37 r. wykazało nadpłatę zł 4·6 miln. Zawiodła natomiast preliminowana kwota wpłaty Kolei Państwowych (preliminowano zł 76 miln., wpłacono zł 9·6 miln.). Wpłynęły na to dwie przyczyny: 1) zmniejszone wpływy kolei w związku z obniżką taryfy kolejowej, przy czym początkowo wzrost przewozów nie zdążył skompensować ubytku z tytułu obniżki taryfy, oraz 2) zaniechanie finansowania inwestycji kolejowych przy pomocy operacji kredytowych, a zużywanie wolnych w związku z tym sum z wpływów P. K. P. na wpłatę budżetową—tak, jak to było przewidziane w budżecie. Z tych samych względów: niefinansowania swych inwestycji kredytowo przedsiębiorstwo Polska Poczta wpłaciło do budżetu nie zł 40 miln., lecz zł 24 miln., co bynajmniej nie jest dowodem niedotrzymania wpłaty przez to przedsiębiorstwo, lecz odwrotnie jest pełną wpłatą z normalnych dochodów eksploatacyjnych.

Niższe dochody administracyjne w 1936/37 r. tłumaczą się przede wszystkim nieistnieniem pewnych jednorazowych dochodów, głównie z likwidacji funduszy państwowych, a które były dochodem budżetowym w 1935/36 r.

Wreszcie, nieco mniejsza w 1936/37 r. wpłata monopolów tłumaczy się względami uzupełniania przez monopole swych środków obrotowych.

Na wykonanie budżetu 1936/37 r. oddziaływały również zarządzenia o charakterze oszczędnościowym. Norm takich wydano cały szereg. Przede wszystkim należy wymienić utworzenie instytucji delegatów do wykonania budżetu, którymi są urzędnicy, powołani przez swych resortowych ministrów. Delegaci ci są odpowiedzialni za realny układ i wykonanie budżetu swego resortu—tak po stronie wydatkowej, jak i dochodowej. W szczególności delegaci ci przestrzegają

¹⁾ Wpływ za 4 miesiące.

²⁾ Rok 1935/36—według układu budżetu 1936/37, tj. z dochodami funduszy w grupie dochodów administracyjnych. Dane dla lat 1935/36 i 1936/37—bez Funduszu Obrótowego Reformy Rolnej i funduszy: Taksy Administracyjnej i Opłat Studenckich, jako pokrywających swoje wydatki własnymi dochodami.

¹⁾ Według układu budżetu 1936/37 r.

na terenie swych resortów zarządzeń oszczędnościowych Min. Skarbu, przestrzegają wykonywania budżetów miesięcznych, inicjują sami akcje oszczędnościowe i prace, racjonalizujące gospodarkę. Delegaci budżetowi współpracują z Min. Skarbu przede wszystkim poprzez organizowane przez Min. Skarbu zebra- nia, na których wyjaśniane są sprawy, związane z go- spodarką budżetową, oraz inicjowane także prace, zmierzające do obniżenia kosztów administracji.

W sprawach oszczędnej gospodarki budżetowej wy- dany został szereg zarządzeń—bądź przez Radę Mi- nistrów, bądź przez Min. Skarbu. I tak: celem zmniej- szenia liczby urzędników zezwolono na obsadzanie opróżnionych etatów z reguły w stosunku 1 etat na 2 etaty opróżnione, obniżono wysokość diet przy po- dróżach służbowych, poddano restrykcjom i ograni- czeniom wydatki na środki lokomocji, wydano zarzą- dzenia, dotyczące oszczędnej gospodarki w przedsię- biorstwach państwowych.

Wydatki budżetowe¹⁾

	1936/37	1935/36	1936/37 w stosunku do 1935/36
	miliony złotych		
Budżet	2 169	2 223	— 54
Kredyty dodatkowe	17	79	— 62
Budżet wraz z kredytami do- datkowymi	2 186	2 290 ²⁾	—104
Wykonanie wraz z okresem ul- gowym	2 161	2 267	—106
Stosunek wykonania do budże- tu wraz z kredytami dodat- ku	98·85%	98·96%	

Wydatki 1936/37 r. są więc niższe od 1935/36 r. o zł 106 miln. Na sumę tę składają się głównie zmniej-

szenia wydatków: w budżetach administracji o zł 52 miln., w emeryturach o zł 9·2 miln., w rentach inwalid- kich o zł 6·6 miln., w długach państwowych o zł 36 miln.

Chcąc więc zobrazować, co przyczyniło się do osią- gnięcia w 1936/37 r. nadwyżki—wobec deficytu za 1935/36 r. zł 263·4 miln.—przytoczyć można nastę- pujące liczby (w miln. zł):

Reforma podatku dochodowego i całoroczny wpływ z podatku specjalnego	162
Koniunkturalny wzrost wpływów podatkowych	23
Wzrost wpłat przedsiębiorstw	4
Razem wzrost dochodów:	189
Zmniejszenie wydatków	106
Razem:	295
Od tego należy odliczyć:	
zmniejszenie dochodów administracyjnych	26
różnica wpłat monopolów	3
Ogółem:	29
	266

Budżet na 1936/37 r. przewidywał dodatkowe wpła- ty przedsiębiorstw P. K. P. i P. P. T. T. w wysokości zł 70 miln. i zł 20 miln., łącznie więc na sumę zł 90 miln.—poprzez odciążenie ich wydatków eksploatacyj- nych od wydatków inwestycyjnych, których sfinanso- wanie miało nastąpić drogą kredytową. Tej drogi w toku wykonywania budżetu 1936/37 r. zaniechano, finansując inwestycje obu tych przedsiębiorstw z ich wpływów.

Równowaga więc budżetowa 1936/37 r. została osią- gnięta pomimo braku nadzwyczajnych wpłat. Tym więc zdrowszy posiada ona charakter.

A. K. Ivánka

MISJA WICEMINISTRA JASTRZĘBSKIEGO

POWSZECHNA uwaga zwrócona została ostatnio na działalność powołanej w dniu 7 kwietnia przez Rząd Komisji Kontroli Cen.

Nie omylimy się, twierdząc, że w szerokich war- stwach społeczeństwa utworzenie Komisji przyjęte zo- stało życzliwie. Społeczeństwo, ze zrozumiałych wzglę- dów, nie lubi zwyżek cen. Zwyżka cen—to zazwyczaj synonim spadku siły nabywczej dochodu konsumenta, a bardzo często i producenta; nic więc dziwnego, że społeczeństwo zawsze, od najdawniejszych czasów, z sympatią odnosiło się do każdej akcji rządowej, zmie- rzającej do uzyskania „iustum pretium”, czy też— używając nowszej terminologii—„ceny gospodarczo usprawiedliwionej”.

Sfery przemysłowo-handlowe, jak sądzić można z ogłoszonych deklaracji związków samorządu gospo- darczego i Centralnego Związku Polskiego Przemysłu Górniczego i Finansów (Lewiatan)—ustosunkowały się do faktu powołania Komisji na ogół również pozytywnie, choć z pewnymi omówieniami. Związek Izb Przemysłowo-Handlowych zgłosił gotowość czynnego współ- działania w pracach Komisji, podkreślił jednak „ko- nieczność zastosowania gospodarczych metod działa-

nia w rozwiązaniu całego problemu”. Apelując do sfer gospodarczych o ułatwienie mu zadania, Związek Izb wzywa warsztaty pracy do zachowania „najdalej idą- cego spokoju i umiaru w dziedzinie cen, oraz do pod- jęcia najdalej idących wysiłków w celu utrzymania równomiernego poziomu cen i niedo- puszczenia do nie uzasadnionych gospodarczo prze- rostów”.

„Lewiatan” w swej deklaracji, wymierzonej w „zbyt- nią nerwowość” w traktowaniu zjawisk, kształtujących ceny, dał wyraz przekonaniu, że powinno zapanować uspokojenie w dziedzinie cen, co niewątpliwie ułatwi Komisji Kontroli Cen pracę metodami jedynie sku- tecznymi, tj. konstruktywnymi i organicznymi. Dekla- racja podkreśla wreszcie, że celem taktyki i wysiłku wszystkich czynników powinno być doprowadzenie życia gospodarczego bez wstrząsów do stabilizacji na nowym, wyższym poziomie, i że „zasada ceny, opartej na kalkulacji, nigdy może nie nabiera tak doniosłego znaczenia, jak w okresie zwyżkującej koniunktury”. Przemysł zrzeszony—czytamy dalej w deklaracji „stoi i stać będzie na stanowisku nie ceny najwyższej, lecz c e n y o p t y m a l n e j, tj. zapewniającej najlepszy rozwój procesów konsumcyjnych i produkcyjnych”.

Nie wchodząc w bliższą analizę obu tych deklaracji, należy stwierdzić, że między ich wierszami wylania się jakby obawa, czy podjęta przez Rząd akcja nie osłabi aby rozwijającej się w Polsce koniunktury go- spodarczej.

¹⁾ Liczby nie obejmują Funduszu Obrotowego Ref. Roln. i 2 fundu- szów Min. W. R. i Ośw. Publ., których wydatki pokrywane są przez dochody własne.

²⁾ Suma niższa, aniżeli wynikałoby z dodawania—z uwagi na limit wprowadzonej ustawy o dodatkowych kredytach na 1935/36 r.

Obawy te uważamy za niesłuszne. Jakkolwiek bowiem patrzylibyśmy na ostatnie decyzje Rządu, zmierzające do zapanowania nad zwykłym ruchem cen, nie ulega najmniejszej wątpliwości, że wniosły one w życie gospodarcze Polski poważną dozę uspokojenia; „szary człowiek” i człowiek wszelkiej innej barwy i autoramentu miał okazję jeszcze raz stwierdzić, że zdecydowaną wolą polskiej polityki gospodarczej jest takie regulowanie procesów ekonomicznych, aby po wstrząsie ostatniego długotrwałego kryzysu zapewniona została krajowi możliwie największa i możliwie trwała odbudowa.

Bo w gruncie rzeczy—uważamy—że nie o co innego idzie w akcji, którą nazwaliśmy misją Wiceministra Jastrzębskiego, jak właśnie o uchwycenie w rzyby elementu cen, których nadmierna ewolucja zwykła przybierać poczęła w Polsce objawy niepokojące dla trwałości postępującej poprawy gospodarczej.

Trzeba stwierdzić, że po załamaniu się cen artykułów rolniczych w 1930 r. niżka cen towarów przemysłowych, odbywająca się w latach następnych nie bez nacisku Rządu, była jednym z nader istotnych czynników przełamania kryzysu. Ogólny wskaźnik cen hurtowych obniżył się w Polsce od 1932 r. do marca 1936 r. o 20·5%. W tym samym okresie wytwórczość przemysłowa w Polsce wzrosła o 34·1%, a równocześnie zbyt w kraju artykułów przemysłowych zwiększył się o 38·7%, przekraczając swymi rozmiarami zbyt w 1930 r.

Od marca 1936 r. tendencja zwykła produkcji, zbytu i zatrudnienia przejawia się nadal w sposób wyraźny, znajdując swe dodatkowe bodźce w faksie zrównoważenia budżetu państwowego i w mobilizacji większych środków pieniężnych na cele inwestycyjne. Wskaźnik produkcji przemysłowej, wynoszący w marcu 1936 r. 67·6, stale zwykując, osiąga w lutym b. r. poziom 83·6, wzrasta więc o dalsze 24%. Zatrudnienie w górnictwie, hutnictwie i przemyśle przetwórczym z 486 tys. w lutym 1936 r. zwiększa się do 551 tys. w lutym b. r., a więc blisko o 14%. Zwiększa się również ogólny obrót w handlu zagranicznym:

	Luty 1936	Luty 1937	Wzrost %
Eksport . . .	77·9	92·3	19
Import . . .	76·3	81·5	7

Ale jednocześnie, na przełomie zimy i wiosny 1936 r., rosnać zaczynają—i to stopniowo coraz gwałtowniej—ceny. Ogólny wskaźnik cen hurtowych podnosi się z 52·1 w marcu 1936 r. do 59·9 w lutym b. r., a więc o 14·9%, przy czym na wzrost ten wpływają głównie ceny artykułów, sprzedawanych bezpośrednio przez rolników, które wzrosły o blisko 30%, i ceny surowców przemysłowych, wykazujące zwykłą przeciętnie o 21%.

Zwykła cen artykułów rolniczych i surowców—przez swój wpływ na koszty utrzymania i koszty produkcji—przenosi się stopniowo na ceny półfabrykatów i towarów gotowych. Rozszerzanie się tych fal charakteryzuje wymownie poniższe zestawienie:

	Poziom najniższy (okres marzec ÷ maj 1936)	Luty 1937	Wzrost %
Surowce	54·6 (kwiecień)	66·2	21·0
Półfabrykaty	53·3 (marzec)	59·7	12·0
Wyroby gotowe . . .	58·8 (maj)	60·7	3·2

Zwykła cen surowców przenosi się stopniowo na półfabrykaty. Wyroby gotowe zachowują się jeszcze opornie; przeciętny ich wzrost (obliczony dla wyrobów gotowych inwestycyjnych i konsumcyjnych) wynosi 3·2%, aczkolwiek już na jesieni oraz w styczniu i lutym b. r. niektóre artykuły poważnie drożeją. W marcu i w początkach kwietnia fala zwykła poczyną się rozlewać i docierać do coraz większej ilości towarów, bezpośrednio interesujących szerokie rzesze konsumentów.

I oto dlatego w końcu marca problem cen w polityce gospodarczej Państwa staje w całej wyrazistości. Te przenoszące się z artykułów rolniczych i surowców na półfabrykaty i wyroby gotowe ruchy zwykłe kryją w sobie niewątpliwie poważne niebezpieczeństwa dla dalszego rozwoju koniunktury ilościowej. Czuje to dobrze opinia publiczna, niepokojona—z innej strony—pogłoskami o zbliżającym się nowym „boomie” w Stanach Zjednoczonych i pogłoskami o rewaloryzacji walut zdevaluowanych. „Gdyby te zjawiska zwykłego ruchu cen—stwierdza Rząd w ogłoszonym w dn. 8/IV b. r. komunikacie—miały się nadal rozwijać w tym samym kierunku i w tym samym tempie, musiałyby pociągnąć za sobą poważne szkody dla całego życia gospodarczego”.

Zastanówmy się, idąc po linii konstatacji rządowych, jakie konsekwencje i jakie szkody zagrażać mogą życiu gospodarczemu, gdyby ruch zwykły cen, przechodzący u nas w pewnego rodzaju psychozę „wyścigu cen”, nie został opanowany. Niebezpieczeństwa te dadzą się ująć w czterech zasadniczych punktach:

1. Ruch zwykły cen podnosi przede wszystkim koszty utrzymania. Wskaźnik kosztów utrzymania rodzin robotniczych podniósł się już z 59·7 w marcu ub. r. do 65·3 w marcu b. r., a więc o blisko 10%. Zwykła kosztów utrzymania pociąga za sobą skutki najróżniejszej natury, przenosząc się w dziedzinę płac i w dziedzinę produkcji; chaotyczny, nieskoordynowany ruch zwykły płac, wywołany zwykłą kosztów utrzymania, odgrywa taką samą ujemną rolę jak chaotyczny ruch cen.

Sytuację klasy robotniczej w pewnym stopniu charakteryzować mogą poniższe sumy wypłat robotniczych w górnictwie, w hutnictwie i w przemyśle przetwórczym:

	Suma wypłat robotniczych tys. zł	Liczba robotników w górnictwie, hutnictwie i przemyśle przetwórczym (przeciętnie)	Wypłata przeciętna na 1 robotnika zł
1935	735 774	511 410	1 438·72
1936	794 066	544 419	1 458·55

Wprawdzie, w związku z poprawą koniunktury gospodarczej, zwiększającą się produkcją, zbytem i zatrudnieniem, dochód klasy robotniczej rośnie—zarówno w sumie globalnej, jak i w stosunku do zwiększającej się liczby robotników zatrudnionych, oddziaływując w kierunku poprawy sytuacji świata pracy, niemniej jednak blisko 10%-owa zwykła kosztów utrzymania, gdyby miała dalej postępować, wytworzyłaby możliwość rozwierania się nożyc między kosztami i płacami.

Powstałe na tym tle żądania zwykły płac prowadzą do zakłóceń w normalnym przebiegu procesów pro-

dukcyjnych. W 1935 r. mieliśmy 310 strajków o charakterze zarobkowym. W I półroczu 1936 r., według statystyki Ministerstwa Opieki Społecznej, strajków tych było już dziewięćset kilkadziesiąt, powodując stratę 2·5 miln. godzin roboczych. Uzyskane podwyżki zarobków dają zwykle krótkotrwałą korzyść klasie robotniczej, gdyż z kolei przenoszą się na ceny towarów, produkowanych w fabrykach, objętych ruchem zwykłym płac.

Stwierdzić więc trzeba, że w naszych obecnych warunkach wzrost kosztów utrzymania, gdyby nie został zahamowany, łatwo—przez reperkusję w dziedzinie płac—uderzyć może w samą produkcję, osłabiając akcję uprzemysłowienia kraju.

2. Te same konsekwencje dla produkcji i uprzemysłowienia kraju powstać mogą na skutek wpływu ruchu zwykłego cen na realizację planów inwestycyjnych, opracowanych pod kątem widzenia obrony kraju i wzmoczenia produkcji. Opracowując te plany i przewidując wydatkowanie z inicjatywy publicznej na cele inwestycyjne w b. r. ok. zł 800 miln., chodziło przecież o uzyskanie konkretnych efektów materialnych dla rozwoju wytwórczości i organicznej walki z bezrobociem.

3. Dalej, ruchy zwykłe cen, jeśli nie będą z sobą szarmonizowane, grozić mogą ponownie z takim trudem odbudowanej równowadze gospodarczej. Jeśli pozostawi się te ruchy własnemu ich losowi—łatwo powstać mogą nowe wybujałości, ukształtowane pod wpływem najrozmaitszych czynników, i nowe „nożyce cen” w poszczególnych dziedzinach, rujnujące równowagę gospodarczą.

4. Wreszcie—te ruchy zwykłe cen mogłyby łatwo pociągnąć za sobą niebezpieczeństwa dla rozwijającego się, mimo trudnych warunków, eksportu. Moment ten jest tym bardziej ważny i wymagający opanowania, gdyż analiza zwykłych cen w Polsce i za granicą wykazuje, że w tempie zwykłych cen zajaliśmy jedno z pierwszych miejsc w świecie. Świadczy o tym porównanie wskaźników cen hurtowych w poszczególnych krajach (1929 r.=100):

	Marzec 1936	Styczeń 1937	Wzrost %
W. Brytania	80·3	90·1	12·2
Polska	52·1	58·1	11·5
Szwecja	84·3	92·1	9·3
Dania	95·5	103·8	8·7
Stany Zjednoczone	83·5	90·1	7·9
Czechosłowacja	77·0	81·6	6·0
Austria	82·5	86·5	4·8
Niemcy	75·5	76·7	1·6

Mając powyższe objawy i niebezpieczeństwa na uwadze, postulat oddziaływania na ceny i harmonizowania ich ruchów wydaje się nieunikniony w naszym życiu gospodarczym. W naszych warunkach wewnętrznych i międzynarodowych nie może być w tej dziedzinie miejsca na liberalizm. Nie możemy zapominać, że żyjemy w czasach, w których coraz bardziej jako podmiot gospodarczy występuje nie pojedynczy człowiek czy warsztat, ale naród i państwo. Państwo jest zbiorowym organizmem i zbiorowym warszatem gospodarczym, który w dzisiejszych czasach systemów reglamentacyjnych i autarkicznych, jako zbiorowość, wchodzi w łączność z innymi podobnymi organizmami.

* * *

Jeżeli jednak w ten sposób ujmemy zagadnienie, gdy stwierdzamy, że oddziaływanie na ceny i hamo-

wanie ich zwykłych leży w interesie nadrzędnym Państwa, w interesie jego odbudowy gospodarczej, rozwoju przemysłu i produkcji, oraz w interesie obronnym—powstaje zagadnienie metod, przy których pomocy akcja ta ma być przeprowadzona. Regulować i harmonizować ceny—to nie znaczy stosować wobec wszystkich cen i towarów jednakowe środki i metody postępowania.

Mamy różne dziedziny cen, które w okresie kryzysu uległy bardziej lub mniej głębokim przemianom i których obecne ruchy zwykłe kształtują się pod wpływem najrozmaitszych czynników.

Mamy więc przede wszystkim wielką dziedzinę cen artykułów rolniczych. Te ceny w okresie kryzysu spadły najniżej, osiągając przeciętnie w najniższym swym dolnym punkcie ok. 35% poziomu z 1928 r. Podniesienie się poziomu tych cen jest zasadniczo zjawiskiem dodatnim i korzystnym dla całego życia gospodarczego. Staliśmy zawsze na stanowisku—i to stanowisko w naszej strukturze społeczno-gospodarczej jest niewątpliwie słuszne—że jeżeli dochód producenta rolnego będzie większy, będzie mógł on więcej kupić towarów przemysłowych, dać zatrudnienie fabrykom i ludności miast.

O cóż więc chodzić może w polityce cen, dotyczącej tej wielkiej dziedziny artykułów rolniczych? Wydaje się, iż trafnie ujął to zagadnienie komunikat rządu, stwierdzając, że „utrwalenie korzyści, jakie odnosi życie gospodarcze przez zmniejszenie rozwartości „nożyce cen”, wymaga wysiłków w kierunku złagodzenia wpływu zwykłych cen artykułów rolniczych na koszty utrzymania, jak również—wobec wytworzonej koniunktury eksportowej w zakresie artykułów rolniczych—zapewnienia krajowi dostatecznej ilości środków żywności”.

Zwykłe koszty utrzymania są jednym z podstawowych źródeł psychozy zwykłych cen, która przenosi się na ceny towarów przemysłowych. Ujarzmienie tego źródła i systematyczne oddziaływanie w kierunku obniżenia kosztów utrzymania, przy zachowaniu opłacalności produkcji rolnej, jest pierwszym podstawowym zadaniem polityki cen i zadaniem Komisji Kontroli Cen, zadaniem niewątpliwie trudnym i wymagającym wielkiego szarmonizowania wysiłków wszystkich publicznych i prywatnych czynników gospodarczych.

Istnieją, oczywiście, i inne źródła i przyczyny zwykłych cen na rynku wewnętrznym, które muszą być w prowadzonej akcji brane pod uwagę i które dotyczą drugiej wielkiej dziedziny cen, tj. cen artykułów przemysłowych. Przyczyny te są obiektywnej i subiektywnej natury.

Do przyczyn obiektywnych zaliczyć przede wszystkim należy wspomniane już, poważne nieraz, podrożenie surowców. Zwykła cen surowców przysłała do Polski z zagranicy. Pozostaje ona przede wszystkim w związku ze zmniejszeniem się zapasów towarowych. Niemiecki Instytut Badania Koniunktur oblicza, że zapasy surowców zmniejszyły się w świecie poważnie od 1933 r. Przy podstawie wskaźnika 1929 r.=100 zapasy te wynosiły w 1933 r. 142·5, a w 1936 r. (druga połowa roku) 91·9. Max Drews w „Wirtschaftsdienst” uzasadnia zwykłą cen surowców wzrostem zbrojeń. Niewątpliwie również na tym tle rozwinęła się spekulacja, która dotknęła żelazo, ołów, cynk, miedź i cynę.

Zwyżki cen w latach 1936—37 dla surowców przekroczyły w wielu wypadkach poziom 1929 r. na miarodajnych dla tych surowców giełdach światowych, a przede wszystkim na giełdzie londyńskiej, która jest obecnie największym ośrodkiem spekulacji surowcowej, Wprawdzie ostatnio ta spekulacja uległa załamaniu, niemniej jednak ceny surowców kształtują się nadal na wysokim poziomie. Świadczą o tym następujące notowania niektórych surowców zagranicznych:

	31/XII 1935	Ostatnia cena najwyższa	7/IV 1937
Ołów — fob Londyn			
w zł za 1 t	401	913 (12/III)	653
Cynk — fob Londyn			
w zł za 1 t	374	919 (10/III)	719
Cyna — cif Londyn			
w zł za 1 t	5 600	7 906 (15/III)	6 982
Miedź — cif Londyn			
w zł za 1 t	1 014	2 033 (11/III)	1 777
Kauczuk — cif Londyn lub Gdynia			
w zł za 1 kg	1·57	3·75 (31/III)	2·89

Zwyżka cen surowców zagranicznych ciągnie za sobą zwyżkę cen surowców krajowych. Między innymi, zwyżka cen drewna przyszła do Polski z zagranicy. I w tym wypadku głównym ośrodkiem zwyżki była Wielka Brytania, która odgrywa decydującą rolę w dziedzinie międzynarodowych obrotów drzewnych, gdyż blisko 50% europejskiego eksportu tarcicy idzie na rynek brytyjski. Zwyżka cen materiałów drzewnych, trwająca od jesieni 1935 r., wywołana została ogromnym wzrostem popytu na drewno w związku z silnym ożywieniem budownictwa (i zbrojeniami), przy jednoczesnym ograniczeniu podaży ze strony głównych krajów eksportujących.

Należy podkreślić, że nieprzerwana dotąd zwyżka cen drewna na rynku brytyjskim uległa ostatnio zatrzymaniu, toteż należy przypuszczać, że zahamowana ona zostanie i w Polsce, zwłaszcza wobec decyzji Rządu oddziałania w celu obniżenia cen niektórych sortymentów drewna, konsumowanego na cele budowlane i opałowe przez niezamożną ludność w tych okręgach, w których Lasy Państwowe posiadają faktyczną możliwość wpływania na kształtowanie się cen.

Poza zwyżką cen surowców do obiektywnych czynników, wpływających na zwyżkę cen, zaliczyć należy ograniczenia kontyngentowe, a ponieważ i dewizowe, wpływające w pewnym stopniu na pogarszanie warunków płatności, stosowane niekiedy obciążenie surowca opłatami (np. cło na oleje z nasion egzotycznych) oraz inne obciążenia pośrednie importowanego towaru, najczęściej z tytułu polityki preferencji krajowych. Zwyżkowo na kształtowanie się cen oddziałują niewątpliwie również tzw. transakcje związane, a to poprzez koszty i opłaty, złączone z eksportem artykułów w tych transakcjach. Wpływ tych kosztów przejawiał się m. in. w zakresie kawy i herbaty, toteż Rząd postanowił ostatnio dla obniżenia cen tych towarów zwiększyć kontyngent ich przywozu oraz uprościć formalności i obniżyć opłaty.

Do tych czynników obiektywnych, działających zwyżkowo na ceny, dochodzą niemniej istotne przyczyny natury subiektywnej. Czując poprawę koniunktury, wielu ludzi chce się w sposób szybki „odrobić” po stratach w okresie kryzysu. Chce się nazbyt szybko zarabiać. Magazynuje się towary, zmniejszając ich podaż, w nadziei dalszej zwyżki cen, bądź też podlegając

niezawsze uzasadnionym nastrojom. Te przyczyny natury subiektywnej graniczą zazwyczaj ze spekulacją.

Środki oddziaływania przeciwko zwyżce cen muszą być stosowane w zależności od przyczyn, powodujących zwyżkę, charakteru towaru i jego roli w oddziaływaniu na inne ceny. Jeśli towar drożeje na skutek polityki kartelu — rozwiązanie kartelu i przywrócenie wolnej konkurencji może być niekiedy środkiem skutecznym dla obniżenia ceny. Jak wiadomo, Ministerstwo Przemysłu i Handlu rozwiązało ostatnio w tym celu szereg porozumień kartelowych. Trzeba jednak pamiętać, że niezawsze rozwiązanie kartelu jest możliwe. Są dziedziny, które w interesie ogólnopaństwowym muszą być zorganizowane. Tak więc np., produkcja surowcowa musi być w Polsce tak lub inaczej zorganizowana. Przed tą produkcją stoją wielkie zadania zabezpieczenia krajowi podstawowych materiałów. Jeżeli w stosunku do tej produkcji surowcowej nie można postulować likwidacji organizacyjnego związku przemysłu — to można jednak zmienić i ulepszyć istniejące formy organizacyjne.

Poza polityką kartelową istnieje oczywiście cały szereg innych środków działania gospodarczego, jak np.: polityka celna, a więc zniesienie cła przywozowego bądź też wprowadzenie cła organizacyjnego wywozowego dla uzyskania niższej ceny, zwiększenie kontyngentów importowych i dewizowych, uruchomienie kredytów obrotowych, polityka taryf kolejowych itp. Te i tym podobne środki oddziaływania gospodarczego oddane zostały do dyspozycji Komisji Kontroli Cen.

Sądzymy, że w polityce cen, wychodzącej z założeń, o których powyżej mówiliśmy, nie należy wyrzekać się również środków natury administracyjnej. Administracyjne regulowanie cen nie jest oczywiście najlepszą metodą postępowania, niemniej jednak dla wyższych celów ogólnego gospodarstwa narodowego niejednokrotnie od dawien dawna jest stosowane. Z czasów starożytnych znamy już słynny „edictum de pretiis” Dioklecjana z 301 r., wyznaczający maksymalne ceny wszystkich towarów, znajdujących się w obrocie handlowym, a także maksymalne płace wszelkich ówczesnych zawodów. Współczesne Niemcy bardzo szeroko sięgnęły do tego środka. Nie tak dawno, gdyż w grudniu ub. r., Premier Goering, jako odpowiedzialny kierownik wykonania niemieckiego planu 4-letniego, na propozycję komisarza Rzeszy do nadzoru nad cenami wydał rozporządzenie o zakazie podwyżki cen. Wprowadziło ono ogólny zakaz podwyżki cen na wszelkiego rodzaju towary i usługi, służące do zaspakajania wszystkich potrzeb życia codziennego, na wytwory produkcji rolniczej, zawodowej i przemysłowej, na obrót towarowy każdego rodzaju i na wszystkie inne wynagrodzenia. Postanowienia te poparte zostały niezwykle ostrymi sankcjami karnymi.

W naszych warunkach, wydaje się, że administracyjne regulowanie cen jest nie do uniknięcia, jeśli chodzi o oddziaływanie w kierunku obniżenia cen artykułów pierwszej potrzeby, odgrywających dużą rolę w kształtowaniu się kosztów utrzymania. Toteż nic dziwnego, że środek ten na wniosek Komisji Kontroli Cen został świeżo zastosowany celem obniżenia cen mąki, pieczywa i kasz.

Aby wyczerpać wreszcie listę środków, możliwych do zastosowania w akcji cen, wspomnieć jeszcze należy

o tych, które zależą od samego przemysłu i handlu, a do których zaliczyć należy usprawnienie pracy przedsiębiorstwa, jego racjonalizację i sprowadzenie do niezbędnego minimum kosztów handlowych, oraz właściwą politykę cennikową. Choć wygląda to na rzecz niewiarygodną, jednakże faktem jest, że w zakresie wielu artykułów w stosunku do niektórych odbiorców stosowane są rabaty, dochodzące do 60%. Znakomita ilość artykułów zwykłe ostatnio wskutek wycofywania się z tak wysokich rabatów, wywołujących w dziedzinie cen wielki chaos.

Indywidualizując środki działania gospodarczego i administracyjnego w stosunku do każdego towaru i każdej ceny, trzeba pamiętać, że nie chodzi tu o liberalizm wobec jednych, a represje w stosunku do innych przemysłów. Chodzi przede wszystkim o usuwanie obiektywnych przyczyn, powodujących tendencje wzrostowe. Chodzi o wyrównywanie dysproporcji między cenami, jakie pozostały jeszcze z okresu kryzysu, i o zapanowanie nad nieskoordynowaną ewolucją cen, dla osiągnięcia celu, jaki sobie postawiono.

Celem tym—jeszcze raz podkreślamy—jest odbudowa gospodarcza, jest poprawienie struktury gospodarczej kraju, stworzenie niezbędnych urządzeń dla zabezpieczenia obronności, rozwoju produkcji i zatrudnienia. Planując osiągnięcie we wszystkich tych dziedzinach zamierzonych efektów, nie można wyrzec się regulacji w dziedzinie cen—gdyż jakiegokolwiek planowanie nie uda się nigdy, jeśli nie będzie się harmonizowało wszystkich elementów życia gospodarczego.

Sądzymy, że te twierdzenia powinny być właściwie zrozumiane przez nasze sfery handlowo-przemysłowe. Sądzymy także, że jeśli nie zdołamy utrzymać niezbędnej równowagi między cenami artykułów przemysłowych i artykułów rolniczych—nie rozbudujemy przemysłu, choćbyśmy podnieśli ceny przemysłowe do poziomu, zapewniającego teoretycznie największą kalkulacyjną rentowność. Rentowność taka, bazowana na wysokich

cenach, przy braku konsumenta, jakim są szerokie rzesze ludności polskiej, zamieszkałe przede wszystkim na wsi, miałyby krótki oddech i musiałyby się załamać. Rentowność jest niewątpliwie dźwignią postępu gospodarczego i na rentownej pracy poszczególnych warstwatów wzrasta ogólny dobrobyt. Ale powrót za wszelką cenę do rentowności przy nieliczeniu się z organizacyjno-gospodarczymi zadaniami całego gospodarstwa polskiego, przy zapominaniu o rzeczywistości polskiej struktury społeczno-gospodarczej i przez rozpętanie „wyścigu cen” napewno nie jest najlepszą metodą.

Sądzymy wreszcie, że słuszności akcji, którą nazwalibyśmy misją Wiceministra Jastrzębskiego, w niczym osłabić również nie może argument konieczności dopuszczenia zwyżki cen dla umożliwienia dokonania w polskim przemyśle niezbędnych inwestycji. Argument ten jest obosieczny, jeśli weźmie się pod uwagę wzajemne powiązania cen i wpływ jednej zwyżkującej ceny na ceny innych towarów, a więc i ceny dóbr inwestycyjnych. Trudno też uznać za jedyną możliwość finansowanie procesów inwestycyjnych w przemyśle przez obciążanie nowonarastającej siły nabywczej. Nie należy zapominać, że istnieje ścisła współzależność między ilością produkcji, cenami towarów i dochodem społecznym. Finansowanie nowych i niewątpliwie koniecznych inwestycji tylko przez zwyżkę cen musiałoby w naszych warunkach hamować ilościowy wzrost produkcji.

Wydaje się, że lepiej jest dążyć w Polsce do wzrostu koniunktury ilościowej, oddziaływać wszelkimi możliwymi sposobami na wzrost produkcji, m. in. przez hamowanie ruchu zwyżkowego cen i kosztów utrzymania, aby przy rosnących możliwościach produkcji koszty wytwórczości na jednostkę produkowanego towaru zmniejszały się, i w tej drodze, niezależnie od inwestycji państwowych, powstawała marża dla sfinansowania nowych środków produkcji.

Janusz Rakowski

KRONIKA GOSPODARCZA

Z KOMITETU EKONOMICZNEGO MINISTRÓW.—W dn. 15 b. m. odbyło się pod przewodnictwem Pana Wicepremiera E. Kwiatkowskiego posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Ministrów.

Przewodniczący Komisji Kontroli Cen P. Wiceminister Jastrzębski złożył szczegółowe sprawozdanie o dotychczasowych pracach i zamierzeniach Komisji na najbliższą przyszłość.

Następnie, Dyrektor Naczelny Funduszu Pracy P. M. Dołanowski referował sytuację na rynku pracy, jak również złożył sprawozdanie o przebiegu akcji zatrudniania.

Liczba zatrudnionych na robotach publicznych, finansowanych przez poszczególne ministerstwa i Fundusz Pracy, skierowanych do roboty przez urzędy pośrednictwa pracy, wynosi 76 000 osób. Poza tym, na robotach, prowadzonych poza ośrodkami miejskimi, jest zatrudnionych ok. 24 000 osób, rekrutowanych na wolnym rynku.

W stosunku do tego samego okresu ubiegłego roku zwiększenie zatrudnienia na robotach publicznych wynosi ok. 18 000 robotników.

Komitet Ekonomiczny Ministrów rozpatrzył również szereg spraw bieżących.

KOMISJA KONTROLI CEN

Uchwała Rady Ministrów o powołaniu Komisji Kontroli Cen przy Prezie Rady Ministrów, powzięta na posiedzeniu Rady Ministrów w dn. 7 b. m., brzmi, jak następuje:

1. W związku z nieuzasadnioną gospodarczo zwyżką cen na szereg artykułów oraz niebezpieczeństwem, jakie płynie stąd dla realizacji planu inwestycyjnego, zwiększenia zatrudnienia i pomyślnego rozwoju produkcji w kraju, powołuje się przy Prezie Rady Ministrów Komisję Kontroli Cen.

W skład Komisji wchodzi: przewodniczący, powołany przez Prezesa Rady Ministrów, oraz 8 członków, w tym 7 powołanych przez Prezesa Rady Ministrów—po 1 na wniosek Ministrów: Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji oraz Opieki Społecznej, a nadto Dyrektor Biura Ekonomicznego w Prezydium Rady Ministrów.

2. Komisja Kontroli Cen:

a) zgłasza do właściwych ministrów wnioski w dziedzinie regulacji cen na artykuły, posiadające znaczenie dla gospodarstwa społecznego i dla ludności, oraz zmierzające do zapewnienia należytej podaży tych artykułów na rynek wewnętrzny,

b) koordynuje działalność poszczególnych działów administracji w tym zakresie,

c) zgłasza do właściwych ministrów wnioski, zmierzające do obniżenia kosztów produkcji i wymiany.

3. Wnioski powyższe dotyczyć będą wszelkich środków gospodarczych, a w razie konieczności również innych zarządzeń, jakie mogą być stosowane w granicach obowiązujących przepisów.

4. Komisja posługuje się w pracach i badaniach swych istniejącymi już dla tych spraw instytucjami i w tym celu ma prawo żądania wszelkich informacji i materiałów.

5. Ministrowie: Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji oraz Opieki Społecznej delegują do Komisji na wniosek przewodniczącego po 1 urzędniku. Urzędnicy ci stanowią biuro Komisji.

6. Tok prac Komisji ustala regulamin, zatwierdzony przez Prezesa Rady Ministrów.

7. Komisja ukończy działalność w terminie, który określi Prezes Rady Ministrów.

*

Komisja Kontroli Cen zajęła się nasamprzód środkami, zmierzającymi do obniżki cen mąki, pieczywa i kaszy. Z odpowiednimi wnioskami Komisja wystąpiła do właściwych ministrów.

Komisja obradowała nad sposobami realizacji uchwały Rady Ministrów w sprawie dodatkowego importu kukurydzy.

Komisja powołała podkomisję, która przeprowadza badania nad zagadnieniem znizki cen maki i chleba po wprowadzeniu ograniczeń przemiałowych, przewidzianych rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 8 b. m. o przemiale pszenicy i żyta.

Jak wiadomo, zarządzenie Pana Prezesa Rady Ministrów z dn. 12 b. m. obniża ceny mąki, kaszy i chleba na czas przejściowy, tj. do czasu wprowadzenia ograniczeń przemiałowych.

Przewodniczącym podkomisji jest P. Igielski, Dyrektor Biura Apropozycyjnego w Min. Spraw Wewnętrznych.

Komisja obradowała również nad wnioskami, zmierzającymi do obniżki cen nawozów sztucznych na okres najbliższy, zastąpienia saletry wapniowej w wypadkach braku tego produktu saletrą sodową, po cenach saletry wapniowej, która jest tańsza od saletry sodowej, oraz nad wnioskami, zmierzającymi do rozszerzenia sprzedaży na ulgowych warunkach kredytowych nawozów dla okręgów, dotkniętych wymarzeniem oziminy. Wnioski te dotyczą okresu przejściowego, tj. okresu do nowego sezonu nawozowego, rozpoczynającego się w maju i czerwcu. Dla opracowania wniosków, dotyczących cen nawozów sztucznych w nadchodzącym sezonie nawozowym, Komisja wybrała podkomisję.

Nadto Komisja obradowała nad wnioskami, zmierzającymi do obniżki ceny mydła.

SPRAWA OBNIŻENIA KOSZTÓW PRODUKCJI

Zważywszy, że ceny surowców, półfabrykatów lub narzędzi, niezbędnych dla poszczególnych działów produkcji lub dla poszczególnych przedsiębiorstw, są nieraz nadmiernie wysokie z powodu bądź to nadmiernie wysokich stawek celnych, bądź też ograniczenia przywozu lub nadmiernego wykorzystywania monopolistycznego stanowiska sprzedawcy, i że z tego powodu wytwórcy krajowi znaleźć się mogą w położeniu gorszym niż producenci zagraniczni—Ministerstwo Przemysłu i Handlu powierzyło Dyrektorowi Instytutu Badania Koniunktur Gospodarczych i Cen zorganizowanie w powyższym zakresie odpowiednich badań, które będą przeprowadzone na konkretne wnioski zainteresowanych.

Osoby, przedsiębiorstwa i zainteresowane zrzeszenia, o ile stwierdzą w konkretnych wypadkach istnienie tego rodzaju nadmiernych obciążeń, mogą składać właściwe dezyderaty Dyrektorowi Instytutu Badania Koniunktur Gospodarczych i Cen, przedstawiając równocześnie możliwie dokładny materiał dowodowy

Dyrektor Instytutu Badania Koniunktur Gospodarczych i Cen, po przeprowadzeniu szczegółowych badań, składać będzie odpowiednie wnioski Ministrowi Przemysłu i Handlu, który, uwzględniając w całości kształcie stosunki gospodarcze, wyda odpowiednie zarządzenia.

W związku z powyższym zarządzeniem Pan Minister Przemysłu i Handlu Antoni Roman udzielił w dn. 15 b. m. specjalnego wywiadu:

— Jaki cel ma ostatnie zarządzenie Pana Ministra, powierzające Dyrektorowi Instytutu Badania Koniunktur Gospodarczych i Cen szuka-

nia—na konkretne wnioski zainteresowanych—dróg dla obniżenia kosztów produkcji?

„Cel zarządzenia łatwo jest zdefiniować. Rząd czyni wszelkie wysiłki, aby nie dopuścić do zwyżki cen. Tym niemniej tendencja zwyżkowa istnieje, choć zachodzą niewątpliwie wypadki, w których obniżenie kosztów produkcji znajduje się w mocy Rządu. Napewno istnieje wiele towarów z zakresu surowców, półfabrykatów i narzędzi, których ceny są nadmiernie wysokie, gdyż ochrona celna przekracza niezbędne normy ochronne. Tego rodzaju ochronę celną, podrażającą w sposób nieuzasadniony ceny bądź towarów nie wytwarzanych w kraju, a niezbędnych dla naszej produkcji, bądź też towarów krajowych, których producenci podnoszą ceny za wysoką barierą celną, uznać należy za szkodliwą. Rząd bynajmniej nie zamierza osłabiać systemu ochronnego dla krajowej produkcji, ale istnienie nadmiernej renty celnej uznać musi za objaw dla całości gospodarstwa ujemny.

To samo dotyczy wszelkich innych poza cłami zarządzeń reglamentacyjnych w obrocie z zagranicą. Reglamentacja jest dziś koniecznością, ale system reglamentacji nie może być hodowlą wysokich zysków dla uprzywilejowanych i wysokich kosztów produkcji dla odbiorców.

Niekiedy zdarza się również, że pewien produkt na rynku jest wytwarzany przez jednego tylko sprzedawcę, który dyktuje ceny, a nawet różniczkuje je, stwarzając nierówne warunki konkurencji dla odbiorców, oraz podraża koszty wytwarzania, co stawia producenta krajowego w położeniu nieporównanie gorszym, niż pracuje wytwórca zagraniczny.

Tego rodzaju i podobne konieczne zwyrodnienia systemu ochrony i reglamentacji powinny być tępiące, ale walka z nimi, zorganizowana od góry, przez planowe wyszukiwanie konkretnych wypadków ze strony powołanego ciała, wymagałaby olbrzymiej i kosztownej organizacji.

Dlatego chcemy dać możność samym bezpośrednio zainteresowanym producentom stawiania odpowiednich wniosków i dezyderatów. Wprawdzie możność podobnej obrony istniała i dotychczas, ale obecnie planowa organizacja tej obrony staje się konieczną i ważną składową częścią systemu walki o właściwy poziom cen i kosztów produkcji. Przedsiębiorstwa i gałęzie, które nie mogą niejednokrotnie podnosić cen, skorzystają zapewne z możliwości ewentualnego obniżenia kosztów produkcji i mogą liczyć na to, że każdy wniosek będzie skrupulatnie zbadany pod kątem widzenia całokształtu interesów gospodarczych“.

— Jaka organizacja jest przewidziana, aby przeprowadzić prace wynikające z nowego zarządzenia?

„Żadna nowa organizacja nie jest potrzebna. Instytut Badania Koniunktur Gospodarczych i Cen rozporządza wyrobionym aparatem badawczym, który będzie użyty dla przeprowadzenia odpowiednich dochodzeń w każdym konkretnym wypadku. Zwracam się zatem z apelem o korzystanie z nowoustanowionej procedury do tych wszystkich, którzy mają wrażenie, że koszty ich produkcji podrażane są sztucznie skutkiem istnienia pewnego szkodliwego dla nich zarządzenia, lub którzy przypuszczają, że produkcja ich jest utrudniona skutkiem wyzyskiwania monopoloidalnych uprawnień przez ich dostawców“.

ZAKAZ WYWOZU ZBOŻA I WPROWADZENIE NORM PRZEMIAŁOWYCH — p. str. 553.

OBNIŻKA CEN MĄKI, KASZ I CHLEBA — p. str. 556.

Z MIN. PRZEMYSŁU I HANDLU
WYJAZD PANA MINISTRA PRZEMYSŁU
I HANDLU DO BELGII — Pan Minister Przemysłu i Handlu Antoni Roman wyjechał w dn. 15

b. m. do Brukseli, celem rewizytowania Pana Ministra Gospodarki Narodowej Belgii van Isackera, który przed kilku miesiącami bawił w Warszawie. Panu Ministrowi Romanowi towarzyszą PP.: Dyrektor Departamentu Ogólnego Min. Przemysłu i Handlu Ryszard Diettrich oraz Jerzy Giedroyc.

Z MINISTERSTWA SKARBU

NOWY WICEDYREKTOR DEP. OBROTU PIENIĘŻNEGO.—

Pan Minister Skarbu powołał na stanowisko Zastępcy Dyrektora Departamentu Obrotu Pieniężnego P. Stanisława Sadkowskiego.

P. Wicedyrektor Sadkowski pracował od 1930 r. w Państw. Banku Rolnym, po czym w 1934 r. przeszedł do służby w Min. Skarbu, gdzie pełnił funkcje Zastępcy Naczelnika Wydz. Polityki Kredytowej, a w ub. r. został Przewodniczącym Rady Spółdzielczej, na którym to stanowisku pozostaje nadal po objęciu obowiązków Zastępcy Dyrektora Departamentu. W czasie pracy w Centralnym Tow. Organizacji i Kółek Rolniczych, a następnie w Banku Rolnym i Min. Skarbu P. Sadkowski specjalnie interesował się sprawami kredytu rolniczego i zagadnieniami ekonomicznymi wsi. P. Sadkowski odznaczony jest krzyżem Virtuti Militari, Krzyżem Walecznych i Krzyżem Niepodległości.

GÓRNICCTWO I PRZEMYSŁ

PRZEMYSŁ NAFTOWY

PRZEMYSŁ RAFINERYJNY W ROKU 1936¹⁾

Stan przemysłu naftowego rafineryjnego w 1936 r. w porównaniu z 1935 r. przedstawia zestawienie następujące (w tonach):

	Produkcja		Konsumcja krajowa ⁴⁾		Eksport	
	1936	1935	1936	1935	1936	1935
Benzyna	87 958 ²⁾	85 529 ²⁾	69 081 ³⁾	66 653 ³⁾	55 918 ³⁾	46 914 ³⁾
Nafta	145 515	147 343	128 069	122 439	28 217	35 300
Oleje pędne (gazowe i opałowe)	88 741	96 752	58 217	54 811	26 442	42 741
Oleje smarowe	62 471	71 912	41 927	40 539	33 921	22 305
Parafina	25 053	25 109	9 408	8 265	11 990	19 180
Asfalt	22 995	19 238	17 641	16 731	2 321	1 103
Koks	5 175	5 474	4 208	3 982	1 210	1 854
Półprodukty i pozostałości	7 540	13 973	13 685	13 215	64	70
Stałe smary, wazelina.	4 409	3 316	4 272	3 304	81	71
Razem:	449 857	468 646	346 508	329 939	160 164	169 538

Przeróbka ropy w rafineriach wyniosła w 1936 r. ogółem 489 285 t, a więc w dalszym ciągu obniżała się (o 4% w stosunku do 1935 r. i o 7% w porównaniu z 1934 r.).

Według poszczególnych gatunków rop—przeróbka wyniosła:

	ton	%
Ropa borysławska	263 845	54
„ specjalna małoparafinowa	159 982	33
„ „ bezparafinowa	65 458	13

W porównaniu z 1935 r. udział ropy borysławskiej w ogólnej przeróbce ropy w rafineriach znacznie zmniejszył się (z 65% do 54%), odpowiednio zaś zwiększył się udział ropy specjalnej (zwłaszcza małoparafinowej).

Z przerobionej ropy uzyskano 449 857 t różnych produktów naftowych, a więc strata przy przeróbce w rafineriach stanowiła 8·1% (w 1935 r.—8·0%, w 1934 r.—8·1%).

Stosunek wytwórczości poszczególnych produktów do ogólnej ilości przerobionej ropy przedstawiał się następująco (w %-ach):

	1936	1935	1934	1933
Benzyna	18·0	16·8	16·1	16·0
Nafta	29·9	28·9	32·6	30·7
Oleje pędne	18·1	19·0	15·6	17·8
Oleje smarowe	12·7	14·1	16·3	14·2
Parafina	5·1	4·9	5·3	5·2
Półprodukty i pozostał.	1·5	2·5	0·2	2·3
Inne produkty	6·6	5·8	5·8	5·6
Razem:	91·9	92·0	91·9	91·8
Strata	8·1	8·0	8·1	8·2

¹⁾ Dane za 1935 r. — p. zesz. 16/1936, str. 437.

²⁾ Bez gazoliny z gazów ziemnych.

³⁾ Z gazoliną z gazów ziemnych.

⁴⁾ Z zużyciem własnym rafinerij.

Z powyższego zestawienia wynika przede wszystkim stały wzrost wytwórczości benzyny—stosownie do wzmagającego się zapotrzebowania na rynku krajowym w związku z dążeniem do przyspieszenia motoryzacji kraju.

Ogólna produkcja benzyny w Polsce, po uwzględnieniu gazoliny (czyli lekkiej benzyny, wydobywanej na kopalniach z gazów ziemnych) wyniosła w 1936 r. 87 958 t + 38 403 t = 126 361 t, gdy w 1935 r. wyprodukowano 123 302 t (37 773 t gazoliny); w tej liczbie—2 106 t otrzymano z destylacji „rozkladowej” (tzw. „krakowej”).

Ponieważ ogólna zdolność przerobcza naszych rafinerij (po wyłączeniu zakładów nieczynnych) wynosi ok. 75 tys. t miesięcznie, a przerabiano ropy przeciętnie miesięcznie 40 770 t—przeło przeróbka stanowiła ok. 55% całkowitej zdolności przerobczej naszych zakładów rafineryjnych (w 1935 r.—57%).

Następujące zestawienie przedstawia stan konsumpcji wewnętrznej produktów naftowych w Polsce w latach ostatnich:

	Spóży c i e:	
	ogółem ton	na I mieszkańca kg
1936	346 505	10·50
1935	329 939	10·00
1934	320 195	9·70
1933	335 199	10·40
1932	352 142	11·00

Spóży c i e produktów naftowych w Polsce przedstawia się zatem w dalszym ciągu bardzo skromnie w porównaniu z innymi krajami europejskimi, w których wynosiło (w kg rocznie na 1 mieszkańca): we Francji ok. 150, w Niemczech ok. 75, w Czechosłowacji ok. 35.

Następujące zestawienie przedstawia stan konsumpcji krajowej poszczególnych produktów naftowych (w tonach):

	Benzyna	Nafta	Oleje pędne	Oleje smarowe
1936	69 081	128 069	58 217	41 927
1935	66 653	122 439	54 811	40 539
1934	62 079	116 386	54 807	39 981
1933	68 502	118 039	54 584	39 296
1932	72 328	121 351	64 824	40 918
1931	83 509	134 653	64 544	41 178

Widoczny jest zatem w 1935/36 r. stopniowy wzrost konsumpcji benzyny, będący następstwem przeprowadzanych przez rząd ogólnych ułatwień motoryzacyjnych i udzielanych ulg przy nabywaniu samochodów. Poziom konsumpcji benzyny w 1936 r. jest jednak daleko niższy niż w 1931 r. Liczba mieszkańców, przypadająca na 1 pojazd mechaniczny, jest w Polsce niesłychanie wysoka, co wynika np. z następującego zestawienia:

Stany Zjedn.	5
Francja	20
Niemcy	59
Czechosłowacja	120
Polska	900

Według danych Min. Komunikacji, znajdujący się w ruchu w 1936 r. tabor motorowy powiększył się o 3 339 pojazdów mechanicznych, w tym 2 767 samochodów. W dn. 1/1 1937 r. było zarejestrowanych 37 468 pojazdów mechanicznych, w tym 27 426 samochodów, nowych

pojazdów mechanicznych sprzedano w 1936 r. 4 941 (w tym 3 967 samochodów).

Spżycie benzyny na głowę ludności wynosiło w 1936 r. w Polsce 2-1 kg, podczas gdy np. w Niemczech ok. 30 kg, w Czechosłowacji ok. 19 kg.

Spżycie nafty oświeceniowej w 1936 r. wykazuje również wzrost (o 4-7% w stosunku do 1935 r.). Jest to w znacznej mierze wynik przeprowadzonej w 1934/35 r. znacznej obniżki (łącznie o 30%) ceny tego produktu, stanowiącego artykuł pierwszej potrzeby szerokich, a mniej zamożnych sfer ludności. Należy oczekiwać, w związku z poprawą sytuacji rolnictwa, dalszego wzrostu spżycia nafty w kraju.

Spżycie nafty na głowę ludności w Polsce wynosiło w 1936 r. 3-9 kg.

Konsumcja olejów pędnych (oleje „gazowe” i opałowe) wykazuje także pewne zwiększenie. Wskazuje to, że w związku z polepszeniem się stanu różnych gałęzi przemysłu, zapotrzebowanie tych produktów w zakładach przemysłowych, gdzie znajdują zastosowanie motory Diesla (elektrownie, młyny, statki rybackie itp.), wzrosło.

Konsumcja krajowych olejów smarowych uległa dalszej, nieznacznej wprawdzie, zwwyżce. Jeżeli uwzględnimy import tych olejów, który wyniósł w 1936 r. (według danych Gł. Urz. Statyst.) 924 t (w 1935 r. 573 t)—to okaże się, że właściwe spżycie olejów smarowych w Polsce wyniosło w 1936 r. 42 851 t, a więc zaledwie 1-3 kg na głowę ludności.

Stosunkowo znacznie (bo o 14%) wzrosło spżycie parafiny. Jest to w dalszym ciągu wynik akcji przemysłu naftowego, zdążającej stale do wyeliminowania z rynku świeczkarskiego (największego konsumenta krajowego parafiny) importowanej namiastki (tłuszcz utwardzony, tzw. „hydrolit”), używanej przez mniejsze fabryki świec, a znacznie pogarszającej gatunek produktu.

Ekspert produktów naftowych wykazał w 1936 r. dalszy spadek (o 6% w stosunku do 1935 r.)—w związku z pewnym powiększeniem się konsumpcji wewnętrznej, spadkiem produkcji oraz niepomyślną

koniunkturą na rynkach zagranicznych. Ekspert naftowy stanowił w 1936 r. 31% ogólnego zbytu produktów naftowych, podczas gdy w 1935 r. stanowił 34%, a w 1934 r.—39%.

Ilościowo pierwsze miejsce w eksporcie w 1936 r. zajmuje, podobnie jak w szeregu lat poprzednich, benzyna, której wyeksportowano (wagowo) ok. 35% eksportu wszystkich produktów naftowych (w 1935 r. ok. 28%). Ekspert ten wykazuje wzrost o ok. 20% w stosunku do 1935 r. Najwięcej benzyny wyeksportowano, jak i w latach poprzednich, do Czechosłowacji (prawie 80%), prawie wyłącznie w formie półproduktu (benzyna surowa). Produkt ten napotykał w rafineriach czechosłowackich, położonych blisko granicy polskiej, a przerabiających go na produkt gotowy rafinowany, na silną konkurencję przemysłu naftowego rumuńskiego. Drugie miejsce w eksporcie naftowym 1936 r. zajmują oleje smarowe (a nie nafta, jak w latach 1933-1935), stanowiące wagowo 21%—wobec 13% w 1935 r. Ekspert olejów smarowych kierowano przeważnie przez Gdańsk na różne rynki europejskie (Francja, Belgia) oraz do Czechosłowacji (półprodukt). Trzecie miejsce w eksporcie zajmuje nafta, której wywóz obniżył się (ze względu na wzrost zapotrzebowania w kraju i spadek zapasów) i stanowił ok. 18% ogółu eksportu (w 1935 r. 20%). Najwięcej nafty (podobnie, jak i w latach poprzednich) wyeksportowano w formie półproduktu („destylat naftowy”) do rafinerii czechosłowackich. Półprodukt ten napotykał, podobnie do półproduktu benzynowego, na silną konkurencję rumuńską. Na czwartym miejscu znajdują się oleje pędne („oleje gazowe”), których wywóz wyniósł 16% całości naszego eksportu naftowego (w 1935 r. 19%). Najwięcej olejów gazowych wyeksportowano do Szwajcarii i Austrii. Ekspert olejów pędnych obniżył się znacznie w stosunku do 1935 r. (o 37%), a to ze względu na wzrost zapotrzebowania w kraju (statki morskie motorowe) i pewne trudności w związku z wywozem do Szwajcarii. Ekspert najcenniejszego produktu naftowego (parafiny) obniżył się znacznie w porównaniu z 1935 r., a to w związku ze wzrostem konsumpcji wewnętrznej; wywołało to znaczny wzrost zapasów tego produktu w rafineriach.

Ekspert produktów do poszczególnych krajów w 1936 r. (w tonach)

Kraj przeznaczenia	Benzyna	Nafta	Olej gazowy	Oleje lekkie	Oleje smarowe	Parafina	Wazelina	Asfalt	Koks	Smary stałe	Półprodukty	Oleje opałowe	Razem
Austria	71	1 201	4 083	121	252	529	—	—	887	6	1	141	7 292
Bułgaria	—	—	—	—	23	—	—	—	—	—	—	—	23
Czechosłowacja	44 287	17 973	10	1	1 983	100	—	35	—	—	1	—	64 390
Dania	473	—	—	—	377	—	—	—	—	—	15	—	865
Finlandia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	8
Grecja	—	—	—	—	—	575	—	—	—	—	—	—	575
Jugosławia	10	3	30	5	972	1 678	—	75	—	42	—	—	2 815
Łotwa	—	349	—	—	—	—	—	—	—	—	—	121	470
Niemcy	3 091	743	—	—	600	304	—	1 018	28	—	5	—	5 789
Norwegia	—	—	—	—	106	—	—	—	—	8	—	—	114
Szwajcaria	88	1 024	8 087	70	91	45	—	—	235	—	—	—	9 640
Szwecja	92	15	—	—	250	—	—	—	—	—	15	—	372
Turcja	—	—	—	—	—	90	—	—	—	—	10	—	100
Węgry	—	—	—	—	199	624	—	—	60	—	—	—	883
Włochy	—	—	—	—	20	181	—	—	—	—	—	—	201
Gdańsk	7 499	3 099	7 513	51	19 204	7 864	2	1 193	—	10	17	1 024	47 476
Gdynia	307	3 810	706	4	9 592	—	—	—	—	5	—	4 727	19 151
Razem :	55 918	28 217	20 429	252	33 669	11 990	2	2 321	1 210	79	64	6 013	160 164

Co do kierunków wywozu—to pierwsze miejsce w polskim eksporcie naftowym zajmowała w 1936 r., jak i w latach poprzednich, Czechosłowacja, stanowiąca nasz najbliższy, a więc najdogodniej położony frachtowy rynek zbytu. Do Czechosłowacji wywieziono w 1936 r. ok. 40% całości naszego eksportu naftowego (w 1935 r.—37%, w 1934 r.—ok. 40%), lecz przeważnie półproduktów (surowa benzyna, destylaty nafty i smarów) do dalszego przerobu i rafinowania w rafineriach, położonych blisko naszej granicy. Do Czechosłowacji wyeksportowano ok. 80% naszego eksportu benzyny (w 1935 r. również ok. 80%) i ok. 63% eksportu nafty (ok. 65%). Na drugim miejscu znajduje się zbiorowy wywóz produktów naftowych przez Gdańsk na różne rynki europejskie, a częściowo i zamorskie (parafina). Szwajcaria nadal zajmuje przodujące miejsce w naszym wywozie olejów gazowych.

Wartość eksportu głównych produktów naftowych w 1936 r. w porównaniu z latami poprzednimi przedstawia zestawienie następujące (według danych Gł. Urz. Statyst.—w tys. zł):

	1936	1935	1934	1933
Benzyna	7 056	5 426	7 326	7 215
Nafta	1 939	2 668	2 918	4 217
Oleje pędne	1 759	2 435	2 831	1 801
Oleje smarowe	1 735	1 944	3 294	4 357
Parafina	4 644	8 478	10 905	12 238
Razem :	17 133	20 951	27 274	29 828

Z powyższego zestawienia wynika, że wartość eksportu głównych produktów naftowych w 1936 r. spadała w dalszym ciągu i stanowiła ok. 80% wartości tego eksportu w 1935 r. i ok. 65% wartości z 1934 r.

W poniższym zestawieniu podany jest stan zapasów produktów naftowych w rafineriach na początku i w końcu 1936 r. (w tonach):

	1/I 1936	31/XII 1936
Benzyna	18 977	18 436
Nafta	26 695	15 866
Oleje pędne	7 755	10 826
Oleje smarowe	69 526	56 273
Parafina	2 515	6 062
Półprodukty i pozostał.	40 231	34 975
Inne produkty	12 967	15 939
Razem:	178 666	158 377

Ceny produktów naftowych (po ostatniej obniżce nafty oświetleniowej, przeprowadzonej w końcu 1935 r.) pozostawały w 1936 r., z wyjątkiem benzyny samochodowej, prawie bez zmian. W związku z akcją rządową, zmierzającą do przyspieszenia tempa motoryzacji kraju, cena benzyny samochodowej w pompach została obniżona o gr 10 na 1 l w stosunku do poprzedniej. Tak znaczna obniżka ceny została przeprowadzona dobrowolnie, dzięki lojalnemu ustosunkowaniu się przemysłu naftowego, oraz obniżeniu podatku konsumcyjnego i dodatku drogowego (od dn. 31/VII 1936 r. podatek ten wynosił zł 9 zamiast zł 14 od 100 kg, względnie zł 10-86 zamiast zł 12 od 100 kg). Po przeprowadzeniu tej obniżki (w sierpniu) benzynę (właściwie mieszankę benzynowo-spirytusową) sprzedawano w pompach ulicznych po cenie od gr 49 (przedtem gr 59—w Drohobyczu) do gr 60 (przedtem gr 70—Wilno) za 1 l—zależnie od oddalenia miejscowości od ośrodka rafineryjnego. W Warszawie cena obecna wynosi gr 58 za 1 l (poprzednio gr 68); czystą benzynę sprzedaje się o gr 2 na 1 l drożej. Cena zasadnicza loco rafineria, bez podatków, wynosi obecnie w hurcie zł 39-80 za 100 kg, nafty zaś oświetleniowej—zł 22 za 100 kg, ceny zaś detaliczne nafty wynoszą w sklepach (groszy za 1 l): w Warszawie 38, we Lwowie 34, w Krakowie 35, w Wilnie 35 (specjalne rabaty dla kresów wschodnich).

Następujące zestawienie przedstawia kształtowanie się cen eksportowych polskich produktów naftowych (w \$ zlot. za 100 kg loco granica Piotrowice):

	1 9 3 6	
	Styczeń	Grudzień
Benzyna 730/40	1-50	1-60
Nafta	1-10	1-20
Olej gazowy	0-85	0-90
Olej smarowy (wrzecion.)	1-00	1-00

Ceny powyższe są jednak tylko orientacyjne, ponieważ sprzedaż na rynkach zagranicznych odbywała się niejednokrotnie po cenach znacznie odbiegających od wyżej przytoczonych a przeważnie niższych.

Na ogół należy stwierdzić, że 1936 r. nie przyniósł poprawy w przemyśle naftowym, lecz dalsze pogłębienie przesilenia, z którego wiele innych gałęzi produkcji zdostały się, w większym czy mniejszym stopniu, wydobyć. Produkcja ropy naftowej na kopalniach, zwłaszcza zaś w najważniejszym naszym ośrodku naftowym—Borysławiu—uległa dalszej obniżce. Żadne, nieliczne niestety, z prowadzonych wierceń poszukiwawczych na nowych terenach, tak przez firmy prywatne, jak i przez utworzoną w 1928 r. w tym celu Sp. Akc. „Pionier”—nie dały godnych uwagi wyników.

Konsumcja produktów naftowych w kraju, od której przede wszystkim zależy ogólny utarg sprzedażny, nieco wzrosła, lecz w stosunku niewspółmiernym do poniesionych przez obniżkę cen benzyny i nafty strat. Wystarczy zaznaczyć, że, mimo podniesienia się spożycia krajowego, krajowy utarg przemysłu, który w 1930 r. wynosił ok. 158 miln. brutto, spadł w 1936 r. do zł 94 miln. (w 1935 r. wynosił zł 93 miln.). Lekka poprawa w stosunku do 1935 r. została jednak zupełnie znieważona deficytowym eksportem: podczas gdy w 1930 r. utarg eksportowy wynosił ok. zł 48 miln., utarg ten spadł w 1935 r. do zł 22 miln., a w 1936 r.—do zł 19 miln. W ten sposób ogólny utarg zmniejszył się z zł 206 miln. (w 1930 r.) do zł 115 miln. w 1935 r. i do zł 113 miln. w 1936 r.

Względna równowagę na rynku udało się utrzymać dzięki działalności organizacji przymusowej „Polski Eksport Naftowy” we Lwowie. Przez regulowanie zbytu w eksporcie, a więc pośrednio i na rynku krajowym, organizacja ta, przydzielając odpowiednio do każdej koniunktury kontyngenty sprzedażne, zapobiegała zbytniej konkurencji poszczególnych przedsiębiorstw i łagodziła częstokroć ostro występujące sprzeczności interesów firmowych. Jednym z najważniejszych rezultatów działalności tej organizacji pozostaje, jak i w latach poprzednich, utrzymanie należącego popytu na ropę naftową na rynku i ustabilizowanie cen surowca ropnego na poziomie, odpowiednim do kosztów jego wydobycia. Wytwarza to pomysły dla kopalnictwa naftowego (zwłaszcza drobniejszego, nie posiadającego własnych zakładów rafineryjnych) widoki i umożliwia prowadzenie ruchu wiertniczego na kopalniach przynajmniej w skromnych, przystosowanych do obecnej koniunktury rozmiarach. W tym kierunku jest również nastawiona działalność „Funduszu Popierania Wiertnictwa Naftowego” we Lwowie, powstałego z odpłat, uskutecznianych od 1933 r. przez mniejsze zakłady rafineryjne, zwolnione od eksportu. Fundusz ten, rozporządzający

kwotą przeszło zł 3 miln., rozpoczął swą działalność w kwietniu 1936 r. i ma na celu popieranie, drogą subwencji i pożyczek, wierceń naftowych i prac badawczych, odnoszących się do górnictwa naftowego.

Pomyślnie wyniki dała działalność organizacji „Polski Eksport Naftowy” również w dziedzinie importu produktów naftowych, który odbywa się, w myśl przepisów ustawowych, jedynie w ramach i za dyspozycją tej organizacji. Dotyczy to zwłaszcza importu olejów smarowych i asfaltów, które to produkty przeważnie mogą być zastępowane wyrobami krajowymi i których import bywa w większości wypadków zbędny i gospodarczo niezasadny.

Wreszcie wspomnieć należy, że w 1936 r. nastąpiła w drodze wydania dekretu Prezydenta Rzplitej zmiana ustawy z dn. 18/III 1932 r. w sprawie regulowania stosunków w przemyśle naftowym („Dz. Ust. R. P.” Nr 3/1936, poz. 17). Dekret ten przyznaje Ministrowi Przemysłu i Handlu m. in. prawo do wydawania rozporządzeń i zarządzeń w zakresie racjonalizacji przeróbki oleju skalnego oraz regulowania cen produktów naftowych na rynku wewnętrznym. W związku ze zmianą powyższej ustawy zostało wydane rozporządzenie Ministra Przem. i Handlu z dn. 30/I 1936 r. o organizacji przymusowej „Polski Eksport Naftowy” („Dz. Ust. R. P.” Nr 10/1936, poz. 99) oraz rozporządzenie z dn. 26/II 1936 r. o Funduszu Popierania Wiertnictwa Naftowego („Dz. Ust. R. P.” Nr 18, poz. 154).

Inż. P. Wrangel

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY W STYCZNIU I LUTYM 1937 R.—Sytuacja w przemyśle włókienniczym w okresie sprawozdawczym kształtowała się pod wpływem następujących zasadniczych elementów: zmniejszenia importu bawełny, wlny i juty, dalszego wzrostu przywozu półfabrykatów i wyrobów włókienniczych, wzrostu eksportu włókienniczego, wyższości cen surowców włókienniczych oraz wzmożonego zapotrzebowania w związku z nadchodzącym sezonem letnim. Na tle równoczesnego działania tych czynników ogólna sytuacja w tej dziedzinie wytwórczości uznać należy za korzystną.

Ogólny import włókienniczy wyniósł w omawianym okresie 22 244 t wartości zł 52 702 tys., co stanowi globalne zmniejszenie tego przywozu w stosunku do analogicznego okresu ub. r. o 3 095 t, tj. o 12% wagowo, a o zł 1 468 tys., tj. o ok. 3% wartościowo. Porównawcze zestawienie najważniejszych artykułów przywozu włókienniczego przedstawia się następująco:

(P. zestawienie na następnej stronie)

Jeśli uwzględnić, że w tym samym okresie całkowity wywóz włókienniczy wyniósł 8 377 t wartości zł 17 070 tys., to wypadnie stwierdzić, iż ujemne saldo w obrocie artykułami włókienniczymi z zagranicą wynosi zł 35 632 tys.; podkreślić należy, iż saldo to w porównaniu z ub. r. uległo redukcji o zł 3 937 tys., co należy tłumaczyć z jednej strony zmniejszeniem przywozu o zł 1 468 tys., z drugiej—wzmożeniem eksportu włókienniczego o zł 2 469 tys.

W okresie sprawozdawczym obserwujemy we wszystkich ośrodkach przemysłu włókienniczego sezonowe ożywienie produkcji, i związane z wykonywaniem zamówień na sezon letni. Wyrazem tego ożywienia jest przede wszystkim stan uruchomienia, wykazujący znaczny wzrost w styczniu i lutym b. r. w stosunku do analogicznego okresu ub. r. Wskaźniki pracujących robotniko-godzin wynoszą dla przemysłu włókienniczego—w/g danych Inst. Bad. Koniunktur Gospodarczych—w styczniu b. r.—79-1, w lutym—82-4, podczas gdy styczeń ub. r. wykazuje zaledwie wskaźnik 73-3, luty zaś—76-9. Należy zauważyć, iż symptomy ożywienia produkcyjnego występują szczególnie silnie w przemyśle odzieżowym, w którym zaznaczyło się wydatne zwiększenie pracujących robotniko-godzin, a mianowicie w styczniu b. r. odnośny wskaźnik wyniósł 87-6 (w styczniu ub. r.—75-1), w lutym b. r.—92-2 (76-5).

Liczba zatrudnionych robotników w przemyśle włókienniczym wynosiła w styczniu b. r. ogółem 130 725, tj. więcej o 2 019 niż w tym samym miesiącu ub. r. Stan zatrudnienia w lutym b. r. uległ dalszemu zwiększeniu.

Stosunkowo słabsze ożywienie—w porównaniu z produkcją—przejawiło się na rynku handlowym, niemniej jednak obroty w związku z poprawą koniunktury wydatnie się zwiększyły. Sytuacja finansowa w przemyśle i handlu pozostała niezmienną. Jakkolwiek wypłacalność kupiectwa uznać można było za zadowalającą—to jednak zaobserwowano objaw „wydłużania się” terminów wekslowych. W okręgu łódzkim spadła ilość zaprotestowanych weksli w lutym b. r. do 14 506 sztuk przy jednoczesnym zmniejszeniu się sumy wekslowej do zł 1 470 tys.

W zakresie produkcji przędzy bawełnianej cienkoprzędnej—stosownie do danych Gł. Urz. Stat.—zanotować należy spadek w okresie styczeń—luty b. r. w porównaniu z tym samym okresem ub. r., a mianowicie z 11 042 t w ub. r. do 8 842 t, tj. o 20%, co pozostaje w związku zarówno ze zmniejszonym importem bawełny w ub. r., jak również z tym, iż na rynku przędzy wobec wahań cen bawełny z jednej strony oraz zapowiedzianej zniżki cen przędzy z drugiej—po-

wstała atmosfera niepewności i rezerwy produkcyjnej. Czynniki te usprawiedliwiają również zmniejszony zbył tego półfabrykatu z 10 231 t (styczeń i luty ub. r.) do 9 150 t, tj. o 10%. Zbyt ten jednak przewyższył rozmiary produkcji tej przędzy, co wskazuje na to, iż mimo sytuacji, powstałej na skutek działania omówionych wyżej czynników, dała się zauważyć dobra tendencja w zakresie zapotrzebowania tego artykułu. To ograniczenie produkcji przędzy ustąpi miejsca naturalnemu rozwojowi, którego należy niewątpliwie się spodziewać ze względu na stabilizację cen, która nastąpiła po ostatnio przeprowadzonej obniżce. Zapasy przędzy bawełnianej nieznacznie zmalały w stosunku do grudnia ub. r., jakkolwiek w porównaniu z lutym ub. r. spadek ten — według danych Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi — osiągnął 50% (w lutym b. r. 1 097 t, w lutym ub. r. — 2 220 t). Ceny przędzy bawełnianej utrzymywały się na poziomie z grudnia ub. r.; wynosiły one (w złotych centach amer. za 1 kg): Nr 24/1 — 47 (przeciętnie), Nr 32/1 — 53, Nr 32/2 — 56. Stan uruchomienia zrzeszonych przędzalni bawełnianych, wyrażony w przeciętnych ilościach przepracowanych wrzeciono-godzin, wskazuje na wzrost tego uruchomienia w porównaniu z grudniem

ub. r., a mianowicie: grudzień 1936 r. — 41·13, styczeń b. r. — 47·85, luty — 51·87. Liczba zatrudnionych robotników w tzw. wielkim przemyśle włókienniczym łódzkim, obejmującym dział przędzalnictwa bawełnianego, wełnianego oraz tkanin, wynosiła w styczniu b. r. — 44 800, w lutym zaś — 45 900.

W dziedzinie tkanin bawełnianych luty zamknął obroty artykułami międzysezonowymi, natomiast już w końcu tego miesiąca przejawiało się zainteresowanie tkaninami nowej produkcji, chociaż obroty nimi były na razie nieznaczne. Główny sezon zakupu tych tkanin przypadnie na marzec, a nawet na początek kwietnia b. r. Przewidywany jest wzrost popytu na tegoroczne letnie tkaniny bawełniane ze względu m. in. na brak ramszów. Ceny tkanin bawełnianych nieznacznie zwyżkowały (o ok. 3%); w stosunku do cen z ub. r. poziom ich jest wyższy o ok. 10%. Tegoroczne niektóre gatunki tkanin bawełnianych będą wyprodukowane z domieszką lnu i kotoniny, a niektóre z domieszką tetry. Produkcja tego rodzaju tkanin pozostaje w związku z akcją Rządu na odcinku stosowania w przemyśle krajowych surowców zastępczych.

Nazwa towaru	Styczeń ÷ luty				Wzrost (+) lub spadek (-) w 1937 r. w stos. do 1936 r.	
	1936		1937		t	% wagi
	t	tys. zł	t	tys. zł		
Bawełna i odpadki	12 859	21 867	10 904	19 727	- 1 955	15
Wełna surowa nieprana	3 945	12 629	3 080	10 262	- 865	22
„ prana		733	3 325	783	+ 50	7
Odpadki wełniane	307	1 528	330	1 934	+ 23	7
Wełna czesana	444	3 324	272	2 209	- 172	38
Juta i odpadki	3 317	1 586	1 627	752	- 1 690	51
Szmaty	3 040	2 271	4 209	4 710	+ 1 169	38
Surowce razem:	24 645	46 530	21 205	44 117	- 9 755	14
Przędza bawełniana	291	1 794	276	1 720	+ 25	10
„ wełniana	105	1 283	143	1 753	+ 38	36
„ z jedwabiem naturalnym	18	520	26	689	+ 8	44
Półfabrykaty razem:	374	3 597	445	4 162	+ 71	19
Tkaniny bawełniane	51	1 225	96	1 302	+ 5	5
„ wełniane, półw.	5	144	10	320	+ 5	100
„ z jedw. nat.	1	293	1	187	-	-
Tkaniny razem:	97	1 662	107	1 809	+ 10	10
Inne artykuły niewymienione	223	2 381	487	2 614	+ 264	118
O g ó ł e m:	25 339	54 170	22 244	52 702	- 3 095	12

Produkcja przędzy wełnianej czesankowej wykazała poziom znacznie wyższy, niż w ub. r. Według danych Konwencji Przędzalni Wełny Czesankowej w Polsce produkcja ta wynosiła w okresie 2 miesięcy b. r. 1 371 t (styczeń — 670 t, luty — 700 t), tj. więcej, niż w tych samych miesiącach ub. r. o 214 t, tj. 20% (styczeń ub. r. — 546 t, luty ub. r. — 611 t).

Wzrost tej wytwórczości obliczony jest na wzmoczenie zapotrzebowania tego artykułu w związku z ogólną poprawą koniunktury. Na razie zapotrzebowanie to utrzymywało się na poziomie z ub. r., gdyż zbyt w kraju tego półfabrykatu wynosił w omawianym okresie b. r. 1 199 t, nie przekraczając liczb z ub. r. (1 193 t). Stan zapasów przędzy wełnianej czesankowej wynosił 1 598 t, tj. uległ nieznacznemu spadkowi w stosunku do stycznia b. r., był jednak nieco wyższy od lutego ub. r. (1 550 t). Zapasy wełny surowej wynosiły w lutym b. r. 4 678 t, wykazując nieznaczne zmniejszenie w stosunku do poprzedniego miesiąca b. r. (4 937 t), co związane jest ze zmniejszeniem importu wełny oraz ze wzrostem wytwórczości przędzy. Ceny przędzy ustabilizowały się nieco poniżej poziomu styczniowego wobec zatrzymania się światowej zwyżki cen wełny; ceny poszczególnych gatunków przędzy wynosiły w lutym b. r. (w zł za 1 kg): Nr 40/2 A — 14·10, 56/2 AI — 15·70, 20/1 DE — 7·30, 22/2 D — 8·50.

Na rynku tkanin wełnianych i półwełnianych zaznaczyła się pomyślna koniunktura. Obroty tymi artykułami wzmożyły się znacznie w porównaniu z ub. r., przy czym objęły one zarówno tkaniny zgrzebne i półwełniane dla celów konfekcyjnych, jak również tkaniny wysokogatunkowe — czystowełniane i czesankowe. Uzyskiwano za tkaniny wełniane ceny przeciętnie o ok. 10% wyższe niż w ub. r., co przy uwzględnieniu zwyżki cen wełny stanowi nieznaczny wzrost tych cen.

W przemyśle jedwabiu sztucznego zaznaczył się w omawianym okresie wzrost produkcji, a mianowicie z 824 t do 917 t, tj. o 11%, przy czym w lutym b. r. produkcja ta wynosiła 451 t.

Wzrost wytwórczości występuje również w przemyśle jutowym. Produkcja przędzy jutowej osiągnęła w pierwszych 2 miesiącach b. r. 2 555 t (w ub. r. — 2 483 t), tkanin zaś i worków jutowych — 2 113 t (w ub. r. — 2 064 t). Zbyt tej przędzy wyniósł 2 281 t, tj. był mniejszy niż w ub. r. (2 373 t), natomiast zbyt gotowych wyrobów stanowił 2 155 t, przekraczając produkcję w b. r. oraz zbyt w ub. r. Zapasy juty wobec wzmoczenia produkcji tych artykułów i spadku importu juty surowej uległy znacznej redukcji.

Ośrodek białostocki pozostawał w okresie sprawozdawczym pod znakiem wzmoczonego eksportu, co wpłynęło w pewnym stopniu na opóźnienie produkcji towarów, przeznaczonych na rynek wewnętrzny dla sezonu letniego. Mimo to tegoroczny sezon zapowiada się pomyślnie.

W okręgu bielskim na skutek ożywienia produkcji, związanej z sezonem letnim, liczba zatrudnionych robotników oraz przepracowanych robotniko-godzin wykazała poziom wyższy niż w styczniu b. r. Obroty w zakresie modnych materiałów letnich zwiększyły się. Warunki płatności pozostały niezmiennione.

Na marginesie przeprowadzonej analizy sytuacji włókienniczej w styczniu i lutym b. r. nasuwa się uwaga, iż dla rozwoju wytwórczości przemysłu bawełnianego wydaje się niezbędnym zwiększenie importu bawełny ponad ilości dotychczasowe przy jednoczesnym zredukowaniu importu przędzy. Sprawa ta ma szczególne znaczenie na tle wzmoczonego aktualnego zapotrzebowania na wyroby bawełniane.

Wychodząc poza ramy okresu sprawozdawczego podkreślić należy, iż w związku z przeprowadzoną zniżką cen przędzy bawełnianej, Zrzeszenie Producentów Przędzy Bawełnianej wydało okólnik do swych członków o konieczności przestrzegania obniżonych cen. Komisja Porozumiewawcza w Łodzi stosownie do wydanych przez Min. Przemysłu i Handlu zarządzeń określiła ceny przędzy bawełnianej dla innych numerów przędzy, poza Nr 24/1. Zaświadczenia, uprawniające do nabywania przędzy, wydawane będą przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Łodzi dopiero począwszy od dn. 20/IV ze względów technicznych, gdyż w tym czasie zakończone zostanie opracowanie materiałów (lista zapotrzebowania przędzy przez odbiorców i inne), związanych ściśle z uruchomieniem tych zaświadczeń. W związku z powyższym została powiadomiona Komisja Porozumiewawcza o tym, iż ew. spory na tle dostaw przędzy, powstałe w okresie 9 ÷ 20/IV, będą mogły być rozstrzygnięte przez Komisję Porozumiewawczą dopiero po upływie tego terminu.

Na odcinku zagadnień surowcowych prace trwają. Wnioski, opracowane przez Podkomisję Włókienniczą, były w lutym i marcu b. r. przedmiotem obrad Komisji Surowców; zakończenia tych prac należy spodziewać się w kwietniu — po czym wnioski te przedłożone zostaną Komitetowi Ekonomicznemu Ministrów.

PRZEMYSŁ DRZEWNY

EKSPORT DRZEWNEGO PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W STYCZNIU I LUTYM 1937 R.—Wywóz artykułów drzewnego przemysłu przetwórczego—według danych Gł. Urz. Stat.—wyniósł w okresie sprawozdawczym 222 062 q wartości zł 7 275 tys., wykazując wzrost w stosunku do analogicznego okresu ub. r. wagowo o 13 915 q i wartościowo—o zł 206 tys.

W porównaniu ze styczniem i lutym 1936 r. zaznaczyła się w b. r. silniejsza zwyżka wywozu następujących artykułów (w tys. zł): fryzów dębowych—o 190, drzwi, ram okiennych itp.—o 125, klepek nieobrobionych—o 87 itd. Zniżka zaś eksportu objęła głównie (w tys. zł): forniery i wynosiła—197, deszczulki, tafle posadzkowe—119 itd.

Przedmiotem wywozu w okresie omawianym były artykuły następujące: deszczulki do opakowania—29 995 q wartości zł 604 tys., fryzy dębowe 52 649 q—wartości zł 861 tys., klepki nieobrobione dębowe 22 045 q—zł 428 tys., klepki nieobrobione inne 1 651 q—zł 19 tys., deszczulki, tafle posadzkowe 6 685 q—zł 153 tys., szpunt drewniane, beczki itp. wyroby bednarskie 206 q—zł 9 tys., forniery 1 285 q—zł 85 tys., listwy, gzymusy, rami 156 q—zł 30 tys., dykty 93 109 q—zł 3 496 tys., meble gięte 8 428 q—zł 1 055 tys., meble inne 2 079 q—zł 139 tys., drzwi, rami okienne, okiennice 700 q—zł 175 tys., wyroby drewniane osobno niewyszczególnione 3 869 q—zł 219 tys.

W eksporcie dykty nastąpiła w okresie sprawozdawczym pewna poprawa; wartościowo eksport wzrósł w stosunku do ub. r. o zł 24 tys.

Wywóz dykty w okresie sprawozdawczym kierowany był do następujących ważniejszych krajów (w tys. zł): Anglia—887, Holandia—453, Belgia—438, Argentyna—291, Indie Brytyjskie—309, Egipt—175, Palestyna—95, Szwajcaria—61 itd.

W lutym b. r. w porównaniu ze styczniem b. r. zwiększył się wywóz zwłaszcza do Egiptu—o zł 52 tys., Palestyny—o zł 25 tys. i Urugwaju—o zł 30 tys., oraz stosunkowo słabiej do szeregu innych krajów; zmniejszenie zaś wywozu nastąpiło do Anglii—o zł 134 tys., Belgii—o zł 9 tys., Holandii—o zł 17 tys., Argentyny—o zł 8 tys. itd.

Głównymi odbiorcami mebli giętych w styczniu i lutym b. r. były (w tys. zł): Anglia—327 i Stany Zjedn.—232, następnie w drobniejszych ilościach wywieziono do: Egiptu—37, Panamy—40, Sudanu—29, Indji Brytyjskich—32, Holandii—46 itd. Według danych Zrzeszenia Fabrykantów Mebli Giętych w Polsce (Komitet Eksportowy) eksport mebli giętych i ich części, malowanych, lakierowanych itd., wynosił ogółem 795 t wartości zł 1 001 tys., i był kierowany na następujące kontynenty: do Europy 3 726 t wartości zł 419 tys., Azji 59·8 t wartości zł 82 tys., Afryki 63·7 t—zł 97 tys., Ameryki Północnej 178·1 t—zł 208 tys., Ameryki Środkowej 64·8 t—zł 114 tys., Ameryki Południowej 53·6 t—zł 75 tys., Oceanii 2·3 t—zł 2 tys. Wywóz mebli giętych i ich części surowych wynosił ogółem 47·8 t wartości zł 53 tys., sprzedanych głównie do Stanów Zjedn. (zł 27 tys.).

Wywóz mebli giętych do krajów Europy wykazuje dalszy wzrost, a w szczególności do Anglii, która odbierała przeszło 1/3 całego eksportu, oraz do Holandii. Ponadto wzrósł eksport na rynki amerykańskie—na skutek poprawy koniunktury; na uwagę zasługuje zwłaszcza wzrost ekspansji do Panamy i Wenezueli, do których w 1936 r. wywieziono mebli giętych minimalne ilości. Z rynków azjatyckich znacznie został zredukowany wywóz do Palestyny—w związku z zahamowaniem budownictwa oraz wstrzymaniem emigracji żydowskiej. W Indiach brytyjskich i holenderskich oraz na wyspach Malajskich daje się zauważyć wzmożone zapotrzebowanie na meble. Z rynków afrykańskich—zmniejszył się znacznie wywóz do Egiptu; przyczyną tego jest powstanie na terenie Egiptu fabryk mebli giętych, które importują łąty bukowe z Rumunii, a ponadto daje się na tym rynku odczuwać konkurencja tanich włoskich mebli. Należy dodać, że w lutym b. r. zaznaczyło się wzmożenie eksportu mebli do Sudanu anglo-egipskiego.

Z zakresu prac organizacyjno-eksportowych zanotować należy porozumienie z dn. 18/11 Zrzeszenia Fabrykantów Mebli Giętych z holenderskimi importerami w sprawie cen minimalnych, co dodatnio może wpłynąć na ceny eksportowe na tym rynku.

Mimo zwyżki cen drzewa przemysł mebli giętych nie mógł ostatnio podnieść cen eksportowych na skutek zwłaszcza konkurencji fabryk czechosłowackich, które wykorzystując dewaluację korony oferują towar taniej niż fabryki polskie.

Nazwa towaru

	Styczeń ÷ luty				Wzrost (+) lub spadek (—) w 1937 r.	
	1936		1937		w stos. do 1936 r.	
	q	tys. zł	q	tys. zł	q	tys. zł
Deszczulki do opakowań	34 931	578	29 995	604	— 4 936	+ 26
Fryzy dębowe	44 276	671	52 649	861	+ 8 372	+ 190
Fryzy inne	397	4	205	2	— 192	— 2
Klepki nieobrobione	18 714	341	22 045	428	+ 3 331	+ 87
Klepki inne	1 367	23	1 651	19	+ 284	— 4
Deszczulki, tafle posadzkowe	7 122	272	6 685	153	— 437	— 119
Szpunt, beczki, kadzie	714	18	206	9	— 508	— 9
Drzwi, rami okienne	546	50	700	175	+ 154	+ 125
Cwieki, kolki do obuwia	10 530	43	—	—	— 1 053	— 43
Forniery	2 305	282	1 285	85	— 1 020	— 197
Dykty	87 403	3 472	93 109	3 496	+ 5 706	+ 24
Listwy, gzymusy itd.	56	5	156	30	+ 100	+ 25
Meble gięte	6 798	1 114	8 428	1 055	+ 1 630	— 59
Meble inne	1 600	121	2 079	139	+ 479	+ 18
Wyroby drewniane osobno nie podane	865	75	3 869	219	+ 3 004	+ 144
Razem:	208 147	7 069	222 062	7 275	+ 13 915	+ 206

Fryzy dębowe były eksportowane głównie do (w tys. zł): Niemiec—136, Szwajcarii—134, Szwecji—162, Anglii—164, Czechosłowacji—82, Belgii—79 itd.

Deszczulki do opakowań kierowane były do (w tys. zł): Palestyny—385, Holandii—165 i Anglii—32.

Klepki nieobrobione były wywożone przeważnie do (w tys. zł): Niemiec—195, Anglii—156 oraz Francji—51.

Kształtowanie się eksportu drzewnego przemysłu przetwórczego w styczniu i lutym b. r. w porównaniu z tym samym okresem 1936 r. ilustruje powyższe zestawienie.

Wywóz wyrobów koszykarskich w styczniu i lutym b. r. kształtował się pomyślnie, wynosząc 4 939 q wartości zł 443 tys., co stanowi w porównaniu z tym samym okresem 1936 r. wzrost wagowo o 1 531 q, a wartościowo o zł 18 tys.

Z. Leh.

PRZEMYSŁ BUDOWLANY

TARYFA ULGOWA NA PRZEWÓZ CEGŁY — p. str. 558.

ROLNICTWO

ZAKAZ WYWOZU ZBOŻA I WPROWADZENIE NORM PRZEMIAŁOWYCH

Panująca obecnie sytuacja na światowych rynkach zbożowych znalazła także swoje odbicie w kształtowaniu się cen głównych zbóż na naszym rynku wewnętrznym. Wzrost cen tych produktów, które podczas kryzysu obniżyły się najbardziej, wpływając tym samym na zanik

rentowności warsztatów rolnych—jest w zasadzie zjawiskiem korzystnym dla naszego życia gospodarczego. Jednocześnie wszakże stwierdzono, że obecny poziom cen głównych zbóż jest już wystarczający dla zabezpieczenia rentowności naszych warsztatów rolnych. Jednakże trwałe ugruntowanie korzyści, jakie w ten sposób uzyskuje życie gospodarcze przez zmniejszenie rozwarcia „nożyc cen”, wymaga pewnych

posunięć w kierunku osłabienia wpływu zwyżki cen produktów rolnych na wzrost kosztów utrzymania. Jednocześnie stwierdzono, że nadmierne rozbudowanie naszego eksportu artykułów roślinnych może wpłynąć ujemnie na rezerwy aprowizacyjne kraju.

Toteż kształtowanie się cen pszenicy i żyta oraz produktów pochodnych, jak mąki i chleba, skłoniło Rząd do wydania ostatnio szeregu zarządzeń, a m. in. rozporządzenia, wstrzymującego wywóz zbóż chlebowych i owsa z Polski, oraz rozporządzenia, wprowadzającego powtórnie w życie określoną procentowość przemiału pszenicy i żyta, co w ub. r. zostało zniesione rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 20/I 1936 r. o przemiale pszenicy i żyta („Dz. Ust. R. P.” Nr 6, poz. 63).

Należy przy tym zaznaczyć, że już z dniem 15/III 1937 r. zniesiono zwrot cła przy wywozie zbóż, produktów przemiału i oleistych, z wyjątkiem strączkowych i grochu polerowanego (rozp. Ministra Skarbu z dn. 12/III 1937 r.—„Dz. Ust. R. P.” Nr 19, poz. 126). Zniesienie zwrotu cła miało również na celu zabezpieczenie dostatecznej podaży zbóż dla pokrycia zapotrzebowania rynku wewnętrznego, a jednocześnie uzyskanie wpływu na kształtowanie się cen zbóż na rynku wewnętrznym i niedopuszczenie do ich znacznego wzrostu.

Następnie, w „Dz. Ust. R. P.” Nr 28, poz. 210 zostało ogłoszone rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 7/IV 1937 r. w sprawie zakazu wywozu pszenicy, żyta, owsa oraz produktów ich przemiału. W myśl przepisów tego rozporządzenia wywóz wymienionych zbóż jak również i produktów ich przemiału z polskiego obszaru celnego jest zabroniony. Jednocześnie rozporządzenie upoważnia Ministra Przemysłu i Handlu, w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych, do zezwalania na wywóz zbóż i produktów ich przemiału oraz do określania warunków, na jakich zezwolenia te będą wydawane. Przepisy omawianego rozporządzenia weszły w życie z dniem ogłoszenia, tj. z dniem 12/IV b. r., i obowiązują do dn. 31/VII 1937 r.

Poza tym w tym samym „Dz. Ust. R. P.” Nr 28, poz. 212 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 8/IV 1937 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Rolnictwa i Ref. Roln. oraz Skarbu, o przemiale pszenicy i żyta.

W myśl przepisów tego rozporządzenia przemiał pszenicy jest dozwolony na mąkę 65%, a żyta na mąkę 70%—jako gatunków najwyższych, oraz na mąkę gatunków niższych. W związku z tym będą musiały ulec zmianie standarty giełdowe—i to zarówno mąki pszennej, jak i żytniej. Używanie w zakładach przemiałowych do przerobu i wszelkiego rodzaju wypieku, przeznaczonego do spożycia, mąki, nie odpowiadającej ustalonym normom, jest zakazane. Natomiast nie podlega żadnym ograniczeniom przemiał żyta dla celów, wskazanych przez władze wojskowe, dla potrzeb specjalnych, uznanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych, oraz na potrzeby własne.

W celu przeprowadzenia kontroli przestrzegania przepisów omawianego rozporządzenia władze powiatowe administracji ogólnej mają prawo żądać wyjaśnień od osób i zakładów, zajmujących się przemiałem żyta w celach przemysłowych, handlujących mąką żytnią, przetwarzających w celach przemysłowych mąkę żytnią na pieczywo i artykuły spożywcze, oraz posiadających na składzie mąkę żytnią i inne artykuły spożywcze, wyrabiane z mąki żytniej. Poza tym powiatowe władze administracji ogólnej mają prawo wstępu w obecności właściciela zakładu lub upoważnionego zastępcy do lokalów przemysłowych, handlowych, składów i zakładów wyżej wyszczególnionych. W przepisie tym uderza przede wszystkim zwrócenie specjalnej uwagi na przerób i obrót mąką żytnią.

Worki z mąką, wyprodukowaną na podstawie przepisów powyższego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych, powinny być zaopatrzone w plombę i etykietę, zawierającą nazwę młyna, gatunek mąki oraz procentowość przemiału. Natomiast worki z mąką żytnią, produkowaną dla specjalnych celów, powinny być zaopatrzone w napis ich przeznaczenia.

Wykroczenia przeciwko omówionym przepisom są karane grzywną do zł 3 000 lub aresztem do 6 tygodni bądź też obydwoma karami

łącznie. Jednocześnie może być orzeczona konfiskata przedmiotów, do których odnosi się czyn przestępczy.

Omawiane rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 25/IV 1937 r. w odniesieniu do przemiału żyta, a z dniem 1/V 1937 r. w odniesieniu do przemiału pszenicy. Do tych terminów powinny być zlikwidowane zapasy poprzednich gatunków mąki—zarówno w produkcji, jak w handlu i w przerobie. Rozporządzenie to jest traktowane jako przejściowe—z terminem ważności do dn. 31/VII 1937 r. Na okres ten zostaje zawieszona moc obowiązująca przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 20/I 1936 r. o przemiale pszenicy i żyta („Dz. Ust. R. P.” Nr 6, poz. 63).

Poza wprowadzeniem norm przemiałowych dla pszenicy i żyta oraz wstrzymaniem wywozu zbóż chlebowych i owsa, postanowiono dopuścić dodatkowy import pasz, a to z uwagi na konieczność zmniejszenia wypasania zwierząt gospodarskich żytem, które winno być zatrzymane na potrzeby aprowizacyjne kraju. Zarządzenia te mają charakter przejściowy—z terminem do końca bież. kampanii zbożowej, tj. do dn. 31/VII 1937 r. Dopiero po tym terminie w zależności od powstałej sytuacji na rynku krajowym będzie można ewentualnie mówić o dalszych posunięciach na tym odcinku polityki gospodarczej.

Jednocześnie zarządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 12/IV b. r. została uregulowana sprawa wyznaczania z urzędu cen mąki żytniej, chleba i kasz¹⁾. W tym celu zostaną powołane specjalne komisje. W tych miejscowościach, w których istnieją giełdy zbożowo-towarowe, komisarze tych giełd wchodzić w skład wymienionych komisji jako eksperci. Zarządzenie zawiera wskazówki, w jakich granicach powinny kształtować się ceny mąki żytniej, chleba i kasz. Zarządzenie omówione nosi charakter tymczasowy i obowiązuje do dn. 25 b. m.—z uwagi na to, że w tym terminie wchodzi w życie przepisy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 8/IV 1937 r. o przemiale pszenicy i żyta, dotyczące wprowadzenia określonych norm przemiałowych dla żyta. Po tym terminie zostaną wydane prawdopodobnie nowe zarządzenia, zawierające bliższe wskazówki co do dalszego nadzoru nad obrotem i kształtowaniem się cen mąki i chleba.

H. H.

UDZIAŁ ROLNIKÓW W SPÓŁDZIELCZOŚCI W OKRESIE 1928 ÷ 1933.—Wydana staraniem Rady Spółdzielczej—w ramach wydawnictw G. U. S.—„Statystyka spółdzielni związkowych za lata 1928 ÷ 1933” jest zadośćuczynieniem niewątpliwiej potrzeby, odczuwanej przez wszystkie czynniki, interesujące się życiem społeczno-gospodarczym. Ostatnie zestawienia statystyczne, obejmujące całość związkowego ruchu spółdzielczego, odnoszą się do 1928 r. Od tej daty nie posiadaliśmy zestawionego materiału cyfrowego, ilustrującego stan i dynamikę rozwojową spółdzielczości w Polsce.

Liczba rolników, zrzeszonych w spółdzielniach, jest pozycją o tyle ze wszech miar ciekawą, że stwierdza fakt, iż ruch spółdzielczy jest formą, która potrafiła wprząc najszerze masy rolników w orbitę działań organizacyjno-zespołowych, i—pomijając nawet treść i rezultaty czysto gospodarcze działalności spółdzielni—stanowi najliczniejszą szkołę wychowania gospodarczego dla członków—poprzez obowiązującą w tym ruchu zasadę demokratycznej i jawnej gospodarki.

Porównanie stanu spółdzielczości w 1928 r. (względnie dla niektórych typów—w 1929 r.) i w 1933 r., a więc w roku koniunktury i w roku nasilenia kryzysu—zaspakaja zrozumiałe zainteresowanie, w jaki sposób odbija się ogólny poziom dobrobytu wsi na rozwoju organizacyj, będących realizacją idei współdziałania i samopomocy.

Podział zawodowy członków spółdzielni nie może nosić pretensji do ścisłego ujęcia—na skutek niedostatecznie ścisłego rozgraniczenia pojęć zawodu obiektywnego i subiektywnego, jak i usterek w prowadzeniu tej rubryki w sprawozdawczości niektórych związków, tym niemniej orientacyjny obraz, który da się na podstawie tego podziału stworzyć, nie będzie, sądzimy, bez znaczenia. W myśl instrukcji Rady Spółdzielczej za rolników uważani są „właściciele gospodarstw rolnych”, przy czym osobno ujmowani być winni właściciele gospodarstw ponad 20 ha, i poniżej tej normy. W 1933 r. na ogólną liczbę 1 781 tys. członków-rolników 1 610 tys. było właścicielami gospodarstw poniżej 20 ha i 91 tys.—gospodarstw powyżej 20 ha, a dla 80 tys. brak było danych o wielkości posiadanych gospodarstw. Oczywiście, liczba członków-rolników nie odzwierciedla wiernie liczby gospodarstw, które uczestniczą w działaniach spółdzielni. Liczba ta jest niższa, gdy weźmiemy pod

¹⁾ P. str. 556.

uwagę, że na terenach, opanowanych przez ruch spółdzielczy, rolnik należy często do kilku spółdzielni o różnych przedmiotach działalności.

Statystyka obejmuje tylko spółdzielnie, należące do związków rewizyjnych. Spółdzielnie nie-związkowe, których liczba wynosiła w 1936 r. 9 744, a więc stanowiące pozornie pozycję równą niemal ilościowo spółdzielczości związkowej, są przeważnie nieczynne. W stosunku do ogólnej liczby czynnych spółdzielni odsetek spółdzielni związkowych szacować należy na 80÷85%.

Dla odtworzenia ogólnego tła gospodarczego przegrupowań w strukturze zawodowej poszczególnych typów spółdzielczości przedstawiamy najprzód kilka ogólnych liczb, dotyczących stanu całej spółdzielczości związkowej w rozpatrywanych latach:

	1928	1933
Liczba spółdzielni w końcu roku	10 212	11 669
Liczba spółdzielni uwzględnionych w obliczeniach	9 057	10 770
Liczba członków w końcu roku	2 475 tys.	2 628 tys.
Liczba członków — rolników	1 462 „	1 781 „
Suma bilansowa — miln. zł	930	1 070

Spółdzielnie kredytowe

Pożyczki udzielone	{ liczba — tys.	1 615	1 179
	{ suma — miln. zł	1 311	645
Liczba wkładów — tys.		267	528

Spółdzielnie mleczarskie

Liczba zgłoszonych krów — tys.	405	624
Dostawa mleka — miln. litrów	451	664
Wypłata za mleko — miln. zł	101	63

Towary sprzedane przez spółdzielnie (w miln. zł):

przez spółdzielnie spożywców	223	143
„ „ rolniczo-spożywcze	71	51
„ „ „ handlowe	336	121

Porównanie powyższe dobitnie uwidacznia trudności, które przeżywała spółdzielczość w dobie kryzysowej. O ile widzimy rozrost działania w kierunku masowości (wzrost liczby członków, wkładów, krów i mleka), o tyle spaść musiały pozycje, oparte na wycenie pieniężnej. Oczywiście są głębokie skutki takiego stanu rzeczy, które z różną mocą odbijały się na rozwoju ruchu w zależności od prowadzonej działalności gospodarczej.

Rolnicy uczestniczą we wszystkich istniejących 19 typach spółdzielczości, nie ograniczając się do typów, nazwanych wg oficjalnej nomenklatury „spółdzielczością rolników”, jak to uwidacznia poniższa tablica:

Typ spółdzielni	Liczba spółdzielni		Ogólna liczba członków		Udział członków-rolników	
	1928	1933	1928	1933	1928	1933
	w tysiącach					
Oszczędnościowo-pożyczkowe powszechne ¹⁾	1573	1683	746'0	761'0	374'0	389'0
Oszczędnościowo-pożyczkowe rolnicze ¹⁾	3304	3602	641'0	759'0	568'0	668'0
Oszczędnościowo-pożyczkowe pracownicze ¹⁾	57	127	36'0	52'0	0'7	1'1
Oszczędnościowo-pożyczkowe inne ¹⁾	91	78	27'0	20'0	1'2	1'2
Spożywców	1185	1253	531'0	377'0	126'0	106'0
Rolniczo-spożywcze	2022	2580	224'0	281'0	203'0	258'0

WYWÓZ MASŁA W I KWARTALE 1937 R.—Nowy rok eksportowy rozpoczął się silniejszym natężeniem eksportu masła w stosunku do eksportu z ubiegłego miesiąca, jest bowiem zjawiskiem stwierdzonym, iż po świętach Bożego Narodzenia kurczy się gwałtownie konsumpcja masła na rynku wewnętrznym, ceny spadają i eksport się zwiększa. Panujące w połowie stycznia mrozy wpłynęły hamująco na dowozy masła, powodując zwyżkę cen. Brak masła dawał się szczególnie odczuwać w województwach centralnych i południowych, gdzie na skutek większego ruchu turystycznego konsumpcja wzrosła. Toteż w II połowie stycznia wywóz masła odbywał się wyłącznie z województw zachodnich (do których zaliczam również Pomorze). W mar-

¹⁾ Dane za rok 1929, a nie 1928 r. (zmiana klasyfikacji spółdzielni wg typów w roku 1929).

Wspólnego zaspakajania							
potrzeb ¹⁾	46	54	16'0	6'0	0'3	0'4	
Mieszkaniowe	167	189	12'0	16'0	0'1	0'1	
Mleczarskie	1430	1275	211'0	306'0	198'0	292'0	
Zakupu i zbytu ogólne	339	378	98'0	59'0	78'0	50'0	
Zakupu i zbytu specjalne (rolnicze)	54	61	11'0	8'0	3'0	7'0	
Rolnicze przetwórcze	83	72	5'0	2'0	4'0	2'0	
Rolnicze pomocnicze	70	65	3'0	3'5	2'2	2'8	
Rzemieślnicze	36	31	2'9	1'4			
Wytwórcze robotników i chałupników	32	32	1'7	1'5			0'2
Pracy ¹⁾	11	13	1'6	0'7			
Przemysłowe ¹⁾	21	46	0'6	5'5	0'2	1'1	
Handlowe ¹⁾	41	73	11'0	12'0	0'3	1'2	
Różne ¹⁾	78	56	10'0	7'0	1'1	0'1	

Jak wiadomo, przynależność spółdzielni do związku rewizyjnego następowała w omawianym okresie na podstawie kryteriów narodowościowych. Jeżeli założymy, iż wszyscy członkowie spółdzielni należą do narodowości przeważającej, to będziemy mogli ustalić porównawczo tempo rozwoju spółdzielczości u rolników-Polaków i u mniejszości narodowych, tworzących poważniejsze skupienia na terenie wiejskim. Dla przejrzystości obrazu połączono w poniżej umieszczonym zestawieniu poszczególne typy w grupy spółdzielni, mające podobny charakter działalności gospodarczej i odgrywające w życiu rolniczym największą rolę:

Członkowie-rolnicy
1928 1933
w tysiącach

Spółdzielczość kredytowa

Polacy	843'3 ²⁾	896'7
Ukraińcy i Rusini	62'0 ²⁾	95'0
Niemcy	25'6 ²⁾	25'6

Spółdzielczość spożywcza i rolniczo-spożywcza

Polacy	183'0	131'0
Ukraińcy i Rusini	146'0	233'0
Niemcy	[nie rozwinęli spółdzielczości tego typu]	

Spółdzielczość mleczarska

Polacy	156'0	225'0
Ukraińcy i Rusini	37'0	60'0
Niemcy	5'4	5'8

Spółdzielnie zakupu i zbytu ogólne i specjalne, przetwórcze i pomocnicze (pozostałe rolnicze)

Polacy	73'0	49'0
Ukraińcy i Rusini		2'7
Niemcy (tylko w spółdzielniach rolniczo-handlowych; co do innych typów brak porównywalnych danych)	4'3	8'5

Oczywiście, wyjaśnienie związków przyczynowych, które złożyły się na wytworzenie powyższego obrazu, nie może zmieścić się w ramach niniejszej notatki, której zadaniem jest najogólniejsze stwierdzenie stanu faktycznego rozwoju spółdzielczości wśród rolników.

F. Ost.

WYWÓZ MASŁA W I KWARTALE 1937 R. — p. niżej.

HANDEL

HANDEL ZAGRANICZNY

WYWÓZ MASŁA W I KWARTALE 1937 R.—Nowy rok eksportowy rozpoczął się silniejszym natężeniem eksportu masła w stosunku do eksportu z ubiegłego miesiąca, jest bowiem zjawiskiem stwierdzonym, iż po świętach Bożego Narodzenia kurczy się gwałtownie konsumpcja masła na rynku wewnętrznym, ceny spadają i eksport się zwiększa. Panujące w połowie stycznia mrozy wpłynęły hamująco na dowozy masła, powodując zwyżkę cen. Brak masła dawał się szczególnie odczuwać w województwach centralnych i południowych, gdzie na skutek większego ruchu turystycznego konsumpcja wzrosła. Toteż w II połowie stycznia wywóz masła odbywał się wyłącznie z województw zachodnich (do których zaliczam również Pomorze). W mar-

cu nastąpiło dalsze zmniejszenie się podaży i wzrost konsumpcji wewnętrznej z powodu postu i świąt Wielkiej Nocy, co spowodowało skurczenie się wywozu do 9 wagonów. Był to najmniejszy wywóz miesięczny na odcinku 2 ostatnich lat.

Zmiana przepisów standaryzacyjnych spowodowała pojawienie się na rynku masła, nie nadającego się do wywozu. Istnieje obawa, iż masła takiego w okresie większego nasilenia produkcji będzie tyle, że zaciąży ono na rynku wewnętrznym, deprecjonując ceny i powodując powstanie 2 cen: eksportowej i wewnętrznej, co byłoby zjawiskiem ze wszechmiar szkodliwym.

Wywóz masła w okresie sprawozdawczym i analogicznym okresie ub. r. kształtował się następująco:

¹⁾ Dane za rok 1929, a nie 1928 (zmiana klasyfikacji spółdzielni wg typów w roku 1929).

²⁾ Dane dla 1929 r.

	I 9 3 7		I 9 3 6	
	q	%	q	%
Styczeń	673·0		738·5	
Luty	355·6		595·8	
Marzec	87·5		532·0	
Wywóz ogółem . . .	1 116·1	100	1 866·3	100
w tym:				
woj. zachodnie	1 041·8	93·8	1 581·0	84·6
„ południowe	9·0	0·3	241·8	13·0
„ centr. i wschodnie .	65·3	5·9	43·5	2·4
Centrale spółdzielcze . . .	1 098·1	98·4	1 723·4	92·2
Handel prywatny	18·0	1·6	142·9	7·8
Anglia	436·9	39·2	1 503·7	80·5
Niemcy	431·1	38·8	167·2	9·0
Palestyna	87·2	7·8	11·5	0·7
Włochy	87·6	7·8	—	—
Stany Zjedn.	72·2	6·4	14·6	0·8
Szwajcaria	0·1	—	112·5	6·0
Francja	—	—	30·7	1·6
Belgia	—	—	21·4	1·2
Portugalia	—	—	4·5	0·2
Inne kraje	1·0	·	0·2	

Wywóz masła w I kwartale b. r. zmniejszył się więc w stosunku do wywozu w I kwartale ub. r. o 40%. Zasadniczej przyczyny tego faktu szukać należy w dobrej cenie zbóż, w drożynie paszy treściwej przy jednoczesnym utrzymywaniu się ceny mleka i masła na prawie niezmiennym poziomie, wskutek czego rolnikom lepiej oplaca się sprzedawać zboże niż je spasać. Również wskutek polepszenia się warunków gospodarczych zarówno w miastach jak i na wsi, zwiększyła się konsumpcja wewnętrzna. Według przypuszczeń central spółdzielczych, eksportujących masło, wywóz tegoroczny nie osiągnie poziomu wywozu z ub. r.

Jeśli chodzi o kierunki wywozu—to stwierdzamy znaczny wzrost wywozu masła do Niemiec, co spowodowane jest zawarciem umowy branżowej w ramach ogólnego porozumienia polsko-niemieckiego. Dzięki umowie kompensacyjnej pozyskałmy nowego odbiorcę—Włochy. Wskutek konieczności wykonania wyżej wymienionych porozumień oraz niedostatecznych ilości masła eksportowego—wywóz do Anglii musiał ulec zmniejszeniu, co ze względu na rolę rynku angielskiego w naszym eksporcie nie jest objawem dodatnim. Również dostawy na rynek szwajcarski, mimo dużego zapotrzebowania nie mogły być z powodu braku masła dokonane. Dobrze rozwija się eksport masła do Stanów Zjedn., gdzie wywóz wzrósł 5-krotnie, oraz do Palestyny, gdzie wywóz wzrósł 8-krotnie, w stosunku do I kwart. ub. r. Oba te rynki powinny już stale figurować na liście importerów masła polskiego.

W. Ł.

ZAKAZ WYWOZU ZBOŻA I WPROWADZENIE NORM PRZEMIAŁOWYCH — p. str. 553.

HANDEL WEWNĘTRZNY

OBNIŻKA CEN MĄKI KASZ I CHLEBA

Pan Prezes Rady Ministrów Gen. Sławoj-Składkowski, jako Minister Spraw Wewnętrznych, wydał—na wniosek Komisji Kontroli Cen—następujące zarządzenie:

Ponieważ zachodzi konieczność natychmiastowego obniżenia kosztów utrzymania, w których przetwory zbożowe i mączne odgrywają poważną rolę, zarządzam na okres przejściowy, tj. do czasu wejścia w życie rozporządzenia, wprowadzającego ograniczenia przemiałowe dla pszenicy i żyta:

1) niezwłoczne uruchomienie komisji do wyznaczania cen, do których należy powołać tam, gdzie jest giełda zbożowo-towarowa, komisarza tej instytucji w charakterze eksperta;

2) wyznaczenie cen z urzędu na mąkę żytnią 65% oraz na wszelkie kasze (pęczak, kasza jęczmienna, perlowa i manna, tj. grysik), wytwarzane ze zbóż chlebowych, zarówno w hurcie, jak i w detalu—w trybie, wskazanym szczegółowo w instrukcji w sprawie nadzoru nad cenami; cena mąki żytniej 65% w hurcie, jaka ukształtowała się między 7 a 9 b. m. na wolnym rynku, winna być obniżona co najmniej o zł 2 na 100 kg, przy czym za podstawę do wyznaczania cen na chleb żytni pyłkowy należy brać—do czasu wejścia w życie nowego rozporządzenia o przemiale pszenicy i żyta—wylącznie cenę mąki 65%; ceny na wyżej wymienione gatunki kasz winny być obniżone, zarówno w hur-

cie, jak i w detalu, co najmniej o 5% od obecnych cen rynkowych; ceny detaliczne zarówno kasz, jak i mąki żytniej nie mogą przekraczać wyznaczonych cen hurtowych więcej niż o 15%;

3) wyznaczenie cen chleba żytniego pyłkowego i razowego w detalu na poziomie o co najmniej gr 2 na 1 kg niższym od poziomu obecnego; należy wyznaczyć również ceny detaliczne na pszenne bułki wodne; ceny pieczywa specjalnego, np. pszenno-żytniego, pszennego z dodatkiem mleka, cukru itp., oraz pieczywa luksusowego nie podlegają wyznaczeniu, z zastrzeżeniem, że rynek będzie dostatecznie zaopatrzony w pieczywo o cenach reglamentowanych; waga chleba zarówno żytniego pyłkowego i razowego, jak i gatunków specjalnych winna odpowiadać przepisom rozporządzenia Ministra Op. Społ. z dn. 18/II 1937 r. o dozorcze nad wyrobem i obiegiem mąki i wyrobów mącznych; pieczywo powinno być ponadto—zgodnie z wymienionym rozporządzeniem—oznaczone nazwą mąki, z której zostało wytworzone, uwidocznioną na kartkach z firmą i adresem wytwórni; jeżeli pieczywo wypiekane jest z mieszanin mąki żytniej i pszennej, to powinno to być również uwidocznione na tych kartkach;

4) zgłoszenie firm i osób, pobierających za mąkę i pieczywo żytnie względnie bułki pszenno-wodne ceny wyższe od wyznaczonych, lub też odmawiających ich sprzedaży, względnie ograniczających produkcję, niezależnie od pociągnięcia winnych do odpowiedzialności karno-administracyjnej;

5) uwzględnienie w nadsyłanych Ministerstwu miesięcznych wykazach cen wszystkich kasz, objętych akcją wyznaczania cen. Wykonanie niniejszego zarządzenia należy zgłosić do dn. 18/IV b. r.

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE

ZBOŻA I PRZETWORY

— Ruch cen zbóż w okresie 29/III ÷ 10/IV 1937 r. kształtował się następująco (w zł za 100 kg):

	29/III ÷ 3/IV	5 ÷ 10/IV	Wzrost (+) lub spadek (—) %
Pszennica			
Warszawa	32·00	32·50	+ 1·5
Poznań	30·00½	30·96	+ 3·2
Lwów	30·32	30·12½	— 0·7
Średnia	30·77	31·19	+ 1·3
Ż y t o			
Warszawa	25·94	26·00½	+ 0·2
Poznań	24·80	25·46	+ 2·6
Lwów	24·94	24·75	— 0·8
Średnia	25·23	25·40	+ 0·6
O w i e s			
Warszawa	22·42	23·25	+ 3·7
Poznań	21·88	22·00½	+ 0·5
Lwów	22·97	22·57	— 1·8
Średnia	22·42	22·61	+ 0·8
Jęczmień browarowy			
Warszawa	27·25	27·25	—
Poznań	26·00	26·62½	+ 2·3
Lwów	27·37½	27·50	+ 0·4
Średnia	26·87	27·12	+ 0·9
Jęczmień zwykły			
Warszawa	24·12½	24·25	+ 0·5
Poznań	22·63	23·25½	+ 2·7
Lwów	24·62½	24·00	— 2·6
Średnia	23·79	23·83	+ 0·1

—W okresie sprawozdawczym (od 5 do 10 kwietnia) nastąpiło zasadniczo zahamowanie szybkiego tempa wzrostu tendencji, co było skutkiem m. in. zarządzeń administracyjnych, wydanych w celu przeciwdziałania zwwyżce cen. Na giełdzie warszawskiej ruch cen kształtował się następująco: oba standarty owsa zmniejszyły o zł 1·25 na 100 kg, mąka żytnia zwykła: I gat. 0 ÷ 30% — o zł 1·50 i pozostałe gatunki — o zł 0·50 — wszystko na 100 kg. Salda tygodniowe na giełdzie poznań-

kiej były następujące (w zł na 100 kg; ze znakiem plus—zwyżka notowań, ze znakiem minus—spadek): pszenica +0.75, żyto +0.50, jęczmień 630/640 grl +1.00, —667/676 grl +1.25, —700/715 grl +1.50, —browarny +1.25, owies +0.25, wszystkie rodzaje I gatunku mąki pszennej +1.25, —wszystkie rodzaje II gat. +0.75, wszystkie rodzaje I gatunku mąki żytniej 0.75, otręby pszenne średnie i grube —0.25 oraz otręby jęczmienne +1.25.

Ogólny obrót na giełdzie warszawskiej w okresie sprawozdawczym wyniósł 9 628 t, w tym 2 439 t żyta (dla okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, odpowiednie liczby wynosiły: 4 164 i 1 125).

Warszawa.—Ceny hurtowe według cedyły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu)—w zł za 100 kg parytet wagon Warszawa ładunek wagon (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, o ile różnią się od obecnych): pszenica jednolita 748 grl 32.50 ÷ 33.00, —zbierana 737 grl 32.00 ÷ 32.50, żyto I standart 693 grl 25.25 ÷ 25.50 (26.50 ÷ 26.75), —II standart 681 grl 25.00 ÷ 25.25 (26.25 ÷ 26.50), jęczmień browarny 678 ÷ 684 grl 26.75 ÷ 27.75, —o wadze 673 ÷ 678 grl 25.00 ÷ 25.50, —o wadze 649 grl 24.00 ÷ 24.50, —o wadze 620.5 grl 23.50 ÷ 24.00, owies I standart 460 grl 23.50 ÷ 24.50, —eksportowy 478 ÷ 488 grl 23.50 ÷ 24.50, —II standart 435 grl 23.00 ÷ 23.50, mąka pszenna: I gat. 0 ÷ 20% 50.50 ÷ 51.50, —I gat. 0 ÷ 45% 48.50 ÷ 49.50, —I gat. B 0 ÷ 55% 46.50 ÷ 47.50, —I gat. C 0 ÷ 60% 45.50 ÷ 46.50, —I gat. D 0 ÷ 60% 44.50 ÷ 45.50, —II gat. A 20 ÷ 55% 43.50 ÷ 44.50, —II gat. B 20 ÷ 65% 41.50 ÷ 43.50, —II gat. 45 ÷ 65% 38.50 ÷ 39.50, —II gat. F 55 ÷ 65% 37.50 ÷ 38.50, —II gat. G 60 ÷ 55% 36.50 ÷ 37.50, —pastewna 25.00 ÷ 26.00, mąka żytnia wyciągowa: I gat. 0 ÷ 30% 37.50 ÷ 38.50 (36.00 ÷ 38.00), —I gat. 0 ÷ 50% 37.50 ÷ 38.50 (37.00 ÷ 38.00), —I gat. 0 ÷ 65% 36.50 ÷ 37.50 (36.00 ÷ 37.00), —II gat. 50 ÷ 65% 31.75 ÷ 32.75 (31.25 ÷ 32.25), —razowa 0 ÷ 95% 29.75 ÷ 30.75 (29.25 ÷ 30.25), —poślednia ponad 65% 22.25 ÷ 22.75 (21.75 ÷ 22.25), otręby pszenne grube z przemiału standartowego 17.50 ÷ 18.00, —średnie z przemiału standartowego 16.50 ÷ 17.00, —miałkie z przemiału standartowego 16.50 ÷ 17.00, otręby żytnie z przemiału standartowego 16.25 ÷ 16.75.

Poznań.—Ceny hurtowe według cedyły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu)—w zł za 100 kg parytet Poznań dostawa bieżąca (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, o ile różnią się od obecnych): pszenica 30.75 ÷ 31.00 (30.00 ÷ 30.25), żyto 25.25 ÷ 25.50 (24.75 ÷ 25.00), jęczmień 630/640 grl 22.50 ÷ 22.75 (21.50 ÷ 21.75), —667/676 grl 23.75 ÷ 24.00 (22.50 ÷ 22.75), —700/715 grl 25.25 ÷ 26.00 (23.75 ÷ 24.00), —browarny 26.75 ÷ 27.75 (25.50 ÷ 26.50), owies 22.00 ÷ 22.25 (21.75 ÷ 22.00), mąka (wraz z workiem): pszena I gat. A 0 ÷ 20% 50.00 ÷ 51.00 (48.75 ÷ 49.75), —I gat. A 0 ÷ 45% 49.00 ÷ 49.50 (47.75 ÷ 48.25), —I gat. B 0 ÷ 55% 47.50 ÷ 48.00 (46.25 ÷ 46.75), —I gat. C 0 ÷ 60% 47.00 ÷ 47.50 (45.75 ÷ 46.25), —I gat. D 0 ÷ 65% 46.00 ÷ 46.50 (44.75 ÷ 45.25), —II gat. A 20 ÷ 55% 44.50 ÷ 45.00 (43.75 ÷ 44.25), —II gat. B 20 ÷ 65% 43.75 ÷ 44.25 (43.00 ÷ 43.50), —II gat. D 45 ÷ 65% 40.75 ÷ 41.75 (40.00 ÷ 41.00), —II gat. F 55 ÷ 65% 36.75 ÷ 37.75 (36.00 ÷ 37.00), —II gat. G 60 ÷ 65% bez notowań, —III gat. A 65 ÷ 70% bez notowań (29.25 ÷ 30.25), —III gat. B 70 ÷ 75% bez notowań (26.25 ÷ 27.25), mąka żytnia wyciągowa: I gat. 0 ÷ 30% 37.50 ÷ 38.00 (36.75 ÷ 37.25), —I gat. 0 ÷ 50% 37.00 ÷ 37.50 (36.25 ÷ 36.75), —I gat. 0 ÷ 65% 35.50 ÷ 36.00 (34.75 ÷ 35.25), —II gat. 50 ÷ 65% 28.00 ÷ 28.50 (27.50 ÷ 28.00), —poślednia ponad 65% bez notowań (25.25 ÷ 25.75), otręby pszenne średnie z przemiału standartowego 16.00 ÷ 16.50 (16.25 ÷ 16.75), —grube z przemiału standartowego 16.75 ÷ 17.25 (17.00 ÷ 17.50), otręby żytnie z przemiału standartowego 16.00 ÷ 16.50 (16.00 ÷ 16.75), otręby jęczmienne 16.00 ÷ 17.00 (14.75 ÷ 16.00).

RYNEK AKCYJNY

za okres od 5 do 10 kwietnia 1937 r.

Po mocniejszym nastroju, jaki obserwowaliśmy w okresie, poprzedzającym sprawozdawczy—obecnie nastąpiło osłabienie tendencji dla większości akcji. Obroty pozostawały nadal ograniczone, obejmując głównie—poza akcjami Banku Polskiego—akcje przedsiębiorstw metalurgicznych. Zaobserwować się dało również wstrzymywanie się klientów od przeprowadzania większych transakcyj. Salda (w zł; ze znakiem plus—zysk, ze znakiem minus—strata) kształtowały się następująco: akcje Banku Polskiego +1.75, Warsz. Tow. Kopalń Węgla —0.25, Lilpopa —0.10, Norblina —1.50, Ostrowca +0.75, Starachowic —0.50 oraz Haberbuscha i Schielego +0.75. Z dniem 9.IV b. r. akcje Przemysłu Mydl. i Perfumeryjnego Fryderyk Puls są notowane bez kuponu dywidendowego za 1936 r. wartości zł 5.00, a akcje Fabryki Cukru „Choceni”—bez bezwartościowego kuponu za 1935/36 r.

Na giełdach prowincjonalnych zawierane transakcje były nad wyraz skromne.

GIELDA WARSZAWSKA

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs naj-wyższy	Kurs naj-niższy	Ostatni kurs w tygodniu
Bank Polski	zł 100	102.00	105.00	101.50 -102.50
Warsz. Tow. Fabryk Cukru	zł 100	30.75	30.25	30.25
Warsz. Tow. Kopalń Węgla	zł 100	20.75	20.00	20.25 -20.00 -20.50 -13.60
Lilpop	zł 25	13.75	13.40	13.60 -13.65 -13.60
Modrzejów	zł 50			8.00
Norblina	zł 100	63.50	63.00	63.50
Ostrowiec	zł 50	29.50	28.75	29.50
Starachowice	zł 100	33.00	32.65	32.65 -32.75 38.00
Haberbusch i Schiele	zł 100			

GIELDA KRAKOWSKA

Akcje — w zł: Siersza Górnicza 27.00.

GIELDA LWOWSKA

Akcje — w zł (w nawiasie — notowanie z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): Bank Polski 100.75 (100.50).

GIELDA POZNAŃSKA

Akcje — w zł (maksimum i minimum; w nawiasach — notowanie z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): Bank Polski 101.00 — 100.00 (100.00 — 99.50), H. Cegielski 20.00.

CŁO ORAZ REGLAMENTACJA

ZWOLNIENIE OD CŁA CYNKU I OŁOWIU.— W „Dz. Ust. R. P.” Nr 27/1937, poz. 201 ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 6/IV 1937 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Ref. Roln. o zwolnieniach od cła cynku i jego stopów oraz ołowiu i jego stopów.

Ogólna tendencja zwyżkowa cen wymienionych artykułów na rynku światowym spowodowała również b. silną zwyżkę cen tych metali na rynku krajowym. Ponieważ jednak przemysł cynkowo-olowiowy liczy

na rynku krajowym cenę wyższą od ceny giełdy londyńskiej, dorzucając do tej ostatniej koszty sprowadzenia cynku i ołowiu, jakoby musiał ponieść importer, gdyby zamierzał importować wspomniane metale z zagranicy—przeto Rząd, uznając, iż taka podwyżka cen jest nie uzasadniona, zniósł całkowicie cło na cynk i ołów oraz na stopy tych metali.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia, tj. z dniem 8/IV b. r., i obowiązuje do odwołania.

KOMUNIKACJA I TRANSPORT

TARYFA ULGOWA NA PRZEWÓZ CEGŁY

W rozpoczynającym się sezonie budowlanym dał się zauważyć na warszawskim rynku niekorzystny objaw braku cegły miejscowej produkcji, w konsekwencji zaś powstała możliwość zwyczajki cen tego podstawowego materiału budowlanego. Analogiczny brak cegły daje się zauważyć poza tym w rozbudowującej się stale Gdyni oraz — w mniejszym stopniu — w kilku innych miastach.

Jest rzeczą jasną, iż brak dostatecznej ilości cegły oraz zwyczajka jej ceny odbiłyby się ujemnie na ruchu budowlanym, który trwał przez cały niemal zimowy sezon, zaledwie z krótkimi przerwami podczas największych mrozów, a z nadejściem wiosny rozwinął się w całej pełni. Zeszłoroczne zapasy cegły wskutek tego wyczerpały się, cegła zaś z nowej produkcji podwarszawskich przeważnie prymitywnie urządzonych wytwórni pojawić się może dopiero w końcu maja.

Celem przeciwdziałania zwyczajce cen cegły, która niezawodnie nastąpiłaby we wspomnianych wyżej warunkach, Ministerstwo Komunikacji wprowadziło ulgową taryfę dla dalszych przewozów cegły ponad 100 km. Odnośna taryfa wyjątkowa (wh-35) wprowadzona została na miejsce wygasłej z końcem lutego b. r. taryfy na dowóz cegły do okręgu warszawskiego i wchodzi w życie z dniem 20/IV 1937 r. Różni się ona od poprzedniej taryfy tym, iż obszar ważności jej rozszerzony został na wszystkie stacje P. K. P. jako nadawcze i odbiorcze, podczas gdy dawna taryfa obowiązywała tylko do kilkunastu stacji, położonych w okręgu warszawskim. Taryfa ta obejmuje cegłę pełną zwyczajną nieszkliwioną, przy czym poziom jej opłat zrównany został mn. w. z dawną taryfą warszawską. Zniżka od obowiązującej ogólnie taryfy specjalnej WH-68 rozpoczyna się od 101 km i stopniowo wzrasta, dochodząc na 300 km i wyżej do pełnych 25%. Wobec tego stawki nowej taryfy wynoszą:

Odległość przewozu	Stawka	Odległość przewozu	Stawka
km	gr od 100 kg	km	gr od 100 kg
50	32	450	58
100	45	500	61
150	46	600	68
200	48	700	75
250	49	800	80
300	50	900	90
350	52	1000	100
400	55		

Jak widać z powyższych liczb, wzrost opłat przewozowych za dodatkowe odległości ponad 100 km jest minimalny, gdyż wynosi gr 1 : 2 za każde następne 50 km. Tak znaczna degresja taryfy umożliwia przewóz na odległości, przekraczające wydatnie normalny średni zasięg cegielni. Dzięki temu lokalne zwyczajki cen będą mogły być neutralizowane dowozem tańszej cegły z dalszych okolic. Praktycznie wchodzi tu w rachubę dowóz tego materiału z Górnego Śląska oraz z województw: poznańskiego i pomorskiego.

Termin ważności jej zakreszony został do dn. 30/VI b. r., gdyż w tym czasie ukaże się na rynku w dostatecznej ilości cegła miejscowej produkcji. Utrzymanie jej na stałe, jak tego żądały niektóre cegielnie gór-

nośląskie, poznańskie i pomorskie, nie byłoby uzasadnione zarówno z punktu widzenia interesów kolei, jak i przemysłu ceramicznego oraz ruchu budowlanego, rozpatrywanych na dłuższą metę.

Jeżeli chodzi o kolej — to już taryfa specjalna WH-68, obowiązująca stale na przewóz wszystkich gatunków cegły, posiada poziom opłat, nie pokrywający kosztów własnych przewozu. Obniżona obecnie taryfa wyjątkowa tym bardziej kosztów tych nie pokryje, a powiększy tylko deficyt z tych przewozów. W takich warunkach przewóz cegły dla kolei, jako przedsiębiorstwa przewozowego, nie jest bynajmniej atrakcyjny. Prywatny przewoźnik rezygnowałby z takich przewozów, gdyż wynikający z nich deficyt musi być pokryty przez nadwyżki wpływów z innych przewozów, o które to nadwyżki jest coraz trudniej — natomiast P. K. P., jako przedsiębiorstwo państwowe o charakterze użyteczności publicznej, ofiary takie z tytułu swego charakteru ponoszą w wielu wypadkach. Oczywiście, względy, skłaniające do takich ofiar, muszą być ważne, przynajmniej współmierne do kosztów tych ofiar.

Przechodząc następnie do sytuacji przemysłu cegielnianego pod względem jego rozmieszczenia, wyposażenia technicznego oraz zdolności produkcyjnej, należy podkreślić, iż sytuacja ta bardzo różni się w poszczególnych obszarach kraju. Gdy w województwach zachodnich istnieje dostateczna ilość cegielń o pierwszorzędnym wyposażeniu technicznym i dużej zdolności wytwórczej — to w centrum kraju i na ziemiach wschodnich widzimy cegielnie o prymitywnych urządzeniach, ręcznej produkcji i niedostatecznej zdolności wytwórczej. Brak suszarń sztucznych powoduje tu wstrzymanie produkcji na cały okres zimowy i wiosenny, co z jednej strony wpływa na zwiększenie bezrobocia w tym krytycznym okresie, z drugiej zaś strony wywołuje brak cegły nawet przy normalnym ruchu budowlanym. Oczywiście, utrzymywanie stale niskiej taryfy kolejowej, umożliwiającej dowóz cegły z tych okolic, gdzie jej jest nadmiar, nie przyczyni się do podniesienia stanu cegielnictwa w okolicach o niedostatecznej produkcji. Taryfa taka wywołałaby skutki wprost przeciwnie, paraliżując wszelką akcję, zmierzającą do zrjonalizowania lokalizacji cegielni w Polsce. A wszczęcie takiej akcji jest nader wskazane, gdyż zarówno na ziemiach wschodnich, jak i w centrum kraju istnieją wszelkie warunki ku temu, aby przemysł cegielniany rozwijał się w stopniu, dostatecznym do pokrycia zapotrzebowania miejscowego. Cegła jest z natury swego materiałem, nie znoszącym dalekiego przewozu. Duży ciężar cegły w stosunku do małej wartości oraz wrażliwość na tłuczenie nie sprzyjają wozeniu jej z jednego krańca kraju w drugi, gdy nie jest to w dodatku uzasadnione względami gospodarczymi, kolei zaś przynosi straty.

Dlatego też omawianą zniżkę taryfy kolejowej uważać należy jako zabieg doraźny, który w razie stosowania go przez krótki czas dać może efekt, korzystny w danym wypadku dla ruchu budowlanego i zachodniego przemysłu cegielnianego, natomiast stosowany na dłuższą metę byłby w skutkach swych szkodliwy, zarówno dla kolei, jak i dla racjonalnego rozwoju terytorialnego przemysłu cegielnianego, a w następstwie również dla rozwoju budownictwa.

S. P.

ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE

ZMIANA W TARYFIE OPŁAT PORTOWYCH. — W „Monitorze Polskim” Nr 78/1937 ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 31/III 1937 r., zmieniające taryfę opłat portowych. W myśl tego rozporządzenia linie regularne, utrzymujące połączenie z portami morza Śródziemnego oraz z fińskimi portami zatoki Botnickiej, mogą wyznaczyć dla swych tras najwyższe 3 porty, jako końcowe. Linie póżauropejskie, z wyjątkiem śródziemnomorskich — mogą podawać większą ilość tych portów.

WIZYTA PRZEDSTAWICIELI PORTU W HAMBURGU. — W dn. 7/IV przybyli do Gdyni przedstawiciele portu w Hamburgu PP.: Hans Struck, Dyrektor Handlowy tego portu, Ernst Plate, Dyrektor Tech-

niczny, oraz Heinrich Teetzmann, Kierownik Działu Propagandy. Goście złożyli wizytę Dyrektorowi Urzędu Morskiego, Inż. Łęgowskiemu, w którego towarzystwie zwiedzili następnie port gdyński.

WYCIECZKA DUŃSKA W GDYNI. — W dn. 2/IV bawiła w Gdyni wycieczka studentów politechniki w Kopenhadze, w liczbie 31 osób, która spędziła w Polsce szereg dni, przybywszy na zaproszenie organizacji akademickiej „Liga”. Po zwiedzeniu miasta i portu goście odjechali do Kopenhagi na m/s „Batory”.

DALSZY TRANSPORT RYŻU SUROWEGO W GDYNI. — W dn. 11/IV zawiął do Gdyni angielski statek „Trehauber”, przywożąc

z Rangoonu transport nieluszczzonego ryżu dla Łuszczarni portowej. Transport ten, już drugi z kolei w b. r., wynosi 8 026 t.

PODRÓŻE M/S „BATORY”.— W dn. 24/III zawiął w powrotnej drodze z New Yorku do Gdyni m/s „Batory”, przywożąc przeszło 200 pasażerów, 1 100 t ładunku oraz pocztę.

„Batory”, po wyładowaniu ładunku, odszedł w dn. 25/III do doku do Göteborga, gdzie został poddany oględzinom kontrolnym, po czym w dn. 29/III powrócił do Gdyni, skąd w dn. 3/IV wyruszył w kolejną swoją podróż do New Yorku.

KRONIKA TYGODNIOWA

PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ

USTAWY:

Konwersja i zamiana papierów emisyjnych państwowych, samorządowych i gwarantowanych przez Skarb Państwa, wypuszczonych w walutach obcych — ust. z dn. 7/IV 1937 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 28/1937, poz. 207).

Zmiana rozporządzenia o podatku od olejów mineralnych — ust. z dn. 7/IV 1937 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 28/1937, poz. 208).

Przejęcie przez Fundusz Obrotowy Reformy Rolnej należności i zobowiązań b. Krajowej Komisji dla Włości Rentowych — ust. z dn. 7/IV 1937 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 29/1937, poz. 216).

Zmiana rozporządzenia o sprzedaży wyrobów tytoniowych — ust. z dn. 9/IV 1937 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 29/1937, poz. 218).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW:

Zakaz wywozu pszenicy, żyta i owsa oraz produktów ich przemiału—rozporz. z dn. 7/IV 1937 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 28/1937, poz. 210).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA:

Przemiał pszenicy i żyta — rozporz. Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 8/IV 1937 r., wyd. w poroz. z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Rolnictwa i Ref. Roln. oraz Skarbu („Dz. Ust. R. P.” Nr 28/1937, poz. 212).

TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH

24 kwietnia:

— **Dom Roln., Fabr. Masz. i Odl. Żel. „H. Mühsam”,** S. A.—o g. 17 w lok. S-ki we Włocławku, Kościuszki 2.

26 kwietnia:

— **„Franc.-Pol. T-wo Kolej.”**, S. A.—o g. 11½ w lok. T-wa w Paryżu, av. de l'Opera 28.

27 kwietnia:

— **„Radziwiłł, Wimmer i Żeleńscy”,** S. A. dla Wyr. z Gliny i Piasku—o g. 17½ w lok. B-ku Dysk. Warsz., Oddz. we Lwowie, 3 Maja 14.

— **T-wo Akc. Fabr. Olówek „St. Majewski”—**o g. 17 w W-wie, al. Jeruzolimka 77.

— **Fabr. Prod. Chem. „Liban”,** S. A.—o g. 12 w lok. S-ki w Krakowie, Rynek Kleparski 4.

— **Fabr. Przędzy i Tkanin Sztucz. „Chodaków”,** S. A.—o g. 17½ w lok. S-ki w W-wie, Wspólna 60.

28 kwietnia:

— **„B-cia Borkowscy” Zakł. Elektrot.,** S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Grochowska 45.

— **„Teren.-Bud. T-wo”,** S. A.—o g. 11 w lok. S-ki w Łodzi, Kilińskiego 72.

— **„Elektrownia Zgierska”,** S. A.—o g. 10 w lok. S-ki w Zgierz, Rynek Kilińskiego 8.

— **„Fabr. Szkl. dawn. S. Reich i S-ka”,** S. A.—o g. 10 w lok. S-ki w Zawierciu, Towarowa 18.

— **„Keram”,** S. A. dla Wyr. Keram.—o g. 11 w lok. S-ki we Lwowie, Zielona 56.

— **Lwowska Fabr. Skór „Dermata”,** S. A.—o g. 17 w lok. S-ki we Lwowie, Gabriellówka 1÷3.

— **Fabr. Wyr. Metal. „Jan Serkowski”,** S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Nowolipie 76/78.

— **Fabr. Odlew. Żel i Narz. Roln. oraz Warszt. Mech. „Ostrówek”,** S. A.—o g. 10 w lok. S-ki w Ostrówku.

— **„Ganz” Zakł. Elektr. i Mech. w Polsce,** S. A.—o g. 10 w lok. S-ki, Pierackiego 13.

— **„Czernickie T-wo Węgl.”**, S. A.—o g. 12 w lok. Zakł. Hohenlohego w Welnowcu.

— **„Księgarnia i Druk. Katolicka”,** S. A. w Katowicach—o g. 15 w lok. S-ki, Piłsudskiego 58.

— **„Gaz” Pozn. Fabr. Gaz. Przem.,** S. A.—o g. 12 w kanc. Not. Hettlingera w W-wie, Kapucyńska 6.

— **„Gaz” Fabr. Gaz. Przem.,** S. A. w W-wie—o g. 12½ w kanc. Not. Hettlingera w W-wie, Kapucyńska 6.

— **„Staniola” Zakł. Przem. Met.,** S. A.—o g. 14 w kanc. Not. J. Siennickiego w W-wie, Kapucyńska 6.

— **„M. Lempicki” Przedsięb. Górn., Wiert. i Hydrotechn.,** S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w Sosnowcu, Małachowskiego 26.

— **„Pabian. Zakł. Włók. dawn. R. Kindler”,** S. A.—o g. 13 w lok. S-ki w Pabianicach, Traugutta 4.

— **Fabr. Przetw. Chem. „Rędziny”,** S. A.—o g. 17 w W-wie, Dantyszka 18.

29 kwietnia:

— **Karolewska Manuf. „Karol Kröning i S-ka”,** S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w Łodzi, 6 Sierpnia 5.

— **Fabr. Wyr. Włók. „Hirsberg i Birnbaum”,** S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w Łodzi, Piotrkowska 96.

— **„Łódzkie T-wo Elektr.”**, S. A.—o g. 10 w lok. S-ki w Łodzi, Przejazd 58.

— **Fabr. Fortep. i Pianin „J. Kerntopf i Syn”,** S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Szpitalna 9.

— **Fabr. Tektury i Pap. „Fordon”,** S. A.—o g. 17½ w lok. S-ki w W-wie, Mazowiecka 1.

— **„Młyn Parowy w Tczewie”,** S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w Tczewie.

— **Fabr. Asfaltu, Tektur Dach., Przetw. Chem. „Safat”,** S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, al. 3 Maja 22/24.

— **„Bielsko-Bialska S-ka Elektr. i Kol.”**, S. A.—o g. 17½ w lok. S-ki w Bielsku, Grażyńskiego 64.

— **T-wo dla Hand. i Przem. Mięsnego „S. Diszkin”,** S. A.—o g. 18 w kanc. Not. Br. Lisowskiego w Łodzi, Piotrkowska 96.

— **„Stowinkol”,** S. A.—o g. 18 w lok. Centr. Zw. Det. Kup. Chrześć. w W-wie, Ordynacka 9.

— **„Elektr. Koleje Dojazd.”**, S. A.—o g. 10 w lok. S-ki „Siła i Światło” w W-wie, Marszałkowska 94.

— **Zakł. Przem. „Strzemieszyce”,** S. A.—o g. 14 w lok. S-ki w W-wie, Warecka 11.

— **„Sieci Elektr.”**, S. A.—o g. 13 w lok. S-ki „Siła i Światło” w W-wie, Marszałkowska 94.

— **„Elektrownia Okr. w Zagł. Dąbr.”**, S. A.—o g. 12 w lok. S-ki „Siła i Światło” w W-wie, Marszałkowska 94.

— **„S. A. dla Hand. Rurami”—**o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Czackiego 19.

— **„Tramwaje Elektr. w Zagł. Dąbr.”**, S. A.—o g. 16 w lok. S-ki „Siła i Światło” w W-wie, Marszałkowska 94.

— **„Elektrownia Okr. w Zagł. Krak.”**, S. A.—o g. 11 w lok. S-ki „Siła i Światło” w W-wie, Marszałkowska 94.

— **„Kluczevska Fabr. Pap. i Celul.”**, S. A.—o g. 10 w lok. S-ki w W-wie, Moniuszki 2a.

— **Inst. Wyd. „Biblioteka Polska”,** S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Nowy Świat 23/25.

— **Warsz. Fabr. Dyw. „Dywan”,** S. A.—o g. 11 w kanc. Not. W. Raczkiewicz w W-wie, Kapucyńska 6.

— **„Górnośl. Fabr. Czekolady i Cukrów”,** S. A.—o g. 16 w lok. S-ki w Siemianowicach Śl., Dworcowa 2.

30 kwietnia:

— **Przem. Chem. „Boruta”,** S. A.—o g. 10 w lok. B. G. K. w W-wie, al. Jeruzolimka 1.

— **„Bank Pol. Kupców i Przem. Chrz.”**, S. A.—o g. 19 w lok. B-ku w Łodzi, Piotrkowska 113.

— **„Spółka Osadnicza w Poznaniu”,** S. A.—o g. 16 w lok. S-ki w Poznaniu, Rzeczypospolitej 1.

— **„Bank Spółek Niemieckich w Polsce”,** S. A.—o g. 11 w lok. B-ku w Łodzi, al. Kościuszki 47.

— **T-wo Przem.-Hand. „Łubna”,** S. A.—o g. 17 w kanc. Not. St. Jurkiewicza w W-wie, Kapucyńska 6.

— **T-wo Przem.-Handl. „Leścer”,** S. A.—o g. 18 w kanc. Not. St. Jurkiewicza w W-wie, Kapucyńska 6.

— **„Gbioreczyk i S-ka”,** S. A.—o g. 13 w lok. S-ki w Poznaniu, al. Piłsudskiego 27.

- „Radom. Przędz. Lnu“, S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w Radomiu, Marywilska 12.
 - Zakł. Włók. „Karol Hoffrichter“, S. A.—o g. 11 w lok. S-ki w Łodzi, Piotrkowska 204.
 - „Górnośl. Fabr. Celul. i Pap.“, S. A.—o g. 16 w lok. S-ki w Czułowie, pow. pszczyńskiego.
 - S. A. Handl. Ziemiopł. „K. Grabowski i S-ka“—o g. 11 w lok. S-ki w Poznaniu, Fr. Ratajczaka 40.
 - Huta Szklana „Feniks“, S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w Piotrkowie, Przemysłowa 31.
 - T-wo Fundam. „Raymont“, S. A.—o g. 12 w kanc. Not. Wł. Tarnowskiego.
 - Fabr. Okuć Bud. „B-cia Lubert“, S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Złota 34.
 - T-wo Inż.-Bud. „J. Karbowski i J. Kurowski“, S. A.—o g. 19 w lok. S-ki w W-wie, Polna 72.
 - „Browar Związkowy“, S. A.—o g. 13 w kanc. Not. Z. Hubnera w W-wie, Kapucyńska 6.
 - Włocławski Młyn Par. „L. Stern i S-wie“, S. A.—o g. 19 w lok. S-ki we Włocławku, Karnkowskiego 30/32.
 - „Poznański Bank Ziemiopł.“, S. A.—o g. 12½ w lok. B-ku w Poznaniu, al. Marcinkowskiego 13.
 - „Centr. Hand. Młynarzy Pol.“, S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Nowy Świat 70.
 - „Hurt. Aptekarzy Pol.“, S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Długa 16.
 - T-wo Przem. „Kabel“, S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Kacza 9/11.
 - „S. A. Wielkich Pieców i Zakł. Ostrowieckich“—o g. 16 w lok. S-ki w W-wie, al. Ujazdowska 51.
 - Fabr. Wyr. Ceram. „Brytania“, S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, al. Jeruzolimka 28.
 - Fabr. Wyr. Met. „I. M. Proszower i S-ka“, S. A.—o g. 13 w kanc. Not. Z. Nowickiego.
 - „T-wo Zgierskiej Manuf. Baw.“, S. A.—o g. 15 w lok. S-ki w Łodzi, Piotrkowska 177.
 - „Lloyd Bydgoski“, S. A.—o g. 12 w lok. S-ki w Bydgoszczy, Grodzka 17.
 - „Podlaska Wytw. Samolotów“, S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Marszałkowska 38.
 - Fabr. Chem. i Hut. Szkl. „Kijewski, Scholtze i S-ka“, S. A.—o g. 16 w lok. S-ki w W-wie, Smolna 36.
 - „Grodzieckie T-wo Kop. Węgla i Zakł. Przem.“, S. A.—o g. 11 w W-wie, Czackiego 14 m. 2.
 - „Albertyńska Fabr. Pap. i Tekt.“, S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w Albertynie.
- 1 maja :
- „T-wo Bud. i Eksploat. Hoteli w Uzdrowiskach Polskich“, S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Wolska 40.
- 4 maja :
- Fabr. Wapna i Cem. „Piechcin“, S. A.—o g. 15 w hot. „Bazar“ w Poznaniu, al. Marcinkowskiego 10.
 - Fabr. Cukru „Chocień“, S. A.—o g. 10 w lok. S-ki w W-wie, Smolna 14.
 - „Wielkopól. Papiernia“, S. A.—o g. 15 w lok. Kom. Kasy Oszcz. m. Bydgoszczy, Jagiellońska 4.
 - Cukrownia „Brześć Kujawski“, S. A.—o g. 10½ w lok. S-ki w W-wie, Smolna 14.
 - „Powsz. Bank Kred.“, S. A.—o g. 11 w lok. B-ku w W-wie, Moniuszki 10.
 - S. A. Przem. i Hand. Pap. „Dawidowicz, Kempiański i S-ka“—o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Chmielna 43.
- 5 maja :
- „Monier“, Przedsięb. Bud. dla Prac. Podziemn., Nadziemn. i Żel.-Bet., S. A.—o g. 18 w Katowicach, Pocztowa 3, II p.
 - „Pabianicka S. A. Przem. Chem.“—o g. 9 w lok. S-ki w Pabianicach, Piłsudskiego 5.
- 8 maja :
- „Komp. Hand. Zamorskiego“, S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Moniuszki 6.

SKARBOWOŚĆ I FINANSY

PODATKI I OPŁATY

NOWE ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE DO ORDYNACJI PODATKOWEJ

Wkrótce zostanie ogłoszone w „Dzienniku Ustaw R. P.” nowe rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 25/III 1937 r. o wykonaniu ordynacji podatkowej, zmieniające dawne rozporządzenie z dn. 19/IX 1934 r.

Wydanie nowego rozporządzenia było niezbędne, gdyż przeprowadzona dekretem Prezydenta Rzplitej z dn. 14/I 1936 r. nowelizacja ustawy o ordynacji podatkowej wprowadziła tak znaczną ilość zmian i uzupełnień w poszczególnych przepisach, że dotychczasowe rozporządzenie wykonawcze straciło swą aktualność. Toteż nowe rozporządzenie normuje cały szereg zagadnień, dotychczas w ogóle nie uregulowanych, bądź też normuje pewne zagadnienia w sposób odmienny od dotychczasowego, dostosowując je bardziej do wymagań praktyki i wytwarzającej się już judykatury.

Spośród unormowanych nowym rozporządzeniem zagadnień na czoło wysuwa się zagadnienie norm szacunkowych (§§ 17-39 i 67-69). Kwestia ta, dotychczas regulowana jedynie w formie okólników, znalazła wyraz w nowym rozporządzeniu, które po raz pierwszy wyraźnie precyzuje: pojęcie norm, rodzaje norm, sposoby ich ustalania oraz przypadki, w których stosowanie norm może odbywać się.

W szczególności więc rozporządzenie postanawia, że podstawa wymiaru podatku dochodowego (dział I) i podatku przemysłowego od obrotu może być ustalona za pomocą norm szacunkowych tylko w razie rzeczywistej trudności w ustaleniu tej podstawy na zasadzie zebranych innych materiałów faktycznych, odnoszących się do przypadku konkretnego, a więc np. na podstawie zeznań i wyjaśnień płatników, ksiąg handlowych, zeznań, opinii i wyjaśnień świadków, biegłych, drogą lustracji i oględzin lokalnych itd.

Normy szacunkowe wiążą w zasadzie władzę wymiarową i odwoławczą. Odstąpienie od tych norm jest dopuszczalne tylko w przypadkach, uzasadnionych specjalnymi okolicznościami, przy czym zmiana norm na niekorzyść płatnika może nastąpić tylko na podstawie opinii przynajmniej dwóch biegłych. Celem ustalenia podstaw wymiaru podatku dochodowego oraz podatku przemysłowego mogą być ustalane następujące normy szacunkowe:

1) normy dochodowości: a) gruntów, b) przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, wolnych zajęć zawodowych oraz zajęć przemysłowych, c) budynków;

2) normy obrotu;

3) normy odpisów na zużycie (normy amortyzacyjne);

4) normy szacunkowe do bilansów gospodarstw wiejskich, prowadzących księgi handlowe lub gospodarcze;

5) normy kosztów wyżywienia właścicieli drobnych gospodarstw wiejskich o obszarze do 50 ha, prowadzących księgi gospodarcze sposobem uproszczonym, członków ich rodzin i służby osobistej (normy wyżywienia);

6) normy wartości pieniężnej dochodów w naturze (normy uposażenia w naturze).

Specjalnie w odniesieniu do norm dochodowości z gruntów podkreślić należy, że normy te będą ustalone dla okręgów poszczególnych urzędów skarbowych lub dla części tych okręgów (stref) jako normy ogólne oraz jako normy specjalne.

Normy specjalne stosowane będą do: wód zarybionych, sadów owocowych w wieku ponad 8 lat od posadzenia, ogrodów warzywnych i kwiatowych, szkółek drzew oraz gruntów, zajętych pod uprawę chmielu, tytoniu i wikliny. Do pozostałych gruntów gospodarstw wiejskich stosowane będą normy ogólne.

Tryb postępowania przy ustalaniu norm polegać będzie na tym, że wnioski w przedmiocie norm opracowywać będą izby skarbowe po zasięgnięciu opinii biegłych, wyznaczonych przez właściwe organizacje samorządu gospodarczego lub wolne organizacje zawodowe, po czym przesyłać będą wnioski te do opinii komisji odwoławczych. Zaopiniowane przez komisje odwoławcze projekty norm będą ostatecznie zatwierdzane przez Ministra Skarbu—również po wysłuchaniu opinii właściwych organizacji samorządu gospodarczego. W ten sposób projekty norm poddawane będą trzykrotnym badaniom, i to przy współudziale czynnika obywatelskiego, dając tym samym w rezultacie gwarancję sprawiedliwego, obiektywnego i równomiernego w skali ogólnopństwowej ustalenia wysokości tych norm.

Drugim ważnym zagadnieniem, uregulowanym odmiennie niż w dotychczasowym rozporządzeniu wykonawczym z dn. 19/IX 1934 r., jest zagadnienie ksiąg handlowych uproszczonych oraz ksiąg

gospodarczych: właścicieli nieruchomości budynkowych, osób, wykonywających wolne zawody, oraz gospodarstw wiejskich.

Nowe rozporządzenie w pierwszym rzędzie rozszerzyło krąg osób, uprawnionych do prowadzenia ksiąg handlowych uproszczonych, postanawiając, że księgi uproszczone mogą prowadzić wszystkie przedsiębiorstwa, wymienione w taryfie, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, z wyjątkiem przedsiębiorstw, obowiązanych do prowadzenia księgowości w myśl kodeksu handlowego lub przepisów szczególnych.

W odniesieniu do ksiąg gospodarczych właścicieli nieruchomości budynkowych wprowadzono daleko idące uproszczenia, zezwalając właścicielom nieruchomości na nieprowadzenie księgi inwentarza oraz na nieuwzględnianie przy zamykaniu ksiąg spodziewanych przychodów i nie poniesionych kosztów, odnoszących się do danego roku operacyjnego. W ten sposób przystosowano księgowość tej kategorii płatników li tylko do wpływów i wydatków, efektywnie w danym roku przez nich otrzymanych wzgl. poniesionych.

Duże uproszczenia wprowadzone zostały również do ksiąg gospodarczych osób, wykonywających wolne zajęcia zawodowe. Księgi tej kategorii płatników składać się będą z księgi przychodu i rozchodu oraz księgi sum przejściowych. Księga przychodu i rozchodu powinna wykazywać z jednej strony wszystkie przychody, osiągnięte w gotówce, czekach, weksłach, innych papierach wartościowych oraz innych przedmiotach tytułem honorarium, z drugiej zaś strony—koszty, poniesione w związku z wykonywaniem zawodu, jako to: wydatki na lokal, na personel, telefon, materiały piśmienne itp. Księga sum przejściowych powinna wykazywać z jednej strony wszystkie wpływy w gotówce, czekach, weksłach, innych papierach wartościowych oraz innych przedmiotach o charakterze przejściowym (na koszty sądowe, rachunek osób trzecich, do depozytu itp.), z drugiej zaś strony—rozchody z tytułu wypłat wspomnianych sum przejściowych. I tutaj, jak i przy księgach dla właścicieli nieruchomości budynkowych, osoby, wykonywające wolne zajęcia zawodowe, zwolnione są od wnoszenia do ksiąg spodziewanych przychodów i nie poniesionych kosztów, odnoszących się do danego roku operacyjnego, a nadto zwolnione są od konieczności udawiania zapisów do ksiąg listami, rachunkami (fakturami) itp. Wprowadzony natomiast został przymus zaświadczenia ksiąg gospodarczych osób, wykonywających wolne zajęcia zawodowe.

Specjalnie sprecyzowane zostały w nowym rozporządzeniu wykonawczym przepisy, dotyczące ksiąg gospodarstw wiejskich. Rozporządzenie postanawia, że za prawidłowe uznawane będą księgi gospodarze, prowadzone przez właścicieli gospodarstw wiejskich w myśl zasad, określonych w §§ 84–89 rozporządzenia. Przepisy powyższych paragrafów dają jedynie ogólne normy prowadzenia ksiąg, nie narzucając jednak systemu ich prowadzenia, który pozostawiony jest do wyboru właścicielowi gospodarstwa wiejskiego. Jednak przy każdym systemie właściciele gospodarstw wiejskich powinni prowadzić co najmniej: a) księgę kasową, b) księgę dłużników i wierzycieli, c) rejestr obrotów produktami roślinnymi, zwierzęcymi i inwentarzem żywym, d) księgę inwentarzową lub specjalne zestawienie inwentarza.

Pewien wyjątek od powyższej zasady wprowadza rozporządzenie dla ksiąg, prowadzonych przez właścicieli gospodarstw wiejskich o obszarze do 50 ha. W dążeniu do umożliwienia prowadzenia rachunkowości rolnej małej własności rolnej rozporządzenie wykonawcze stwarza specjalne udogodnienia dla tej kategorii gospodarstw i zezwala na prowadzenie ksiąg systemem uproszczonym. Przy tym systemie wystarcza jedynie prowadzenie dziennika przychodu i rozchodu, do którego zapisuje się w porządku chronologicznym wszystkie przychody i rozchody gotówkowe gospodarstwa i właściciela.

Następnym zagadnieniem, unormowanym w sposób inny niż dotychczas, jest zagadnienie obowiązku składania zeznań o dochodzie. Nowe rozporządzenie przewiduje, że do składania zeznań dla wymiaru podatku dochodowego (dział I) obowiązane są:

A. Bez względu na wysokość osiągniętego dochodu lub poniesionych strat:

- 1) osoby prawne,
- 2) osoby fizyczne oraz spadki wakujące, prowadzące księgi handlowe (bądź według kodeksu handlowego, bądź uproszczone) lub gospodarcze, z wyjątkiem osób i spadków, których dochód płynie wyłącznie z gospodarstw rolnych o obszarze, nie przekraczającym 15 ha użytkowego gruntu, położonych w odległości ponad 5 km od granicy miast z ludnością wyżej 100 tys. mieszkańców.

B. W razie osiągnięcia w roku, poprzedzającym rok podatkowy, dochodu, przewyższającego zł 1 500—osoby fizyczne oraz spadki wakujące, nie prowadzące ksiąg handlowych lub gospodarczych, z wyjątkiem osób i spadków wakujących, których dochód płynie wyłącznie:

a) z nieruchomości gruntowej o łącznym obszarze, nie przekraczającym 50 ha gruntów, a na obszarze województw: białostockiego, nowogrodzkiego, poleskiego, wileńskiego i wołyńskiego—o łącznym obszarze, nie przekraczającym 100 ha,

b) z domów mieszkalnych, obejmujących łącznie nie więcej niż 12 izb,

c) z jednego przedsiębiorstwa handlowego bądź jednego przedsiębiorstwa przemysłowego, zaliczonego w roku, poprzedzającym rok podatkowy, do kat. III, IV, V-a i V-b przedsiębiorstw handlowych albo kategorii VII i VIII przedsiębiorstw przemysłowych.

W porównaniu z przepisami dawnego rozporządzenia zmiana polega na tym, że do składania zeznań dotychczas obowiązane były osoby, których dochód płynął jedynie z pewnych źródeł, wymienionych w § 46 dawnego rozporządzenia wykonawczego—bez względu na wysokość osiąganego dochodu, przy czym jednak osiąganie dochodu z niektórych źródeł, jak np. dochodu z kapitałów, nie warunkowało obowiązku złożenia zeznania. Obecnie natomiast rozporządzenie wyszło z założenia, że zeznania winny być składane przez wszystkie osoby—bez względu na źródła ich dochodu, dopuszczając jedynie od tej zasady wyraźnie wymienione wyjątki.

Bardzo ważnym wreszcie zagadnieniem, uregulowanym nowym rozporządzeniem, jest zagadnienie, jaki majątek ruchomy należy uważać za należący do przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 135 ordynacji podatkowej, a więc na jakim majątku ruchomym przedsiębiorstwa służy należnościom z tytułu podatku przemysłowego i dodatku do tego podatku prawo pierwszeństwa zaspokojenia. Kwestia ta, będąca przedmiotem licznych sporów i rozbieżnej często judykatury instancji kasacyjnych, została w nowym rozporządzeniu wykonawczym dokładnie sprecyzowana.

Nowe rozporządzenie wychodzi, mianowicie, z założenia, że za majątek ruchomy, należący do przedsiębiorstwa, uważa wszystkie rzeczy ruchome, nie wyłączając wierzytelności i innych praw majątkowych, wchodzących w skład przedsiębiorstwa—bez względu na inne do nich prawa osób trzecich. W szczególności uważa się za należące do przedsiębiorstwa rzeczy, najęte lub dzierżawione od osób trzecich albo na mocy jakiegokolwiek innego tytułu oddane do przedsiębiorstwa celem stałego lub nawet czasowego ich używania lub użytkowania.

Od tej zasady nowe rozporządzenie dopuszcza jedynie następujące taktywnie wymienione wyjątki, a mianowicie nie uważa za majątek ruchomy, należący do przedsiębiorstwa, następujących rzeczy, wchodzących w skład przedsiębiorstwa:

- a) przyjętych do przesłania przez przedsiębiorstwo ekspedycyjne (art. 598 kodeksu handlowego);
- b) przyjętych do przewiezienia przez przedsiębiorstwo przewozowe (art. 613 kodeksu handlowego);
- c) przyjętych do przechowania na mocy umowy o przechowaniu (art. 523 kodeksu zobowiązań), jak również na mocy umowy składu (art. 630 kodeksu handlowego), jeśli przedsiębiorca składowy nie nabył prawa własności na rzeczach złożonych;
- d) przyjętych do naprawy;
- e) przyjętych do przerobu, jeżeli oddanie do przerobu nie nastąpiło w związku z prowadzeniem przez oddającego przedsiębiorstwa handlowego lub przemysłowego;
- f) przyjętych do sprzedaży przez przedsiębiorstwo komisowe, jeżeli przy wymiarze podatku przemysłowego od obrotu za rok podatkowy, poprzedzający rok, w którym dokonano zajęcia, przedsiębiorstwo w związku z umową komisową, zawartą z danym komitentem, zostało prawomocnie opodatkowane według prowizji (komisowego) bądź innych wynagrodzeń za wykonane usługi (art. 5 ust. 1 p. 5 ustawy o państwowym podatku przemysłowym), a umowa komisowa nadal obowiązuje; jeżeli przedsiębiorstwo komisowe zostało opodatkowane od pełnego obrotu towarowego tylko z tego powodu, że komitent nie płaci podatku przemysłowego, towary, będące własnością tego komitenta, uważa się za należące do przedsiębiorstwa komisowego, o ile to jest potrzebne celem zaspokojenia kwoty podatku przemysłowego, przypadającej od obrotów towarami, które były własnością danego komitenta; jeżeli w roku, poprzedzającym rok, w którym zostało dokonane zajęcie, nie istniał dany stosunek komisowy, to o przynależności towarów, będących własnością komitenta, do przedsiębiorstwa komisowego rozstrzyga prawomocny wymiar podatku przemysłowego za rok dokonania zajęcia;

g) wierzytelności przedsiębiorstwa komisowego z tytułu ceny rzeczy, przyjętych do sprzedaży—o ile rzeczy te w myśl p. f nie były uważane za wchodzące w skład przedsiębiorstwa;

h) wierzytelności pieniężnych, co do których danemu przedsiębiorstwu zlecono inkaso lub inną realizację wierzytelności.

Poza powyższe wyszczególnionymi najważniejszymi zagadnieniami materialnymi nowe rozporządzenie znacznie rozszerza uprawnienia władz skarbowych do odroczenia, rozkładania na raty i umarzania należności skarbowych, a mianowicie:

Izba skarbową jest władna:

- 1) rozkładać na raty spłatę należności podatkowych i grzywn: a) o ile chodzi o zaliczki lub przedpłaty—na okres czasu do 12 miesięcy, b) co do innych należności podatkowych oraz grzywn do kwoty zł 100 tys.—bez ograniczenia czasu, do kwoty zaś zł 250 tys.—na okres czasu, nie przekraczający 3 lat;

2) odroczać należności podatkowe i grzywny (nie wyłączając zaliczek i przedpłat) do kwoty zł 250 tys.—na okres czasu, nie przekraczający 12 miesięcy;

3) umarzać poszczególnym płatnikom w ciągu tego samego okresu budżetowego: a) zaległości lub części zaległości w podatkach i grzywnach—do kwoty zł 25 tys., b) w całości lub części narosłe odsetki oraz odsetki ulgowe od zaległości—bez względu na ich wysokość;

4) umarzać zaległości lub części zaległości z tytułu opłaty stempłowej pojedynczej—do kwoty zł 5 tys., a zaległości lub części zaległości z tytułu podatków: spadkowego lub od darowizn—do kwoty zł 25 tys.;

5) poza przypadkami, wymienionymi w ustępie 3 art. 42 ustawy o opłatach stempłowych—umorzyć zaległość lub część zaległości z tytułu podwyżki stempłowej, jeżeli opłata pojedyncza, z którą podwyżka się wiąże, nie przewyższa zł 1 tys.;

6) obniżyć lub umarzać w całości narosłe przy opłatach stempłowych oraz przy podatkach: spadkowym i od darowizn odsetki oraz odsetki ulgowe—bez względu na ich wysokość.

Urząd skarbowy (wzgl. urząd opłat stempłowych) jest władny:

1) rozkładać na raty spłatę należności podatkowych i grzywn: a) o ile chodzi o zaliczki i przedpłaty—na okres czasu do 6 miesięcy, b) co do innych należności podatkowych i grzywn: do kwoty zł 25 tys.—na okres czasu, nie przekraczający 2 lat, do kwoty zaś zł 50 tys.—na okres czasu, nie przekraczający 1 roku;

2) odraczać płatność należności podatkowych i grzywn (nie wyłączając zaliczek i przedpłat) do kwoty zł 50 tys.—na okres czasu, nie przekraczający 6 miesięcy;

3) umarzać poszczególnym płatnikom w ciągu tego samego okresu budżetowego: a) zaległości lub części zaległości w podatkach i grzywnach—do kwoty zł 500, b) w całości lub części narosłe odsetki oraz odsetki ulgowe—do wysokości zł 500;

4) umarzać zaległości lub części z tytułu opłaty stempłowej pojedynczej—do kwoty zł 100, oraz zaległości lub części zaległości z tytułu podwyżki stempłowej—jeżeli opłata pojedyncza, z którą podwyżka się wiąże, nie przewyższa zł 100;

5) obniżyć lub umarzać w całości narosłe odsetki tudzież odsetki ulgowe—do wysokości zł 500.

Wymienione maksymalne kwoty, do których izbom skarbowym i urzędem skarbowym (urzędem opłat stempłowych) służy prawo umarzania, rozkładania na raty bądź odraczania zaległości (należności), nie zawierają dodatków państwowych i niepaństwowych, odsetek ulgowych i kosztów egzekucyjnych i odnosi się do zaległości (należności) w poszczególnym rodzaju podatku lub w poszczególniej grzywnie.

Nowe rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i w tymże terminie traci moc obowiązującą przepisy rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 19 września 1934 r. o wykonaniu ordynacji podatkowej; jednakże do oceny prawidłowości uproszczonych ksiąg handlowych i gospodarczych, prowadzonych w okresie obrotowym (gospodarczym), na który przypada data wejścia nowego rozporządzenia w życie, mają zastosowanie poprzednie przepisy.

B. H.

JEDNORAZOWE ODPISANIE WARTOŚCI PRZEDMIOTÓW, KTÓRYCH ZWYKŁY OKRES ŻYCIANIA NIE PRZEKRACZA 5 LAT.

—W związku z przepisami art. 6 ust. 2 ustawy o państwowym podatku dochodowym („Dz. Ust. R. P.” Nr 2/1936, poz. 6) i § 14 rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy („Dz. Ust. R. P.” Nr 40/1936, poz. 301), zezwalającymi na jednorazowe odpisanie wartości przedmiotów, których okres zużycia nie przekracza 5 lat—Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dn. 10/IV 1937 r. L. D. V 20380/2/37 podało wykaz przedmiotów, które w myśl wspomnianych przepisów mogą być przez płatników, prowadzących prawidłowe księgi, jednorazowo spisane na straty w tym roku operacyjnym, w którym zostały nabyte. Ponieważ jednak z natury rzeczy podany wykaz nie może obejmować wszystkich przedmiotów, wchodzących pod tym względem w rachubę, przeto Ministerstwo Skarbu poleca nie kwestionować jednorazowego odpisania wartości przedmiotów, nie objętych niniejszym wykazem, o ile całkowita wartość przedmiotu nie przewyższa zł 200.

W razie wątpliwości co do okresu używalności przedmiotów, nie wymienionych w wykazie, względnie jeżeli całkowita wartość tego rodzaju przedmiotu przekracza zł 200—władze skarbowe mają zasięgać opinii biegłych.

Celem przeprowadzenia kontroli przedmiotów, spisanych od razu na straty, mają władze wymiarowe w wezwaniach, sporządzanych w trybie art. 83 ordynacji podatkowej („Dz. Ust. R. P.” Nr 14/1936, poz. 134) według wzoru druku, przewidzianego § 242 instrukcji podatkowej, żądać od płatników, korzystających z ulg z art. 6 ust. 2 ustawy o państ. podatku dochodowym, specyfikacji przedmiotów, spisanych jednorazowo w danym roku operacyjnym na straty. Specyfikacja ta powinna zawierać nazwę przedmiotu oraz jego wartość i rachunek wynikowy, przez który wartość przedmiotu została odpisana na straty.

Zarządzenia, zawarte w okólniku z dn. 10/IV b. r., mają moc obowiązującą do roku podatkowego 1938 włącznie.

Podany w okólniku wykaz przedmiotów, których okres zużycia nie przekracza 5 lat, przedstawia się następująco:

A. Maszyny i aparaty: Agitatory kwasowe dla rafinerii olejów i tłuszczów. — Akumulatory elektryczne wszelkie (również do lokomotyw i lamp). — Aparaty i przyrządy przenośne do cięcia i spa-

wania metali gazami przemysłowymi. — Aparaty i maszyny elektryczne, jako to: prostowniki, przetworniki, oporniki, rozruszniki i wyłączniki wszelkiego rodzaju, pracujące w kopalniach pod ziemią. — Aparaty do natryskowego malowania i pokrywania metalami. — Aparaty do zamykania skrzyń. — Aparaty elektryczne: bezpieczniki paskowe i korkowe wraz z gniazdami, sworzniami i kapami, bezpieczniki rurowe wysokiego napięcia, gniazda wtykowe, odłączniki wysokiego napięcia, przełączniki w trójkąt gniazda, przełączniki zmiany kierunku obrotów, przełączniki i wyłączniki do aparatów pomiarowych, skrzynki automatyczne suche i olejowe, skrzynki przyłączowe zwykłe, skrzynki przyłączowe z bezpiecznikami, wyłączniki i przełączniki drążkowe zwykłe, z kapami do zmontowania z tyłu tablic, wyłączniki olejowe wysokiego napięcia, wyłączniki słupowe. — Aparaty do projekcji filmów (nieme) z przynależnymi częściami i instalacją. — Aparaty do projekcji filmów (dźwiękowe) z przynależnymi częściami i instalacją. — Aparaty do nagrywania dźwięków na taśmie filmowej z przynależnymi częściami i instalacją (stałe). — Aparaty do nagrywania dźwięków na taśmie filmowej z przynależnymi częściami i instalacją (ruchome). — Aparaty do nagrywania dźwięku podkładanego (dubbing). — Aparaty do zdjęć filmowych na taśmie (statywowe) z przynależnymi częściami. — Aparaty do zdjęć filmowych na taśmie (sprężynowe, ręczne) z przynależnymi częściami. — Aparaty redukcyjne do redukcji filmów szerokości 35 mm na szerokość taśmy 16 mm z przynależnymi częściami i instalacją. — Aparaty fotograficzne z przynależnymi częściami. — Aparaty do wytwarzania siarczanu miedzi. — Aparaty do wytwarzania materiałów wybuchowych inicjujących, jak pionianina rtęci, azotek ołowiu, acetylenek miedzi itp. — Aparaty do wytwarzania żywic sztucznych. — Aparaty do wytwarzania nitrogliceryny, tetrylu itp. — Aparaty, zawierające części szklane w przemyśle chemicznym. — Aparaty porcelanowe, kamionkowe i emaliowane (kotły, wyparniki, itp.) w przemyśle chemicznym i farbiarskim. — Aparaty do fabrykacji chlorku potasu, jak rynnny, ślimaki. — Aparaty do koncentracji roztworu kwasu siarkowego. — Aparaty do odwadniania soli glauberskiej i otrzymywania siarczanu sodu. — Aparaty do mycia koksu. — Aparaty farbiarskie we włókiennictwie. — Aparaty miernicze do kotłów i pras. — Aparaty do wyświetlania bezek w browarnictwie. — Betoniaraki. — Bębny i kalibry sortownicze. — Bębny w przemyśle garbarskim. — Bębny rozdzielcze z napędem pasowym do kamieni. — Chłodnice dla kwasów i gazów żrących żeliwne, ołowiane, kamionkowe. — Deflegmatory w rafineriach olejów i tłuszczów. — Desintegratory. — Desintegratory do mycia gazów na mokro w gazowniach. — Dźwigi budowlane i montażowe (przenośne lub przewoźne). — Elektrofiltry Cottrella w hutnictwie cynku. — Elektroobrabiarki ręczne, jako to: elektrowiertarki, elektroszlifierki, elektropiły, elektromłotki itd. do węgla, drzewa, metal itp. — Filtry wszelkie (ssące, azbestowe, do kurzu itd.). — Folusze we włókiennictwie. — Froterki elektryczne. — Grzejniki elektryczne i piecyki, przenośne. — Kadzie z rurami i mieszadłami mechanicznymi do rozpuszczania garbnika. — Kołowrotki linowe i łańcuchowe elektryczne, powietrzne i ręczne pod ziemią. — Kopiarki filmów. — Korkownice. — Kotły krackowe w rafineriach nafty. — Krystalizatory żelazne i drewniane, wyłożone ołowiem. — Kufy farbiarskie, kadzie do karbonizowania „Jigery” we włókiennictwie. — Kuźnie polowe. — Łamacze węgla i koksu. — Maszynki do czyszczenia rur i kotłów. — Maszynki do wiązania worków. — Maszynki do wyciągania korków. — Maszynki do zapalania ładunków wybuchowych w górnictwie. — Maszyny do cięcia gazami. — Maszyny do czyszczenia białych blach. — Maszyny do mycia butelek i mycia antalków. — Maszyny do pilowania drzewa przewoźne, z napędem mechanicznym. — Maszyny do odlewów natryskowych lub prasowanych. — Maszyny do składania: linotypy i monotypy. — Maszyny do torkretowania. — Maszyny do trzepania dywanów, elektryczne. — Maszyny do wywoływania taśmy filmowej z przynależnymi częściami i instalacją. — Maszyny odlewnicze pneumatyczne i elektryczne: do formowania, wytrząsania, przesiewania itd. — Maszyny podsadzkowe w kopalnictwie. — Maszyny specjalne do lutowania. — Młyny do mielenia ołowiu. — Młyny do mielenia soli. — Młyny do pirytów w przemyśle papierniczym. — Młyny kulowe do przemiału soli lub innych materiałów żrących. — Młyny odśrodkowe. — Montejuse do kwasów. — Motocykle. — Nitownice pneumatyczne, elektryczne i mechaniczne. — Obrabiarki precyzyjne do metali. — Odkurzacze elektryczne. — Opory elektryczne. — Opryskiwacze. — Piaskownice. — Piece do topienia i rafinerii ołowiu i metali. — Piece do wypalania tarcz szlifierskich przy białym żarze. — Piece elektryczne laboratoryjne. — Piece o temperaturze powyżej 1 200°. — Piece przenośne. — Piecyki do ogrzewania wagonów do piwa. — Płuczniczki benzolu i naftalenu. — Pneumatyczne młotki, nitownice, wiertarki itd. — Podgrzewacze elektryczne nitów. — Podnośniki do naftalenu i siarczanu amonu do pirytów. — Pompy do kwasów, ługów i cieczy żrących. — Pompy do płynów gorących. — Pompy do szlaku (piaskowe) do odpopielenia urządzeń kotłowych. — Pompy kopalniane, sztywne. — Pompy przenośne i przewoźne. — Pompy studzienne, odśrodkowe. — Pompy ściekowe i do wykopów, do szlamu i mulu. — Przegrzewacze gazów. — Przesiewacze i sита mechaniczne. — Przewijaczki filmów z przynależnymi częściami i instalacją. — Przy-

czepki do samochodów ciężarowych. — Reflektory świetlne do atelier z przynależnymi częściami. — Retorty żelazne, żeliwne w przemyśle chemicznym. — Rowery osobowe i towarowe. — Rozlewaczki butelkowe. — Ruszty i sita sortownicze żelazne i metalowe. — Samochody ciężarowe. — Samochody osobowe. — Sikawki strażackie motorowe, przenośne. — Silniki elektryczne, pracujące w działach o zawartości w powietrzu wilgoci, kwasów żrących lub pyłów. — Silniki pneumatyczne do rynien w kopalnictwie. — Silniki spalinowe szybkoobrotowe (powyżej 600 obrotów na minutę) do 10 KM i przenośne. — Sprężarki powietrza przewoźne i ręczne. — Stoły dźwiękowe montażowe z przynależnymi częściami i instalacją (do montowania filmów dźwiękowych). — Stoły montażowe do montowania filmów (niemych) z przynależnymi częściami i instalacją. — Stoły trickowe do zdjęć filmowych rysowanych, napisów i tricków filmowych z przynależnymi częściami i instalacją. — Traktory. — Urządzenia akustyczne w kinematografii. — Urządzenia do badania wytrzymałości brykietów. — Urządzenia do badania wytrzymałości opon samochodowych. — Wagi stołowe i dziesiętne z odważnikami. — Wentylatory gazowe i pracujące powietrzem z zawartością par kwasów lub pyłów żrących. — Wiertarki elektryczne szybkoobrotowe. — Windy ratunkowe w górnictwie. — Wirówki do kwasów i ługów. — Wózki akumulatorowe. — Wózki silnikowe. — Wrębówki elektryczne i powietrzne. — Wytwornice acetylenowe i wodorowe, przewoźne. — Wywroty obrotowe w kopalnictwie i hutnictwie. — Zamykarki puszek blaszanych.

B. Narzędzia, przyrządy, przybory, instrumenty, części maszyn: Armatura elektryczna oświetleniowa i energetyczna: gniazda wtykowe, kontakty, wyłączniki i przełączniki. — Armatura wszelka do kotłów, palenisk, przewodów rurowych. — Formy do wyrobu czekolady i do marmeladek. — Gaśnice. — Imadła. — Instrumenty i przyrządy pomiarowe: szablon, toromierz, głębokomierz, kreślarki, termometry, liczniki: urządzeń wodnych, parowych, gazowych i elektrycznych itd., cyrkle, libelle, śruby, mikrometry, calówki, kompas, kątowniki, pirometry, ciążomierze, pulsometry, czujniki, domiary stołowe, gwintomierze, kątomierze, precyzyjne i uniwersalne, miary zwijane elastyczne, sprawdziany, szublerki, tachometry, aerometry, cukromierze, hydrometry itp. — Lampy i latarki ręczne, również i górnicze: karbidowe, elektryczne, pneumo-elektryczne, gazowe, benzynowe, spirytusowe i naftowe. — Lampy i latarnie sygnałowe. — Modele drewniane, z żelaza i innych metali. — Narzędzia maszynowe, jako to: frezy, gwintowniki, narzynki i oprawki do nich, noże do tokarek, matryce, stemple i sztance, piły taśmowe i tarczowe, przecinaki, przebijaki, rozwiertaki itp. — Narzędzia ręczne, jako to: noże zwykłe i talezrowe, siekiery, osniki, dłuta, strugi, piły, świdry, młoty i młotki metalowe i kauczukowe, kielnie, pilniki, gwintowniki, żłobiarki, kleszcze, narzynki i oprawki do nich, obcinarki do rur, dziurniki, nożyce, wygładniki, łomy, haki, obcegi wszelkie, piły do drzewa, pazury do wyciągania gwoździ, grace do wapna, alfabety, cykliny stolarskie, heble, kleszcze kowalskie, klucze francuskie, szwedzkie itd., kolby i lampy do lutowania, przecinaki, przebijaki, rozwiertaki, stemple, szpachle malarskie, ściągacze, śrubokręty, wiertła, wybijaki do nitów, żabki, numeratory, skrobaki, rębacze, plombownice itd. — Narzędzia i przybory odlewnicze: łyżki, tygle, łopatki i łopaty formierskie, widły formierskie, formy, narzędzia do obsługi pieców, haki, skrobaki, zgrzebla, przebijaki, kielnie, czerpaki lejnicze, wlewnicze, przechylniki wlewnic, kokile, skrzynie i ramy formierskie, płyty odlewnicze itp. — Narzędzia do prac ziemnych i brukarskich: łopaty, szufle, rydło, szpadle, widły, grabie, ubijaki, kilofy, oskardy, grabie do betonu, ubijaczki itp. — Narzędzia wiertnicze: świdry, koronki, dłuta, flaszki do obciążników, klucze żerdziowe i fajkowe do rur pompowych, kluki, korony instrumentacyjne, kozy do rur, nożyce wiertnicze, odciski, pasterki, pętaczki do rur pompowych, rozszerzacze, świdry wiertnicze do wiercen systemów: kanadyjskiego, pensylwańskiego i rotary, werble, widełki liściaste, łyżki do czerpania mułu z otworów wiertniczych itp. — Narzędzia, używane przy grzaniu asfaltu. — Narzędzia rymarskie, futrzarskie i stosowane w garbarstwie. — Numeratory do maszyn biletowych i inne mechaniczne. — Odwadniacze do rur dla powietrza sprężonego. — Okulary do aparatów Covpera. — Palniki gazowe przy kotłach parowych i destylacyjnych do pieców hutniczych. — Pistolety do lakierowania natryskowego. — Pompki blaszane do olejów. — Przybory drukarskie: klisze, końcówki, kliny wyzwalające do kaszt, odlewy drukarskie, linie, czcionki drukarskie metalowe i drewniane wszelkich rodzajów, linie mosiężne, ornamenty mosiężne i z metalu czcionkowego, matryce do maszyn do składania (do linotypów itp.), koryta metalowe (rotograwiura), kuwety porcelanowe, metalowe, krzemiankowe dla chemigrafii, rakle do maszyn drukarskich, szablon do drukarń itp. — Przybory laboratoryjne metalowe. — Przybory tkackie: karty papierowe do krosien, karty do żakardów, cewki: papierowe, drewniane i metalowe, członka tkackie, gary do przędzy fibrowe i blaszane. — Przyrządy dla ochrony przeciwgazowej. — Przyrządy do pakowania (do ściągania bednarki). — Przyrządy ratownicze dla straży pożarnych: hydranty, drabiny, bosaki, haki, topory itp. — Przyrządy wszelkiego rodzaju, osłony i zabezpieczenia, wprowadzone w celu zapewnienia bezpieczeństwa przy pracy. — Rozpylacze (pulweryzatory) dla kwasów, ołowiane i inne. — Sita włosiane i metalowe zwyczajne. — Słupolazy. — Sprzęt do lutowania. —

Szczotki metalowe. — Uchwyty do tokarek, wiertarek itp. — Walce do wyrobu cukierków. — Zegary sprężynowe w halach fabrycznych.

C. Urządzenia: Balony do wody sodowej. — Bańki na oliwę. — Beczki transportowe, żelazne i blaszane. — Beczki z mieszałem blaszane. — Bębny z kablem gumowym do reflektorów. — Czerpaki żelazne, emaliowane, z blachy cynkowanej i aluminiowej. — Drabiny szybowe. — Drezyny do transportu drzewa i materiałów. — Garnki do odweglania. — Garnki emaliowane. — Głośniki. — Instalacje akumulatorowe. — Instalacje ogrzewcze w wagonach do przewozu piasku. — Kable do lamp ręcznych i maszyn spawalniczych. — Kable przełącznikowe dla kompresorów. — Kadzie dla surowki płynnej i płynnej stali. — Kierowniki szybowe i linowe, drewniane. — Kominki odciągające przy młynkach soli. — Kominki przy urządzeniach do odbioru gazu. — Konewki. — Kontrola ciepła kotłowni. — Kontrola świetlna fabrykacji. — Koryta wsadowe do stalowni. — Kosze dla węgla i smoły. — Kosze do blach do trawienia. — Kosze i piece paleniskowe, używane w budownictwie. — Kosze żelazne do balonów szklanych. — Kotły: do gotowania i grzania smoły i asfaltu (podgrzewacze), do malakerów, pieców do ocynkowania i ocynowania, kociołki do topienia kopalni, żelazne do gotowania bezpośrednio na ogniu. — Kubły ocynkowane i emaliowane. — Lodówki. — Lutnie blaszane i inne. — Materiały pisemne: numeratory i datowniki, cyrkle, dziurkacze, wagi redukcyjne do papieru. — Metal czcionkowy przy wszystkich typach maszyn do składania. — Miski emaliowane, używane w przemyśle spożywczym. — Misy blaszane używane w piekarniach. — Misy wież i komór ołowianych. — Naczynia do transportu płynnego powietrza. — Naczynia na karbid. — Naczynia transportowe dla materiałów wybuchowych wewnątrz fabryk (konwie, wiadra). — Naczynia z blachy stalowej, pokrytej ołowiem, ocynkowanej, z metali kwasoodpornych itp. — Obciążaczki do wód gazowych. — Obciążaczki piwne. — Obręczce, przeznaczone do ręcznej konfekcji opon. — Ogniska kowalskie. — Okapy drewniane, żelazne i z blachy ocynkowanej. — Okładziny komór ołowianych. — Oliwiarki. — Paleniska kotłowe. — Pasy stalowe do transportu cukru. — Płyty żelazne dla stołów rozdzielczych węgla i smoły. — Płyty żeliwne dla podłogi do wozu gaśnicowego w koksowniach i przed piecami. — Pokrycia do stołów laboratoryjnych: ołów, cyna. — Polewaczki blaszane. — Przewody rurowe i rurociągi do ługów, kwasów i płynów żrących. — Pudła do wózków koksowych. — Rdzenie aluminiowe i żelazne do detek samochodowych i rowerowych. — Rozdzielniki gazu w amoniakalni. — Rury do zraszania wodą robót górniczych i posadzkowe. — Rynny do ługów, kwasów i płynów żrących. — Sita wodne, nurniki. — Skrzynie do fabrykacji lodu. — Sprzęt kuchenny (naczynia i przyrządy). — Stemple żelazne dla obudowy wyrobisk kopalnianych. — Stożki do balotów z kerdem. — Sygnalizacja szybowa i dołowa elektryczna. — Sygnalizacja szybowa ręczna. — Szpryce do mycia antałów i butelek. — Tablice ostrzegawcze mechaniczne. — Tacki emaliowane i aluminiowe. — Taczki żelazne. — Telefony pod ziemią. — Tory lekkie z podkładami, używane na budowach. — Wagonetki na odpadki chemicznej. — Wagoniki drewniane do przewożenia kamienia. — Wagoniki wywrotowe. — Wanny do niklowania. — Wanny do rozpuszczania żelaza. — Wanny metalowe i drewniane do płótek węglowych i rudzianych. — Warsztaty przenośne ślusarskie. — Wiadra emaliowane i cynkowane. — Wózki do koksu. — Wózki do suszarni. — Wózki elektrycznych kolejek linowych. — Wózki na gorące bloki i gorący żużel. — Wózki ogniowate do pieców amalierni. — Wózki platformowe. — Wózki rusztowe dla maszyn Dwight Lloyd. — Wózki wywrotowe. — Wywrotki do robót ziemnych. — Zawiesia do lin. — Zbiorniki i kadzie na kwasy, ługi i cieple żrące, żelazne i metalowe. — Żerdzie wiertnicze z łącznikami. — Żyrandole i żarówki.

D. Różne oraz niemetalowe: Aparaty i przyrządy dla ochrony przeciwgazowej. — Aparaty i przyrządy oddechowe ratunkowe wszelkich typów. — Balie. — Balony szklane. — Balony i skrzynki do osadzania pyłu cynkowego. — Baraki drewniane. — Beczki drewniane wszelkie. — Bielizna stołowa, pościelowa i kuchenna, restauracyjna i hotelowa. — Bębny kablone. — Budki budowlane. — Butelki. — Cebry. — Chodniki, dywaniki, dywany itp. w restauracjach, hotelach, sklepach. — Cholewy skórzane do zgrzeblarek. — Czapy dla spawaczy. — Dachy papowe. — Dachy z blachy falistej nad paleniskami w rafineriach nafty. — Drabiny drewniane. — Drewniane nadstawki kotłów do gotowania mydła. — Drzewo na okłady walców i nożowisk holendrowskich. — Ekran z przynależnymi częściami. — Fartuchy gumowe. — Fartuchy, płaszczki. — Fartuchy skórzane dla robotników. — Filce wszelkie. — Filmy (negatywy, kopie, materiał reklamowy, tj. fotosy, plakaty, diafolie, ulotki, broszury itp.). — Gaza jedwabna mylnicza. — Helmy skórzane i z innych odpornych materiałów. — Izolacje kotłów, pieców, kadzi i rurociągów. — Kadzie do wypłókiwania chmielu. — Kadzie i koryta drewniane. — Kamienie litograficzne. — Kloce do prasowania odzieży. — Kosze trzcinowe, wiklinowe i skórzane do wełny, przędzy, węgla itp. — Kotły do topienia i rafinerii ołowiu. — Liny i linki: manilla, konopne, bawełniane, skórzane, gumowe, wielbłądzie. — Lejki szklane. — Listwy drewniane do elektrod. — Markizy nad oknami wystawowymi. — Maski gazowe i do pyłów. — Materiały pisemne: stemple kauczukowe, skoroszyty, teczki i teki skórzane, walizy wojażerskie. — Mieszadła drewniane. — Mundury, płaszczki i futra dla

służby pojazdowej i dla straży pożarnej. — Naczynia drewniane, kamionkowe, fajansowe, porcelanowe, szklane. — Nosze do cegły. — Odzież ochronna dla robotników. — Ogrodzenia z drzewa. — Okapy drewniane. — Okłady papierowe walców kalandra. — Okłady walców gumowe, papierowe, azbestowe itp. — Okulary i maski ochronne warsztatowe dla spawaczy, szlifiery, giserów itp. — Parniki drewniane do parzenia kłoców. — Paski skórzane rozdzielne do zgrzeblarek. — Paski ze skóry i z korka prasowanego do obciągania rolek. — Pasy napędowe i transportowe: manilla, konopne, bawełniane, wielbłądzie, skórzane, Balata, gumowe. — Pędzle. — Plandeki. — Płótna filtracyjne. — Płyty drewniane do przenoszenia surowców i wyrobów. — Płyty gumowe do drukarek, satyniarek. — Płyty koszykowe i drewniane do aparatów farbiarskich. — Podesty drewniane. — Podłogi drewniane. — Poduszki, podkłady i płótna do prasowania. — Pomosty drewniane. — Portiery i kurtyny. — Postumenty szklane i drewniane na wystawach. — Powijaki (lapping) do drukarek. — Półki. — Preszpany i brandpapy do prasowania. — Przedmioty azbestowe, gumowe, kauczukowe itp. (płyty, bufory, węże, sznury, taśmy, opony, koła itp., rękawice, buty, ubrania itp.). — Przedmioty do ubierania wystaw, firanki i story. — Przedmioty pomocy sanitarnej. — Przezrocza. — Przyrządy dla stacji ratunkowych w górnictwie. — Przyrządy drewniane, używane jako pomocnicze przy produkcji w postaci stojaków, nawijaczy, prycy, stołków, ram itd., używanych przy luszczarkach, nożycach, prasach, czyszczarkach, obrzynaczkach, w sortowniach, magazynach itp. — Przyrządy i sprzęt laboratoryjny szklany, porcelanowy i drewniany. — Przyrządy ratunkowe. — Przystanie ładunkowe z drzewa. — Regały do gumy (książki konfekcyjne). — Regały do przechowywania wódek i win. — Regały do suszenia (drabinki). — Rusztowania wszelkiego rodzaju drewniane. — Rynny drewniane. — Sanie do transportu drzewa. — Skórki cielőce do maszyn przędzalniczych. — Skóry egalizowane. — Skrzynie drewniane transportowe do wind. — Skrzynie do lasowania wapna. — Skrzynie transportowe drewniane. — Skrzynki do flaszek i syfonów. — Skrzynki murarskie. — Sprzęt stołowy (naczynia fajansowe, porcelanowe, karafki, wazon, popielniczki itd.). — Sprzęt sypialniany w hotelach (materace, sienniki, pledy, kołdry itp.). — Stoły do magazynowania wódek i win. — Stoły i krzesła ogrodowe drewniane. — Stoły robocze i laboratoryjne drewniane. — Stoły strycharskie. — Sukna gumowe do maszyn przędzalniczych. — Sukna techniczne, filce, plusze, węże pluszowe. — Syfony. — Szalówki do betonu. — Szkoło ochronne dla olejarek, wodowskazów, wzierników itp. — Szpagaty, sznurki i taśmy wrzcionowe do maszyn przędzalniczych. — Szyby do postumentów w oknach wystawowych. — Szyby szklane do fotomontażu. — Szczeliwo azbestowe, gumowe, tekturowe, klingeryt itp. — Szczotki wszelkie: do zamiatania, używane przy prasowaniu, do ubrań itp. — Tacki drewniane. — Tkaniny filtracyjne. — Torby narzędziowe. — Trójkąty i czworonogi szybowe, drewniane. — Ubrania ochronne. — Ubrania szybowe. — Uprząż. — Urządzenia ambulatorium. — Urządzenia reklamowe (instalacje neonowe i inne reklamy świetlne). — Wałki drewniane, używane przy kalandrach i stołach konfekcyjnych. — Wanny drewniane. — Węże włókienne, gumowe i kombinowane dla wody, powietrza i gazów, z armaturą lub bez. — Wiadra drewniane. — Wieże wiertnicze drewniane wraz z jatą maszynową. — Worki filtracyjne. — Wózki drewniane. — Wózki ręczne do przewożenia skór. — Wycieraczki i szczotki. — Wyprawa pieców do hartowania. — Zbiorniki do kwasów i oleju drewniane.

PODATEK OD LOKALI. — W 1936 r. dokonano wymiarów podatku od lokali za 2 lata, tj. za 1936 i 1937, i o tych wymiarach płatnicy zostali powiadomieni nakazami płatniczymi, rozesłanymi na początku 1936 r. W 1937 r. osobne nakazy płatnicze na podatek od lokali za 1937 rok nie będą rozsyłane.

Wyjątek stanowią będą płatnicy, którzy w 1937 r. zmienili lokale i którym obecnie będą wysłane nowe nakazy płatnicze na podatek od lokali za okres od początku następnego miesiąca po zajęciu nowego lokalu do końca 1937 r. Ponadto wysłane będą zawiadomienia o zmianie wymiaru podatku od lokali za 1937 r. tym płatnikom, którzy w 1936 r. płacili komorne wyższe lub niższe o więcej niż 10% w stosunku do komornego, przyjętego za podstawę wymiaru za lata: 1936 i 1937.

Wobec tego płatnicy podatku od lokali, których nie dotyczą wymienione uprzednio wyjątki, winni, nie oczekując na doręczenie nakazów płatniczych na podatek od lokali na 1937 r., wpłacić pierwszą ratę tego podatku za 1937 r. do dnia 30/IV 1937 r., drugą zaś — do dn. 31/X 1937 r.

PIENIĄDZ I KREDYT

INSTRUKCJA

W SPRAWIE REGULOWANIA NALEŻNOŚCI ZA IMPORTOWANE DO POLSKI TOWARY

Komisja Dewizowa uchwałą z dn. 12/IV 1937 r. zmieniła okólnik Nr 14, wydając instrukcję w sprawie regulowania należności za importowane do Polski towary. W instrukcji tej zostały określone warunki,

którym winny odpowiadać wnioski o zezwolenie na uregulowanie należności za sprowadzone do Polski towary. Instrukcja ta jest nieodzownym vademecum tak dla personelu technicznego banków dewizowych, jak i dla każdego importera. Instrukcja usuwa szereg wątpliwości i jest odpowiedzią na szereg zapytań, kierowanych do Komisji Dewizowej — zarówno przez zainteresowanych importerów, jak i Komisję Techniczną Związku Banków.

Instrukcja składa się z 6 części i uwag ogólnych. Część I podaje, komu służy prawo formalne do ubiegania się o zezwolenie na uregulowanie należności za importowane do Polski towary. Część II omawia termin ubiegania się o zezwolenie Komisji. Część III podaje kwotę i formę zapłaty, uwzględniając kraje dostawy lub pochodzenia towarów. W części IV wskazany jest sposób wypełniania wniosków na przepisanych formularzach, część V zaś wyjaśnia, jakie należy przedłożyć dokumenty, uzasadniające wnioski o transfer, i jak należy postępować przy pewnych rozbieżnościach między dokumentami. Część VI jest instrukcją dla banków dewizowych przy załatwianiu wniosków, podobnie jak i uwagi ogólne są dyrektywami dla banków dewizowych, które już to w granicach uprawnień załatwiają wnioski, już to przesyłają je do decyzji Komisji Dewizowej.

Nowy okólnik Nr 14 zawiera treść następującą¹⁾:

I. — OSOBY, UPRAWNIONE DO UBIEGANIA SIĘ O ZEZWOLENIE

Wnioski o zezwolenie na uregulowanie należności za sprowadzone do Polski towary mogą składać:

a) osoby lub firmy, które dokonują importu i na które jest wystawione pozwolenie przywozu Ministerstwa Przemysłu i Handlu (C. K. P.) lub pozwolenie na zastosowanie ulgi celnej, bądź zwolnienia od cła albo zezwolenie na obrót uszlachetniający — jeżeli pozwolenia te zastępują pozwolenie przywozu (cz. V A 3);

b) osoby lub firmy, które na zasadzie specjalnego zezwolenia Komisji Dewizowej uzyskały prawo inkasowania w kraju należności na rzecz cudzoziemców;

c) osoby lub firmy, uprawnione do wykonania przekazu na zasadzie odpowiednich adnotacji w pozwoleniach przywozu albo zaświadczeń izb przemysłowo-handlowych (Centralnej Komisji Przywozowej na terenie okręgu warszawskiego) lub też oświadczeń, załączanych do wniosku, w przypadkach, gdy towar jest sprowadzany na podstawie ulgi celnej, zwolnienia od cła lub w obrocie uszlachetniającym (cz. V A 3).

II. — TERMIN UBIEGANIA SIĘ O ZEZWOLENIE

Wniosek o zezwolenie na uregulowanie w całości lub części należności za importowane do Polski towary winien być złożony za pośrednictwem banku dewizowego z reguły nie wcześniej niż na 1 miesiąc przed terminem płatności zobowiązania. Zasada ta nie ma zastosowania, gdy wnioskodawca ubiega się o zezwolenie na przekazanie dewiz w terminie późniejszym (promesa — wniosek E). Zezwolenie może być z reguły udzielone dopiero po sprowadzeniu towaru do polskiego obszaru celnego, czego dowodem jest kwit celny lub pokwitowanie częściowego uiszczenia należności celnych — w przypadkach, gdy sprowadzony towar clony jest partiami (cz. V A 2).

Wyjątki od powyższej zasady dopuszczalne są w następujących przypadkach:

a) gdy według dotychczasowych zwyczajów, obowiązujących w danej branży, import może nastąpić dopiero po uprzednim przekazaniu zaliczki lub zapłaty z góry (cz. V A 2a);

b) gdy towar sprowadzany jest z zagranicy do wolnego obszaru celnego w Gdyni, wolnej strefy celnej w Gdańsku lub na skład celny publiczny wzgl. prywatny (cz. V A 2 d);

¹⁾ Okólnik Nr 14 z dn. 21/VIII 1936 r. przestał obowiązywać; jednocześnie straciły moc obowiązującą postanowienia okólnika Nr 3 z dn. 27/IV 1936 r. o ile dotyczą spraw, omówionych w tym wydaniu okólnika Nr 14.

c) gdy zagraniczny eksporter przesyła bankowi dewizowemu lub firmie spedytorskiej dokumenty towarowe do inkasa lub gdy należność zagranicznego dostawcy jest płatna w drodze akredytywy (cz. V A 2 c);

d) gdy importer składa wniosek o uzyskanie promesy dewizowej na otwarcie rembursu na rzecz zagranicznego dostawcy (cz. V A 2 e);

III. — KWOTA I FORMA ZAPŁATY

1.—Zapłata z tytułu importu towarów może obejmować:

a) wartość towaru, obliczoną loco miejsce nadania;

b) koszty, związane z przywozem towarów do Polski—pod warunkiem, że koszty te zostały poniesione za granicą przez cudzoziemca.

Pozwolenia przywozu (cz. V A 3) opiewają na sumę, która obejmuje wartość towaru w miejscu nadania oraz koszty przywozu do granicy (portu) polskiego obszaru celnego (cena cif port wzgl. franco granica); przekaz zatem z obydwu tych tytułów nie może przekraczać kwoty, określonej w pozwoleniu przywozu. W przypadku, gdy sprowadzony z zagranicy towar jest fakturowany fob port zagraniczny wzgl. loco stacja zagraniczna—wniosek o uregulowanie należności z tego tytułu może opiewać wyłącznie na sumę, podaną w pozwoleniu przywozu, z mniejszą o koszty frachtu do granicy polskiego obszaru celnego w wysokości, wynikającej z rachunku dostawcy zagranicznego lub spedytora.

2.—Zapłata z tytułu importu może być dokonana zarówno na rzecz bezpośredniego dostawcy, jak i wskazanej przez niego we wniosku osoby trzeciej, z uwzględnieniem jednak specjalnych przepisów, określających obrót płatniczy między Polską i krajem dostawcy lub pochodzenia towaru (np. kraje clearingowe).

3.—Przekaz należności za sprowadzony z zagranicy towar może nastąpić w równowartości innej waluty niż ta, na którą opiewa faktura, nie w innej jednak, niż podana w decyzji.

4.—Uregulowanie należności z tytułu importu towarów może nastąpić—z zachowaniem przepisów niniejszego okólnika—przez:

a) przekaz za granicę,

b) wpłatę na rachunek zagraniczny wolny,

c) wysyłkę weksli,

d) wypłatę w kraju,

e) pokrycie zobowiązania z należności, posiadanych przez importera za granicą—pod kontrolą banku dewizowego.

IV. — WYPEŁNIANIE WNIOSKÓW

1.—W celu ułatwienia rozpatrywania wniosków i przyśpieszenia ich załatwienia, Komisja Dewizowa podkreśla konieczność dokładnego i czytelnego (o ile możliwości na maszynie) wypełniania wszystkich rubryk formularzy. W szczególności winny być ściśle wymienione następujące dane:

a) nazwa i rodzaj towaru (np. szmaty bawelniane, szmaty wełniane) według nomenklatury Taryfy Celnej Przywozowej;

b) kraj pochodzenia towaru;

c) waga towaru, określona w kilogramach, niezależnie od wagi zwyczajowej, podanej w fakturze;

d) ogólna suma i dokładna data faktury oraz data zawarcia transakcji;

e) numer kwitu celnego i jego data (data uiszczenia należności celnych) oraz nazwa urzędu celnego, który dokonał odprawy celnej; w przypadku zaś, gdy klient składa zobowiązanie dostarczenia kwitu celnego w terminie późniejszym—ściśle oznaczenie tego terminu;

f) szczegóły, dotyczące należności, posiadanych przez zleceniodawcę za granicą (na odwrocie wniosku); dane te winny być jak najdokładniej wymienione (zwłaszcza we wnioskach o pokrycie zobowiązania towarowego z tych właśnie posiadanych za granicą należności);

g) czytelnie wypisane imię i nazwisko wzgl. firma oraz adres wnioskodawcy;

h) tytuł, który stanowi podstawę do przydziału dewiz w terminie późniejszym (tylko we wnioskach E);

i) dokładne wyszczególnienie kwot i terminów płatności—o ile zapłata nie ma nastąpić jednorazowo (tylko we wnioskach E);

j) w przypadkach, gdy regulacja następuje weksłami—oświadczenie wnioskodawcy, czy suma wekslowa ma być po wpływie zapisana na rachunek wolny, czy też przekazana za granicę.

W przypadku, gdy zleceniodawca przedkłada jako jeden z dowodów korespondencję, winna być we wniosku podana w skróceniu zasadnicza jej treść.

Każdy załącznik do wniosku winien być opatrzony w lewym górnym rogu pieczęcią firmową banku dewizowego oraz numerem wniosku.

Wnioski, składane nie na urzędowym formularzu. Będą bezwzględnie zwracane bez rozpatrywania.

Banki dewizowe obowiązane są jak najdokładniej badać—zarówno pod względem formalnym, jak i rzeczowym—załączane do wniosków dokumenty, nie tylko w przypadkach załatwiania tych wniosków we własnym zakresie, lecz również i wtedy, gdy wnioski te mają być przesłane do decyzji Komisji Dewizowej. W szczególności winny banki dewizowe w każdym przypadku zbadać, czy dokumenty nie zawierają sprzecznych danych i czy zawarte w nich szczegóły nie budzą ze stanowiska przepisów dewizowych uzasadnionych zastrzeżeń. Brak któregokolwiek z wymaganych dokumentów oraz załączające między nimi sprzeczności winien bank dewizowy wyraźnie zaznaczyć we wniosku.

2.—W wyjątkowych i należyście umotywowanych przypadkach (nowe okoliczności, uzasadniające przekaz) może klient zwrócić się ponownie do Komisji Dewizowej w sprawie wniosku, który poprzednio Komisja Dewizowa załatwiła odmownie lub co do którego odroczyła swą decyzję. Ponowny wniosek winien być przedłożony na nowym przepisowym formularzu i wyłącznie za pośrednictwem tego banku dewizowego, w którym był złożony poprzedni wniosek. Bank dewizowy, przedkładający taki wniosek, winien polecać się na liczbę, datę i treść poprzedniej decyzji Komisji Dewizowej.

W korespondencji, dotyczącej wniosków, banki dewizowe winny powoływać się zawsze na numer, datę i treść decyzji Komisji Dewizowej—o ile wniosek był już załatwiony; w razie zaś, gdy decyzja jeszcze nie została wydana—podawać datę złożenia wniosku do Komisji, numer wniosku oraz tytuł przekazu z wyszczególnieniem rodzaju towaru, branży, nazwy firmy oraz innych szczegółów, które ułatwiłyby odszukanie wniosku i załatwienie reklamacji.

V. — DOKUMENTY

A. — Dokumenty zasadnicze

Do wniosków o zezwolenie na uregulowanie zobowiązań z tytułu importu towarów winny być dołączane następujące dokumenty:

1.—Faktura oryginalna (ew. faktura pro forma), wystawiona przez zagranicznego sprzedawcę towaru i przez niego podpisana, może opiewać na:

a) firmę krajową, która dokonuje importu i na którą jest wystawione pozwolenie przywozu lub ulga celna, zwolnienie od cła albo zezwolenie na obrót uszlachetniający;

b) firmę, wskazaną przez importera i wymienioną w pozwoleniu przywozu, w zaświadczeniu izby przemysłowo-handlowej (C. K. P.), uprawniającym do wykonania przekazu przez osobę trzecią, albo w oświadczeniu, załączanym do wniosku w przypadkach, gdy towar jest sprowadzany na zasadzie ulgi celnej, zwolnienia od cła lub w obrocie uszlachetniającym (cz. V A 3).

Faktura winna oprócz ceny jednostkowej towaru i ogólnej sumy zawierać również dokładne określenie, na jakiej zasadzie kalkulowana jest dostawa towaru (cif, fob, franco, loco itp.), oraz obejmować podaną ilość wagę i rodzaj towaru.

Ilość i waga towaru, uwidoczniiona w fakturze, nie może przekraczać ilości i wagi, podanej w kwicie celnym. W razie braku kwitu celnego powyższe dane winny być przez banki dewizowe sprawdzone na podstawie załączonych do wniosku dokumentów, po dodatkowym zaś złożeniu kwitu celnego—odpowiednio sprostowane.

Do wniosków, przesyłanych do decyzji Komisji Dewizowej, banki dewizowe obowiązane są dołączać oryginalne faktury.

W następujących przypadkach przedstawiane przez wnioskodawcę faktury winny być poświadczone przez terytorialnie właściwą

izbę przemysłowo-handlową lub Centralną Komisję Przywózową (na terenie okręgu warszawskiego):

a) gdy sprowadzone towary zostały oclone przed dniem 27/V 1936 r. (który to dzień ustala się na podstawie daty uiszczenia należności celnych);

b) gdy cena jednostki towaru, określona w fakturze, jest wyższa od ceny przeciętnej, wynikającej z pozwolenia przywozu (cz. V A 3);

c) gdy importowane towary podlegają uldze celnej lub z wolnieniu od cła albo sprowadzone są w obrocie uszlachetniającym czynnym lub biernym (cz. V A 3).

Poświadczenia te, podobnie jak faktury, powinny być załączane do wniosków, przesyłanych do załatwienia Komisji Dewizowej (cz. V A 3).

2.—Kwit celny lub pokwitowanie częściowego uiszczenia należności celnych (w przypadkach, gdy sprowadzony towar cłony jest partiami) stanowią dowód wejścia towaru do polskiego obszaru celnego i winny być zasadniczo zawsze dołączane do wniosku o uregulowanie zapłaty z tytułu importu. Dzień sprowadzenia towaru do Polski ustala się na podstawie daty kwitu celnego (dzień uiszczenia należności celnych)

Od zasady przedstawienia przez wnioskodawcę kwitu celnego przy składaniu wniosku można odstąpić w następujących przypadkach:

a) gdy według dotychczasowych zwyczajów, obowiązujących w danej branży—import może nastąpić dopiero po uprzednim przekazaniu zaliczki lub zapłaty z góry (przypadki pokrycia należności za importowany towar, na który brak dokumentów przewozowych). Przypadki te powinny być należycie uzasadnione i wyjaśnione, a wniosek o przekazanie zaliczki lub zapłaty z góry—bez względu na wysokość—przesłany do decyzji Komisji Dewizowej wraz ze wszystkimi dokumentami i korespondencją. Zasada powyższa nie ma zastosowania w przypadkach, gdy udzielone przez Komisję Dewizową poszczególnym przedsiębiorstwom lub organizacjom branżowym generalne upoważnienia obejmują także przydział dewiz na uregulowanie zaliczek lub zapłaty z góry za importowany towar (por. uprawnienia takie, udzielone w pewnym zakresie branży filmowej—okólnik Nr 42). Jednocześnie Komisja Dewizowa upoważnia—aż do odwołania—Zrzeszenie Producentów Przędzły Bawełnianej w Polsce do wydawania w granicach postanowień okólnika Nr 21 z dn. 30/XI 1936 r. „zaświadczeń dewizowych” również na pokrycie zaliczek lub zapłaty z góry. W razie uzyskania zezwolenia na przekazanie za granicę zaliczki lub zapłaty z góry importer winien złożyć bankowi dewizowemu zobowiązanie dostarczenia kwitu celnego w terminie:

do 6 tygodni od daty skutecznego przekazu—jeżeli towar jest sprowadzany z krajów europejskich,

do 3 miesięcy od daty skutecznego przekazu—jeżeli towar jest sprowadzany z krajów pozacuropejskich,

ustalonym odmiennie dla poszczególnych przypadków przez Komisję Dewizową na należycie umotywowany wniosek banku dewizowego;

b) gdy importer, składający wniosek o przydział dewiz, nie może przedłożyć bankowi dewizowemu kwitu celnego, ponieważ sprowadzony towar nadszedł do kraju nie pod jego adresem, lecz pod adresem spedytora wraz z innymi towarami w przesyłkach zbiorowych—wówczas do wniosku, oprócz innych wymaganych dokumentów, winno być dołączone odpowiednie zaświadczenie spedytora, stwierdzające nadejście towaru w przesyłce zbiorowej. Wydanie zaświadczenia winno być odnotowane przez spedytora na kwicie celnym;

c) gdy zagraniczny eksporter przesyła bankowi dewizowemu lub firmie spedytorskiej dokumenty towarowe do inkasa lub gdy należność zagranicznego dostawcy jest płatna w drodze akredytywy za przedstawieniem dokumentów, stwierdzających wysłanie towaru do kraju—wówczas importer, składający wniosek o zezwolenie przekazania kwoty zainkasowanych dokumentów, załączy do wniosku zobowiązanie dostarczenia kwitu celnego w ciągu 30 dni od daty skutecznego przekazu; ponadto zaś w przypadku, gdy towar został przesłany na inkaso do firmy spedytorskiej—zaświadczenie tej ostatniej, stwierdzające powyższy fakt (cz. V B g);

d) gdy towar jest sprowadzany z zagranicy do wolnego obszaru celnego w Gdyni, wolnej strefy celnej w Gdańsku lub na skład celny publiczny wzgl. prywatny, przy czym nie można z góry określić, kiedy nastąpi oclenie i czy sprowadzony towar nie zostanie z powrotem wywieziony za granicę (reeksport)—wówczas właściciel sprowadzonego towaru winien dołączyć do wniosku o przydział dewiz zobowiązanie dostarczenia w oznaczonym przez siebie i możliwie najkrótszym terminie kwitu celnego oraz pozwolenia przywozu lub innych dokumentów, zastępujących pozwolenie przywozu, albo oddania w tymże terminie do skupu całkowitej sumy dewiz, uzyskanej z reeksportu, przy czym suma ta nie może być niższa od sumy przydzielonych dewiz. Wnioski tego rodzaju—bez względu na kwotę przekazu—banki dewizowe winny kierować wraz ze wszystkimi dokumentami do Komisji Dewizowej, która w razie wydania pozytywnej decyzji oznaczy równocześnie termin, w jakim winno nastąpić bądź oclenie towaru, bądź też zwrot dewiz;

e) gdy importer składa wniosek o uzyskanie promesy dewizowej na otwarcie rembursu w związku ze sprowadzeniem z zagranicy towaru—wówczas winien złożyć w banku dewizowym zobowiązanie dostarczenia kwitu celnego na 10 dni przed terminem płatności rembursu;

f) gdy sprowadzane są drobne ilości towarów w przesyłkach listowych, nie podlegające ocleniu (np.: książki, czasopisma, próbki i wzory towarowe).

3.—Kopia pozwolenia przywozu dla banku dewizowego. Począwszy od dn. 27 maja 1936 r. Ministerstwo Przemysłu i Handlu (Centralna Komisja Przywózowa) wydaje specjalne kopie pozwoleń przywozu, przeznaczone dla celów dewizowych, z nadrukiem: „Kopia dla banku dewizowego”. Kopie te są wydawane tylko w tych przypadkach, gdy importer jest uprawniony do ubiegania się o przydział dewiz na pokrycie swych zobowiązań z tytułu sprowadzonych do Polski towarów. Kopie te zatem nie są wydawane przy imporcie towarów z krajów, z którymi obrót towarowy jest oparty na rozrachunku (wyjątek—Austria) lub gdy pozwolenie na przywóz zostało udzielone bez prawa ubiegania się o przydział dewiz.

Kopie pozwoleń przywozu, wydawane na towary, sprowadzane w ramach transakcji wiązanych, noszą nadruk: „Obrót kompensacyjny — wywóz dokonany” i mogą służyć wyłącznie do ubiegania się o zezwolenie na uregulowanie zobowiązań, pochodzących z tych transakcji.

Pozwolenia przywozu opiewają na określoną w złotych sumę, do wysokości której importer może sprowadzić do kraju ilość towaru, oznaczoną w pozwoleniu. Cena jednostkowa towaru, uwidoczniiona w fakturze, nie może zatem z reguły przekraczać ceny przeciętnej, wynikającej z tego pozwolenia.

W przypadkach, gdy określona w fakturze cena jednostki towaru jest wyższa od ceny przeciętnej, wynikającej z pozwolenia przywozu—wnioskodawca winien dodatkowo załączyć do wniosku odpowiednie poświadczenie ceny fakturowej przez terytorialnie właściwą izbę przemysłowo-handlową lub Centralną Komisję Przywózową (na terenie okręgu warszawskiego) (cz. V A 1). Na podstawie takiego zaświadczenia może bank dewizowy załatwić wniosek, o ile podlega on jego kompetencji i o ile suma, na jaką wniosek opiewa, mieści się w granicach wartości towaru, określonej w pozwoleniu przywozu; w razie natomiast, gdy tę wartość przewyższa—winien wniosek tego rodzaju, bez względu na sumę, przesłać do decyzji Komisji Dewizowej, załączając wymienione poświadczenie.

Rozbieżność między krajem pochodzenia towaru, wymienionym w pozwoleniu przywozu, a krajem przeznaczenia przekazu, podanym we wniosku, nie jest istotna—z wyjątkiem tych przypadków, gdy specjalne przepisy określają obrót płatniczy z krajem, z którego towar pochodzi lub w którym dostawca ma swoją siedzibę.

Wniosek o przydział dewiz winien być zgodny z pozwoleniem przywozu co do rodzaju towaru.

Pozwolenia przywozu są imienne i nie mogą być odstąpione innej osobie. Wniosek o przydział dewiz winien opiewać na nazwisko tego importera, który jest wymieniony w pozwoleniu przywozu.

W przypadkach, gdy przekaz wykonuje nie importer, lecz na jego zlecenie osoba trzecia, za której pośrednictwem towar został spro-

wadzone, np.: agentury, domy handlowe, firmy spedycyjno-transportowe, centrale zakupów—importer winien zaznaczyć tę okoliczność w podaniu o uzyskanie pozwolenia przywozu, przy czym okoliczność ta zostanie również uwidoczniiona w przeznaczony dla banku dewizowego kopii pozwolenia przywozu. W razie, gdy ustalenie przez importera osoby przekazującej w chwili składania podania o pozwolenie przywozu okaże się niemożliwe i może nastąpić dopiero w terminie późniejszym już po otrzymaniu przez importera pozwolenia—wówczas do wniosku winno być dołączone zaświadczanie terytorialnie właściwej (dla importera lub przekazującego) izby przemysłowo-handlowej lub Centralnej Komisji Przywozowej (na terenie okręgu warszawskiego), uprawniającej do wykonania przekazu przez osobę trzecią.

Przedstawianie przez wnioskodawcę kopii pozwolenia przywozu nie jest wymaganie w następujących przypadkach:

a) gdy do sprowadzonych towarów mają zastosowanie zwolnienia od należności celnych na podstawie art. 22 prawa celnego („Dz. Ust. R. P.” Nr 84/1933, poz. 610);

b) gdy do sprowadzonych towarów mają zastosowanie zniżki celne lub zwolnienia od cła, przewidziane w rozporządzeniach, wydanych na podstawie art. 23 ust. 1 lit. a prawa celnego („Dz. Ust. R. P.” Nr 84/1933, poz. 610), a uzależniane w myśl tych rozporządzeń od pozwoleń Ministra Skarbu;

c) gdy sprowadzane są towary w obrocie uszlachetniającym czynnym lub biernym;

d) gdy przedmiotem importu jest juta, sprowadzana za cłem ulgowym.

W przypadkach, wymienionych w punktach a-d, bank dewizowy stwierdza fakt przyznania ulgi celnej, zwolnienia od cła lub udzielenia zezwolenia na obrót uszlachetniający—na zasadzie odpowiedniej adnotacji, zamieszczonej przez urząd celny w kwicie celnym. W razie gdy importer nie przedstawia kwitu celnego (cz. V A 2 a-d)—wówczas winien on dołączyć do wniosku kopię odpowiedniego zezwolenia na ulgę celną, zwolnienie od cła lub obrót uszlachetniający, uwierzytelnioną przez urząd celny lub bank dewizowy;

e) gdy sprowadzane towary korzystają z generalnego zwolnienia Ministerstwa Przemysłu i Handlu od przedstawienia pozwoleń przywozu (np. książki, broszury, czasopisma, dzienniki, nuty, fotografie, mapy, plany; reklamowe: książki, czasopisma, plakaty, katalogi—szczegółowe wyliczenie p. „Dz. Urz. Min. Skarbu” Nr 16/1936, poz. 515 oraz późniejsze uzupełnienia);

f) gdy przedmiotem przywozu jest bawełna surowa, odpadki bawełniane i wczeski bawełniane surowe, sprowadzane za cłem ulgowym (p. okólnik Nr 21 ust. II pkt. 1 a);

g) gdy sprowadzane towary nie podlegają zakazowi przywozu ze względu na przysługującą im zniżkę celną, przyznaną przez urzędy celne na zasadzie złożonych wzorów tych towarów (np. maszyny), w myśl okólnika Ministerstwa Skarbu D. IV 11914/3/36 z dn. 12/V 1936 r. („Dz. Urz. Min. Skarbu” Nr 13/1936, poz. 429)—wówczas okoliczność ta zostanie uwidoczniiona w kwicie celnym w formie odpowiedniej adnotacji urzędu celnego. W przypadkach natomiast, gdy należność za powyższe towary ma być uiszczona z góry lub też przekazana zaliczka—importer obowiązany jest dołączyć do wniosku zobowiązanie przedłożenia kwitu celnego w terminie, ustalonym w części V A 2 a niniejszego okólnika;

h) gdy importer, sprowadzający skóry z krajów pozaeuropejskich, składa wniosek o uzyskanie promesy dewizowej (formularz E) na otwarcie kredytu rembursowego lub akredytywy na rzecz dostawcy zagranicznego—wówczas winien on złożyć w banku dewizowym wezwanie do opłat manipulacyjnych, skierowane do niego przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, oraz zobowiązanie, że najpóźniej po upływie dwóch miesięcy przedstawi urzędową kopię pozwolenia przywozu. O niezłożeniu przez importera w powyższym terminie kopii pozwolenia przywozu obowiązane są banki dewizowe zawiadomić Komisję Dewizową najpóźniej w ciągu 7 dni;

i) gdy sprowadzone do Polski towary zostały oclone przed dniem 27/V 1936 r.

Zezwolenia na ulgę celną lub zwolnienie od cła, jak również na obrót uszlachetniający, są imienne i nie mogą być w zasadzie odstępowane innej osobie. W przypadkach, gdy przekaz wykonuje nie uprawniony, lecz na jego zlecenie osoba trzecia, za której pośrednictwem towar został sprowadzony, np.: agentury, domy handlowe, firmy spedycyjno-transportowe, centrale zakupów—wówczas do wniosku winno być dołączone pisemne oświadczenie uprawnionego, uzasadniające wykonanie przekazu przez osobę trzecią.

Banki dewizowe, przesyłając do Komisji Dewizowej wnioski, podlegający jej kompetencji, załączają—oprócz oryginalnej faktury—urzędową kopię pozwolenia przywozu („Kopia dla banku dewizowego”) lub zezwolenia na ulgę celną, zwolnienie od cła lub obrót uszlachetniający.

Komisja Dewizowa po rozpatrzeniu wniosku i umieszczeniu na nim swojej decyzji zwraca go wraz z kopią pozwolenia przywozu lub zezwolenia bankowi dewizowemu, który po odnotowaniu na tych dokumentach sumy przydzielonych dewiz zatrzymuje je w aktach.

Odmienny tok postępowania winien mieć miejsce w przypadkach, gdy importer posiada jedno pozwolenie przywozu lub jedno zezwolenie, opiewające na większą ilość towaru, i zamierza je zużytkować przy złożeniu szeregu wniosków o przydział dewiz na kolejne, częściowe uregulowanie należności za sprowadzony towar—wówczas banki dewizowe mogą, na żądanie wnioskodawcy przy składaniu wniosków, zwrócić mu urzędową kopię pozwolenia przywozu lub zezwolenia po uprzednim uwierzytelnieniu i zatrzymaniu przez bank dewizowy odpisów tych dokumentów oraz odnotowaniu (wstępnym) na urzędowych kopiach: numeru, daty wniosku, ilości sprowadzonego towaru oraz sumy przekazu. Przy przesyłaniu wniosku do Komisji Dewizowej bank dewizowy winien w miejsce urzędowej kopii pozwolenia przywozu lub zezwolenia dołączyć wówczas uwierzytelniony odpis urzędowej kopii odpowiedniego dokumentu. Po uzyskaniu decyzji Komisji Dewizowej wnioskodawca obowiązany jest powtórnie przedłożyć urzędową kopię pozwolenia przywozu lub zezwolenia bankowi dewizowemu, za pośrednictwem którego wniosek został złożony, celem odnotowania (ostatecznego) na tych dokumentach treści decyzji Komisji.

Każdy z kolejno uwierzytelnionych odpisów urzędowych kopii powyższych dokumentów winien obejmować adnotacje, dotyczące wszystkich poprzednio przyznaných częściowych przydziałów i podawać (systemem drabinkowym) każdorazowy stan wykorzystania przez importera pozwolenia przywozu lub zezwolenia.

Po całkowitym zużytkowaniu dla celów dewizowych urzędowej kopii pozwolenia przywozu lub zezwolenia na ulgę celną, zwolnienie od cła albo obrót uszlachetniający (w postaci jednorazowego lub kilkakrotnego przydziału dewiz) kopia te zostanie zatrzymana przez bank dewizowy.

B.—Dokumenty dodatkowe

1.—Do wniosków o przekazanie zapłaty za towary, oclone w urzędach celnych na terenie W. M. Gdańska i przwiezione następnie do Polski, winien być dołączony—oprócz innych wymaganych dokumentów—kolejowy list przewozowy lub konosament rzeczny. W razie uzyskania zezwolenia na przekazanie za powyższe towary zaliczki lub zapłaty z góry—importer jest obowiązany złożyć bankowi dewizowemu zobowiązanie dostarczenia wymienionych dokumentów w terminach, ustalonych dla dodatkowego przedłożenia kwitów celnych (cz. V A 2 a).

2.—Do wniosków o uregulowanie należności za towary, sprowadzane z Francji, Algieru, kolonij, mandatów i protektoratów francuskich na podstawie pozwoleń przywozu, wydanych od dnia 1/VII 1936 r., oraz ulg celnych lub zwolnień od cła, przyznaných od tegoż dnia—należy załączyć zaświadczanie Polskiego Instytutu Rozrachunkowego, stwierdzające dokonanie rejestracji (okólnik Nr 28).

3.—Do wniosków o zapłatę zobowiązań z tytułu importu, składanych przez członków związków branżowych, którym zostały nadane spe-

cialne uprawnienia w zakresie podziału kontyngentu dewizowego, winny być dodatkowo dołączane „zaświadczenia dewizowe” odpowiednich związków (okólniki: Nr 21 i Nr 42).

4.—Do wniosków o uregulowanie zobowiązań z tytułu importu w ramach tzw. transakcji wiązanych winny być dołączane zezwolenia na dokonywanie tych transakcji, wydawane przez Związek Izb Przemysłowo-Handlowych R. P. w Warszawie (okólnik Nr 34).

5.—Do wniosków o przydział dewiz za towary, sprowadzone przed dniem 27/IV 1936 r., winno być dołączone poświadczenie zaprzysiężonego przy terytorialnie właściwej izbie przemysłowo-handlowej rzeczoznawcy księgowego, stwierdzające fakt niepokrycia dotąd należności w tych przypadkach, gdy z przedłożonych dowodów (faktura, umowa kredytowa itp.) fakt ten nie wynika dostatecznie.

6.—Do wniosków o przydział dewiz za towary, sprowadzone z kraju o wolnym obrocie dewizowym, winno być dołączone świadectwo pochodzenia w przypadku, gdy zapłata następuje do kraju, z którym obrót płatniczy oparty jest na rozrachunku (Niemcy, Austria).

7.—Do wniosków o przydział dewiz za towary, przesłane na inkaso do firmy spedytorskiej, winno być załączone zaświadczenie spedytora, stwierdzające fakt otrzymania przesyłki do inkasa (cz. V A 2 c).

8.—Do wniosków o uregulowanie należności za towary, sprowadzone do kraju nie pod adresem odbiorcy, lecz spedytora, wraz z innymi towarami w przesyłkach zbiorowych, winno być dołączone odpowiednie zaświadczenie spedytora, stwierdzające nadejście towaru w przesyłce zbiorowej (cz. V A 2 b).

C.—Rozbieżności między dokumentami

Dane, zawarte w fakturach, kwitach celnych oraz pozwoleniach przywozu lub zastępujących je zezwoleniach na ulgę celną, zwolnienie od cła i obrót uszlachetniający, winny być zasadniczo zgodne i odpowiadać szczegółom, zawartym we wnioskach.

Poniżej podaje się przypadki dopuszczalnych rozbieżności:

1.—Rozbieżność między ilością towaru, podaną w fakturze i pozwoleniu przywozu.

W przypadkach zastosowania przez urzędy celne przy dokonywaniu odpraw celnej tolerancji ponad wagę towaru, oznaczoną w pozwoleniu przywozu—dopuszczalne jest uwzględnienie nadwyżki wagi przy zapłacie z tym, że należność za tę większą ilość towaru nie może przekroczyć wartości, określonej w pozwoleniu przywozu.

2.—Rozbieżność między ceną jednostki towaru, podaną w fakturze, a ceną przeciętną, wynikającą z pozwolenia przywozu.

Przypadek ten został omówiony w części V ust. A 3.

D.—Zobowiązanie dostarczenia dokumentów w terminie późniejszym

Wnioskodawca, od którego bank dewizowy—zgodnie z przepisami—przyjął w miejsce wymaganych dokumentów zobowiązanie dostarczenia ich w terminie późniejszym, winien w razie niemożności dotrzymania tego terminu zwrócić się przed jego upływem za pośrednictwem banku dewizowego do Komisji Dewizowej o prolongatę, wyjaśniając wyczerpująco powody zwłoki oraz podając ostateczny termin. W wyjaśnieniu tym wnioskodawca nie może powoływać się na okoliczności, które były lub musiały mu być znane w chwili składania zobowiązania.

Na podstawie złożonego przez wnioskodawcę podania Komisja Dewizowa będzie w wyjątkowych i szczególnie uzasadnionych przypadkach udzielać zezwoleń na prolongatę terminu dostarczenia brakujących dokumentów, zawiadamiając o decyzji klienta oraz bank dewizowy.

Jeżeli wnioskodawca nie dostarczy wymaganych dokumentów w terminie, określonym w zobowiązaniu, ani nie zwróci się przed jego upływem do Komisji Dewizowej o prolongatę—banki dewizowe winny niezwłocznie po upływie terminu wezwać listem poleconym wnioskodawcę do usprawiedliwienia w ciągu 5 dni faktu niezłożenia dokumentów, a po bezskutecznym upływie tego terminu—skierować sprawę wprost do Inspektoratu Dewizowego Ministerstwa Skarbu (Warszawa, ul. Senatorska 29), załączając oryginalne zobowiązanie wnioskodawcy oraz

kopię przesłanego wezwania. O powyższym należy jednocześnie zawiadomić Komisję Dewizową. Jeżeli natomiast klient, odpowiadając na wezwanie banku, złoży pisemne usprawiedliwienie, należy je przesłać do decyzji Komisji Dewizowej.

W podaniu o prolongatę terminu należy wymienić: numer wniosku, rodzaj towaru, kwotę przekazu oraz numer i datę decyzji Komisji Dewizowej; o ile zaś wniosek był załatwiony przez bank dewizowy we własnym zakresie—wyraźnie to podkreślić. W przypadku powtórnego ubiegania się o prolongatę, wnioskodawca winien zaznaczyć w podaniu tę okoliczność.

VI.—ZAŁATWIANIE WNIOSKÓW

A.—Wnioski, załatwiane przez banki dewizowe we własnym zakresie

Banki dewizowe załatwiają we własnym zakresie wnioski o uregulowanie należności z tytułu importu towarów w podanych poniżej przypadkach, o ile wnioski te i załączone do nich dokumenty nie nasuwają pod względem formalnym żadnych zastrzeżeń.

1.—Wnioski o uregulowanie zobowiązań z tytułu importu do wysokości zł 3 000—jeżeli całkowite zobowiązanie wobec zagranicznego dostawcy, wynikające ze sprowadzenia jednej partii towaru na zasadzie jednej odprawy celnej nie przekracza równowartości zł 3 000 i tylko w granicach tej sumy w ciągu jednego dnia na zlecenie tego samego klienta oraz nie częściej jak raz w ciągu dwóch tygodni na rzecz tego samego dostawcy.

Banki dewizowe obowiązane są czuwać nad tym, aby przekazy do zł 3 000, mające służyć na zapłatę drobnych transakcji, nie służyły na częściowe, ratalne wykonanie większych zamówień i w przypadkach, nasuwających jakiegokolwiek w tym względzie podejrzenia, winny tego rodzaju wnioski kierować do decyzji Komisji Dewizowej.

2.—Wnioski o uregulowanie należności z tytułu kosztów, związanych z transportem towarów—do wysokości zł 1 000 w ciągu jednego dnia i na zlecenie tego samego klienta, jeżeli całkowite zobowiązanie z tego tytułu nie przekracza wymienionej sumy (warunki oraz wyjątki od powyższej zasady p. okólnik Nr 5).

3.—Wnioski, składane przez członków związków branżowych w ramach przyznanym tym związkom specjalnych uprawnień w zakresie podziału kontyngentu dewizowego (p. okólniki: Nr 21 i Nr 42, oraz wyżej—cz. V B 3).

4.—Wnioski, dotyczące transakcji wiązanych (p. okólnik Nr 34).

5.—Wnioski o przekaz należności za import surowców z rachunków walutowych E.

B.—Wnioski, załatwiane przez Komisję Dewizową

Do wniosków, załatwianych przez Komisję Dewizową, należą:

1.—Wnioski, których suma przekracza równowartość zł 3 000.

2.—Wnioski, których suma jest niższa od równowartości kwoty zł 3 000, o ile istnieje uzasadnione przypuszczenie, że przekaz ma służyć na częściowe (ratalne) wykonanie większych zamówień.

3.—Wnioski o przekazanie za granicę zaliczki i zapłaty z góry (cz. V A 2 a).

4.—Wnioski o pokrycie należności za towary, znajdujące się w strefie wolnocłowej lub na składach celnych (cz. V A 2 d).

5.—Wnioski o uregulowanie należności za sprowadzoną wełnę surową i czesaną oraz przędzę wełnianą, jak również koszty uboczne, związane z powyższym importem (p. unieważnienie okólnika Nr 23 z dn. 27/II 1937 r.).

6.—Wnioski o uregulowanie należności za sprowadzony z zagranicy towar, o ile suma, na jaką opiewają, nie mieści się w granicach wartości, określonej w pozwoleniu przywozu (cz. V A 3).

7.—Wnioski, co do których bankom dewizowym nasuwają się jakiegokolwiek wątpliwości; przesyłając wnioski takie do Komisji Dewizowej, banki dewizowe winny załączyć—oprócz dokumentów—również i własną opinię, w której należy podać, jakiego rodzaju są te wątpliwości i w związku z czym nasunęły się (cz. IV p. 1).

Do wniosków, przesyłanych do decyzji Komisji Dewizowej, banki dewizowe winny w każdym przypadku załączyć: oryginalne faktury (ew. wraz z poświadczeniami tych faktur — p. wyżej p. A 1) oraz kopię pozwoleń przywozu lub zezwoleń na ulgę celną, zwolnienie od cla albo obrót uszlachetniający (cz. V A 3).

C.—Uwagi ogólne

Dokumenty, załączone do wniosku o uregulowanie zapłaty za sprowadzone do Polski towary, muszą być w banku dewizowym złożone w oryginale. W razie potrzeby oryginalne dowody mogą być przez banki dewizowe wydane z powrotem klientowi pod warunkiem zaopatrzenia ich w adnotację oraz zachowania odpisów tych dokumentów, poświadczonych przez bank dewizowy.

Na wszystkich załączonych do wniosku dokumentach lub ich poświadczonych odpisach obowiązany jest bank dewizowy umieścić adnotację, w której należy wymienić: numer i datę wniosku oraz treść, numer i datę decyzji; w razie zaś, gdy ta decyzja jest pozytywna — również ilość sprowadzonego towaru oraz sumę przydzielonych na ten cel dewiz. Adnotacje na dokumentach i poświadczeniach banku winny być umieszczane w sposób trwały na niezadrukowanych częściach tych dokumentów i następować po sobie kolejno w porządku chronologicznym. Adnotacje te, jak również wszelkie korektury i skreślenia tych adnotacji, muszą być podpisane przez jednego z firmantów banku łącznie z jedną z osób, specjalnie upoważnionych do tej czynności przez władzę banku, oraz zaopatrzone datą.

Złożone przez klienta w oryginale dokumenty lub poświadczono odpisy zatrzymują banki w swoich archiwach.

OBRÓT PŁATNICZY Z FRANCJĄ¹⁾.—Uwzględniając wniosek Komisji Technicznej przy Związku Banków i Banku Francusko-Polskiego Komisja Dewizowa uchwaliła w dn. 9/IV 1937 r.²⁾ wprowadzić pewne zmiany i uzupełnienia w rozdziale II okólnika Nr 28 z dn. 1/IV 1937 r.¹⁾, zawierającego zmienione przepisy, dotyczące obrotu płatniczego polsko-francuskiego³⁾. Mianowicie w ustępie pierwszym skreśliła końcowe 8 słów, wstawiając na to miejsce nowe zdanie, oraz ustaliła nowy tekst zamiast ustępów 3 i 4.

W ten sposób rozdział II okólnika, dotyczącego obrotu płatniczego polsko-francuskiego, zawiera obecnie następującą treść:

II. Należności, przypadające osobom, mającym miejsce zamieszkania lub siedzibę we Francji, Algerze, koloniach, mandatach i protektoratach francuskich:

a) z wszelkich tytułów natury finansowej, a w szczególności z tytułu wszelkich prowizji — również wynikających z transakcji towarowych — patentów i licencji, kosztów utrzymania i zasiłków, dochodów z kapitałów, zwrotu kapitałów itp.;

b) za towary, pochodzące z Francji, Algeru, kolonij, mandatów i protektoratów francuskich, importowane do Polski na podstawie pozwoleń przywozu, wydanych przed dn. 1/VII 1936 r., lub ulg celnych, przyznanych przed tym dniem;

c) za towary, nie pochodzące z Francji, Algeru, kolonij, mandatów i protektoratów francuskich, importowane do Polski do dn. 31/XII 1936 r. (miarodajna jest data uiszczenia należności celnych);

d) z tytułu kosztów ubocznych, wyszczególnionych w rozdz. I p. b, związanych z importem, o którym mowa w pp. b i c rozdz. II;

e) z tytułu kosztów ubocznych, wyszczególnionych w rozdz. I p. b, oraz opustów i bonifikat z tytułu manca lub mniejwarteści towaru, związanych z eksportem polskim, dokonany do Francji, Algeru, kolonij, mandatów i protektoratów francuskich przed dn. 1/VII 1936 r., lub do innych krajów do dn. 31/XII 1936 r.

—mogą być przekazywane tylko do rozrachunku w Banque Franco-Polonaise w Paryżu za pośrednictwem oddziałów tej instytucji w Polsce na zasadzie zezwoleń, udzielonych przez Komisję

Dewizową lub przez oddziały Banku Polskiego i banki dewizowe w ramach ogólnych przepisów, upoważniających je do rozpatrywania i załatwiania wniosków we własnym zakresie.

Generalne upoważnienia do samodzielnego dysponowania posiadanymi запасami dewiz, udzielone przez Komisję Dewizową niektórym przedsiębiorstwom i organizacjom, unieważnia się, o ile chodzi o przekazy z tytułu zobowiązań, wyszczególnionych w nin. rozdziale II; przekazy takie mogą być odtąd dokonywane tylko w sposób, ustalony w nin. rozdziale II, na zasadzie indywidualnej decyzji Komisji Dewizowej lub banku dewizowego.

Zapłata należności osób, wymienionych na wstępie niniejszego rozdziału II, z tytułu dostawy towarów, pochodzących z krajów, z którymi obrót płatniczy uregulowany jest specjalnymi przepisami (np. kraje clearingowe), może nastąpić jedynie w sposób, w tych przepisach przewidziany.

Oddziały Banku Polskiego i banki dewizowe będą wplacać pokrycie przekazów do Francji w ramach przepisów nin. rozdziału II Oddziałowi Banku Francusko-Polskiego w Warszawie, któremu przysługuje prawo zwrotu wpłaconego pokrycia w przypadku nieprzyjęcia zlecenia do wykonania.

Zlecenia na przekazy winny opiewać na sumę ściśle określoną we frankach francuskich lub złotych; należności, opiewające na inne waluty, mają być przeliczone na złote podług ostatniego średniego kursu transakcyjnego danej dewizy, notowanego na giełdzie warszawskiej przed dniem dokonania wpłaty Bankowi Francusko-Polskiemu w Warszawie.

Oddziały Banku Polskiego i banki dewizowe będą obliczać zleceniodawcom przekazy, opiewające na franki francuskie, po kursie sprzedaży wypłaty na Paryż, notowanym na giełdzie warszawskiej w dniu przyjęcia zlecenia do wykonania przez Bank Francusko-Polski w Warszawie.

Przekazy, opiewające na złote, będzie wykonywać Bank Francusko-Polski w Warszawie opiewające po kursie transakcyjnym giełdy warszawskiej, notowanym dla wypłaty na Paryż w dniu wykonania zlecenia; od takich przekazów banki dewizowe będą pobierać tytułem prowizji 2⁰/₁₀₀ — minimum zł 2 — z której połowę będą odstępować Bankowi Francusko-Polskiemu w Warszawie.

W związku z powyższymi przepisami klauzula na wekslach, wysyłanych za granicę z tytułu zobowiązań, wyszczególnionych w nin. rozdziale II, umieszczona w myśl okólnika Nr 26 ust. II p. a¹⁾ winna brzmieć: „zezwolono na wysłanie za granicę i przekazanie równowartości za granicę w terminie w drodze rozrachunku we frankach francuskich przez Bank Francusko-Polski”.

Od sumy zezwolenia, udzielonego w ramach przepisów rozdziału II, oddziały Banku Polskiego i banki dewizowe będą pobierać na rzecz Komisji Dewizowej opłatę manipulacyjną podług przepisów okólnika Nr 20.

Przepisy, zawarte w niniejszym rozdziale II, odnoszą się również do przekazów za granicę z tytułu należności, wyszczególnionych wyżej w pp. a—e, na podstawie zezwoleń, udzielonych przez Komisję Dewizową lub banki dewizowe przed ogłoszeniem omawianego okólnika, które dotąd nie zostały wykonane.

*

W związku z okólnikiem, dotyczącym obrotu płatniczego polsko-francuskiego, Komisja Dewizowa oraz Związek Banków wydały następujące wyjaśnienia:

A. Do rozdziału I okólnika — Wysyłka weksli, czeków i innych dokumentów do Francji, Algeru, kolonij, mandatów i protektoratów francuskich z tytułów, wymienionych w rozdziale I okólnika Komisji Dewizowej Nr 28, dopuszczalna jest dopiero na mocy zaświadczenia P. I. R. Bank dewizowy winien zwrócić kopie zaświadczenia do P. I. R., podając sumę wszystkich weksli, czeków i dokumentów wysłanych, płatnych w poszczególnych miesiącach (bez dalszego wyszczególnienia).

B. Do rozdziału II okólnika. — I. Zapłata zobowiązań, wymienionych w rozdziale II okólnika Komisji Dewizowej Nr 28, może nastąpić:

a) przekazem do Francji za pośrednictwem Oddziału Warszawskiego Banku Francusko-Polskiego,

¹⁾ P. zesz. 32/1936, str. 942.

¹⁾ P. tyg. „Polska Gospodarcza” zesz. 14/1937, str. 499.

²⁾ Uchwała podana do wiadomości komunikatem z dn. 12/IV 1937 r.

³⁾ Przepisy w pierwotnym brzmieniu zawierał okólnik z dn. 31/VII 1936 r. — p. tyg. „Polska Gospodarcza” zesz. 32/1936, str. 944.

b) wekslami, czekami lub innymi dokumentami, płatnymi w Polsce, których równowartość po inkasie należy przekazać również tylko za pośrednictwem Banku Francusko-Polskiego. Oddziału w Warszawie, oraz wekslami lub innymi dokumentami, płatnymi za granicą; dokumenty te winny być zaopatrzone przed ich wysyłką w klauzulę: „zezwolono na wysłanie za granicę i przekazanie równowartości za granicę w terminie w drodze rozrachunku we frankach francuskich przez Bank Francusko-Polski”.

Banki dewizowe nie mogą zatem przyjmować wpłat z powyższych tytułów na rachunki zagraniczne wolne.

II. Wszystkie przekazy do Francji z wyżej wymienionych tytułów uskutecznia się przez wpłatę złotych polskich do Warszawskiego Oddziału Banku Francusko-Polskiego. Bank ten zaś za pośrednictwem swej centrali w Paryżu wypłaca we frankach francuskich równowartość otrzymanych złotych, przy czym obowiązują odrębne przepisy dla zobowiązań, opiewających na franki francuskie, a odrębne dla zobowiązań, opiewających na złote polskie lub na inne zagraniczne środki płatnicze.

Zlecenia, odnoszące się do zobowiązań, opiewających na franki francuskie, zafatwiają banki dewizowe komisowo, zbierając je podczas dnia i podając ogólną ich sumę do wiadomości Warszawskiego Oddziału Banku Francusko-Polskiego codziennie (z wyjątkiem dni, w których nie odbywają się zgromadzenia Giełdy Warszawskiej), najdalej do godz. 11½ przy równoczesnym złożeniu pokrycia. Bank Francusko-Polski obliczać będzie franki francuskie bankom dewizowym po kursie transakcyjnym, notowanym na Giełdzie w Warszawie w dniu, w którym potwierdził przyjęcie zlecenia do wykonania. Bank Francusko-Polski pobierać będzie tytułem prowizji 1‰ (minimum zł 1) od każdego przekazu, banki dewizowe zaś obliczać będą franki francuskie swym zleceniodawcom po kursie sprzedaży.

Sumy poszczególnych zleceń, odnoszących się do zobowiązań, opiewających na inne zagraniczne środki płatnicze (np. funty szterlingi), banki dewizowe przeliczać będą na złote polskie po kursie transakcyjnym, notowanym na Giełdzie w Warszawie w dniu, poprzedzającym wpłatę do Banku Francusko-Polskiego. Ogólną sumę tych zleceń wpłacają banki dewizowe do Warszawskiego Oddziału Banku Francusko-Polskiego na rachunek „przekazy do Francji” — przy równoczesnym udzieleniu zlecenia wypłaty we frankach francuskich sumy, wyrażonej w złotych.

Przy zleceniach, dotyczących zobowiązań, opiewających na złote polskie, banki dewizowe wpłacają sumę do Oddziału Warszawskiego Banku Francusko-Polskiego na rachunek „przekazy do Francji”, udzielając równocześnie zleceń wypłaty równowartości we frankach francuskich.

Od zleceń, wymienionych w poprzedzających 2 ustępach, banki dewizowe pobierać będą tytułem prowizji 2‰ (minimum zł 2), z czego połowa przypada Bankowi Francusko-Polskiemu. Bank ten przeliczać będzie złote polskie na franki francuskie po kursie transakcyjnym, notowanym na Giełdzie w Warszawie w dniu, w którym oddział tegoż Banku w Warszawie wykona zlecenie.

Bankowi Francusko-Polskiemu we wszystkich wypadkach, wskazanych powyżej, przysługuje prawo zwrotu wpłaconej sumy złotej, jeżeli zlecenie nie jest wykonalne i Bank ten nie potwierdził jeszcze jego przyjęcia do wykonania.

III. Przy udzielaniu poszczególnych zleceń należy się posługiwać drukami, wydanymi przez Bank Francusko-Polski. Poszczególne formularze składają się z 4 części, z których 3 pierwsze są przeznaczone dla Banku Francusko-Polskiego, czwartą zaś zatrzymuje bank dewizowy. Blankiety należy wypełniać piśmem maszynowym możliwie w języku francuskim, przy czym pod słowem: „z tytułu” należy podać oznaczenie kategorii przekazu według następującego szematu:

- 1) zapłata za towary: a) sprowadzone z Francji i Algeru, b) sprowadzone z kolonii, mandatów i protektoratów francuskich;
- 2) spłata kredytów krótkoterminowych i raty długoterminowych;
- 3) odsetki i korzyści majątkowe (dywidendy, kupony, tantiemy, bonifikaty, storna, zwrot udziałów za granicę, spadki, darowizny, subwencje, dotacje, jednorazowe zapomogi, jednorazowe prowizje, wywiezione zarobki za granicę, wyszarżone lub wyegzekwowane pretensje);
- 4) utrzymanie za granicą (studenci, kuracjusze, zasiłki powtarzalne, emerytury, renty inwalidzkie);
- 5) utrzymanie rodzin Francuzów, pracujących w Polsce;
- 6) ubezpieczenie (składki do prywatnych towarzystw ubezpieczeń);
- 7) emigracja;
- 8) licencje, patenty, prawa autorskie, opłaty kartelowe itp.;
- 9) różne usługi i świadczenia (koszty transportu, ogłoszenia, reklama, propaganda, podatki i opłaty skarbowe zagraniczne, cło itp.);
- 10) utrzymanie we Francji biur i zarządów spółek francuskich, działających w Polsce.

IV. Zleceniodawcy banków dewizowych, którzy — stosownie do treści generalnego zezwolenia Komisji Dewizowej — winni pokrywać swe zobowiązania z tytułów, wymienionych w rozdziale II okólnika Nr 28, z własnych zapasów, posiadanych na rachunkach walutowych E, lub też z należności w walutach zagranicznych, postawionych do ich dyspozycji na mocy autonomii dewizowej — mają, według wyjaśnienia

Komisji Dewizowej, obowiązek odsprzedaży bankom dewizowym z tychże zapasów w walutach zagranicznych równowartości sumy, wpłaconej w złotych polskich do Banku Francusko-Polskiego, w myśl przepisów, zawartych w powyższych punktach I, II i III.

Ze względu na sprawozdania statystyczne, które Bank Francusko-Polski ma przedkładać Komisji Dewizowej co do przekazów, wykonanych w myśl przepisów rozdziału II okólnika Nr 28 — tytułu przekazu winien być w zleceniu dokładnie określony. W szczególności przy przekazach należności za towar należy podawać, czy towar sprowadzony został z Francji lub Algeru, czy też z kolonii, mandatów i protektoratów francuskich; a przy innych — czy osoba, której należność przypada, ma siedzibę we Francji lub Algerze, czy w koloniach, mandatach lub protektoratach francuskich.

POTWIERDZENIE WALUTY EKSPORTOWEJ. — Polski Instytut Rozrachunkowy stwierdza, że przepisy o sposobie potwierdzania waluty eksportowej z zagranicy nie uległy zmianie, a w szczególności banki dewizowe winny potwierdzać dokonanie skupu dewiz lub wypłatę z zagranicznych rachunków wolnych na egz. V zaświadczenia walutowego.

Eksporter może, na podstawie specjalnych sposobów rozliczania w P. I. R. albo w instytucji, doręczającej zaświadczenia walutowe (komitety eksportowe przy Radzie Naczelnej Związków Drzewnych), przedstawić równocześnie z egz. V rozliczenie dla Instytutu lub dla tych instytucji, jednakże ogólny wpływ waluty eksportowej winien być potwierdzony przez bank dewizowy, na egz. V, którego górny odcinek bank dewizowy przesyła do P. I. R., a dolny odcinek zatrzymuje eksporter.

O ile eksporter prosi, by załączniki do egz. V przesłane zostały P. I. R., w takim razie bank dewizowy przesyła je wraz z górnym odcinkiem egz. V do Instytutu, w przeciwnym razie załączniki te eksporter zatrzymuje w celu wykazania się nimi w instytucji, doręczającej zaświadczenie walutowe (np. Komitet Eksportowy przy Radzie Naczelnej Związków Drzewnych).

CZĘŚCIOWE WYKONYWANIE PRZEKAZÓW. — Komisja Dewizowa pismem Nr 2508/37/ZB/UN z dn. 18/II 1937 r., skierowanym do jednego z banków dewizowych, udzieliła następującego wyjaśnienia: „Pismem z dn. 6 b. m. firma zawiadomiła Komisję Dewizową, że odmawiają WPanowie przyjmowania od klientów częściowych wpłat i wykonywania częściowych przekazów na poczet sum, które mogą oni w ciągu miesiąca czy innego okresu czasu przekazywać za granicę na podstawie uzyskanych zezwoleń okresowych. Ponieważ przepisy dewizowe żadnych w tym względzie ograniczeń nie przewidują, nie należy klientom czynić trudności, jeżeli z jakichkolwiek powodów nie mogą przekazać od razu całej kwoty i proszą o wykonanie przekazu ratami, byle tylko te raty nie przekraczały terminu ważności zezwolenia okresowego”.

WYWÓZ KUPONÓW BEZWARTOŚCIOWYCH. — Banki dewizowe uprawnione są do zwrotu nadesłanych z zagranicy kuponów, które nie zostały wykupione przez instytucje emitujące — bez obowiązku zwracania się w każdym poszczególnym wypadku o zezwolenie do Komisji Dewizowej.

STATYSTYKA BANKÓW DEWIZOWYCH¹⁾ — Celem usunięcia wątpliwości, powstałych w związku z II wydaniem okólnika Nr 1 Komisji Dewizowej¹⁾, zostało wyjaśnione, co następuje:

A. Jeśli chodzi o zestawienie aktywów w walucie zagranicznej — to nie należy podawać zagranicznych papierów wartościowych.

B. Odnośnie do części II okólnika Nr 1 (o b r o t y). — W bankach istnieją różnego rodzaju rachunki, opiewające wprawdzie na waluty zagraniczne, przy których jednak wierzyciel — czy to bank, czy to klient — nie ma prawa domagania się od kontrahenta zapłaty w zagranicznych środkach płatniczych. obroty na tych rachunkach są dokonywane wyłącznie w złotych, księgowania natomiast są przeprowadzane w walucie zagranicznej. Transakcje, dokonywane na tych rachunkach, przedstawiają się z punktu widzenia techniki bankowej jako kupna lub sprzedaży zagranicznych środków płatniczych.

Przykłady, w których transakcje przedstawiają się jako kupno zagranicznych środków płatniczych przez banki, mogą być następujące: 1) bank wypłaca w złotych wkład z książeczki oszczędnościowej, opiewającej na dolary amerykańskie, 2) bank obciąża za odsetki rachunek dłużnika krajowego, prowadzony w walucie zagranicznej.

Przykłady, w których transakcja przedstawia się jako sprzedaż zagranicznych środków płatniczych, są takie: 1) bank otrzymuje od dłużnika krajowego należność do weksłu funtowego w złotych, 2) bank dopisuje odsetki do książeczek wkładowych, opiewających na dolary.

Poza tymi transakcjami istnieją inne o charakterze czysto rozliczeniowym, jak np. wszystkie transakcje kupna-sprzedaży zagranicznych

¹⁾ P. zesz. 5/1936, str. 162.

środków płatniczych między poszczególnymi placówkami jednej i tej samej instytucji. Ogólny stan posiadania zagranicznych środków płatniczych w instytucji nie zmienia się, jeżeli jeden oddział sprzeda drugiemu oddziałowi zagraniczne środki płatnicze. Ponieważ jednak wyłączenie tych transakcji z zestawienia obrotów poszczególnych oddziałów mogłoby sprawić wielkie trudności, zwłaszcza pod koniec miesiąca, ze względu na różnicę czasu między księgowaniem tych transakcji w jednym i drugim oddziale, przeto Komisja Dewizowa zgodziła się na umieszczenie tych obrotów w pozycjach A-4 względnie B-6.

Jeżeli atoli organizacja poszczególnych banków dewizowych zezwala na tzw. bilansowanie obrotów miesięcznych bez uwzględnienia transakcji, które mają być wykazane w pozycjach A-4, względnie B-4, względnie B-6—wówczas Komisja Dewizowa nie wymaga ani podawania niezależności i zobowiązań w walutach zagranicznych, płatnych w kraju w złotych (p. I A-5 i B-5), ani obrotów według p. II A-4 i B-6.

C. Do obrotów dewizowych nie należy wliczać: a) przeniesień z jednego rachunku walutowego na drugi, opiewający na tę samą walutę (np. z rachunku Centrali na rachunek „Banki konto Nostro”, z rachunku „Banki konto Nostro” na rachunek „wkładów” itp.); b) wpłat w zagranicznych środkach płatniczych na nowe rachunki walutowe i wypłat z tychże rachunków, o ile one są dokonywane w tych samych środkach płatniczych, na które rachunek opiewa; c) obrotów, dokonywanych w drodze clearingu przez wpłaty w złotych do Banku Polskiego, P. I. R., Zahanu itp.

D. Sprzedaże zagranicznych środków płatniczych klientom na zasadzie generalnych upoważnień, udzielonych bankom dewizowym (II B-4) należy podawać tylko w jednej kwocie, obejmującej wszystkie rodzaje transakcji, wyliczone przykładowo przy tym punkcie w okólniku Komisji Dewizowej.

E. Bilansowanie zestawienia winno być podawane według następującego szematu:

Winien	Ma
Stan z początkiem okresu sprawozdawczego	
Obroty	Obroty
	Stan na koniec okresu sprawozdawczego
Suma	Sumie
=	

F. Stan rachunków zagranicznych Loro w złotych.—Wkłady cudzoziemców na książeczki wkładowe, kwity lokacyjne i asygnaty kasowe itp. nie podlegają wykazaniu.

NOWY NAKŁAD ZAŚWIADCZEŃ WALUTOWYCH, WYDANYCH PRZEZ P. I. R.—W zaświadczeniach walutowych nowego nakładu przy wypełnianiu odcinka V (potwierdzenie banku dewizowego o odprowadzeniu waluty eksportowej) należy w pierwszej linii skreślić skrót „f-ma” i wpisać bezpośrednio po tym dokładnie datę dokonania transakcji, a dopiero w drugiej linii należy podać firmę i adres eksportera. Banki dewizowe winny się w każdym poszczególnym wypadku zapytać eksportera, czy chodzi o regulację „częściową”, czy „ostateczną”, i zwracać mu uwagę, że przy „ostatecznej” regulacji winien wypełniać dokładnie druk, umieszczony na stronie odwrotnej odcinka V. Za treść odpowiada eksporter. Odcinek VI jest kopią potwierdzenia, którą banki dewizowe winny u siebie przechowywać.

RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH

GIEŁDA WARSZAWSKA

za okres od 5 do 10 kwietnia 1937 r.

W pierwszych dniach okresu sprawozdawczego na rynku dewiz trwała słaba tendencja dla dolara, przypisywana zarówno wciągnięciem w Stanach Zjedn. strajkom, jak i wzmożonemu importowi, wreszcie — zbliżaniu się sezonu turystycznego, który, szczególnie w b. r., po winien wyrazić się w poważnym odpływie środków płatniczych z tego kraju. Następne dni okresu przyniosły wzmocnienie tendencji i w rezultacie dolary (zarówno zwykłe, jak i telegraficzne) zamknęły okres zyskiem w wysokości zł 0.00 1/4 na \$ 1. Prawdziwą sensacją giełdową było załamanie się w końcu okresu franka francuskiego; spadek ten przypisywany jest m. in. ujawniającemu się ostatnio ogólnemu pogorszeniu nastrojów giełdowych, mającemu charakter międzynarodowy. Salda tygodniowe poszczególnych dewiz przedstawiają się następująco (w zł na 100 jednostkach walutowych; ze znakiem plus—zwyżką kursu, ze znakiem minus—spadek): franki francuskie -0.60, franki szwajcarskie -0.30, belgi +0.08, korony czechosłowackie -0.02, floreny holenderskie -0.40 i korony norweskie +0.03; poza tym funty szterlingi zyskały zł 0.02 na £ 1.

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Ostatni kurs w tygodniu
Dolary St. Zjedn.	\$ 1	5.27 ¹ / ₄	5.26 ¹ / ₄	5.27 ¹ / ₄
„ „ „ telegr.	\$ 1	5.27 ¹ / ₂	5.26 ⁵ / ₈	5.27 ¹ / ₂
Funty szterlingi	£ 1	25.87	25.80	25.81
Franki francuskie	100 fr.	24.32	23.64	23.64
Franki szwajcarskie	100 fr.	120.25	119.85	119.85
Belgi	100 blg.	88.90	88.85	88.90
Marki niemieckie	100 RM	—	—	—
Korony czechosłow.	100 kor.	18.40	18.38	18.38
Liry włoskie	100 lir.	27.85	27.85	27.85
Floreny holenderskie	100 fl.	288.65	288.30	288.30
Guldery gdańskie	100 guld.	—	—	100.00
Korony szwedzkie	100 kor.	133.30	133.05	133.05
Korony duńskie	100 kor.	115.35	115.20	115.20
Korony norweskie	100 kor.	129.95	129.60	129.70

Na rynku papierów lokacyjnych państwowych w dalszym ciągu trwa mocny nastrój, który objął wszystkie pożyczki. W obrotach znalazły się głównie obydwie pożyczki konwersyjne i premiowa dolarowa. Sztukami 3% Poż. Premiowej Inwestycyjnej obracano po kursie podwyższonym: przy I emisji—o zł 1.00, przy II—o zł 1.15; natomiast serie tejsze pożyczki I emisji zamknęły okres na zero, a II—zyskiem w wysokości zł 1.50. Zyski (w % -ach nominalu) pozostałych pożyczek były następujące: 4% Poż. Konsolidacyjna 2.00, 5% Poż. Konwersyjna 2.00, 5% Poż. Konwers. Kol. 1.50 i 6% Poż. Dolarowa 0.75.

Mocny nastrój objął również rynek papierów lokacyjnych prywatnych; obroty jednak tymi papierami były silnie ograniczone. Poza bardzo poważnie, gdyż o 6.50% nom., zniżkującymi 8% L. Z. Tow. Kred. Przem. Polskiego—pozostałe papiery odnotowały zysk w następującej wysokości (w % -ach nominalu): 4% L. Z. Pozn. Ziem. Kredyt. 0.50, -4 1/2% w zł—1.00, -4 1/2% w zł w zł.—0.50, 5% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy z 1933 r. 1.00 oraz 5% L. Z. Tow. Kred. m. Łodzi z 1933 r. 1.25.

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Ostatni kurs w tygodniu
Papiery państwowe				
3% Pożyczka Premiowa Inwestycyjna				
I emisja	sztuki	zł w zł 100	65.75	65.15
„ „	serie	„ „ „ „	„	84.00
II emisja	sztuki	„ „ „ „	64.90	64.00
„ „	serie	„ „ „ „	83.00	83.00
4% Pożyczka Dolarowa				
		\$ 1)	45.10	45.00
w % % nominalu				
4%	„	Konsolidacyjna zł w zł.	56.75	52.75
			-54.38 ²⁾	-51.00 ²⁾
				-53.50 ²⁾
				-53.25 ²⁾
				-54.38 ²⁾
5%	„	Konwersyjna zł	56.50	55.25
				56.00
				-56.50
5%	„	Konwers. Kol. zł	55.00	54.00
				54.75
				-55.00
6%	„	Dolarowa \$	55.25	54.50
				55.00
				-55.25
w zł za \$ 100				
7%	„	Stabilizacyjna	Dolary 368.00	368.00
			Fl. holan.	368.00
			Fr. szwajc.	368.00
			Funty sterlingi	368.00
			Kor. szwedzkie	368.00

Listy zastawne i obligacje banków

			w % % nominalu			
7%	L. Z. Państw Banku Roln.	zł w zł.	1927	83.25	83.25	83.25
8%	„ „ „ „	zł w zł.	1927	94.00	94.00	94.00
7%	„ „ „ „	zł w zł.	1927	83.25	83.25	83.25
8%	„ „ „ „	zł w zł.	1924	94.00	94.00	94.00
7%	Obl Kom. B. Gosp. Kraj.	zł w zł.	1927	83.25	83.25	83.25
8%	„ „ „ „	zł w zł.	1924	94.00	94.00	94.00

1) \$ 5 = zł 44.57.

2) Dotyczy drobnych odcinków.

5%	Obl. Bud. B. Gosp. Kraj.	zł w zł. 1927	93'00	93'00	93'05
5½%	L. Z. Banku „ „	zł w zł. 1924	81'00	81'00	81'00
5½%	„ „ „ „	zł w zł. 1927	81'00	81'00	81'00
5½%	Obl. Kom. B. Gosp. Kraj.	zł w zł. 1924	81'00	81'00	81'00
5½%	„ „ „ „	zł w zł. 1927	81'00	81'00	81'00

Listy zastawne i obligacje
towarzystw kredytowych

8%	L. Z. Tow. Kred. Przem. Pol- skiego ¹⁾	£	78 50	71'75	72'00
4%	L. Z. Tow. Kred. Ziemińskiego	zł			-71'75 44'00 -44 50
4½%	„ „ „ „	zł	53'25	52'75	53'00
4%	„ „ Pozn. Ziem. Kred.	zł			41'75
4½%	„ „ „ „	zł	48'63	48'50	48'50
4½%	„ „ „ „	zł w zł.	48'00	47'25	48'00
5%	„ „ Tow. Kred. m. Warszawy	zł	60 50	59 50	60'50 -60'25 -60'38
5%	„ „ Tow. Kred. m. Warszawy z 1933 r.	zł	58'25	57'00	57'75 -58'00 -57'75
5%	L. Z. Tow. Kred. Przem. Ka- liska z 1933 r.	zł			47'50
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Łodzi z 1933 r.	zł	52 38	51'50	52'38 -52'50
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Siedlec z 1933 r.	zł			29'00

Obligacje miast

VIII i IX 6%	Poż. Konwers. m. Warszawy	zł	58'50	58'25	58'50
--------------	---------------------------	----	-------	-------	-------

POŻYCZKI POLSKIE
NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH²⁾

(maksimum—minimum—ultimo; w nawiasach—obroty)

New York	22 ÷ 27/III	30/III ÷ 3/IV	5 ÷ 10/IV
6% dolarowa	50'12—49—49	51—51—51 (4 000)	50 ⁷ / ₈ —50—50 (5 000)
8% Dillon	52'25—50'00 —51'00	50—49—49 (22 000)	49 ½—46 ³ / ₈ —46 ³ / ₈ (11 000)
7% stabilizac.	64—62'62—63'50	65—63 ¹ / ₂ —64 ⁵ / ₈ (32 000)	65—63 ½—64 ½ (56 000)
7% Warszawy	43'50—42'12—43	44—42 ³ / ₄ —43 ½ (40 000)	44 ½—43 ⁵ / ₈ —44 ¹ / ₂ (34 000)
7% Śląska	42'75—42'37 —42'62	43 ⁷ / ₈ —42 ⁵ / ₈ —43 ¹ / ₄ (77 000)	44—43 ⁵ / ₈ —44 (5 000)
Londyn			
7% stabilizac.	64'78—56'95 —62'28	65'71—59'59 —62'71	63 55—60'55 —61'55
Zurych			
7% stabilizac.	—	—	—
Paryż			
7% stabilizac.	64'43—63'45	62'90—62'45	70'41—64'33
Mediolan			
7% włoska	96'39—95'99 —96'3 (175)	97'15—76'45 —96'45 (250)	99'90—99'70 —99'80 (275)

¹⁾ Gwarantowane przez Skarb Państwa.

²⁾ Kursy w % -ach nominalu, obroty — w jednostkach walutowych danego kraju (w Mediolanie — w tysiącach).

Z BANKU POLSKIEGO

STAN RACHUNKÓW BANKU POLSKIEGO W DN. 31 MARCA 1937 R.—Ostatnia dekada marca—podobnie jak i 2 pierwsze—dała w zwyczajnych obrotach walutowych Banku nadwyżkę skupu nad sprzedaż. Pełny bilans walutowy Banku dał w ciągu całego marca saldo dodatnie.

W związku z korzystnym kształtowaniem się obrotów walutowych Banku wzrosły w III dekadzie marca rezerwy walutowe, mianowicie o zł 1'1 miln. W ciągu całego miesiąca jednak wykazały one lekką zniżkę (wobec skurczenia się w I dekadzie), mianowicie o zł 0'7 miln. Poziom rezerw, osiągnięty na ultimo marca, był o zł 9'1 miln., tj. o ok. 35%, wyższy niż przed rokiem, tj. w dn. 31/III 1936 r.

Nadwyżka walutowa poszła w marcu częściowo — przez skup złota za granicą — na wzrost rezerw złota, które poza tym zwiększyły się dzięki wzmocnieniu skupowi, dokonywanemu, jak zwykle, przez oddziały Banku w kraju (prąd deteauracyjny). W III dekadzie marca rezerwy złota wzrosły o zł 0'7 miln. a w ciągu całego miesiąca o zł 5'6 miln. i osiągnęły na ultimo zł 405'9 miln., czyli sumę jeszcze tylko o 5% niższą niż przed rokiem (dn. 31/III 1936 r. — zł 426'7 miln.).

W stosunku do podlegającej pokryciu złotem sumy obiegu biletów bankowych i części natychmiast płatnych zobowiązań Banku (bilety ich ponad zł 100 miln., przyjęte przez statut za pewne minimum tych zobowiązań)—powyższe rezerwy złota stanowiły na ultimo marca 35'17%, czyli mniej nieco niż na ultimo II dekady marca, więcej niż na ultimo lutego b. r., lecz dość znacznie mniej niż przed rokiem, tj. na ultimo marca 1936 r. Liczbowo ten ruch pokrycia złotem obiegu i zobowiązań przedstawia następujące zestawienie:

	%
28/II 1937	34'67
20/III „	36'21
31/III „	35'17
31/III 1936	40'42

Spadek procentu pokrycia w III dekadzie marca—mimo że suma pokrycia, tj. rezerwy złota, uległa zwiększeniu—tłumaczy się jednocześnie wzrostem sumy obiegu biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań (a właściwie części ich, podlegającej pokryciu), mianowicie z zł 1 219'1 miln. do zł 1 254'1 miln. (względnie z zł 1 119'1 miln. do zł 1 154'1 miln.).

Właściwie z sumy powyższej zwyczajnie — jak zwykle na ultimo miesiąca — uległ w III dekadzie marca tylko jeden składnik, mianowicie obieg biletów Banku — z zł 958'8 miln. do zł 999'6 miln., natomiast drugi składnik — natychmiast płatne zobowiązania — skurczył się nieco — z zł 260'3 miln. do zł 254'5 miln.

Zniżka zobowiązań w ostatniej dekadzie marca skoncentrowała się właściwie na lokatach żyrowych, gdyż saldo pozycji „różne rachunki” wykazało jednocześnie — drobną coprawda — zwiększenie — z zł 59'3 miln. do zł 59'6 miln. Lokaty żyrowe skurczyły się o zł 6'1 miln. do zł 194'8 miln., czyli do poziomu wyższego niż przed miesiącem, tj. na ultimo lutego b. r., i znacznie wyższego niż przed rokiem, tj. na ultimo marca 1936 r. Lokaty kas państwowych nie odgrywają w ogólnej sumie lokat żyrowych żadnej roli, oscylując około sumy zł 1 miln., przy czym w ostatniej dekadzie marca wykazały lekki wzrost. Pozostałe zaś lokaty mają w b. r. tendencję wybitnie zwyżkową — tak, że w stosunku do stanu przed rokiem wykazywały na ultimo marca b. r. wzrost prawie o połowę. W liczbach absolutnych ruch lokat żyrowych przedstawiał się następująco (w miln. zł):

Lokaty żyrowe:

	has pań- stwowych	pozostałe
28/II 1937	1'3	180'2
20/III „	0'7	200'2
31/III „	0'8	194'0
31/III 1936	1'1	132'9

Obieg biletów bankowych zwiększył się na ultimo marca (jak zwykle w końcu miesiąca) o zł 40'8 miln., tj. o przeszło 4%. Zwiększył się więc w niewiele mniejszym stopniu niż na ultimo poprzednich miesięcy b. r. (styczeń — o zł 41'9 miln., luty — o zł 48'8 miln.), a także niż przed rokiem (ultimo marca ub. r. — o zł 44'0 miln.).

Zwyżka obiegu w ostatniej dekadzie marca prawie wyrównała spadek jego w pierwszych 2 dekadach miesiąca, i obieg w dn. 31/III zrównał się prawie z obiegiem w dn. 28 II b. r., wykazując także prawie identyczne rozmiary z obiegiem na ultimo stycznia b. r. Ten ustabilizowany w b. r. na ultimo poszczególnych miesięcy poziom obiegu był jednak wyższy niż przed rokiem, jak to widzimy z następującego zestawienia (w miln. zł):

31 I 1937 . . .	999·3
28/II „ . . .	1 000·2
20 III „ . . .	958·8
31 III „ . . .	999·6
31/III 1936 . . .	978·8

Zwyżce obiegu na ultimo marca częściowo odpowiadał odpływ lokat z rachunków żyrowych, ale w silniejszym stopniu wiązała się ona ze wzrostem kredytów Banku, a także i dopływem złota i dewiz do Banku.

Jeśli chodzi o 3 główne formy działalności kredytowej Banku, to tylko portfel biletów skarbowych, skupionych przez Bank, wykazał w III dekadzie marca spadek—o zł 1·6 miln.—zgodnie zresztą z tendencją, utrzymującą się już od początku roku. Natomiast portfel wekslowy, reprezentujący sumę wykorzystanych kredytów dyskontowych, wzrósł na ultimo marca o zł 17·4 miln., a więc dość podobnie jak i na ultimo poprzednich miesięcy b. r. (styczeń—o zł 16·5 miln., luty—o zł 22·3 miln.). Tak samo zwykowały na ultimo marca—choć nieznacznie, i to po gwałtownej niższej w II dekadzie marca—pożyczki zastawowe, które podniosły się o zł 1·0 miln. do zł 35·3 miln.

W okresie całego marca b. r. nastąpił ogólny spadek kredytów, przy czym bardzo silny dla portfela biletów skarbowych i pożyczek zastawowych. Liczbowo ten ruch niższy kredytów przedstawiał się następująco (w miln. zł):

	<i>Spadek</i>
Kredyty dyskontowe . . .	7·2
Pożyczki zastawowe . . .	14·7
Bilety skarbowe . . .	28·3

Jeszcze silniejszy był spadek kredytów w ciągu roku. I tu jednak—jeśli chodzi o portfel wekslowy, to spadek był stosunkowo niewielki, natomiast gwałtownie skurczyły się: skup biletów skarbowych oraz pożyczki zastawowe, jak to widzimy z poniższego zestawienia (w miln. zł):

	<i>Spadek</i>
Kredyty dyskontowe . . .	9·2
Pożyczki zastawowe . . .	38·2
Bilety skarbowe . . .	48·0

Ruch kredytów w instytucji emisyjnej świadczy więc wyraźnie o postępującym upłynięciu rynku kredytowego.

Jeśli chodzi o pozostałe—poza 3 głównymi formami kredytów—o operacje czynne Banku, to nie wykazały one w ostatniej dekadzie marca bezprocentowych zmian. A właściwie, dług Skarbu Państwa (kredyt bezprocentowy) pozostał w dalszym ciągu w zupełności niezmienny, portfel skupionych przez Bank papierów kredytu długoterminowego zwiększył się zaledwie o zł 0·06 miln., a tylko zapas skupionych przez Bank monet srebrnych i bilonu z emisji skarbowej wykazał niższe o zł 7·8 miln.

Całe bankowe pokrycie obiegu, obejmujące rezerwy walutowe i wszystkie formy kredytów Banku, przedstawiało się w marcu następująco (w tys. zł):

	28/II	20/III	31/III
Waluty i dewizy	36 090	34 303	35 432
Weksle krajowe	609 325	584 670	602 116
Bilety skarbowe	17 547	4 429	2 840
Polskie monety srebrne i bilon	42 335	47 911	40 113
Pożyczki zabezpieczone zastaw.	63 601	34 270	35 302
Papiery proc. własne	134 979	134 985	135 042
Dług Skarbu Państwa	90 000	90 000	90 000
Razem:	993 877	930 568	940 845

Obieg monet srebrnych i bilonu, emitowanych przez Skarb Państwa, wzrósł w III dekadzie marca o zł 20·0 miln., tj. o ok. 5%, a więc silniej niż obieg biletów, emitowanych przez Bank Polski, który wzrósł o ok. 4%. Zmiany w stanie i strukturze obiegu bilonowego ilustruje nast. zestawienie (w miln. zł):

	20/III	31/III
Monety srebrne (10-, 5-, 2-złotowe)	329·5	346·9
w tym:		
10-złotówki	156·3	162·0
5-złotówki	113·9	121·0
Bilon niklowy i brązowy.	80·3	82·9
Razem:	409·8	429·8

W okresie całego marca obieg bilonowy wzrósł o zł 2·2 miln., a w ciągu okresu rocznego 31 III 1936 : 31 III 1937 podniósł się z zł 397·1 miln. do zł 429·8 miln.

PRZEGLĄD ZAGRANICZNY

KRONIKA ZAGRANICZNA

OGÓLNE

WSKRZESZENIE BLOKU Z OSLO.—Współdziałanie pomiędzy państwami, które w 1930 r. przystąpiły do konwencji w Oslo, tj. między Belgią, Holandią i państwami skandynawskimi, nie było jak dotychczas ściśle—ze względu na szereg przyczyn. Państwa skandynawskie łączyła wspólność walutowa, tj. przeprowadzenie deprecjacji walut rodzimych, m. w. w tych samych rozmiarach, w jakich zdewaluowany został funt szterling. Belgia i Holandia tymczasem, przynależąc do tzw. bloku złotego, utrzymywały w dalszym ciągu dawny parytet złoty swych walut i broniły się przed ich deprecjacją na drodze polityki deflacyjnej.

Z chwilą deprecjacji waluty belgijskiej i holenderskiej jedna z najważniejszych przeszkód, stojących na drodze zacieśnienia współpracy gospodarczej, znikła. Od tej chwili również z coraz większą siłą w obu grupach krajów, a więc w państwach skandynawskich z jednej strony, a w Belgii i Holandii z drugiej zaczęły występować tendencje realizacji ogólnych wytycznych współpracy gospodarczej, nakreślonych w konwencji w Oslo. Z czynną inicjatywą wystąpił w tym kierunku w pierwszej połowie stycznia b. r. Premier holenderski Dr Colijn, który zaproponował wszczęcie ro-

kowań pomiędzy państwami, które podpisały konwencję w Oslo, mających na celu zliberalizowanie wzajemnej wymiany handlowej. Inicjatywa ta spotkała się w krajach skandynawskich, a zwłaszcza w Norwegii i Szwecji z życzliwym przyjęciem. Po wstępnych rokowaniach holenderscy ministrowie: Handlu i Przemysłu oraz Rolnictwa w towarzystwie ekspertów udali się do Szwecji i Norwegii.

Dalszym etapem prac było zwołanie do Hagi konferencji ekspertów państw, które podpisały układ w Oslo. W konferencji wzięli udział delegaci Belgii, Holandii, Danii, Finlandii, Luksemburga, Norwegii i Szwecji. Trwała ona w dniach 6—11/III. Na inauguracyjnym posiedzeniu Premier holenderski nakreślił zadania konferencji, która winna zająć się zbadaniem możliwości nowej interpretacji klauzuli największego uprzywilejowania w układach handlowych, oraz zbadaniem, jakiego rodzaju projekty umów należałoby przygotować celem zbliżenia gospodarczego państw-sygnatariuszy konferencji w Oslo z innymi państwami, ze specjalnym uwzględnieniem wielkich mocarstw, które są przychylnie ustosunkowane do idei państw, związanych układem w Oslo.

W rezultacie obrad eksperci opracowali memoriał, przewidujący wszczęcie akcji celem rozszerzenia wzajemnych stosunków handlo-

wych przez zawarcie układów bilateralnych w ramach układu ogólnego. Eksperci opracowali również dla swych rządów raporty obrad haskich, które zawierają zalecenia z dziedziny likwidacji kontyngentów i restrykcji handlowych, jakie poszczególne uczestnicy konferencji u siebie wprowadzili. Na podstawie tych raportów zwołana ma być konferencja delegatów, reprezentujących poszczególne rządy, na której podpisany byłby układ, w ramach którego zawierane będą układy bilateralne.

Dotychczasowe rezultaty zbliżenia państw, należących do bloku w Oslo, muszą być oceniane pozytywnie. Uzasadnia to szereg wspólnych zainteresowanym krajom elementów politycznych i gospodarczych. Ogólną płaszczyznę porozumienia stanowi pokrewna forma rządów i podobna polityka gospodarcza. Usunięcie różnic walutowych i zrównanie poziomów gospodarczych w krajach nordyckich i zachodnio-europejskich umożliwiło większą swobodę we wzajemnych obrotach handlowych. Interes zacieśnienia współpracy jest przy tym dwustronny, gdyż państwa zachodnio-europejskie dysponują zasobami kapitałowymi, których potrzebują niektóre państwa skandynawskie, zwłaszcza zaś Norwegia, podczas gdy surowce, produkowane przez te ostatnie kraje, importowane są w dość znacznych ilościach przez Belgię i Holandię.

Do przeszkód, jakie stoją na drodze całkowitemu zbliżeniu gospodarczemu, należy zaliczyć w pierwszym rzędzie wspólny front polityczno-handlowy państw skandynawskich. Państwa te dążą do utrzymania cel przywozowych w krajach trzecich na artykuły nordyckiego wywozu na możliwie niskim poziomie, gdyż w razie zastosowania KNU wszelka zniżka cel godzi w wywóz tych krajów. Ponadto działalność gospodarcza krajów skandynawskich w stosunku do zagranicy objęta jest na szeregu odcinków przez porozumienia prywatno-gospodarcze, do których z natury rzeczy nie należą kraje zachodnio-europejskie. Dotyczy to np. przemysłu żeglugowego, przetwórczego przemysłu drzewnego, producentów celulozy i papieru itp.

Obrazy delegatów państw skandynawskich, które odbyły się w dn. 15 II b. r., stały się nową manifestacją solidarności gospodarczej tych państw. Dotyczyły one ułatwień w wymianie handlowej w obliczu trudności, na jakie mógłby napotkać handel międzynarodowy, np. w wypadku wojny. Postanowiono podjąć badania co do ułatwień w handlu takimi artykułami, jak: metale, pasze, sztuczne tłuszcze, zboża itp. Omawiane były również zagadnienia handlu artykułami opałowymi oraz przesyłania na odległość energii elektrycznej.

Obok konieczności wyrównania poważnych różnic polityczno-handlowych pomiędzy państwami skandynawskimi a zachodnio-europejskimi konieczne byłoby dla zacieśnienia współpracy pomiędzy obiema grupami państw pozytywne ustosunkowanie się do tej idei przede wszystkim W. Brytanii. W. Brytania zasadniczo zainteresowana jest w większym zespoleniu gospodarczym małych krajów tej części Europy i w zacieśnieniu z nimi stosunków gospodarczych. Kraje te holdują — w przeciwstawieniu do etatystycznych państw Europy środkowo-wschodniej — większemu liberalizmowi gospodarczemu i stąd zbliżenie gospodarcze tych państw między sobą, a następnie tak wytworzonego bloku z W. Brytanią stworzyłyby szersze regionalne ugrupowanie gospodarcze, które ostrzem swym byłoby z natury rzeczy zwrócone przeciwko państwu, uprawiającym politykę interwencjonistyczną. Dał temu zresztą wyraz Premier holenderski, oświadczając jeszcze w styczniu b. r., że państwa, należące do konwencji w Oslo, musiałyby zastosować w stosunku do państw, które uprawiają politykę reglamentowania przywozu, ograniczenia KNU.

Wysoce znamienne jest, iż w związku z planami wskrzeszenia konwencji w Oslo prasa niemiecka daje wyraz swemu zaniepokojeniu, obawiając się gospodarczego odosobnienia i okrażenia. Groźnym straszakiem dla Niemiec jest możliwość wejścia państw, które zawarły konwencję w Oslo, zdecydowanie w orbitę wpływów zarysowującego się bloku gospodarczo-walutowego Anglii, Francji i Stanów Zjedn.

Dr B. Rm.

CZECHOSŁOWACJA

UKŁAD HANDLOWY Z WŁOCHAMI. — Stosunki handlowe czechosłowacko-włoskie w dobie posankcyjnej regulowane były tylko układem o modus vivendi. Prowadzone od dłuższego czasu w Rzymie rokowania o szerszy układ, obejmujący obrót towarowy i płatniczy, doprowadziły do zawarcia układu na rok 1937, który wszedł w życie z dniem 1/IV b. r.

Czechosłowackie obroty handlowe z Włochami doznały w 1936 r. poważnego spadku; przywóz z Włoch spadł z 188 do 90 miln. koron czechosłowackich, wywóz zaś do Włoch — z 205 na 89 miln. koron. Nowo ustalone kontyngenty dają podstawę do podwyższenia wywozu na ok. 200 miln. koron rocznie, przy czym stosunek obrotów ustalony został na 1 : 1.

Ważniejsze kontyngenty wywozowe dla Czechosłowacji do Włoch ustalono w następującej wysokości (w miln. lirów): cukier 13, sól 3, jęczmień 4, chmiel 4, piwo 0.2, żelazo i artykuły żelazne 26.5, maszyny i aparaty 10, w tym maszyny rolnicze 1.2, obrabiarki 2, przędza lniana 2.2, kaolin 5, celuloza 12, ceramika ogniotrwała 1.6, papier 1.25, obuwie 0.4, kalosze 0.33, prócz tego drobniejsze kontyngenty na kapustę, ogórki, tłuszcze, cykorię, chemikalia, wełnę i odpadki wełniane. Dla tekstyliów ustalono kontyngenty według systemu licencyjnego w wysokości: lniane 0.65, bawełniane 0.5 i wełniane 0.5.

Prócz rokowań urzędowych prowadzone były równoległe rokowania o układy branżowe, specjalnie w zakresie szkła, porcelany i artykułów jabłonieckich. Kontyngenty z tych rokowań sięgają 60% przywozu do Włoch w 1934 r.

Dla innych niekontyngentowanych artykułów ustalono kontyngenty globalne w wysokości 50% przywozu z 1934 r.

W układzie przewidziane zostały komisje dla kontroli wzajemnego wykorzystania kontyngentów.

Obrót płatniczy z Włochami odbywać się będzie drogą clearingu, prowadzonego przez Zemska Banka w Pradze i Banca d'Italia w Rzymie. Stosunek lira do korony czechosłowackiej będzie regulowany wzajemnym porozumieniem. Kurs ten ustalono na razie na 100 lirów = 151 koron. Przeliczenie innych walut odbywać się będzie według kursów giełdowych.

Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH

ZE ŚWIATOWYCH RYNKÓW ZBOŻOWYCH. — Ceny w okresie 29/III ÷ 10/IV 1937 r. kształtowały się następująco (w walucie danego kraju, w Buenos Aires, Liverpoolu i Hamburgu — w \$ — za 100 kg):

	29/III ÷ 3/IV	5 ÷ 10/IV	Wzrost (+) lub spadek (-) %
Pszzenica			
Berlin . . .	21'20	21'20	—
Praga . . .	159'47	159'47	—
Chicago . . .	5'69	5'47	— 3'9
Buenos Aires	4'87 1/2	4'78	— 1'9
Liverpool . .	5'87	6'05	+ 3'0
Wiedeń . . .	37'12 1/2	36'87 1/2	— 0'7
Hamburg . . .	6'33	6'33	—
Żyto			
Berlin . . .	17'50	17'50	—
Praga . . .	129'25	129'25	—
Chicago . . .	4'55	4'57	+ 0'4
Wiedeń . . .	27'43 1/2	27'44	+ 0'01
Hamburg . . .	5'00	5'20	+ 4'0
Owies			
Berlin . . .	—	—	—
Praga . . .	121'54	121'54	—
Chicago . . .	3'74	3'84	+ 2'6
Buenos Aires	2'34	2'28 1/2	— 2'6
Liverpool . .	4'05	4'24	+ 4'6
Wiedeń . . .	7'37 1/2	27'75	+ 1'3
Hamburg . . .	3'07	3'12	+ 1'6
Jęczmień browarowy			
Berlin . . .	21'35	21'35	—
Praga . . .	137'50	137'50	—
Chicago . . .	5'19	5'21	+ 0'3
Wiedeń . . .	—	34'00	—
Hamburg . . .	—	—	—

PRZEDRUK DOZWOLONY, LECZ Z PODANIEM ŹRÓDŁA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

ELEKTORALNA 2 (parter)

Telefony: 5 12 66 (Red.), 5 12 73 i 5 35 35 (Adm.), 5 12 50 (Druk.)

Biura czynne od godziny 9 do 3 po południu

KONTO CZEKOWE P. K. O. 701

PRENUMERATA W KRAJU: kwartalnie — zł 15, półrocznie — zł 30, rocznie — zł 60; **ZAGRANICĄ:** kwartalnie — zł 25, półrocznie — zł 50, rocznie — zł 100

CENY OGŁOSZEŃ HANDLOWYCH (przed tekstem) w zeszytach zwykłych: IV str. okładki — zł 500; II i III str. okł. — zł 400; str. zwyczaj.: 1 str. — zł 300, 1/2 str. — 200, 1/4 str. — zł 125, 1/8 str. — zł 75. Przy ogłoszeniach kombinacyjnych, petitowych oraz tabelarycznych do cen powyższych dolicza się 30%.

CENY OBWIESZCZEŃ SPÓLEK AKCYJNYCH (za tekstem): 1 str. — zł 200, 1/2 str. — zł 110, 1/3 str. — zł 80, 1/4 str. — zł 70, 1/8 str. — zł 55, 1/16 str. — zł 40, 1/16 str. — zł 20. Za ogłoszenia liczbowe, tabelaryczne, bilanse i t. p. do cen powyższych dolicza się 50%.

Redaktor naczelny: CZESŁAW PECHE

Redaktor: WACŁAW SZURIG

Redaktor działu finansowo-skarbowego:
JERZY LUBOWICKI

Redaktor działu rolniczego:
CZESŁAW BOBROWSKI

Redaktor działu komunikacyjnego:
BOLESŁAW KACZMARKIEWICZ

Wydawca: Sp. Wyd. z ogr. odp. „PRZEMYSŁ I HANDEL“

OBWIESZCZENIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

II OGŁOSZENIE

Albertyńska Fabryka Papieru i Tektury, Spółka Akcyjna

W ALBERTYNIE

powiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 kwietnia b. r. o godz. 18 odbędzie się w Albertynie w biurze Zarządu Spółki

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej, oraz przedłożenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r. i powzięcie w tym przedmiocie uchwał;
- 3) Udzielenie absolutorium Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 4) Zmiana statutu Spółki Akcyjnej, a mianowicie: §§ 9 i 10, mające dotychczas brzmienie „§ 9. — Zarząd Spółki składa się z trzech członków, wybieranych przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów. Pierwszy Zarząd wybrany zostaje na dwa lata, a następnie wybierane będą na trzy lata. Po wyborze Zarządu na lat trzy co rok z Zarządu występować będzie jeden członek najprzód przez losowanie, a następnie w porządku starszeństwa. Ustępujący członek może być ponownie wybrany”. „§ 10. — Wszelkie akty i dokumenty w imieniu Spółki podpisane będą przez dwóch członków Zarządu lub jednego członka Zarządu i prokurenta albo dwóch prokurentów. Jednak Zarząd może upoważnić jednego z swoich członków do nieograniczonego samodzielnego podpisywania firmy” — otrzymują brzmienie następujące: „§ 9. — Zarząd Spółki składa się z jednego członka, wybranego przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów na trzy lata. Po upływie trzech lat członek Zarządu może być ponownie wybrany”. „§ 10. — Wszelkie akty i dokumenty w imieniu Spółki podpisane będą przez członka Zarządu lub dwóch prokurentów. Jednak Zarząd może upoważnić jednego prokurenta do samodzielnego podpisywania firmy”;
- 5) Wybór władz Spółki;
- 6) Zatwierdzenie aktu dzierżawy z dn. 23/XI 1936 r.;
- 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariuszom przysługuje prawo zgłoszenia dodatkowych spraw na porządek dzienny, przy zachowaniu ustawowego terminu. 571-15-16

II OGŁOSZENIE

W dn. 28 kwietnia 1937 r. o godz. 11 odbędzie się w lokalu firmy

„Keram“ Spółka Akcyjna dla Wyrobów Ceramicznych

w Lwowie, ul. Zielona 56

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZY SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r.;
- 2) Powzięcie uchwały o pokryciu strat;
- 3) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania;
- 4) Wybór nowych członków Komisji Rewizyjnej;
- 5) Wolne wnioski. 607-15-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Centrali Handlowej Młynarzy Polskich, Spółka Akcyjna

w Warszawie

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 17 w lokalu własnym Nowy Świat 70.

Porządek dzienny:

- 1) Zagajenie, wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1936 r.;
- 3) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu, rachunku strat i zysków, podział zysków za 1936 r. i udzielenie Zarządowi absolutorium;
- 4) Budżet na 1937 r.;
- 5) Określenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących;
- 7) Wolne wnioski. 579-15-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Przemysł Bawełniany Teodor Tietzen i Spółka, Spółka Akc.

zawiadamia, iż w dn. 28 kwietnia 1937 r. o godz. 3 po poł. w biurze Spółki w Łodzi, przy ul. Andrzeja Nr 78, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r.;
- 3) Wybór nowych członków Zarządu na miejsce ustępujących;
- 4) Wybór Komisji Rewizyjnej;
- 5) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni na 7 dni przed terminem Zgromadzenia zgłosić swoje akcje lub kwity depozytowe do Zarządu Spółki. 512a

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Towarzystwo Handlu i Przemysłu Futrzanego B. Mulman i S-ka

SPÓŁKA AKCYJNA

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 24 kwietnia 1937 r. o godz. 16 w kancelarii Notariusza Zygmunta Neumanna w Warszawie przy ul. Kapucyńskiej 6 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunków zysków i strat za 1936 r.;
- 3) Powzięcie uchwały o podziale zysków;
- 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków;
- 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Ustalenie wynagrodzenia członkom Zarządu i podział funkcji.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni najdalej na tydzień przed terminem Zgromadzenia złożyć swe akcje w biurze Zarządu Spółki przy ul. Miodowej 27. 609-15-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Polskiej Fabryki Wodomierzy i Gazomierzy dawniej „Gazomierz“, Spółka Akcyjna w Toruniu

zawiadamia PP. Akcjonariuszy, że w dn. 28 kwietnia b. r. o godz. 17 w Warszawie w lokalu przy ul. Piusa XI 21 m. 8 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu, Komisji Rewizyjnej z działalności za 1936 r.;
- 3) Zatwierdzenie sprawozdań, bilansu, rachunku strat i zysków za 1936 r. oraz uchwalenie budżetu na 1937 r.;
- 4) Podział zysków;
- 5) Sprawa utworzenia funduszu rezerwowego;
- 6) Sprawa remuneracji i premii dla pracowników;
- 7) Przedłożenie planu działalności na 1937 r.;
- 8) Uzupełniające wybory do Komisji Rewizyjnej;
- 9) Udzielenie pokwitowania członkom Komisji Rewizyjnej z zawarcia umowy z Dyrektorem.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Hurtowni Aptekarzy Polskich, Spółki Akcyjnej

zwołuje

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

na dz. 30 kwietnia 1937 r. godz. 18 w siedzibie Spółki, Warszawa ul. Długa 16.

Porządek dzienny:

Wybór przewodniczącego; Sprawozdanie Zarządu za 1936 r.; Zatwierdzenie bilansu, rachunku zysków i strat na dz. 31/XII 1936 r.; Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; Udzielenie Zarządowi pokwitowania; Podział zysków; Ustalenie wynagrodzenia Zarządowi i Komisji Rewizyjnej; Budżet na 1937 r.; Wybory 2 członków Zarządu; Wybory Komisji Rewizyjnej; Wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu, winni — zgodnie z § 19 statutu — złożyć Zarządowi swoje akcje lub dokumenty depozytowe do dn. 23 kwietnia 1937 r. 590-15-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Przemysłu i Handlu Papierniczego „Dawidowicz, Kempński i S-ka“

W a r s z a w a

zawiadamia, że w dn. 4 maja 1937 r. o godz. 5 po poł. odbędzie się w lokalu Spółki w Warszawie, przy ul. Chmielnej 43

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1936 r., sprawozdania Komisji Rewizyjnej oraz udzielenie władzom Spółki absolutorium za 1936 r.; 3) Uchwała o podziale zysków; 4) Wybór Zarządu Spółki na nową kadencję; 5) A) Zmiana § 10 statutu Spółki, który dotychczas brzmiał: „Władzami Spółki są: a) Walne Zgromadzenie, b) Zarząd, c) Komisja Rewizyjna”, — na „Władzami Spółki są: a) Walne Zgromadzenie, b) Zarząd, c) Komisja Rewizyjna, d) Rada Nadzorcza”; B) Wybór Rady Nadzorczej.

585-15-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Krakowskim“, Spółka Akc.

zawiadamia niniejszym PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 kwietnia 1937 r. o godz. 11 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

w lokalu Sp. Akc. „Siła i Światło“ w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 94 z następującym porządkiem obrad:

1) Wybór przewodniczącego;
2) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
3) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r. oraz udzielenie absolutorium władzom Spółki;
4) Wybory do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
5) Ustalenie wysokości wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej na 1937 r.

Akcje na okaziciela dają prawo uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone przynajmniej na siedem dni przed terminem Zgromadzenia, tj. najpóźniej w dn. 22 kwietnia b. r., w biurze Spółki w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 94 i jeżeli nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż Zgromadzenia.

Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucjach kredytowych. Akcjonariusze zagraniczni mogą składać zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji, w firmie Trust Metallurgique, Electrique et Industriel S. A. Bruxelles 168, rue Royale. Zaświadczenia winny wymieniać liczbę akcji oraz zawierać oświadczenie, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Stosownie do par. 10 statutu, Zgromadzenie powyższe będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji. 573a

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Tramwaje Elektryczne w Zagłębiu Dąbrowskim“

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia niniejszym PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 kwietnia 1937 r. o godz. 16 odbędzie się

XIII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

w lokalu Spółki Akcyjnej „Siła i Światło“ w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej 94, z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego;
2) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1936 oraz udzielenie absolutorium władzom Spółki;
4) Zatwierdzenie preliminarzy: eksploatacyjnego i inwestycyjnego na 1937 r.;
5) Wybory do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
6) Ustalenie wysokości wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej na 1937 r.

Akcje na okaziciela dają prawo do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia, tj. najpóźniej w dn. 22 kwietnia 1937 r., w biurze głównym Spółki w Katowicach, Plac Wolności 16, lub w biurze warszawskim Spółki w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 94 i jeżeli nie będą odebrane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza lub w instytucjach kredytowych. Akcjonariusze zagraniczni mogą składać zaświadczenia wydane na dowód złożenia akcji w firmie „Trust Metallurgique Electrique et Industriel S. A.“, Bruxelles, 168 rue Royale. Zaświadczenia winny wymieniać liczbę akcji oraz zawierać oświadczenie, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Stosownie do § 12 statutu Zgromadzenie powyższe będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji. 574a

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej „Staniola“ Zakłady Przemysłu Metalowego

zawiadamia, że w dn. 28 kwietnia b. r. o godz. 14 odbędzie się w kancelarii notariusza J. Siennickiego, Warszawa, Kapucyńska 6

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Rozpatrzenie, zatwierdzenie bilansu i udzielenie absolutorium za 1936 r.;
2) Zatwierdzenie budżetu i planu działalności na 1937 r.;
3) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej i ustalenie wynagrodzeń członków Zarządu;
4) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu, winni na 7 dni przed Zgromadzeniem złożyć Zarządowi, przy ul. Czerskiej 12, akcje lub świadectwa depozytowe.

580-15-16

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

Spółki Akc. „Północne Towarzystwo Transportowe i Ekspedycyjne“

w W a r s z a w i e

odbędzie się w dn. 29 kwietnia 1937 r. o godz. 12 w poł. w kancelarii Notariusza Zygmunta Zabierzowskiego przy ul. Miodowej Nr 27 z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1936 r. i udzielenie Zarządowi i Komisji Rewizyjnej pokwitowania z czynności, dokonanych w 1936 r.; 3) Budżet na 1937 r.; 4) Zatwierdzenie nabycia nieruchomości, przeznaczonych na składy; 5) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących; 6) Pełnomocnictwa dla Zarządu; 7) Wolne wnioski. 521a

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Elektryczne Koleje Dojazdowe, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 kwietnia b. r. o godz. 10 odbędzie się w Warszawie w lokalu Sp. Akc. „Siła i Światło”, Marszałkowska 94,

XIII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór Przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r. oraz udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 4) Odpisanie kapitału odnowienia i kapitału rezerwowego na częściowe pokrycie wydatków renowacyjnych, dokonanych w 1936 r.;
- 5) Zatwierdzenie preliminarza eksploatacyjnego na 1937 r.
- 6) Podwyższenie kapitału akcyjnego o sumę zł 1 900 000 i zmiana § 4 Statutu, który otrzyma treść następującą: „Kapitał akcyjny Spółki wynosi zł 3 400 000 (trzy miliony czterysta tysięcy), podzielonych na 34 000 (trzydzieści cztery tysiące) akcji na okaziciela po zł 100 (sto) nominalnej wartości każda”;
- 7) Wybory do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 8) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej na 1937 rok.

Akcje na okaziciela dają prawo uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia, tj. najpóźniej w dn. 22 kwietnia b. r., w biurze Spółki w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej Nr 94 i jeżeli nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż Zgromadzenia.

Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza lub w instytucjach kredytowych. Akcjonariusze zagraniczni mogą składać zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji w firmie „Trust Metallurgique Electrique et Industriel, S. A.” w Brukseli, 168, rue Royale. Zaświadczenia winny wymieniać liczbę akcji oraz zawierać oświadczenie, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Stosownie do § 12 Statutu, Zgromadzenie powyższe będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji. 582a

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

firmy „Towarzystwo dla Handlu i Przemysłu Mięsnego S. Diszkin”, Spółka Akcyjna w Łodzi

odbędzie się w dn. 29 kwietnia 1937 r. o godz. 18 w kancelarii notariusza Bronisława Lisowskiego w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr 96.

Porządek obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Przyjęcie sprawozdania i bilansu za rok operacyjny 1936 oraz protokołu Komisji Rewizyjnej; 3) Zatwierdzenie bilansu, rachunku zysku i strat oraz decyzje w sprawie pokrycia strat za rok sprawozdawczy i udzielenie pokwitowania Zarządowi; 4) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Budżet i plan działalności Spółki na 1937 r.; 6) Upoważnienie Zarządu do nabywania, zbywania lub obciążania nieruchomości, stanowiących własność Spółki jako też do wydzierżawiania przedsiębiorstw Spółki lub jego części; 7) Zmiana § 14 statutu Spółki, uzgodnionego z prawem o Spółkach Akc. w formie aktu rejestralnego, sporządzonego przez rej. Kaz. Rossmana dn. 22/XI 1930 r. Nr Rep. 5239, który ma otrzymać następujące brzmienie: „Ogłoszenia statutowe, w przypadkach przez prawo przewidzianych, Spółka drukować będzie w „Monitorze Polskim”; 8) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni co najmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia zdeponować w biurze Zarządu akcje lub kwity na zdeponowane akcje w polskich instytucjach bankowych, względnie u notariusza. 596-15-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskim

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia niniejszym PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 kwietnia 1937 r. o godz. 12 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

w lokalu Sp. Akc. „Siła i Światło” w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 94 z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1936, podział zysku oraz udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 4) Wybory do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Ustalenie wysokości wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej na 1937 r.

Akcje na okaziciela dają prawo uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone przynajmniej na siedem dni przed terminem Zgromadzenia, tj. najpóźniej w dn. 22 kwietnia 1937 r., w biurze dyrekcji Spółki w Będzinie przy ul. Małobądzkiej Nr 141 lub w biurze warszawskim Spółki w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej 94 i jeżeli nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż Zgromadzenia.

Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucjach kredytowych. Akcjonariusze zagraniczni mogą składać zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji w firmie Trust Metallurgique, Electrique et Industriel S. A. Bruxelles, 168 rue Royale. Zaświadczenia winny wymieniać liczbę akcji oraz zawierać oświadczenie, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Stosownie do par. 10 statutu Zgromadzenie powyższe będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji. 575a

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Cukrowni „Brześć Kujawski”, Spółki Akcyjnej

zgodnie z art. 466 Kodeksu Handlowego ogłasza zamiar złączenia majątków

Spółki powyższej i Spółki Akcyjnej Fabryka Cukru „Chocen” przez połączenie się tych Spółek.

615-15-16-17

II OGŁOSZENIE

Zarząd

Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego, Spółki Akcyjnej

zwołuje

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

które odbędzie się w czwartek dn. 29 kwietnia 1937 r. o godz. 10 w gmachu Spółki w Łodzi, przy ul. Przejazd Nr 58, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdania Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej za rok operacyjny 1936;
- 3) Podział zysku, osiągniętego w 1936 r.; 4) Zatwierdzenie budżetów na 1937 r.; 5) Wybory do Rady Nadzorczej; 6) Wybory do Komisji Rewizyjnej.

PP. Akcjonariusze mogą wziąć udział w tym Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, o ile najpóźniej do dn. 22 kwietnia 1937 r. złożą w kasie Spółki w Łodzi, przy ul. Przejazd 58, swe akcje względnie zaświadczenia o złożeniu akcji u notariusza lub w następujących instytucjach kredytowych:

- 1) Powszechny Bank Związkowy w Polsce, w Warszawie;
 - 2) La Banque Commerciale de Bâle, à Bâle, Genève et Zurich;
 - 3) Le Crédit Suisse, à Zurich, Genève, Bâle, St. Gall et Berne;
 - 4) La Banque de la Société Générale de Belgique, à Bruxelles.
- Zaświadczenia o złożeniu akcji winny zawierać numery zdeponowanych akcji oraz stwierdzenie, że złożone akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia. 460

II OGŁOSZENIE

Zarząd

Terenowo-Budowlanego Towarzystwa, Spółki Akcyjnej

zwołuje

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

które odbędzie się w **środe** dn. 28 kwietnia 1937 r. o godz. 11 w lokalu Spółki w Łodzi przy ul. Kilińskiego Nr 72, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu oraz bilansu i rachunku zysków i strat za rok sprawozdawczy 1936. Przyjęcie protokołu i wniosku Komisji Rewizyjnej. Udzielenie Zarządowi absolutorium;
- 3) Wybór jednego członka Zarządu na miejsce ustępującego, zgodnie ze statutem Spółki;
- 4) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze mogą wziąć udział w tym Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, o ile najpóźniej do dn. 21 kwietnia 1937 r. złożą w Zarządzie Spółki w Łodzi przy ul. Kilińskiego Nr 72 swe akcje względnie zaświadczenia o złożeniu akcji u notariusza lub w instytucji kredytowej La Banque Commerciale de Bâle, w Bazylei. Zaświadczenia o złożeniu akcji winny zawierać numery zdeponowanych akcji oraz stwierdzenie, że złożone akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia. 459a

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Przemysłowego „Kabel“

Spółki Akcyjnej

zawiadamia, że w **dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 17** odbędzie się w siedzibie Spółki w Warszawie, przy ul. Kaczej 9/11

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

rzeczonoj Spółki z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zażalenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie władz Towarzystwa; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r., uchwała w sprawie podziału zysków oraz udzielenie absolutorium władzom Towarzystwa; 4) Wybór członków Rady Nadzorczej i określenie wynagrodzenia członków Rady; 5) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, życzący sobie uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni na 7 dni przed jego terminem złożyć swoje akcje względnie świadectwa depozytowe w biurze Spółki przy ul. Kaczej Nr 9/11. 569-15-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Elektrowni Zgierskiej, Spółki Akcyjnej

zwołuje

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

które odbędzie się w **środe** dn. 28 kwietnia 1937 r. o godz. 10 w lokalu Spółki w Zgierzu przy Rynku Kilińskiego Nr 8, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok operacyjny 1936 i udzielenie Zarządowi absolutorium;
- 3) Podział zysku za rok operacyjny 1936;
- 4) Zatwierdzenie budżetu na rok operacyjny 1937;
- 5) Wybór dwóch członków Zarządu.

PP. Akcjonariusze mogą wziąć udział w tym Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, o ile najpóźniej do dn. 21 kwietnia 1937 r. złożą w biurze Elektrowni w Zgierzu, Rynek Kilińskiego Nr 8, swe akcje, względnie zaświadczenia o złożeniu akcji u notariusza lub w następujących instytucjach kredytowych: 1) Powszechny Bank Związkowy w Polsce, w Warszawie, 2) La Banque Commerciale de Bâle, w Bazylei, 3) La Banque de la Société Générale de Belgique, w Brukseli. Zaświadczenia o złożeniu akcji winny zawierać numery zdeponowanych akcji oraz stwierdzenie, że złożone akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia. 458a

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Sieci Elektryczne, Spółka Akcyjna

zawiadamia niniejszym PP. Akcjonariuszów, że w **dn. 29 kwietnia 1937 r. o godz. 13** odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

w lokalu Sp. Akc. „Siła i Światło” w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 94 z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1936 oraz udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 4) Wybory do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Ustalenie wysokości wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej na 1937 r.

Akcje na okaziciela dają prawo uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone przynajmniej na siedem dni przed terminem Zgromadzenia, tj. najpóźniej w dn. 22 kwietnia 1937 r. w biurze Dyrekcji Spółki w Będzinie przy ul. Małobądzkiej Nr 141 lub w biurze warszawskim Spółki w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 94 i jeżeli nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż Zgromadzenia.

Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucjach kredytowych. Zaświadczenia winny wymieniać liczbę akcji oraz zawierać oświadczenie, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Stosownie do § 10 statutu, Zgromadzenie powyższe będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji. 576a

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą

Fabryka Produktów Chemicznych Liban, Spółka Akc. w Krakowie

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

XXV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w Krakowie w biurze Spółki przy ul. Rynek Kleparski 4 w **dn. 27 kwietnia 1937 r. o godz. 12 w południe** z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r.; 2) Rozpatrzenie sprawozdania Rady Nadzorczej i skwitowanie Zarządu i Rady Nadzorczej; 3) Powzięcie uchwały w sprawie rozdziału zysku; 4) Wybór członków Zarządu; 5) Upoważnienie Zarządu do sprzedaży parcel i zamiany tychże; 6) Plan działania na 1937 r.; 7) Wnioski.

Uwaga. — Akcjonariusze, chcący brać udział w Zgromadzeniu, winni złożyć w Spółce swe akcje (zaświadczenia) przynajmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem. 478a

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki „Radomska Przędzalnia Lnu”, Sp. Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w **dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 17** odbędzie się w lokalu Spółki w Radomiu przy ul. Marywilskiej 12

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rach. strat i zysków za 1936 r.; 3) Wybór 2 członków Zarządu i 5 członków Komisji Rewizyjnej; 4) Wolne wnioski akcjonariuszów.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć — w myśl art. 59 Prawa o Sp. Akc. — w biurze Zarządu nie później jak na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia swoje akcje lub zawiadomienie notariusza, stwierdzające, że akcje zostały złożone do przechowania i nie będą wydane właścicielowi przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia. 547-15-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Wyrobów Jedwabnych Klinge i Schulz

Spółki Akcyjnej w Łodzi

zawiadamia, że w dn. 29 kwietnia 1937 r. o godz. 11 przed poł. odbędzie się w lokalu Spółki przy ul. Piotrkowskiej 105

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Odczytanie sprawozdania Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej za rok operacyjny 1936;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat i udzielenie pokwitowania Zarządowi;
- 4) Ustalenie wynagrodzenia członków Zarządu;
- 5) Wybór oraz ustalenie wynagrodzenia 5 członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze mają prawo zgłaszania wniosków najpóźniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje albo kwity depozytowe lub zastawowe banków i instytucji kredytowych w siedzibie Zarządu Spółki przynajmniej na 7 dni przed terminem zebrania, czyli najpóźniej do dn. 22 kwietnia b. r. 486-14-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Chustek Fantazyjnych i Wyrobów Włókienniczych „TOGA”

Spółka Akcyjna w Łodzi

zawiadamia, że w dn. 28 kwietnia b. r. o godz. 6 po poł. odbędzie się w biurze Zarządu w Łodzi przy ul. Ks. Mackiewicza Nr 5

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, oraz bilansu i rachunku zysków i strat za 1936 r.;
- 3) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków;
- 4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
- 5) Wybór członka Zarządu na miejsce ustępującego oraz Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wyznaczenie wynagrodzenia dla Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

Akcjonariusze mają prawo zgłaszania wniosków najpóźniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni na 7 dni przed Zgromadzeniem złożyć swoje akcje w biurze Spółki 451-14-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Przędzy i Tkanin Sztucznych „Chodaków”

SPÓŁKI AKCYJNEJ

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 27 kwietnia 1937 r. o godz. 17½ odbędzie się w siedzibie Spółki w Warszawie, przy ul. Wspólnej Nr 60 m. 1

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Rady Nadzorczej, bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r., z powzięciem uchwały o podziale zysków, ewentualnie o pokryciu strat i pokwitowanie władz Spółki z działalności;
- 3) Zatwierdzenie budżetu i planu działania Spółki na 1937 r.;
- 4) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w powyższym Zgromadzeniu, winni — w myśl art. 399 K. H. — złożyć swoje akcje w biurze Zarządu Spółki, lub w Państwowym Banku Bale-Campagne w Szwajcarii, co najmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia. 588-15-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Wyrobów Włókienniczych Hirsberg i Birnbaum

w Łodzi, Spółka Akcyjna

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 kwietnia 1937 r. o godz. 6 po poł. w biurze Zarządu w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej Nr 96, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r. wraz z podziałem zysku. Udzielenie Zarządowi absolutorium;
- 2) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Zatwierdzenie preliminarza budżetowego na 1937 r.;
- 4) Wnioski PP. Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje lub dowody depozytowe Zarządowi przynajmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem, tj. nie później niż 22 kwietnia 1937 r. włącznie. 544-15-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Browar Związkowy”, Spółka Akcyjna

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 1 po poł. odbędzie się w kancelarii Notariusza Zygmunta Hübnera w Warszawie przy ul. Kapucyńskiej Nr 6 w gmachu Hipoteki

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór prezydium;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za 1936 r.;
- 3) Wybór władz Spółki;
- 4) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje lub świadectwa depozytowe w biurze Zarządu Spółki (Grzybowska 63/65) przynajmniej na tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia z zachowaniem przepisów art. 399 Kod. Handl. 616-15-16

Zarząd

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Myszkowska Przędzalnia August Schmelzer”, Spółka Akc.

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 27 kwietnia 1937 r. o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Trębackiej Nr 4 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za okres od 1 stycznia 1936 r. do 1 stycznia 1937 r.;
- 4) Ustalenie budżetu na 1937 r.;
- 5) Wybór władz oraz ustalenie wysokości wynagrodzenia członków Zarządu i członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu Walnym, winni co najmniej na 7 dni przed terminem tegoż Zgromadzenia złożyć w Zarządzie Spółki (ul. Trębacka Nr 4) akcje Spółki lub poświadczenia odpowiednich instytucji kredytowych o zdeponowaniu tamże akcji. 503-14-16

Każdy kto ma pracę i zarabia
powinien pomóc
bezrobotnym

Konto PKO Nr. 70 200 „Pomoc Zimowa”

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Spółki Osadniczej w Poznaniu, Spółki Akcyjnej

odbędzie się w piątek dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 16 w lokalu Spółki przy ul. Rzeczypospolitej Nr 1 z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie Zarządu i przedłożenie rachunków za 1936 r.;
- 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej;
- 3) Zatwierdzenie sprawozdań, przyjęcie bilansu i rachunków zysków i strat za rok obrotowy 1936 oraz udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 4) Uchwała co do zużycia zysku;
- 5) Wybory do Rady Nadzorczej.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem Zarządowi Spółki. Zamiast akcji mogą być złożone Zarządowi Spółki zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej. W zaświadczeniu należy wymienić liczbę akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Poznań, dn. 2 kwietnia 1937 r.

Spółka Osadnicza w Poznaniu
Spółka Akcyjna

(—) Jan Słomiński (—) ppa. St. Spizewski
568a

I OGŁOSZENIE

Rada Łódzkiego Banku Depozytowego, Spółki Akcyjnej

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 11 maja 1937 r. o godz. 10 rano odbędzie się w lokalu Banku w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr 5

XV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zatwierdzenie sprawozdania władz Banku, bilansu netto, rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1936, protokołu Komisji Rewizyjnej oraz udzielenie pokwitowania władzom Banku z tytułu ich działalności w roku operacyjnym 1936;
- 2) Podział zysków;
- 3) Budżet wydatków na rok operacyjny 1937;
- 4) Wybory do Rady;
- 5) Wybór Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wolne wnioski (bez uchwał).

Uprawnienie do głosowania na Walnym Zgromadzeniu mają tylko ci PP. Akcjonariusze, którzy najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia w godzinach urzędowych złożą w siedzibie Banku w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr 5 swoje akcje, względnie świadectwa tymczasowe, bądź też zaświadczenia którejkolwiek z krajowych instytucji kredytowych, z zagranicznych zaś — „The Anglo-Palestine Bank Ltd.” i „Lloyds Bank Ltd.” w Londynie. 633-16-18

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Dom Towarowy Bracia Jabłkowscy”, Spółka Akcyjna

powiadamia po raz pierwszy PP. Akcjonariuszów, że w dn. 19 maja b. r. o godz. 17 w siedzibie Spółki w Warszawie przy ul. Brackiej Nr 25, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r., podziału zysków i powzięcia odnośnych uchwał;
- 3) Pokwitowanie władz Spółki;
- 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu wydatków na 1937 r.;
- 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Sprawy, o ile zostaną zgłoszone w myśl art. 394 Kodeksu Handlowego.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni najmnij na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć swe akcje w biurze Zarządu Spółki przy ul. Brackiej Nr 25, względnie przedstawić zaświadczenie notariusza lub instytucji kredytowej o złożeniu ich do depozytu. 636-16-18

Dyrekcja Banku Naftowego, Spółki Akcyjnej

W E L W O W I E

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 8 maja 1937 r. o godz. 12 odbędzie się w lokalu Banku we Lwowie, przy ul. Leona Sapiehy L. 3

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Otwarcie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia;
- 3) Sprawozdanie Rady, Dyrekcji i Komisji Rewizyjnej za 1936 r.;
- 4) Zatwierdzenie zamknięcia rachunków za 1936 r., udzielenie absolutorium Radzie i Dyrekcji za okres sprawozdawczy i powzięcie uchwały o użyciu wyniku bilansowego;
- 5) Uzupełniające wybory do Rady;
- 6) Wybór Komitetu Rewizyjnego i ustalenie wynagrodzenia;
- 7) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, zamierzający brać udział w Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje w kasie Banku najpóźniej na dni 7 (siedem) przed terminem Zgromadzenia. W razie niemożności osobistego przybycia, można udzielić pełnomocnictwa do zastąpienia, na którym wystarcza podpis bez legalizacji notarialnej.

PP. Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej 1/10 część kapitału akcyjnego, mogą żądać umieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym Walnego Zgromadzenia. Żądania te powinny być zgłoszone nie później, niż na 14 dni przed terminem Zgromadzenia. 628-16-17

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Wileński Dom Towarowo-Przemysłowy Bracia Jabłkowscy”

SPÓŁKA AKCYJNA

powiadamia po raz pierwszy PP. Akcjonariuszów, że w dn. 19 maja b. r. o godz. 18 w siedzibie Spółki w Warszawie przy ul. Brackiej Nr 25, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r., podziału zysków i powzięcia odnośnych uchwał;
- 3) Pokwitowanie władz Spółki;
- 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu wydatków na 1937 r.;
- 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Sprawy, o ile zostaną zgłoszone w myśl art. 394 Kodeksu Handlowego.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni najmnij na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć swe akcje w biurze Zarządu Spółki przy ul. Brackiej Nr 25, względnie przedstawić zaświadczenie notariusza lub instytucji kredytowej o złożeniu ich do depozytu. 637-16-18

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

firmy „Gaz” Spółka Akcyjna, Fabryki Gazów Przemysłowych

w W a r s z a w i e

odbędzie się w Warszawie w dn. 28 kwietnia 1937 r. o godz. 12 m. 30 w lokalu WP. Rejenta Hettlingera w gmachu Hipoteki, ul. Kapucyńska 6.

Porządek dzienny:

- 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia z dn. 28 kwietnia 1936 r.;
- 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej za 1936 r. i rozpatrzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r.;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej odnośnie do bilansu za 1936 r. i udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 4) Określenie remuneracji dla Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Wybór Rady Nadzorczej;
- 6) Wybór Komisji Rewizyjnej na 1937 r. i jednego członka Zarządu na okres 3 lat — w myśl statutu;
- 7) Wydzierżawienie fabryki Spółki.

599-15-16

Zarząd

Zarząd Towarzystwa Akcyjnego Fabryk Ołówków „St. Majewski“

SPÓŁKI AKCYJNEJ

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 27 kwietnia 1937 r. o godz. 17 w Warszawie przy ul. Al. Jerozolimskie 77 odbędzie się

DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat za rok sprawozdawczy 1936 i udzielenie Zarządowi pokwitowania;
- 3) Uchwała o podziale zysków;
- 4) Wybory członków Zarządu;
- 5) Wybory członków Komisji Rewizyjnej i wyznaczenie wynagrodzenia;
- 6) Zmiana treści §§ 1 i 18 statutu Spółki przez nadanie im redakcji następującej: projektowane brzmienie § 1 statutu: „Istniejąca od roku 1899 tyśiąc osiemset dziewięćdziesiątego dziewiątego Spółka Akcyjna pod firmą: „Towarzystwo akcyjne Fabryk Ołówków St. Majewski i S-ka“, założona pierwotnie dla objęcia i rozwoju działalności fabryki ołówków, prowadzonej od roku 1889 tyśiąc osiemset osiemdziesiątego dziewiątego przez inżyniera Stanisława Majewskiego, inżyniera Józefa Zaborskiego i Stanisława Starzeńskiego, jako Spółka firmowa, a przekształconej w roku 1898 tyśiąc osiemset dziewięćdziesiątym ósmym na Towarzystwo Udziałowe — ma obecnie na celu wyrób i sprzedaż ołówków, kredek, obsadek, piór stalowych, wszelkiego rodzaju materiałów piśmiennych, sprzętu i pomocy szkolnych oraz wyrobów z drzewa i działa pod firmą: Towarzystwo Akcyjne Fabryk Ołówków „St. Majewski“, Spółka Akcyjna“; projektowane brzmienie § 18 statutu: „Posiedzenia Zarządu odbywają się w miarę potrzeby lecz co najmniej raz na kwartał. Prezes Zarządu zwołuje zebrania i przewodniczy obradom. W razie nieobecności Prezesa funkcje jego, przewidziane w niniejszym paragrafie oraz w §§ 10 i 19 statutu, sprawuje wiceprezes. Wiceprezesa wybiera Zarząd corocznie na pierwszym posiedzeniu po dorocznym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszów spośród członków Zarządu. Posiedzenia Zarządu winny być protokółowane, a protokoły podpisywane przez wszystkich obecnych na posiedzeniu członków. Warunkiem prawomocności zebrania Zarządu jest obecność większości ogólnej liczby osób, stanowiących skład Zarządu“.

Akcjonariusze, mający zamiar wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje albo kwity depozytowe lub zastawne banków i instytucji kredytowych najpóźniej do dn. 20 kwietnia b. r. w biurze Zarządu Spółki w Pruszkowie, w godzinach od 8 do 13 z wyjątkiem niedziel i świąt.

644

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Fabryki Chemicznej „Radocha“

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 27 kwietnia 1937 r., tj. we wtorek, o godz. 12 w południe odbędzie się w siedzibie Zarządu w Warszawie, przy ul. Królewskiej Nr 3

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie Walnego Zgromadzenia;
- 2) Wybór przewodniczącego;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, rachunku zysków i strat oraz bilansu za rok sprawozdawczy 1936 i udzielenie pokwitowania władzom Spółki;
- 4) Podział czystego zysku za 1936 r.;
- 5) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu wydatków na 1937 r.;
- 6) Wybory członków Rady Nadzorczej oraz wyznaczenie wynagrodzenia;
- 7) Ustalenie liczby członków Zarządu, wybory członków Zarządu i wyznaczenie wynagrodzenia;
- 8) Nabycie placu w Warszawie i budowa na nim domu;
- 9) Uchwała o zaopatrzeniu wdowy i córki po zmarłym w 1936 r. zastępcy dyrektora fabryki s. p. Józefie Hackenbergu.

681

Zarząd Banku Związku Spółek Zarobkowych, Spółki Akcyjnej

zwołuje

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

Banku Związku Spółek Zarobkowych Spółki Akcyjnej na dz. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 11 na salę posiedzeń Banku w Poznaniu przy Placu Wolności 15.

Porządek obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu z czynności za rok obrotowy 1936 i przedłożenie bilansu oraz rachunku strat i zysków na dz. 31 grudnia 1936 r.;
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej;
- 4) Zatwierdzenie sprawozdań, bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r., udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz uchwała co do zużycia nadwyżki bilansowej;
- 5) Wybór członków Rady Nadzorczej.

Odpowiednio do przepisów par. 9 statutu wzgl. art. 399 Kodeksu Handlowego, uprawnieni do głosowania na Walnym Zgromadzeniu są tylko właściciele akcji imiennych i świadectw tymczasowych, wpisani do księgi akcyjnej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia, oraz ci akcjonariusze, posiadający akcje okazicielskie, który najpóźniej do piątku, dn. 23 kwietnia 1937 r. złożą w kasie Banku w Poznaniu, Plac Wolności 15:

a) wykaz numerów akcji dotychczasowych złotych, znajdujących się w aserwacie Banku, a mających brać udział w Walnym Zgromadzeniu, a o ile akcje nie znajdują się w aserwacie Banku,

b) akcje same lub zaświadczenia na złożone akcje po myśli kodeksu handlowego, względnie dla akcjonariuszów amerykańskich takie same zaświadczenia następujących banków amerykańskich: w Nowym Yorku: Guaranty Trust Company of New York Trust Department, 140 Broadway; w Chicago: Northern Trust Company — Trust Department oraz Harris Trust a. Savings Bank Trust Department. W zaświadczeniu należy wymienić numery akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Nadmienia się, że na podstawie dotychczasowych akcji okazicielskich serii C. akcjonariusze mają prawo tylko jednego głosu na 4 akcje 100-złotowe.

646

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Fabryk Chemicznych i Huty Szklanej „Kijewski, Scholtze i S-ka“

zawiadamia, że

DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w lokalu Spółki (Warszawa, Smolna 36) w dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 16 z następującym porządkiem obrad:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1936 r.;
- 2) Ustalenie liczby, wynagrodzenia i okresu urzędowania, oraz wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Upoważnienie Zarządu do korzystania z kredytu i jego zabezpieczenia.

647

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Ganz Zakłady Elektryczne i Mechaniczne w Polsce

powtórnie podaje do wiadomości, że w dn. 28 kwietnia 1937 r. o godz. 10 w siedzibie Spółki przy ul. Br. Pierackiego 13 m. 11 odbędzie się

DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie zebrania i wybór przewodniczącego;
- 2) Odczytanie protokołu Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dn. 25 kwietnia 1936 r.;
- 3) Sprawozdanie Zarządu za okres sprawozdawczy 1936 r.;
- 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 5) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 14 okres sprawozdawczy na dz. 31 grudnia 1936 r.;
- 6) Postawienie Spółki w stan likwidacji;
- 7) Ustalenie ilości członków Komisji Likwidacyjnej i wybór członków Komisji Likwidacyjnej;
- 8) Budżet na 1937 r.;
- 9) Wolne wnioski.

631

II OGŁOSZENIE

Zarząd Zakładów Przemysłowych „Strzemieszyce“, Spółki Akc.

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 29 kwietnia b. r. o godz. 14 w lokalu Zarządu w Warszawie przy ul. Wareckiej Nr 11.

Porządek dzienny:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia; 3) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania władz Spółki, bilansu, rachunku strat i zysków za 1936 r. oraz udzielenie Zarządowi absolutorium; 5) Zmiany w ustawie: § 7 brzmie: „Zarząd składa się z trzech lub większej ilości członków, wybranych przez Walne Zgromadzenie spośród akcjonariuszów. Wybrani przez Walne Zgromadzenie członkowie Zarządu piastują ten urząd przez trzy lata, przy czym corocznie ustępuje trzecia część członków Zarządu, a to podług starszeństwa wyboru, względnie w razie, gdyby zasada starszeństwa wyboru nie mogła być stosowana, w drodze losowania. Ustępujący członkowie mogą być wybrani ponownie” — § 7 brzmieć będzie: „Zarząd składa się z jednego lub większej ilości członków, wybranych przez Walne Zgromadzenie na jeden rok”; 6) Wybory do władz; 7) Wolne wnioski.

589-15-16

II OGŁOSZENIE

Likwidatorowie Manufaktury Wełnianej Karol Bennich, Sp. Akc

w likwidacji w Łodzi

niniejszym zwołują

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

na dz. 30 kwietnia b. r. na godz. 5 po poł. do lokalu Zarządu Spółki przy ul. Łąkowej Nr 11 z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu zamknięcia za czas od dn. 1/I 1936 r. po dzień 29/X 1936 r. i udzielenie absolutorium władzom Spółki, bilansu otwarcia likwidacji na dz. 30 października 1936 r.; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania likwidatorów na dz. 31/XII 1936 r., bilansu oraz rachunku strat i zysków na dz. 31/XII 1936 r. i udzielenie pokwitowania likwidatorom oraz Komisji Rewizyjnej z wykonania przez nich obowiązków; 4) Wybór likwidatorów oraz członków Komisji Rewizyjnej; 5) Budżet za 1937 r.; 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, zamierzający uczestniczyć w powyższym Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje w Zarządzie Spółki co najmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia.

417-13-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd „Pantarei“ Powszechnie Zakłady Magazynowe

i Transportowe, Spółka Akcyjna w Gdyni

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 1 maja 1937 r. w sobotę o godz. 16 w siedzibie Spółki — Gdynia Port, ul. Polska 36-38, z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu z czynności w 1936 r. i przedłożenie bilansu oraz rachunku strat i zysków na dz. 31/XII 1936 r.; 3) Wniosek w sprawie zysku bilansowego; 4) Sprawozdanie Rady Nadzorczej z rewizji ksiąg; 5) Wniosek o udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków; 6) Wybór Rady Nadzorczej; 7) Wniosek w sprawie uchwalenia wysokości wynagrodzeń dla władz Spółki.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni zgłosić akcje lub kwity depozytowe na siedem dni przed Zgromadzeniem w biurze Zarządu Spółki w Gdyni.

437-14-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą

Składy Towarowe „Warrant“, Spółka Akcyjna w Łodzi

niniejszym zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 kwietnia 1937 r. o godz. 16 w lokalu Spółki przy ul. Piotrkowskiej 56 odbędzie się — zgodnie z §§ 21 i 28 statutu — w pierwszym terminie

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Zgromadzenia; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r.; 3) Uchwała o udzieleniu pokwitowania władzom Spółki z ich czynności; 4) Wybór członków — w zamian ustępujących oraz ustalenie przypadających wynagrodzeń; 5) Wybór członków Komisji Rewizyjnej i ustalenie ich wynagrodzenia; 6) Ustalenie budżetu na 1937 r.; 7) Wolne wnioski.

O ile przybyli na Zgromadzenie akcjonariusze lub ich pełnomocnicy nie będą reprezentowali tej ilości akcji, jaka jest niezbędna aby Zgromadzenie było prawomocne, to nie później niż w przeciągu 4 dni, Zarząd ogłosi o zwołaniu i terminie powtórnego Walnego Zgromadzenia, które odbędzie się nie wcześniej, jak po upływie trzech tygodni na zasadach, wyłuszczonej w § 23 statutu. Będzie ono prawomocne, a uchwały będą ważne bez względu na to, jaką ilość akcji będą reprezentowali przybyli na Zgromadzenie akcjonariusze.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć posiadane akcje — w myśl § 26 statutu — nie później, jak na 7 dni przed dniem Walnego Zgromadzenia w kasie Spółki.

Akcjonariusze, pragnący wnieść dodatkowe sprawy na porządek dzienny Walnego Zgromadzenia, winni zgłosić je najpóźniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

462-14-16

II OGŁOSZENIE

Likwidatorowie Warszawsko-Łódzkiego Towarzystwa Handlowego SPÓŁKI AKCYJNEJ

zawiadamiają PP. Akcjonariuszów, że

XVI ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

odbędzie się w dn. 27 kwietnia b. r. o godz. 18 w Łodzi: w siedzibie Spółki przy ul. Wólczańskiej pod Nr 135.

Porządek dzienny Walnego Zgromadzenia jest następujący:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r.; 2) Udzielenie pokwitowania likwidatorom; 3) Zatwierdzenie budżetu na 1937 r.; 4) Wybór Komisji Rewizyjnej; 5) Wnioski likwidatorów; 6) Wnioski PP. Akcjonariuszów.

W celu uzyskania prawa uczestnictwa na Walnym Zgromadzeniu, PP. Akcjonariusze obowiązani są złożyć w biurze Spółki przy ul. Wólczańskiej pod Nr 135 swoje akcje na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem.

539-15-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Gaz“ Poznańska Fabryka Gazów Przemysłowych w Poznaniu

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 kwietnia 1937 r. o godz. 12 w lokalu WP. Rejenta Hettlingera, w gmachu Hipoteki, przy ul. Kapucyńskiej Nr 6, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

1) Odczytanie protokołu z ostatniego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dn. 27 kwietnia 1936 r. oraz Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dn. 14 września 1936 r.; 2) Sprawozdanie Zarządu; 3) Zamknięcie rachunków za 1936 r. i sprawozdanie Rady Nadzorczej; 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 5) Wybór jednego członka Rady Nadzorczej na miejsce członka ustępującego drogą losowania, w myśl statutu; 6) Wybór Komisji Rewizyjnej na 1937 r.

600-15-16

Zarząd

II OGŁOSZENIE

Zarząd Banku Spółek Niemieckich w Polsce, Spółka Akc.

W ŁODZI

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów Spółki tej, że w piątek dnia 30 kwietnia 1937 r. o godz. 11 rano w naszym Banku w Łodzi, Aleje Kościuszki 47, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Przedłożenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat za 1936 r.;
- 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 3) Udzielenie absolutorium Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 4) Powzięcie uchwały, dotyczącej podziału zysku;
- 5) Wybór członków do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Różne.

Do wykonania prawa głosu na zasadzie § 5 naszego statutu uprawnieni są posiadacze akcji imiennych, na podstawie zapisu do księgi akcyjnej Spółki; posiadacze akcji na okaziciela zaś muszą akcje swe złożyć najpóźniej do 23 kwietnia b. r. w biurze Zarządu, w Banku Spółdzielczym Poznań lub u notariusza.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej jedną dziesiątą część kapitału akcyjnego, mają prawo żądać umieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym. Odnośne żądanie musi być przedłożone Zarządowi na piśmie do dn. 16 kwietnia 1937 r. z podaniem konkretnych wniosków, przy czym posiadanie koniecznej ilości akcji musi być udowodnione.

497-14-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Tektury i Papieru „Fordon“, Spółki Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 kwietnia 1937 r. o godz. 17^{1/2} odbędzie się w lokalu Zarządu w Warszawie przy ul. Mazowieckiej 1

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1936 r.;
- 3) Zatwierdzenie sprawozdań, bilansu, rachunku strat i zysków, i podział zysku za 1936 r. oraz udzielenie Zarządowi pokwitowania z czynności;
- 4) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Uchwalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wolne wnioski.

Prawo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu będą mieli tylko ci akcjonariusze, którzy najpóźniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem złożą swoje akcje lub świadectwa depozytowe w biurze Zarządu w Warszawie przy ul. Mazowieckiej 1.

583-15-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Wyrobów Wełnianych i Gumowych „F. W. Schweikerta“, Spółka Akcyjna w Łodzi

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 29 kwietnia 1937 r. w czwartek, o godz. 16 w siedzibie Towarzystwa przy ul. Piotrkowskiej Nr 147 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za rok operacyjny 1936, rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań władz Spółki oraz bilansu i rachunku strat i zysków na dz. 31 grudnia 1936 r. oraz pokwitowanie władz Spółki z czynności w 1936 r.;
- 3) Zatwierdzenie budżetu za 1937 r.;
- 4) Wybór członków Zarządu, prezesa i wiceprezesa Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej;
- 5) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni — stosownie do § 15 Statutu — najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć swoje akcje, bądź odnośne dowody posiadania akcji w Zarządzie Spółki.

444-14-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska“, Spółka Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 kwietnia 1937 r. o godz. 17 w lokalu Spółki przy ul. Nowy Świat 23/25 w Warszawie odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu; rozpatrzenie bilansu oraz r-ku strat i zysków za rok operacyjny 1936;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 4) Zatwierdzenie sprawozdania i udzielenie pokwitowania Zarządowi z czynności operacyjnych za 1936 r.;
- 5) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wynagrodzenie członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wnioski akcjonariuszów w razie ich zgłoszenia w terminie ustawowym.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w biurze Spółki swoje akcje lub dowody zdeponowania takowych na 7 dni przed Zgromadzeniem.

584-15-16

II OGŁOSZENIE

**Zarząd Towarzystwa Zgierskiej Manufaktury Bawełnianej
SPÓŁKA AKCYJNA**

podaje do wiadomości, że

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI**

odbędzie się w dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 3 po poł. w siedzibie Spółki przy ul. Piotrkowskiej Nr 177 w Łodzi.

Porządek obrad obejmuje:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z działalności za 1936 r., zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za tenże 1936 r. i udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonanych przez nie obowiązków;
- 3) Powzięcie uchwały o podziale zysków;
- 4) Ustalenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Wybór do Zarządu na miejsce członków ustępujących stosownie do § 31 Statutu;
- 6) Wybory do Komisji Rewizyjnej;
- 7) Zatwierdzenie budżetu na 1937 r.;
- 8) Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej dziesiątą część kapitału akcyjnego, mają prawo zgłaszać na porządek dzienny dodatkowe sprawy nie później jednak, jak na 14 dni przed terminem Zgromadzenia.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć w Spółce swoje akcje względnie zaświadczenia, przewidziane w art. 399 Kodeksu Handlowego.

445-14-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Dom Handlowo-Przemysłowy Bracia Orszagh, Spółka Akcyjna

w Warszawie

zawiadamia, że

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

odbędzie się w Warszawie w dn. 27 kwietnia 1937 r. o godz. 19 w lokalu Spółki przy ul. Leszno Nr 15 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz bilansu Spółki za 1936 r. i udzielenie Zarządowi absolutorium;
- 3) Zatwierdzenie preliminarza wydatków na 1937 r.;
- 4) Sprawa zmiany § 2 statutu S-ki odnośnie zmniejszonego kapitału;
- 5) Wybory członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wolne wnioski.

Wolne wnioski mogą być składane, a akcje lub świadectwa depozytowe winny być złożone do Zarządu Spółki na siedem dni przed Walnym Zgromadzeniem.

504-14-16

„Jasło“ Zakłady Przemysłowo - Naftowe „Gartenberg i Schreyer“

Spółka Akcyjna w Niegłowicach ad Jasło

odbędzie się w Niegłowicach w biurze Spółki w dn. 28 kwietnia 1937 r. o godz. 3 po poł. z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu poprzedniego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komitetu Wykonawczego odnośnie do przedsiębiorstw za rok gospodarczy 1936;
- 3) Odczytanie sprawozdania Komisji Rewizyjnej;
- 4) Przedłożenie i przyjęcie bilansu przedsiębiorstwa i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1936, tudzież powzięcie uchwały co do pokrycia straty przedsiębiorstwa;
- 5) Udzielenie absolutorium dla członków Zarządu i Komitetu Wykonawczego co do zarządu i prowadzenia przedsiębiorstwa Spółki za rok 1936;
- 6) Wybór członków Zarządu w miejsce ustępujących i zatwierdzenie kooptowanych członków;
- 7) Wybór Komisji Rewizyjnej;
- 8) Zmiany §§ 3 i 4 statutu Spółki;
- 9) Powzięcie uchwały co do wysokości wynagrodzenia członków Komisji Rewizyjnej za czynności w 1936 r.;
- 10) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej 1/10 kapitału akcyjnego, mają prawo umieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym tego Walnego Zgromadzenia, jeśli żądanie pisemne ze wskazaniem konkretnych wniosków zgłoszą do Zarządu nie później, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia przy udowodnieniu posiadania powyższej ilości akcji.

Zarząd proponuje następującą zmianę §§ 3 i 4 statutu Spółki:

§ 3 należy w ustępie ostatnim uzupełnić słowami „lub z jednym z prokurentów”.

§ 4 statutu Spółki.

Dotychczasowe brzmienie:

Przedmiotem przedsiębiorstwa jest:

I. Prowadzenie rafinerii nafty i fabryki olejów maszynowych w Niegłowicach, powiat Jasło i prowadzenie wszelkiego rodzaju interesów, wchodzących w zakres przemysłu i handlu naftowego.

II. W szczególności należy również do zakresu działania Spółki:

1) nabywanie na własność lub dzierżawienie terenów naftowych, dalsze prowadzenie lub zakładanie nowych kopalń nafty, gazów oraz innych minerałów, mających związek z celami lub potrzebami Spółki, również nabywanie udziałów w takich kopalniach,

2) nabywanie na własność i dzierżawienie gruntów, nieruchomości lub ruchomości, potrzebnych Spółce w zakresie jej działalności,

3) nabywanie na własność, zakładanie, dzierżawienie i prowadzenie rafinerii, fabryk, instalacji, magazynów, zbiorników innych urządzeń pomocniczych z celami Spółki związanych,

4) zakładanie, posiadanie i dzierżawienie rurociągów oraz wszelkich innych środków transportowych i innych urządzeń pomocniczych,

5) zakładanie w kraju i zagranicą biur, sklepów i składów, mających na celu zbytu produktów, oraz zakładanie i przystępowanie w interesie Spółki do instytucji i organizacji handlowych,

6) tworzenie i uczestniczenie w spółkach i innych organizacjach, mających na celu zakupna surowców i materiałów dla celów Spółki, oraz zbytu jej produktów.

Przy prowadzeniu tych interesów musi Spółka zastosować się do wszystkich obowiązujących przepisów prawnych. O ile więc do prowadzenia tych interesów wymagane jest osobne uprawnienie albo osobne zezwolenie (koncesja) ze strony władz państwowych, obowiązana jest Spółka stosownie do istniejących przepisów uzyskać poprzednio takie uprawnienie lub zezwolenie.

Proponowane brzmienie:

Do zakresu działania Spółki należy prowadzenie wszelkich interesów, wchodzących w zakres przemysłu naftowego i handlu naftowego:

a) W szczególności należy do zakresu działalności Spółki wykonywanie przemysłu destylacji i rafinacji ropy naftowej w jej zakładach rafineryjnych w Niegłowicach już istniejących i uczestniczenie w innych tego rodzaju zakładach w charakterze spółników;

b) nabywanie na własność terenów naftowych lub nabywanie praw naftowych na czas ograniczony lub nieograniczony na gruntach obcych, zakładanie kopalń nafty, gazów lub innych minerałów żywiczych, uczestniczenie w charakterze spółników w spółkach naftowych czy to cywilnych czy jawnych czy też z ograniczoną odpowiedzialnością, lub w spółkach o innej formie prawnej i pozbywanie udziałów w takich spółkach, pozbywanie tak terenów naftowych jak i praw naftowych lub kopalń w całości lub w części lub oddawanie ich w dzierżawę lub użytkowanie osobom trzecim;

c) nabywanie produktów naftowych i ropy naftowej, jakoteż gazoliny, zamienianie produktów naftowych, ropy i gazoliny za inne produkty, handel ropą z własnych kopalń, wyprodukowaną i nabytą od osób trzecich lub w drodze zamiany za ropę lub produkty naftowe uzyskaną i przerabianie tak tej ropy, jak i ropy kupionej lub w drodze zamiany nabytej w zakładach własnych bądź też w zakładach cudzych, odstępowanie własnej lub nabytej ropy innym rafineriom za odszkodowaniem z powodu utraty zysków i branie w dzierżawę zakładów cudzych celem przeróbki ropy własnej lub nabytej od osób trzecich;

d) wynajem osobom trzecim cystern (wozów cysternowych) do przewozu ropy i produktów naftowych;

e) zakładanie biur, sklepów i składów dla sprzedaży produktów naftowych, oraz zakładanie i przystępowanie w charakterze spółników do spółek i organizacji, trudniących się handlem i przemysłem naftowym, i pozbywanie udziałów w takich spółkach i organizacjach.

f) zakładanie spółek celem zakupna surowców i produktów naftowych, tudzież celem zbytu tychże, jakoteż pozbywanie udziałów w takich spółkach w całości lub części.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Schlösserowskiej Przędzalni Bawełny
i Tkalni w Ozorkowie, Spółka Akcyjna

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZY
odbędzie się w dn 13 maja 1937 r. o godz. 15.30 w lokalu Klubu
Obywatelskiego w Łodzi przy ul. Moniuszki 9.

Porządek obrad:

- 1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia i wybór jego przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Rady Nadzorczej za 1936 rok operacyjny;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1936 rok operacyjny;
- 4) Powzięcie uchwały o pokryciu strat;
- 5) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków w 1936 roku operacyjnym;
- 6) Ustalenie liczby członków Zarządu i Rady Nadzorczej oraz określenie ich wynagrodzeń;
- 7) Wybór: a) członków Zarządu, i b) członków Rady Nadzorczej;
- 8) Uchwalenie preliminarza Spółki na 1937 rok operacyjny;
- 9) Udzielenie Zarządowi Spółki pełnomocnictw: a) do wprowadzania zmian w umowie z firmą M. Fogel i S-ka w przedmiocie dzierżawy zakładów fabrycznych, b) do sprzedaży niektórych nieruchomości Spółki, c) do zaciągania pożyczek i hipotecznego zabezpieczenia ich na nieruchomościach Spółki, w szczególności do emisji obligacji;
- 10) Wolne wnioski.

W razie niedojścia do skutku Walnego Zgromadzenia w terminie dn. 13 maja 1937 r. dla braku kompletu Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbędzie się w drugim terminie w dn. 21 maja 1937 r. o godz. 15.30 w tym samym miejscu i z tymże porządkiem obrad, przy czym Zwyczajne Walne Zgromadzenie w drugim terminie będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji.

Dodatkowe ogłoszenia i zawiadomienia o drugim terminie Walnego Zgromadzenia dokonane nie będą.
Ozorków, dn. 10 kwietnia 1937 r.

Zarząd:

Wł. Eborowicz

Jan Jonscher
653

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy Apteczny Dom Handiowo-Przemysłowy A. Szpinak
SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia, że w dn. 27 kwietnia 1937 r. o godz. 13 w kancelarii notariusza Juliana Siennickiego w Warszawie gmach Hipoteki odbędzie się

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie zebrania i wybór Przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie protokołu Kom. Rew., sprawozdanie Zarządu, bilansu i rachunku strat i zysków oraz udzielenie absolutorium Zarządowi Spółki; 3) Wybory Zarządu, wysokość wynagrodzenia i podział czynności; 4) Wolne wnioski.

632

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa „Linoleum“, Spółki Akcyjnej

zawiadamia, że

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

odbędzie się w dn. 23 kwietnia 1937 r. o godz. 18 w siedzibie Zarządu, Wilanowska 6-16, Warszawa.

Porządek dzienny:

Wybór przewodniczącego; Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej; Zatwierdzenie bilansu, r-ku strat i zysków i przeznaczenie zysków za 1936 r. oraz udzielenie absolutorium Zarządowi; Upoważnienie Zarządu do zaciągania pożyczek i sprzedaży lub zamiany nieruchomości; Wybór władz Spółki i określenie wynagrodzenia Rady; Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć akcje lub dowody zdeponowania takowych w bankach do dn. 19 kwietnia 1937 r. w siedzibie Zarządu.

645

I OGŁOSZENIE

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

Spółki Akcyjnej „Lubań-Wronki“ Przemysł Ziemniaczany w Poznaniu

odbędzie się w dn. 7 maja 1937 r. o godz. 16 w Poznaniu przy ul. Cieszkowskiego 5 na sali posiedzeń Spółki Akcyjnej „Akwa-wit“, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie;
- 2) Wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań Zarządu i Rady Nadzorczej z działalności Spółki, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok obrotowy od 1 sierpnia 1935 r. do 31 lipca 1936 r.;
- 4) Powzięcie uchwały o postąpieniu odnośnie wyniku na rachunku zysków i strat;
- 5) Powzięcie uchwały w przedmiocie udzielenia władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków;
- 6) Wybór pięciu członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących z tytułu starszeństwa;
- 7) Uzupełnienie § 6 statutu przez dodanie ustępu następującej treści: „Zarząd obowiązany jest w ciągu trzech miesięcy po upływie roku obrotowego sporządzić i złożyć organom nadzorczym bilans na ostatni dzień roku obrotowego, rachunek zysków i strat za rok ubiegły oraz dokładne piśmienne sprawozdanie z działalności Spółki w tym okresie“;
- 8) Zmiana § 15 statutu w tym kierunku, że „Rok obrotowy Spółki biegnie od 1 lipca jednego roku do 30 czerwca drugiego roku“.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w głosowaniu, winni są swe akcje albo notarialne lub bankowe zaświadczenia o złożeniu akcji, złożyć w Zarządzie Spółki w Poznaniu przy ul. Cieszkowskiego 5, przynajmniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem. W zaświadczeniach należy wymienić liczby akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydawane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Żądanie pomieszczenia dodatkowych spraw na porządku dziennym należy zgłosić do Zarządu Spółki pisemnie, nie później jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia oraz należy udowodnić posiadanie wymaganej ilości akcji.

Zarząd
642-16-17

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Warszawskich Kolei Dojazdowych, S. A.

zawiadamia pp. Akcjonariuszów, że w dn. 28 kwietnia 1937 r. o godz. 12 w południe odbędzie się w lokalu Spółki, ul. Marszałkowska 9

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i sprawozdania Spółki za 1936 r.; 2) Wybór dwóch członków Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących według starszeństwa wyboru; 3) Delegowanie do dnia 31 grudnia 1937 r. dwóch członków Rady Nadzorczej do wykonywania nadzoru nad działalnością Zarządu i udzielenie im prawa łącznego podpisu z obecnymi prokurentami; 4) Upoważnienie Rady Nadzorczej do powzięcia decyzji w sprawie ewentualnego zaniechania eksploatacji 1. Jabłonna — Warszawa — Karczew.

Uwagi: 1) termin składania akcji wyznacza się do dnia 21 kwietnia r. b. włącznie i 2) w myśl art. 61 prawa o Spółkach Akcyjnych Walne Zgromadzenie zwołane zgodnie z przepisami, jest ważne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji.

651

„Vistula“ Allgemeine Versicherungs Gesellschaft, Spółka Akc.

w Tczewie, w likwidacji

W poniedziałek dn. 10 maja 1937 r. o godz. 10 min. 30 przed poł. odbędzie się w Tczewie przy ul. Kopernika 9

ZWYCZAJNE ZEBRANIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie o sprawdzeniu bilansu wraz z rachunkiem zysku i strat, sporządzonym na dz. 31 grudnia 1936 r.; 2) Powzięcie uchwały co do zatwierdzenia bilansu; 3) Udzielenie absolutorium Komisji Likwidacyjnej i Radzie Nadzorczej; 4) Wybór członków Rady Nadzorczej; 5) Różne.

627

I OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Spółki Akcyjnej „Gazolina“

odbędzie się w Borystawiu w lokalu własnym, ul. Listopada 1 w dn. 20 maja 1937 r. o godz. 16.

Porządek dzienny:

- 1) Zatwierdzenie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Przedłożenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu, jako też r-ku strat i zysków i protokołu rewizyjnego Rady Nadzorczej Spółki za 1936 r., oraz udzielenie absolutorium Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 3) Rozdział czystego zysku;
- 4) Wybór członków Rady Nadzorczej;
- 5) Wybór członków Zarządu i ustalenie ich poborów;
- 6) Wniosek na podwyższenie kapitału akcyjnego Spółki o kwotę zł 1 400 000 drogą wypuszczenia nowej emisji 14 000 sztuk akcji nom. wart. à zł 100 (złotych sto).

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej na 7 dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia.

Akcje na okaziciela dają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone na 7 dni przed terminem odbycia Walnego Zgromadzenia do depozytu w Banku Naftowym S. A. we Lwowie, ul. L. Sapiehy 3.

PP. Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej 1/10 część kapitału akcyjnego, mogą żądać umieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym Walnego Zgromadzenia. Żądania te powinny być zgłoszone nie później, niż na 14 dni przed terminem Zgromadzenia.

652

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Kluczevska Fabryka Papieru i Celulozy, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów Spółki, że w dn. 29 kwietnia 1937 r. o godz. 10 rano w siedzibie Zarządu Spółki w Warszawie, przy ul. Moniuszki Nr 2a, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady z czynności i stanu spraw Spółki;
- 3) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1936 r.;
- 4) Podział zysków i pokwitowanie władz Spółki;
- 5) Wybór członków Rady na miejsce ustępujących;
- 6) Wybór członków Zarządu na miejsce ustępujących;
- 7) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Rady i Zarządu;
- 8) Budżet na 1937 r. i plan działalności Spółki.

Akcjonariusze, którzy w powyższym Zebraniu chcą wziąć udział, winni swe akcje lub świadectwa depozytowe najpóźniej na dni 7 przed terminem Walnego Zebrania złożyć w biurze Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Moniuszki Nr 2a lub w jednej z niżej wymienionych instytucji: Société Générale pour Favoriser de Développement du Commerce et de l'Industrie en France, Paris, Baseler Bankverein, Zürich, Schweizerischer Bankverein, Zürich, Kobenhavns Handelsbank, Copenhagen.

W zaświadczeniu winna być wymieniona liczba akcji oraz winno być stwierdzone, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

655

Zarząd Wileńskiego Banku Ziemskiego

podaje do wiadomości, że w dn. 30 kwietnia b. r. o godz. 6 po poł. odbędzie się w Wilnie w lokalu Banku (ul. Mickiewicza 8)

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW WILEŃSKIEGO BANKU ZIEMSKIEGO

Akcje, albo zaświadczenia instytucyj kredytowych o zdeponowanych akcjach z numeracją takowych, powinny być złożone w Banku przed dniem 23 kwietnia b. r.

Depozytariusze Wileńskiego Banku Ziemskiego powinni przed dniem 23 kwietnia b. r. powiadomić Bank o zamierzonym uczestnictwie w Zgromadzeniu.

O ile powyższe Zgromadzenie nie dojdzie do skutku — to następne Walne Zgromadzenie, prawomocne bez względu na ilość przedstawionych na nim akcji, stosownie do statutu Banku (§ 106), zwołane zostanie na dz. 21 maja b. r. o godz. 6 po poł.

Porządek dzienny:

- 1) Referaty Komisji Rewizyjnej i Zarządu oraz związane z nimi wnioski;
- 2) Zatwierdzenie rachunku strat i zysków;
- 3) Przeznaczenie zysków za 1936 r. na mocy § 118 statutu;
- 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania za 1936 r. z bilansem i prowizorycznym zestawieniem przypuszczalnej wartości aktywów i pasywów z terenu poza granicami Polski;
- 5) Preliminarz wydatków na 1937 r.;
- 6) Pokwitowanie władz Banku z wykonania przez nie obowiązków (art. 390 § 2 pkt. 3 Kodeksu Handlowego);
- 7) Wolne wnioski;
- 8) Wybory.

624

II OGŁOSZENIE

Zarząd firmy Biuro Budowlane F. Skąpski i S-ka Inżynierowie

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 26 kwietnia b. r. o godz. 12 min. 30 w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Topolowa 4, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz r-ku strat i zysków za 1936 r.;
- 3) Podział zysku;
- 4) Uchwalenie wynagrodzenia Rady Nadzorczej;
- 5) Wybory 2 członków Rady i 3 członków Zarządu.

Akcjonariusze, zamierzający uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć Zarządowi Spółki co najmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia swe akcje względnie zaświadczenia banków.

650

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

dla Przemysłu Drzewnego „Oikos“ we Lwowie

zawiadamia, że w dn. 12 maja 1937 r. o godz. 10 przed poł. odbędzie się w siedzibie Spółki we Lwowie, przy ul. 3 Maja 16

XVI ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie Zarządu z czynności za rok gospodarczy 1936;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i wnioski na udzielenie absolutorium Zarządowi;
- 4) Uchwała co do rozdziału czystego zysku;
- 5) Ustanowienie rocznego wynagrodzenia: a) członka Rady Nadzorczej, b) członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wybory: a) 2 członków Rady Nadzorczej, wylosowanych według § 25 ust. 2 statutu, b) 5 członków Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wnioski.

Celem uczestniczenia w Zgromadzeniu należy złożyć w Zarządzie akcje lub odpowiednie zaświadczenia najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

641-16-18

I OGŁOSZENIE NA DRUGI TERMIN

Towarzystwo Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich
SPÓŁKA AKCYJNA

Siedziba: Warszawa, ul. Kapucyńska Nr 3.

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Ponieważ Walne Zgromadzenie, zwołane na dz. 14 kwietnia 1937 r., nie mogło się odbyć z powodu złożenia niewystarczającej liczby akcji, przeto Zarząd Towarzystwa Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich, Spółki Akcyjnej, zwołuje, zgodnie z § 34 statutu,

POWTÓRNE WALNE ZGROMADZENIE

w dn. 14 maja 1937 r. na godz. 11 w siedzibie Spółki w Warszawie przy ul. Kapucyńskiej Nr 3.

Porządek dzienny:

- 1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia i mianowanie przewodniczącego Zgromadzenia;
 - 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Rady Nadzorczej za okres operacyjny 1936.
 - 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków;
 - 4) Udzielenie władzom Spółki absolutorium co do wypełnienia powierzonych im obowiązków;
 - 5) Mianowanie członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących z powodu upływu czasu trwania ich mandatów;
 - 6) Ustalenie poborów członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
 - 7) Sprawy, których umieszczenia na porządku dziennym żądają Akcjonariusze, zgodnie z § 394 Kodeksu Handlowego.
- Zgromadzenie to będzie mogło powziąć uchwały, ważne bez względu na liczbę złożonych akcji.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w wymienionym wyżej Zgromadzeniu; złożenie przez nich akcji nie jest wymagane.

Właściciele akcji na okaziciela, życzący sobie wziąć udział w wymienionym powyżej Zgromadzeniu lub też być zastąpionymi przez pełnomocnika, winni złożyć swoje akcje najpóźniej w dn. 5 maja 1937 r.:

w e F r a n c j i: w Banku „Sté Gle de Crédit Industriel et Commercial” w Paryżu, 66, rue de la Victoire, i w jego oddziałach, a na prowincji — we wszystkich bankach miejscowych, należących do jego grupy; w Banku „Banque de l'Union Parisienne” w Paryżu, 6 et 8, Boulevard Haussmann; w Banku „MM. de Neullize et Cie” w Paryżu, 31, rue Lafayette; w Banku „Banque Franco-Polonaise” w Paryżu, 15, rue des Pyramides;

w S z w a j c a r i i: w Banku „Banque Darier et Cie” w Genewie, 4, Boulevard du Théâtre,

i najpóźniej w dn. 7 maja 1937 r.:

w P o l s c e: w siedzibie Spółki w Warszawie, ul. Kapucyńska Nr 3; w Banku Handlowym w Warszawie; w Banku Dyskontowym Warszawskim w Warszawie; w Banku Francusko-Polskim w Warszawie, ul. Czackiego 4.

Akcje, złożone w ten sposób, pozostaną w depozycie aż do rozwiązania Walnego Zgromadzenia.

Każda akcja daje prawo do jednego głosu.

649

Zarząd

I OGŁOSZENIE

Zarząd Kaliskiej Manufaktury Pluszu i Aksamitu, Spółka Akcyjna
w K a l i s z u

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 14 maja 1937 r. o godz. 17.30 w lokalu Zarządu w Kaliszu odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1936 i pokwitowanie władz Spółki; 2) Podział zysku; 3) Ustalenie nazwy Spółki „Kaliska Manufaktura Pluszu i Aksamitu S. A. w Kaliszu” na „Kaliska Manufaktura Pluszu i Aksamitu Edmund Gaede S. A. w Kaliszu”; 4) Wybór władz Spółki; 5) Wynagrodzenie władz Spółki; 6) Upoważnienie Zarządu do otwierania kredytu w instytucjach bankowych i u osób prywatnych oraz zaciągania długo- lub krótkoterminowych pożyczek z zabezpieczeniem hipotecznym; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w posiedzeniu Zgromadzenia, winni — stosownie do art. 399 § 2 Kodeksu Handlowego — przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia złożyć swoje akcje bądź odnośne dowody posiadania akcji na ręce Zarządu do biura Spółki przy ul. Szopena Nr 27.

W razie niedojścia zebrania do skutku w terminie wymienionym, następne Walne Zgromadzenie odbędzie się w dn. 28 maja 1937 r. o godz. 17.30 w tymże lokalu i będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji.
626-16-18

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej
Fabryki Wapna i Cementu „Piechcin”, Spółka Akcyjna
w Piechcinie pod Pakością

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 4 maja 1937 r. o godz. 15 odbędzie się w Poznaniu „Hotel Bazar” przy ul. Aleje Marcinkowskiego 10

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za 1936 r.;
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków, podział zysków, udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej i uchwalenie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej;
- 4) Wybór nowych członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących.

Uwaga:

Akcjonariusze, reprezentujący 1/10 część kapitału akcyjnego, mają prawo zgłaszania dodatkowych spraw na porządek dzienny. Żądanie pomieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym winno być zgłoszone nie później jak 15 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, zechcą złożyć swoje akcje lub świadectwa depozytowe instytucji kredytowych albo notariusza w biurze Zarządu na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

654

I OGŁOSZENIE

Drukarnia Polska, Spółka Akcyjna

odbędzie swe

WALNE ZGROMADZENIE

w dn. 7 maja 1937 r. o godz. 12 w lokalu Spółki w Poznaniu przy ul. św. Marcynie 70.

Porządek obrad:

- 1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu za 1936 r.; 3) Przedłożenie bilansu po dz. 31/XII 1936 r. oraz rachunku zysków i strat za 1936 r.; 4) Sprawozdanie Rady Nadzorczej; 5) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansu oraz rachunku zysków i strat oraz kwitowanie Zarządu i Rady Nadzorczej; 6) Uchwała o podziale zysków; 7) Wybór dwóch członków Rady Nadzorczej i sprawa organizacji Rady Nadzorczej; 8) Wolne głosy.

639

Zarząd Spółki Akcyjnej Wielkich Pieców i Zakładów Ostrowieckich

ma zaszczyt podać do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że

49 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w piątek dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 16 w Warszawie, w siedzibie Zarządu (Al. Ujazdowska Nr 51) z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za okres od dn. 1 stycznia do dn. 31 grudnia 1936 r.;
- 3) Powzięcie uchwały o podziale zysków;
- 4) Pokwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
- 5) Ustalenie liczby członków Rady Nadzorczej i wynagrodzenia i dokonanie wyborów, zgodnie z §§ 39 i 40 statutu;
- 6) Powołanie Zarządu, zgodnie z § 28 statutu;
- 7) Zmiany statutu Spółki, któremu proponuje się nadać brzmienie następujące:

STATUT

Spółki Akcyjnej pod firmą

„Spółka Akcyjna Wielkich Pieców i Zakładów Ostrowieckich”

Nazwa, siedziba i przedmiot Spółki

§ 1

Firma Spółki brzmi: „Spółka Akcyjna Wielkich Pieców i Zakładów Ostrowieckich”, w języku francuskim: „Société des Hauts-Fourneaux et Usines d'Ostrowiec”.

Siedzibą Spółki jest Warszawa.

Przedmiotem przedsiębiorstwa są zakłady hutnicze i mechaniczne wraz z ich działami pomocniczymi.

§ 2.

Spółka ma prawo nabywać na własność względnie dzierżawić wszelkie nieruchomości i ruchomości odpowiadające bezpośrednio lub pośrednio jej celom i użytkować je.

Ma również prawo nabywać, zakładać i prowadzić przedsiębiorstwa, mające związek bezpośredni lub pośredni z przedmiotem jej działalności, ze względu na wspólność interesów, oraz nabywać akcje i udziały takich przedsiębiorstw.

Poza tym Spółka ma w ogóle wszelkie prawa osoby prawnej.

Kapitał Spółki, akcje, prawa i obowiązki akcjonariuszy

§ 3

Kapitał zakładowy Spółki stanowi zł 20 000 000,00, podzielonych na 200 000 całkowicie opłaconych akcji po zł 100,00 każda.

§ 4

Powyższa ilość akcji dzieli się na akcje imienne serii „A”, mające przywilej co do prawa głosu, i akcje na okaziciela serii „B”. Przy obecnej wysokości kapitału zakładowego liczba akcji serii „A” nie może przekraczać 37 333 sztuk.

§ 5

Akcje imienne serii „A”, jako uprzywilejowane, mogą być zbywane jedynie za zgodą Zarządu Spółki. O ile Zarząd w ciągu miesiąca od dnia zgłoszenia przez akcjonariusza zamiaru zbycia akcji imiennych nie wskaże nabywcy na te akcje, po cenie nie niższej, niż średnia ze wszystkich notowań Giełdy Warszawskiej w ciągu 90 dni, poprzedzających zgłoszenie, — to akcje te mogą być ustąpione nabywcom według uznania ich właściciela. Akcje, zbyte bez zachowania postanowień ustępu powyższego, tracą uprzywilejowanie i stają się automatycznie akcjami serii „B” na okaziciela.

Akcje serii „A” na życzenie ich właścicieli mogą być zmie-

nione na okaziciela, przy czym uprzywilejowanie wygasa, zaś akcje zostają przestemplowane na akcje serii „B”.

Akcje serii „B” na okaziciela nie mogą być zamieniane na akcje imienne.

§ 6

Do każdej akcji dołącza się arkusz dwudziestu dziewięciu kuponów. Po ich wyczerpaniu wydany będzie następny arkusz kuponów.

Dywidenda nie podniesiona w ciągu 5-ciu lat przechodzi na rzecz Spółki.

§ 7

W razie utraty imiennej akcji, poszkodowany obowiązany jest zawiadomić o tym Zarząd piśmiennie z wyszczególnieniem numerów utraconych akcji. Zarząd ogłasza o tym na jego koszt. Jeżeli po upływie sześciu miesięcy, licząc od daty ogłoszenia, nie będą dostarczone żadne wiadomości o utraconych akcjach, natenczas wydane zostają nowe akcje, opatrzone dawnymi numerami i z nadpisem, że takowe wydane zostały wzamian utraconych; akcje te wydane będą bez arkusza kuponowego na bieżący okres.

§ 8

Przy dalszych emisjach winien być zachowany ten sam stosunek, jaki istniał między akcjami serii „A” a serii „B” w dacie powzięcia uchwały o powiększeniu kapitału zakładowego, o ile nie zapadnie każdorazowo odmienna uchwała Walnego Zgromadzenia. Uchwała taka musiałaby zapaść w drodze oddzielnego głosowania w każdej grupie (serii) akcji.

§ 9

Prawo poboru akcji nowej emisji służy przede wszystkim dotychczasowym akcjonariuszom w stosunku do ilości i rodzaju przedstawionych akcji, o ile każdorazowo w tym przedmiocie nie zapadnie odmienna uchwała Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

§ 10

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów winno być zwoływane przez Zarząd w ciągu pięciu miesięcy po zakończeniu roku obrotowego.

§ 11

Każda akcja imienna serii „A” daje prawo do pięciu głosów, każda akcja na okaziciela serii „B” daje prawo do jednego głosu.

§ 12

Do prawomocności Walnych Zgromadzeń potrzeba, aby w nim uczestniczyli akcjonariusze lub ich pełnomocnicy, przedstawiający łącznie najmniej dziesiątą część kapitału zakładowego, a do decydowania spraw powiększenia lub zmniejszenia kapitału zakładowego, emisji obligacji, zmiany statutu i likwidacji interesów potrzeba uczestnictwa akcjonariuszy, przedstawiających łącznie najmniej czwartą część kapitału zakładowego. Jeżeli Zgromadzenie nie będzie odpowiadało co do ilości złożonych akcji warunkom powyżej określonym, to nie później, niż w osiem dni ogłasza się wezwanie na powtórne Walne Zgromadzenie. Walne Zgromadzenie to uważa się za prawomocne, a decyzje jego za ostateczne bez względu na liczbę akcji, przedstawionych przez akcjonariuszów obecnych, o czym Zarząd obowiązany jest przestrzec akcjonariuszów w zaproszeniu na Zgromadzenie. Na takim Zgromadzeniu powtórnym mogą być rozpatrywane tylko te sprawy, które podlegały roztrząsaniu na pierwszym Walnym Zgromadzeniu.

Zarząd

§ 13

Zarząd składa się z jednego lub więcej członków mianowanych przez Radę Nadzorczą, która określa ich wynagrodzenie i podział czynności oraz ustala wewnętrznym regulaminem zakres działania Zarządu.

Rada Nadzorcza

§ 14

Rada Nadzorcza składa się z pięciu lub więcej członków wybranych przez Walnego Zgromadzenie Akcjonariuszów.

§ 15

Co roku ustępuje jedna trzecia część członków Rady w drodze starszeństwa wyboru, a w razie równoczesności wyboru w drodze losowania. W razie ustąpienia członka Rady w ciągu roku operacyjnego, Radzie Nadzorczej służy prawo kooptacji. Postanowienie o kooptacji musi być zatwierdzone przez najbliższe Walne Zgromadzenie.

§ 16

Rada Nadzorcza obiera z pośród swych członków prezesa i jednego lub dwóch wiceprezesów.

Dla prawomocności zebrań Rady Nadzorczej niezbędna jest obecność połowy jej członków. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego zebrania.

§ 17

Rada Nadzorcza może powołać ze swego grona komitet wykonawczy i określić zakres jego działania.

Rachunkowość Spółki i podział zysku

§ 18

Zarząd obowiązany jest przedłożyć Radzie Nadzorczej sprawozdanie i bilans w przeciągu trzech miesięcy po upływie roku operacyjnego.

§ 19

Po zatwierdzeniu sprawozdania przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów, z czystego zysku rocznego, czyli z sumy, jaka pozostanie po pokryciu wszystkich wydatków i strat, jak również procentów od obligacji, przeznaczają się:

- a) ustawowo określony procent na kapitał zapasowy.
- b) piętnaście procent na kapitał amortyzacyjny,
- c) odpowiednią sumę na dywidendę w wysokości 5% od nominalnej wartości akcji; Walne Zgromadzenie władne jest zmienić przeznaczenie tej sumy.

Dwanaście procent od sumy, pozostającej po odliczeniu pozycji poprzedzających (a, b i c), przeznaczają się na wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej do podziału, zgodnie z ich porozumieniem.

Reszta zysku zostaje użyta wedle uznania Walnego Zgromadzenia, które może przeznaczyć ją w całości lub w części na kapitał amortyzacyjny, na kapitały rezerwowe, przeznaczone na pokrycie szczególnych strat i wydatków, na dodatkową dywidendę i t. d., lub przenieść na rok następny.

Obowiązkowe odpisywanie na kapitał zapasowy trwa dotąd, dopóki tenże nie dorówna trzeciej części kapitału akcyjnego; obowiązek odpisywania ponawia się, jeżeli część tego kapitału zostanie wydatkowana

§ 20

Spółka może posiadać kapitały rezerwowe. O dotowaniu tych kapitałów i ich użyciu decyduje Walne Zgromadzenie.

8) Wolne wnioski.

Właściciele akcji imiennych (ser. A), zapisani do księgi akcyjnej przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, mają prawo głosu bez osobnego zgłoszenia, właściciele zaś akcji na okaziciela (ser. B) winni złożyć swe akcje najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, tj. do dn. 22 kwietnia włącznie, w Banku Handlowym w Warszawie (Wydział Depozytowy, ul. Traugutta Nr 7), w Polskim Banku Komercyjnym (Al. Jerozolimskie Nr 36) lub do kasy Zarządu Spółki (Al. Ujazdowska Nr 51). Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej. Takie kwity mogą wydawać: Banque de Bruxelles (Bruksela, 2 rue de la Regence) i Trust Métallurgique Electrique et Industriel (Bruksela, 168 rue Royale). Na kwitach tych powinny być oznaczone numery akcji.

660

II OGŁOSZENIE

Zarząd Kompanii Handlu Zamorskiego, Spółki Akcyjnej

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 8 maja 1937 r. o godz. 18 w lokalu Spółki przy ul. Moniuszki 6 w Warszawie, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Odczytanie protokołów; 3) Sprawozdanie Zarządu z roku operacyjnego 1936; 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 5) Powzięcie uchwał co do podziału zysków i strat z 1936 r.; 6) Udzielenie absolutorium władzom Spółki; 7) Uchwały, związane z preliminarem budżetowym, planem organizacyjnym i programem działalności na 1937 r.; 8) Przeniesienie siedziby prawnej Spółki z Gdyni do Warszawy i zmiana paragrafu 2 statutu Spółki; brzmienie poprzednie: „Siedzibą Spółki jest miasto Gdynia” — brzmienie nowe: „Siedzibą Spółki jest miasto Warszawa”; 9) Uzupełnienie statutu Spółki; § 9: „Zwyczajne Walne Zgromadzenie powinno się odbyć w ciągu 5 miesięcy po upływie każdego roku obrotowego”; 10) Wybory 5 członków Komisji Rewizyjnej oraz uzupełniające wybory do władz Spółki; 11) Wolne wnioski.

Akcjonariusze mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli złożą w miejscu, oznaczonym w ogłoszeniu zwołania, przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia swoje akcje, ewent. zaświadczenia depozytowe lub zastawowe instytucji kredytowych z oznaczeniem numerów akcji.

666

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej „Stowinkol“ w Warszawie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 kwietnia 1937 r. w lokalu Centr. Zw. Det. Kup. Chrześc., ul. Ordynacka 9, odbędzie się o godz. 18, a w drugim terminie o godz. 20 bez względu na ilość reprezentowanych akcji

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór prezydium; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków i udzielenie Zarządowi absolutorium; 4) Ustalenie działalności i budżetu na 1937 r.; 5) Uchylenie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Spółki z dn. 25 lipca 1934 r. w przedmiocie uzupełnienia i podwyższenia kapitału akcyjnego; 6) Podwyższenie kapitału akcyjnego Spółki do wysokości zł 300 000.00; 7) Zmiana paragrafów 7 i 16 statutu Spółki w przedmiocie ustanowienia Rady Nadzorczej zamiast dotychczasowej Komisji Rewizyjnej; 8) Określenie wynagrodzenia władz Spółki; 9) Wnioski Akcjonariuszów; 10) Wybory do władz Spółki — Zarządu i Rady Nadzorczej.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni Zarządowi Spółki, Pl. 3 Krzyży Nr 8, złożyć swoje akcje lub dowody ich posiadania przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

663

II OGŁOSZENIE

Fabryka Wyrobów Ceramicznych „Brytania“, Spółka Akcyjna

w l i k w i d a c j i

zawiadamia, że w dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 18 w siedzibie Spółki w Warszawie, Al. Jerozolimskie 28, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania likwidatorów i Komisji Rewizyjnej, bilansu i rachunku zysków i strat za 1936 r., oraz udzielenie pokwitowania likwidatorom; 3) Wybory likwidatorów i Komisji Rewizyjnej; 4) Sprawa wynagrodzenia likwidatorów; 5) Przeniesienie siedziby Spółki; 6) Powzięcie uchwały co do dalszych losów Spółki; 7) Wolne wnioski.

658

Zarząd Spółki Akcyjnej Zakłady Chemiczne Grodzisk

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 7 maja 1937 r. o godz. 17.30 w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, ul. Marszałkowska 151, odbędzie się

DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej za rok operacyjny 1936; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansu, r-k strat i zysków za 1936 r. oraz powzięcie uchwały w przedmiocie wyników bilansowych; 4) Udzielenie władzom S-ki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków; 5) Wybór członków Rady Nadzorczej i wyznaczenie dla nich wynagrodzenia; 6) Wyznaczenie wynagrodzenia dla członków Komisji Rewizyjnej; 7) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej; 8) Zmiany statutowe: zmiana tekstu § 22 oraz dodanie § 23. Dotychczasowe brzmienie § 22: „We wszystkich sprawach, tym statutem nieobjętych, znajdują zastosowanie przepisy Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. „Dz. Ust. R. P.” Nr 39 poz. 383” — brzmienie projektowane tego §. „Wyznaczone przez prawo ogłoszenia, pochodzące od Spółki, należy umieszczać w „Monitorze Polskim” oraz w piśmie, wskazanym przez Ministra Przemysłu i Handlu. Ponadto ogłoszenia, pochodzące od Spółki, mogą być dawane według uznania Zarządu w innych pismach”; projektowane brzmienie § 23 statutu: „We wszystkich sprawach tym statutem nieobjętych, znajdują zastosowanie przepisy art. 307—497 K. H.”.

Właściciele akcji na okaziciela korzystają z prawa głosu na Zgromadzeniu, o ile co najmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem zgłoszą Zarządowi swoje akcje, akcje zaś imienne dają prawo głosu — o ile w tymże siedmiodniowym terminie zapisane były w księgach Spółki. Zamiast samych akcji mogą być złożone świadectwa zastawowe lub depozytowe polskich instytucji kredytowych urzędowych lub prywatnych, działających na mocy statutów przez Rząd zatwierdzonych.

683-16-17

I OGŁOSZENIE

Dyrekcja Banku Handlowego w Warszawie, Spółki Akc.

stosownie do § 16 statutu Banku, niniejszym podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że

66 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w **środe dn. 12 maja 1937 r. o godz. 5 po poł.** w gmachu Banku Handlowego w Warszawie S. A. w Warszawie, przy ul. Traugutta 7, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat za 1936 r., sprawozdania Komisji Rewizyjnej oraz wniosków Rady i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Udzielenie Radzie i Dyrekcji pokwitowania za czynności w 1936 r.;
- 4) Wybór członków Rady;
- 5) Wybór członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Oznaczenie wynagrodzenia członków Rady na 1937 r. oraz członków Komisji Rewizyjnej za 1936 r.;
- 7) Wnioski akcjonariuszów.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, zechcą złożyć posiadane akcje — w myśl § 14 statutu — najpóźniej do środy dn. 5 maja 1937 r. godz. 2 po poł., w kasie instytucji centralnej Banku Handlowego w Warszawie S. A., lub w kasie jednego z oddziałów miejskich w Warszawie, przy ul. Mazowieckiej Nr 18, lub Tomackie Nr 1, bądź też w kasie jednego z oddziałów prowincjonalnych, jak w Częstochowie, Gdyni, Kaliszu, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Lwowie, Łodzi, Poznaniu, Radomiu, Sosnowcu, Wilnie i Włocławku. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej, oraz w następujących bankach zagranicznych: British Overseas Bank Ltd. w Londynie, Hambros Bank Ltd. w Londynie, Banca Commerciale Italiana w Mediolanie, Oestereichische Industriekredit - Aktiengesellschaft w Wiedniu.

688

Zarząd Fabryki Szkła dawniej S. Reich i S-ka, Spółka Akcyjna

w Zawierciu

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 kwietnia 1937 r. o godz. 10 przed poł. odbędzie się w lokalu Zarządu Spółki w Zawierciu przy ul. Towarowej Nr 18

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie sprawozdania Zarządu i Rady Nadzorczej za 1936 r. oraz zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r., jak również udzielenie pokwitowania Zarządowi za 1936 r. i udzielenie pełnomocnictw na 1937 r.;
- 3) Powzięcie uchwały o pokryciu strat bilansowych;
- 4) Wybory członków Zarządu i Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących;
- 5) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w biurze Zarządu w Zawierciu najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia swoje akcje, wzgl. dowody złożenia akcji w krajowej instytucji kredytowej.

PP. Akcjonariusze mają prawo zgłaszać dodatkowe sprawy do porządku dziennego najpóźniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

685

II OGŁOSZENIE

Zarząd Polskiego Towarzystwa dla Handlu Węgłem „Węgloblok“

SPÓŁKI AKCYJNEJ

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

CZTERNASTE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE odbędzie się w **dn. 28 kwietnia 1937 r. o godz. 5.30 po poł.** w siedzibie Spółki w Warszawie, przy ul. Ordynackiej Nr 11, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu i rachunku strat i zysków, podziału zysków, jak również udzielenie pokwitowania Zarządowi i Komisji Rewizyjnej — wszystko za rok operacyjny 1936;
- 3) Określenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na 1937 r.;
- 4) Wybór członków Zarządu w miejsce ustępujących i wybór Komisji Rewizyjnej na 1937 r.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć swe akcje w biurze Zarządu Spółki przy ul. Ordynackiej 11, względnie przedstawić zaświadczenie notariusza lub instytucji kredytowej o złożeniu ich do depozytu.

698

II OGŁOSZENIE

Rada Banku Dyskontowego Warszawskiego, Spółki Akc.

zawiadamia powtórnie, że

65 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w **środe dn. 28 kwietnia 1937 r. o godz. 17** w sali posiedzeń Banku przy ul. Fredry Nr 8 z następującym porządkiem obrad:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1936 r.;
- 2) Udzielenie pokwitowania władzom Banku;
- 3) Wybór członków Rady;
- 4) Wybór członków Komisji Rewizyjnej.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, zechcą złożyć akcje lub odnośne kwity depozytowe najpóźniej 21 kwietnia 1937 r. do godz. 12 w południe: w Warszawie — w Kasie Głównej przy ul. Fredry 8, oraz w oddziałach Banku w Drohobyczu, Krakowie, Lwowie i Łodzi.

691

I OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

Polskiego Banku Komunalnego, Spółka Akcyjna

odbędzie się w piątek dn. 14 maja 1937 r. o godz. 14 m. 30 w lokalu Banku w Warszawie (Plac Napoleona 7), z następującym porządkiem obrad:

- I. Zagajenie i wybór prezydium;
- II. Sprawozdanie za 1936 r.:
 - a) sprawozdanie Zarządu, bilans, rachunek zysków i strat oraz podział zysków,
 - b) sprawozdanie i wnioski Komisji Rewizyjnej,
 - c) sprawozdanie i wnioski Rady Nadzorczej;
- III. Budżet na 1937 r.;
- IV. Wnioski zgłoszone zgodnie z § 47 statutu;
- V. Wybory: a) 4 członków Rady Nadzorczej,
b) 5 członków Komisji Rewizyjnej.

Walne Zgromadzenie, zwołane na dz. 14 maja b. r., będzie ważne bez względu na ilość obecnych na zebraniu delegatów akcjonariuszów i ilość reprezentowanych przez nich akcji (§ 48 statutu).

Każdy akcjonariusz, który jest zapisany do księgi akcyjnej przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia, może uczestniczyć na Walnym Zgromadzeniu w osobie upoważnionego do tego na piśmie delegata, wyznaczonego spośród członków swego organu wykonawczego (§ 51 statutu).

Upoważnienie dla delegata, stwierdzające, że jest on członkiem organu wykonawczego i posiada prawo reprezentowania i głosowania w imieniu akcjonariusza, winno być zaopatrzone pieczęcią i podpisami, jak dla zobowiązań, oraz opłacone stemplem w kwocie nominalnej zł 5. Upoważnienie to uprasza się nadesłać do Banku do dn. 10 maja b. r.

Akcjonariusze, posiadający łącznie co najmniej 1/10 część kapitału zakładowego Banku, mają prawo zgłosić Zarządowi na piśmie, w terminie nie później niż na 14 przed Walnym Zgromadzeniem, dodatkowe sprawy na porządek dzienny (§§ 45 i 47 statutu).

684

Z a r z ą d

II OGŁOSZENIE

Zarząd Grodzieckiego Towarzystwa Kopalń Węgla
i Zakładów Przemysłowych, Spółka Akcyjna

niniejszym ma zaszczyt zaprosić PP. Akcjonariuszów na
XXXVII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
mające się odbyć w dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 11 przed
poł. w Warszawie, przy ul. Czackiego Nr 14, mieszkania Nr 2.

Porządek dzienny Zgromadzenia następujący:
1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań Zarządu i Rady Nadzorczej, bilansu, rachunku zysków i strat, wniosków Komisji Rewizyjnej — wszystko za 1936 r., oraz powzięcie odnośnych uchwał, jak również udzielenie władzom Spółki pokwitowania z działalności za ten sam okres; 3) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, obowiązani są złożyć w Zarządzie Spółki w Grodźcu, powiatu będzińskiego swoje akcje lub zaświadczenia w myśl art. 399 Kodeksu Handlowego. 695

I OGŁOSZENIE

Komisja Likwidacyjna T-wa Cukrowni i Rafinerii „Konstancja“
w l i k w i d a c j i

niniejszym zawiadamia, że w dn. 10 maja 1937 r. o godz. 18 w lokalu przy ul. Wilczej Nr 29a m. 3 odbędzie się

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW
TOWARZYSTWA

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Komisji Likwidacyjnej — rozpatrzenie i zatwierdzenie tegoż sprawozdania oraz udzielenie Komisji Likwidacyjnej pokwitowania z tytułu jej czynności za cały czas trwania likwidacji;
- 2) Uznanie likwidacji za ukończoną i rozwiązanie Spółki oraz wybór osoby, której winny być oddane na przechowanie księgi i dokumenty Spółki;
- 3) Wobec śmierci względnie choroby niektórych członków Komisji wybór na miejsce dotychczasowej Komisji Likwidacyjnej jednego likwidatora dla zakończenia formalności likwidacji i rozwiązania Spółki.

692-16-17

I OGŁOSZENIE

Kolej Lokalna Tarnopol—Zbaraż, Spółka Akcyjna

Stosownie do postanowień §§ 10—19 statutu ogłasza się, że
**XXII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

Spółki Akcyjnej „Kolej Lokalna Tarnopol—Zbaraż” odbędzie się w dn. 13 maja 1937 r. o godz. 10 przed poł. w lokalu Biura Małopolskich Kolei Lokalnych we Lwowie, przy ul. Jagiellońskiej Nr 1, II p.

Przedmiotem obrad będą:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z czynności oraz Rady Nadzorczej o zamknięciu rachunków za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 1936 r. i uchwała co do udzielenia absolutorium Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 2) Uchwała co do rozwiązania i likwidacji Spółki, oznaczenia terminu otwarcia likwidacji oraz wyboru likwidatorów i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Uchwała co do przyznania wynagrodzenia za czynności likwidatorom i członkom Rady Nadzorczej (Komisji Rewizyjnej).

Według postanowień § 20 statutu, każda akcja daje prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostanie złożona przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia w kasie Spółki lub w Oddziale Banku Gospodarstwa Krajowego we Lwowie i nie będzie odebrana przed ukończeniem tegoż.

Ewentualne dodatkowe wnioski do porządku dziennego lub jego uzupełnienia mogą być zgłoszone najpóźniej w dn. 28 kwietnia 1937 r. w Zarządzie we Lwowie, przy ul. Jagiellońskiej Nr 1, II p.

677

Zarząd

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy Towarzystwo Inżynieryjno-Budowlane
J. Karbowski i J. Rurowski, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszy Spółki, że w dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 19 w lokalu Spółki, przy ul. Polnej 72 w Warszawie, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia;
- 2) Wybór przewodniczącego;
- 3) Sprawozdanie Zarządu za 1936 r.;
- 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej za 1936 r.;
- 5) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu i rachunku zysków i strat za 1936 r.;
- 6) Postanowienie w przedmiocie straty za 1936 r.;
- 7) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania obowiązków w 1936 r.;
- 8) Zmiana § 10 statutu w ten sposób, że do podpisywania Spółki uprawniony będzie każdy z członków Zarządu samodzielnie;
- 9) Wybór Zarządu na 1937 r.;
- 10) Ustalenie wynagrodzenia Dyrektora Technicznego.

Przypomina się PP. Akcjonariuszom o treści art. 399 § 2 K. H. 696-16-17

II OGŁOSZENIE

Zarząd Przetwórnicy Olejów Roślinnych, Spółki Akcyjnej
W RADOMIU

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 27 kwietnia 1937 r. o godz. 15½ odbędzie się w lokalu Zarządu w Radomiu przy ul. Piłsudskiego Nr 4

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

Porządek dzienny:

- 1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu wraz z rachunkiem zysków i strat za rok operacyjny 1936, określenie wynagrodzenia Rady Nadzorczej i udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 3) Uchwalenie preliminarza wydatków na rok operacyjny 1937;
- 4) Wybór dwóch członków Rady Nadzorczej;
- 5) Wnioski.

PP. Akcjonariusze, którzy pragną wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni spełnić wymogi, wskazane w art. 399 Kodeksu Handlowego. 697

II OGŁOSZENIE

XVII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

firmy C. Hartwig, Spółka Akcyjna

odbędzie się w Poznaniu w dn. 27 kwietnia 1937 r. o godz. 11 w sali posiedzeń Banku Związku Spółek Zarobkowych, Plac Wolności 15, z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu z czynności za rok obrotowy 1936, przedłożenie bilansu i rachunku strat i zysków; 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej; 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r., udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz powzięcie uchwały co do zużycia nadwyżki; 5) Wybór członków do Rady Nadzorczej; 6) Uchwalenie zmiany § 2 statutu Spółki przez dodanie słów „jak również przez wykonywanie zarobkowego przewozu samochodami”.

Uprawnieni do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu są właściciele akcji imiennych nowej emisji Serii I i świadectw tymczasowych, jeżeli zapisani są w księdze akcyjnej przynajmniej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia. Akcje na okaziciela Serii II dają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone w Spółce przynajmniej na tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia i nie będą odebrane przed jego ukończeniem. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji zgodnie z art. 399 § 2 K. H. Właściciele akcji poprzedniej emisji winni złożyć co najmniej nominalnie zł 1000.00 akcji, które po uchwalonym obniżeniu kapitału akcyjnego Spółki przedstawiają wartość nom. zł 100.00.

536 C. Hartwig, Spółka Akcyjna Zarząd

II OGŁOSZENIE

Zarząd Karolewskiej Manufaktury Karol Kröning i S-ka

Spółka Akcyjna w Łodzi

zawiadamia, że w dn. 29 kwietnia b. r. o godz. 17 w lokalu Zarządu przy ul. 6 Sierpnia Nr 5 w Łodzi, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
2) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1936 r.;
3) Podział zysku;
4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
6) Powołanie dwóch pełnomocników celem reprezentowania Spółki Akcyjnej przy zawieraniu umowy z jednym z członków Zarządu;
7) Wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć swoje akcje w biurze Zarządu Spółki.

487-14-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Zakładów Włókienniczych Karol T. Buhle w Łodzi

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia, że w dn. 28 kwietnia b. r. o godz. 5 po poł. odbędzie się w biurze Spółki przy ul. Hipoteecznej Nr 7/9

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Rady Nadzorczej, oraz bilansu i rachunku zysków i strat za 1936 r.; 3) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków; 4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków; 5) Wybór członków Zarządu na miejsce ustępujących oraz Rady Nadzorczej; 6) Ustalenie czynności i wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej.

Akcjonariusze mają prawo zgłaszania wniosków najpóźniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni na 7 dni przed Zgromadzeniem złożyć swoje akcje w biurze Spółki.

450-14-16

II OGŁOSZENIE

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZY

firmy Lloyd Bydgoski, Spółka Akcyjna

odbędzie się w piątek dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 12 w południe w lokalu Lloydu Bydgoskiego w Bydgoszczy przy ul. Grodzkiej 17 z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
2) Sprawozdanie z czynności za rok operacyjny 1936 i przedłożenie bilansu i rachunku strat i zysków na dz. 31 grudnia 1936 r.;

3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków na dz. 31 grudnia 1936 r. oraz udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej;

4) Wybór członków Rady Nadzorczej;
5) Ewentualne wnioski akcjonariuszy, zgłoszone w myśl § 11 statutu Spółki.

Akcjonariusze, chcący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje w biurze Zarządu przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w krajowej instytucji kredytowej w trybie, przewidzianym w § 2 art. 399 Kodeksu Handlowego.

Bydgoszcz, dn. 30 marca 1937 r.

Lloyd Bydgoski Spółka Akcyjna

Rada Nadzorcza: Zarząd:
(—) L. Barciszewski (—) St. Zawadzki (—) M. Maryński
przewodniczący 499-14-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą:

Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe A. L. Sojka

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia niniejszym, że w dn. 29 kwietnia 1937 r. o godz. 17 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

w siedzibie Zarządu Spółki, przy ul. Piusa XI Nr 10 w Warszawie, z porządkiem dziennym następującym:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok ubiegły;
2) Pokwitowanie Zarządu z wykonania obowiązków;
3) Określenie wynagrodzenia Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
4) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
5) Zatwierdzenie nabycia nieruchomości.

PP. Akcjonariuszom służy prawo zgłoszenia na porządek dzienny dodatkowych spraw trybem i w terminie, przewidzianym w art. 394 Kodeksu Handlowego.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni dokonać formalności, przepisanych art. 399 Kodeksu Handlowego.

438-14-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Browarów i Fabryki Drożdży Spirytusowych
„Bergszlos“ w Równem, Spółka Akcyjna

zwołuje niniejszym

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW TOWARZYSTWA

na dz. 29 kwietnia 1937 r. o godz. 19 w lokalu biura T-wa w Równem przy ul. 3 Maja Nr 213/215 z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 4) Zatwierdzenie bilansu oraz r-ku strat i zysków za 1936 r. i podział zysku; 5) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki; 6) Budżet na 1937 r. i 7) Wybory Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

Uwaga. — Dla prawa udziału w obradach W. Zgromadzenia należy — w myśl statutu — złożyć akcje w Spółce na 7 dni przed terminem Zebrania.

463-14-16

II OGŁOSZENIE

Zarząd Starzyckiej Fabryki Wyrobów Sukiennych Z. Bornstein

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia, że w dn. 20 kwietnia b. r. o godz. 16 w lokalu Spółki w Tomaszowie Maz. odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej za rok operacyjny 1936; 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r.; 4) Pokwitowanie Zarządu; 5) Zmiana paragrafu 5 statutu; zamiast „Organami Spółki są: Walne Zgromadzenie, Zarząd, Rada Nadzorcza i Komisja Rewizyjna” — „Organami Spółki są: Walne Zgromadzenie, Zarząd i Rada Nadzorcza”, skreślenie § 11: „Walne zgromadzenie Spółki uchwali w jakim piśmie poza „Monitorem Polskim” i „Polską Gospodarczą” drukowane będą obowiązujące ogłoszenia Spółki”; 6) Wybór jednego członka Zarządu i 5 członków Rady Nadzorczej; 7) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Rady Nadzorczej; 8) Wolne wnioski.

W myśl statutu Spółki, akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni nie później niż 7 (siedem) dni przed terminem Zgromadzenia złożyć akcje Zarządowi w Tomaszowie Maz. przy ul. Warszawskiej 59/71.

671

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Przemysł Chemiczny „Boruta”, Spółka Akcyjna w Zgierzu

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 10 rano w lokalu Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie, Aleje Jerozolimskie 1, z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej za rok operacyjny 1936; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansu, r-ku strat i zysków za 1936 r. oraz powzięcie uchwały w przedmiocie wyników bilansowych; 4) Udzielenie władzom S-ki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków; 5) Wybór członków Rady Nadzorczej i wyznaczenie dla nich wynagrodzenia; wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej i wyznaczenie dla nich wynagrodzenia.

Właściciele akcji mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożą w biurze Spółki w Zgierzu akcje w oryginale lub też zaświadczenie, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza lub w instytucji kredytowej krajowej. W zaświadczeniach tych należy wymienić numery akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

668

II OGŁOSZENIE

Zarząd Tow. Przem.-Handl. „Łeścer”, Spółka Akc.

zawiadamia, że w dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 18 w kancelarii Notariusza Stanisława Jurkiewicza w Warszawie, Karpucyńska 6, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

Wybór przewodniczącego; Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; Rozpatrzenie bilansu i rachunku zysków i strat za 1936 r. oraz udzielenie Zarządowi pokwitowania; Podział zysków; Wybory Zarządu i Komisji Rewizyjnej; Ustalenie wynagrodzenia Zarządu; Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu, winni co najmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć w biurze Zarządu akcje lub dowody depozytowe.

669

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Zakłady Włókiennicze Karol Hoffrichter, Spółka Akcyjna

na zasadzie § 16 statutu ma zaszczyt zaprosić PP. Akcjonariuszów na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

mające się odbyć w dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 11 przed poł. w lokalu Zarządu Spółki Akcyjnej w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr 204.

Porządek dzienny:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, protokołu Komisji Rewizyjnej, jak również bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1936; 3) Powzięcie uchwały o podziale zysku; 4) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki z wykonywania przez nie obowiązków; 5) Rozpatrzenie i zatwierdzenie preliminarza budżetowego oraz planu działalności Spółki na 1937 r.; 6) Wybór członków Zarządu; 7) Wybór członków Komisji Rewizyjnej; 8) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 9) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w zebraniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki swe akcje lub odpowiednie zaświadczenia najpóźniej na 7 dni przed zebraniem (§ 16 statutu).

664

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki „Elibor” Spółka Akcyjna Handlowo-Przemysłowa Ł. J. Borkowski

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że — stosownie do art. 390 K. H. — w dn. 24 kwietnia 1937 r. o godz. 17 w siedzibie Spółki przy ul. Marszałkowskiej Nr 117 w Warszawie, odbędzie się

XXXVI ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem obrad:

1) Wybór Przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Rady Nadzorczej, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1936; 3) Powzięcie uchwały o podziale zysków; 4) Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej z wykonania obowiązków; 5) Sprawy, o ile zostaną zgłoszone w myśl art. 394 K. H.

PP. Akcjonariusze, życzący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć — w myśl art. 399 K. H. — w biurze Zarządu, nie później jak na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia swoje akcje lub zaświadczenia notariusza albo instytucji kredytowych krajowych, stwierdzające, że akcje zostały złożone do przechowania i nie będą wydane właścicielowi przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

674

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

Fabryki Okuć Budowlanych Bracia Lubert, Spółka Akc.

w Warszawie

odbędzie się w dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 18 w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Złotej Nr 34 z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków za 1936 r., oraz udzielenie pokwitowania Zarządowi; 4) Zatwierdzenie budżetu na 1937 r., oraz określenie wynagrodzenia dla Zarządu i Rady Nadzorczej; 5) Upoważnienie Zarządu do sprzedania nieruchomości, oraz kupna placu i budowy domu; 6) Upoważnienie Zarządu do korzystania z kredytu i określenie wysokości tegoż; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, którzy pragną uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni dokonać wszelkich formalności, przepisanych w art. 399 Kodeksu Handlowego.

665

Zarząd firmy Fabryka Firanek, Tiulu i Koronek
„Szenkier, Wydźga i Weyer“, Spółka Akcyjna w Warszawie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 kwietnia 1937 r. o godz. 16 odbędzie się w lokalu Spółki w Warszawie, przy ul. Dzielnej 91

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu z działalności w 1936 r.; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r. oraz udzielenie absolutorium Zarządowi; 5) Podział zysków za 1936 r.; 6) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na 1937 r.; 7) Wybór członków Zarządu; 8) Wybór Komisji Rewizyjnej; 9) Upoważnienie Zarządu do hipotecznego obciążania nieruchomości Spółki; 10) Wnioski Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w powyższym Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni złożyć Zarządowi Spółki swoje akcje lub pokwitowanie na złożone akcje u notariusza względnie w instytucji kredytowej, przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

O ile Walne Zgromadzenie w oznaczonym terminie nie odbędzie się, zwołuje się Walne Zgromadzenie w drugim terminie na dz. 14 maja b. r. o godz. 16 do tegoż lokalu i z tym samym porządkiem dziennym, przy czym Zgromadzenie to będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych akcji. Dodatkowych ogłoszeń o wyznaczeniu nowego terminu Walnego Zgromadzenia nie będzie. 682

II OGŁOSZENIE

Zakłady Przemysłowe Emil Eisert i Bracia Schweikert

Spółka Akcyjna w Łodzi

podaje do ogólnej wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 kwietnia 1937 r. o godz. 4 po poł. w lokalu Zarządu w Łodzi przy ul. Gdańskiej Nr 47 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r.; 4) Podział zysku za 1936 r.; 5) Pokwitowanie Zarządu z dotychczasowej działalności; 6) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu na 1937 r.; 7) Zatwierdzenie umów z dyrektorami Sp. Akc.; 8) Sposób reprezentowania Spółki na zewnątrz; 9) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący brać udział w powyższym Zgromadzeniu, winni — stosownie do § 15 statutu Spółki — złożyć na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia w biurze Zarządu odnośne dowody.

Zarząd podaje ponadto do wiadomości, że poczynszy od dn. 1 maja 1937 r. za zwrotem talonu, dołączonego do akcji, wydawać będzie nowe arkusze z kuponami na prawo otrzymania dywidendy za czas od 1936 r. 680

Komisja Likwidacyjna Spółki Akcyjnej

Towarzystwo Handlu Żelazem i Artykułami
Techniczno-Budowlanymi „Kruszec“, Spółka Akcyjna

zawiadamia, że wyznaczone na dzień 19 kwietnia b. r.

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

wobec niezgłoszenia przez PP. Akcjonariuszów ilości akcji, wymaganej zgodnie z § 30 statutu, odbędzie się w drugim terminie, to jest w dn. 5 maja b. r. o godz. 18 w lokalu Spółki Akcyjnej Eksploatacja Fabryki Ceraty w Polsce, Warszawa, Czerniakowska 84, z tym samym porządkiem dziennym i uchwały tegoż — zgodnie z § 32 statutu — będą prawomocne bez względu na liczbę obecnych akcjonariuszów. 656

Zarząd Poznańskiego Banku Ziemian, Spółki Akcyjnej w Poznaniu

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów Spółki tej, że w piątek dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 12.30 przed poł. w naszym banku w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 13, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Przedłożenie i rozpatrzenie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1936 r.; 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej o sprawdzeniu rachunków rocznych; 4) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r.; 5) Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz powołenie uchwały co do pokrycia wykazanej straty; 6) Wybór członków Rady Nadzorczej; 7) Wolne wnioski Akcjonariuszów.

Zarząd: (—) Zaliż (—) Górski

634

Warszawskie Towarzystwo Pożyczkowe na Zastaw Ruchomości

SPÓŁKA AKCYJNA

Stan rachunków w dn. 31 marca 1937 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i banki zł 2 193 194.10; Papiery wartościowe zł 278 366.24; Nieruchomości zł 1 053 409.63; Ruchomości zł 111 121.24; Zaliczenia zł 13 152 581.00; Zastawy spadłe z licytacji zł 384 313.00; Należność hipoteczna zł 35 000.00; Sumy przechodnie międzyokresowe zł 432 519.30; Straty na zastawach spadłych z licytacji zł 3 556.00; Procenty od akceptów zł 242 776.35; Koszty handlowe zł 211 662.67; Podatki i świadczenia socjalne zł 14 753.14; Razem zł 18 113 252.67.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 2 000 000.00; Kapitał zapasowy zł 603 500.93; Rezerwa na straty na zastawach spadł. z licytacji zł 6 350.00; Fundusz amortyzacyjny zł 184 342.30; Fundusze różne zł 12 653.43; Akcepty zł 14 088 425.00; Dywidenda nieodebrana zł 31 745.00; Procenty od zaliczeń zł 607 983.46; Dochody różne zł 21 820.24; Sumy przechodnie — międzyokresowe zł 556 432.31; Razem zł 18 113 252.67. 657

„Polsot“ Polska Spółka dla Obrotu Towarowego, Sp. Akc.

Lwów, ul. Szajnochy 2

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Gotówka zł 109 803.19; Elekta zł 13 073.70; Kaucje odbiorców zł 5 000.00; Rymesy zł 652.14; Ruchomości zł 1 626.00; Dłużnicy zł 619 479.19; Sumy przechodnie zł 1 756.17; Zapas towarów zł 2 308.55; Razem zł 753 698.94.

Sumy pozabilansowe. — Towary komisowe zł 135 500.67; Weksle kaucyjne zł 270 000.00.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 105 000.00; Zwyczajny fundusz rezerw. zł 14 314.63; Nadzwyczajny fundusz rezerw. na straty zł 22 187.11; Niepodjęta dywidenda zł 166.00; Wierzyciele zł 590 566.38; Sumy przechodnie zł 32.92; Zysk z 1935 r. zł 1 767.28; Nadwyżka za rok operacyjny zł 19 664.62; Razem zł 753 698.94.

Rachunek strat i zysków za 1936 r.

STRATY. — I. Dział komisowej sprzedaży cukru i zapalek: Koszty administracji zł 52 925.00; Opłaty społeczne zł 3 693.29; Koszty handlowe zł 7 439.65; Koszty najmu lokalu zł 3 803.76; Koszty składu komisowego zapalek zł 5 019.99; Podatki zł 20 247.78; Odpis amortyzacyjny ruchomości zł 111.50; II. Dział sprzedaży mydła: Koszty administracji zł 9 640.00; Opłaty społeczne zł 1 239.67; Koszty założenia działu mydła zł 4 360.38; Koszty handlowe zł 19 088.96; Koszty przewozu i dostawy zł 21 438.06; Koszty reklamy i ogłoszeń zł 10 495.25; Bonifikaty i skonta odbiorców zł 18 411.28; Prowizje agentów zł 20 633.41; Nieściągalne pretensje zł 2 906.81; Zysk do podziału zł 21 431.90; Razem zł 222 886.69.

ZYSKI. — I. Dział komisowej sprzedaży cukru i zapalek: Prowizje komisowe: od sprzedaży cukru zł 63 651.73, od składu komisowego cukru zł 10 294.38, od sprzedaży zapalek zł 24 095.13; Towary zł 782 87; Procenty zł 803.18; Niepodjęta dywidenda zł 398.00; II. Dział sprzedaży mydła: Towary mydło zł 121 094.12; Zysk z 1935 r. zł 1 767.28; Razem zł 222 886.69. 678

Chemiczno-Farmaceutyczne Zakłady Przemysłowe Fr. Karpiński

SPÓŁKA AKCYJNA

mają zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 27 kwietnia 1937 r. o godz. 18 w biurze Zarządu w Warszawie przy ul. Wolność 7/9 odbędzie się

XXVIII ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 2) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r. oraz udzielenie władzom Spółki absolutorium; 3) Powzięcie uchwały o podziale zysków; 4) Zatwierdzenie budżetu na 1937 r.; 5) Wybór jednego członka Zarządu, wybór Komisji Rewizyjnej; 6) Upoważnienie Zarządu do zaciągania pożyczek, nie wyłączając hipotecznych; 7) Ustalenie wysokości wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 8) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zebraniu, zechcą złożyć w biurze Zarządu swoje akcje lub odpowiednio dowody depozytowe najpóźniej do dn. 20 kwietnia 1937 r. do godz. 16.

O ileby Zebranie nie doszło do skutku z powodu niedostatecznej ilości reprezentowanego kapitału akcyjnego, następane Zebranie prawomocne bez względu na tę ilość, odbędzie się w dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 18, w tymże lokalu.

661

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Ubezpieczeń „Polonia“

SPÓŁKA AKCYJNA

podaje do wiadomości, że

XIX ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 6 maja 1937 r. o godz. 5 po poł. w sali sesyjnej w gmachu Towarzystwa w Warszawie, przy Placu Jen. Dąbrowskiego Nr 1 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie zebrania i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r. i udzielenie władzom Spółki absolutorium;
- 4) Zatwierdzenie budżetu na 1937 r. i określenie wynagrodzenia dla Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 5) Wybór dwóch członków Zarządu;
- 6) Wybór członków Rady Nadzorczej;
- 7) Wolne wnioski.

Właściciele akcji, chcący korzystać z prawa uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, winni przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć w biurze Zarządu w Warszawie, Plac Jen. Dąbrowskiego Nr 1 w dni powszednie w godz. 10—12 w poł. swe akcje, względnie dowód złożenia akcji u notariusza, albo w instytucji kredytowej krajowej, przy czym w zaświadczeniu tym należy wymienić liczbę akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed terminem Walnego Zgromadzenia (art. 399 § 2 Kod. Handl.).

667

II OGŁOSZENIE

Zarząd Tow. Przem.-Handl. „Łubna“, Spółka Akc.

zawiadamia, że w dn. 30 kwietnia 1937 r. o godz. 17 w kancelarii Notariusza Stanisława Jurkiewicza w Warszawie, Kacpucyńska Nr 6, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- Wybór przewodniczącego; Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej; Rozpatrzenie bilansu i rachunku zysków i strat, powzięcie uchwały, i udzielenie Zarządowi pokwitowania; Wybory do Zarządu i Rady Nadzorczej; Ustalenie wynagrodzenia Zarządu; Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu, winni co najmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć w biurze Zarządu akcje lub dowody depozytowe.

670

Likwidatorzy Spółki Akcyjnej w likwidacji „Kolej—Herby—Kielce“

zwołują

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

na dz. 11 maja 1937 r. na godz. 18 do lokalu Spółki w Warszawie przy ul. Miodowej Nr 11, m. 3 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu, Likwidatorów i Rady Nadzorczej z działalności za okres od 1/I do 31/V 1936 r., bilans zamknięcia na dz. 31/V 1936 r. wraz z rachunkiem strat i zysków, bilans otwarcia likwidacji na dz. 1/VI 1936 r.; 3) Sprawozdanie Likwidatorów i Rady Nadzorczej z działalności za czas od 1/VI do 31/XII 1936 r., bilans zamknięcia na dz. 31/XII 1936 r. wraz z rachunkiem strat i zysków; 4) Upoważnienie Likwidatorów do sprzedaży parceli gruntowej; 5) Wolne wnioski.

Warunki prawa do głosu na Walnym Zgromadzeniu określa § 21 statutu Spółki.

Eventualne dodatkowe wnioski do porządku dziennego — zgodnie z postanowieniami § 17 statutu Spółki — mogą być zgłoszone na piśmie do Spółki do dn. 27 kwietnia 1937 r.

659

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Bracia Borkowscy Zakłady Elektrotechniczne

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 kwietnia 1937 r. o godz. 18 w biurze Zarządu Spółki w Warszawie, przy ul. Grochowskiej Nr 45, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- a) Wybór przewodniczącego; b) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r., wraz z powzięciem uchwały o podziale zysków i pokwitowanie Zarządu z działalności; c) Wybory 3 członków Zarządu i 5 członków Komisji Rewizyjnej oraz sprawa wynagrodzenia władz Spółki.

662

Bracia Jenike, Fabryka Dźwigów, Spółka Akcyjna

w Warszawie

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Nieruchomości z 305 655.01; Ruchomości, maszyny i urządzenia fabryczne z 262 376.61; Majątek płynny: Kasa i banki z 115 752.41; Papiery procentowe i udziały w innych przedsiębiorstwach z 8 945.00; Kaucje złożone z 14 382.00; Weksle w portfelu z 13 741.55; Weksle protestowane z 1 145.00; Towary z 189 237.00; Dłużnicy z 198 243.03; Strata z lat ubiegłych z 35 787.21; **Razem z 1 145 264.82.**

Sumy pozabilansowe. — Gwarancje z 59 703.00; Weksle zdyskontowane z 16 900.00; Papiery wartościowe, złożone przez członków Zarządu z 10 000.00; **Razem z 86 603.00.**

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał akcyjny z 700 000.00; Kapitał amortyzacyjny z 166 019.20; Zobowiązania: Wierzyciele z 178 833.85; Sumy przechodnie z 1 546.45; Zysk za 1936 r. z 98 865.32; **Razem z 1 145 264.82.**

Sumy pozabilansowe. — Gwarancje z 59 703.00; Żyra na wekslach zdyskontowanych z 16 900.00; Depozyty członków Zarządu z 10 000.00; **Razem z 86 603.00.**

Rachunek strat i zysków za 1936 r.

WINIEN. — Koszty produkcji i zakupów z 812 585.92; Koszty administracji ogólnej z 48 063.12; Koszty handlowe z 87 666.93; Podatki z 31 883.95; Amortyzacja za 1936 r. z 29 220.00; Straty na wekslach protestowanych i inne z 3 238.39; Zysk za 1936 r. z 98 865.32; **Razem z 1 111 523.63.**

MA. — Towary z 1 109 138.72; Odsetki z 1 875.91; Inne z 509.00; **Razem z 1 111 523.63.**

673

Towarzystwo Bezimienne Kopalń Węgla „Czeladź”
Société Anonyme des Mines de Czeladź

po myśli § 12 p. b rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 20 grudnia 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 103, poz 919) zawiadamia, że z dn. 1 kwietnia 1937 r. ustąpił z zajmowanego stanowiska

P. Stanisław Grychowski

pełnomocnik nazwanej Spółki, ustanowiony zgodnie z § 6 Rozp. Rady Ministrów z dn. 20/XII 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 103 poz. 919), a na jego miejsce takimże pełnomocnikiem ustanowiony został

P. Inż. górń. Michał Górnicki

zamieszkały w siedzibie Towarzystwa „Czeladź” w Polsce, w Czeladzi pod Sosnowcem. 676

Warszawskie Towarzystwo Handlu Herbatą
A. Długocki, W. Wrześniewski, Spółka Akcyjna

Bilans za 1936 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: a) Budynek mieszkalny, częściowo zajęty na przeds. handlowe przy ul. Brackiej Nr 23 oraz b) nieruchomość fabryczna przy Al. Jerozolimskich Nr 119 z 1 058 390.10; Inwentarz zakładowy i biurowy: ruchomości z 132 277.47, marka handlowa z 200.00; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie z 13 228.98; Gotówka w bankach z 144 657.00; Papiery procentowe z 12 795.16; Weksle w portfelu i inkasie z 4 545.97; Towary z 304 728.47; Dłużnicy: a) odbiorcy z 47 682.04, b) różni z 11 146.26, c) dostawcy z 13 550.00; Budowa magazynów z 24 121.33; **Razem z 1 767 322.78.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy bez zmian z 900 000.00; Kapitał rezerwowo: saldo na dz. 1/I 1936 r. z 198 726.89, dopisano w 1936 r. z 3 722.54; Kapitał zapasowy: saldo na dz. 1/I 1936 r. z 261 390.02, dopisano w 1936 r. z 14 890.22; Kapitał rezerwy specjalnej z 25 000.00; Razem z 1 403 729.67; II. Kapitał amortyzacyjny: saldo na dz. 1/I 1936 r. z 332 906.74, dopisano w 1936 r. z 40 412.29, odpisano w 1936 r. z 288 877.08, pozostaje z 84 441.95; III. Zobowiązania: Wierzyciele: a) kredyty hipoteczne z 29 945.00, b) dostawcy z 37 411.03, c) różni z 5 123.56, d) dywidenda niepodniesiona z 3 198.00; Sumy przechodnie: rezerwa na podatki z 30 378.41; IV. Zysk do podziału z 173 095.16; **Razem z 1 767 322.78.**

Kaucje z 61 350.00; Depozyty z 61 350.00.

Rachunek strat i zysków

Koszty handlowe z 217 436.07; Robocizna, opakowanie i ekspedycja z 67 137.97; Strata na dłużnikach z 14 211.14; Czysty zysk z 173 095.16; **Razem z 471 880.34.**

Zysk b-tto ze sprzedaży towarów z 394 480.96; Dochód z nieruchomości z 71 373.76; Procenty od r-ków czekowych w bankach i za kupony od papierów procentowych z 4 356.30; Zysk na różnicy kursów z 648.65; Ściągnięto od dłużników odpisanych na straty z 1 020.67; **Razem z 471 880.34.**

Dywidendę 8% wypłaca się, począwszy od dn. 15 kwietnia b. r. w biurze Spółki ul. Bracka Nr 23. 693

II OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Przetworów Chemicznych „Rędziny”

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 kwietnia b. r. o godz. 17 w Warszawie, w domu przy ul. Dantyszka Nr 18, ma się odbyć

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

wymienionej Spółki Akcyjnej z następującym porządkiem obrad:

1) Rozpatrzenie sprawozdania, rachunku zysków i strat oraz bilansu za rok sprawozdawczy 1936, oraz udzielenie Zarządowi absolutorium; 2) Podział zysków za 1936 r.; 3) Uchwała o pokryciu z funduszy rezerwowych strat z lat ubiegłych; 4) Wybory członków Zarządu; 5) Wybory członków Komisji Rewizyjnej i wyznaczenie im wynagrodzenia; 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w biurze Zarządu Spółki w Rudnikach-Rędzinach pod Częstochową najpóźniej do dn. 21 kwietnia b. r. swoje akcje lub świadectwa depozytowe.

689

II OGŁOSZENIE

Zarząd firmy „M. Łempicki, Spółka Akcyjna
Przedsiębiorstwo Górnicze, Wiertnicze i Hydrotechniczne”

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 kwietnia 1937 r. o godz. 18 w biurze firmy w Sosnowcu przy ul. Małachowskiego Nr 26 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1936 r.; 3) Zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków za 1936 r. oraz kwitowanie władz Spółki; 4) Wybory na 1937 r. Komisji Rewizyjnej oraz członków Rady Nadzorczej i Zarządu w zamian ustępujących; 5) Upoważnienie Zarządu do kupna-sprzedaży nieruchomości; 6) Wolne wnioski.

Dla uzyskania głosu z akcji należy akcje te lub świadectwa depozytowe, wydane przez Bank lub notariusza, złożyć w biurze Spółki w Sosnowcu, ul. Małachowskiego 26, przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia, tj. do dn. 21 kwietnia 1937 r. włącznie.

Wolne wnioski należy zgłosić Zarządowi Sosnowiec, ul. Małachowskiego Nr 26, na dwa tygodnie przed terminem Walnego Zgromadzenia. 699

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Zakładów Chemicznych w Częstochowie

niniejszym ogłasza, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

odbędzie się w dn. 26 kwietnia 1937 r. o godz. 5 po poł. w Warszawie przy ul. Piusa XI Nr 39, z następującym porządkiem obrad:

1) Otwarcie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego Zgromadzenia; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r. i udzielenie władzom Spółki pokwitowania; 3) Powzięcie uchwały o podziale zysków za 1936 r.; 4) Rozpatrzenie budżetu na 1937 r.; 5) Wybory do Zarządu, wybory grupami do Komisji Rewizyjnej i do Rady Nadzorczej, powołanie prezydium Rady Nadzorczej; 6) Określenie wynagrodzenia członków władz Spółki. 694

Tomaszowska Fabryka Dywanów, Chodników i Wyrobów Kokosowych
Aleksander Müller, Spółka Akcyjna, Tomaszów-Mazow.

Bilans zamknięcia po dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty i budynki z 1 194 127.32; Maszyny i urządzenia techniczn. z 1 357 518.25; Inwentarz zakładowy i biurowy z 53 006.30; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i w bankach z 120 870.73; Papiery wartościowe z 27 293.00; Weksle i чеки z 67 594.85; Materiały i towary z 1 270 874.33; Należności z 835 403.48; **Razem z 4 926 688.26.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny z 3 000 000.00; Kapitał zapasowy z 1 682.63; Kapitał rezerwowo z 3 132.40; Kapitał rezerwy specjalnej z 25 414.06; II. Fundusz amortyzacyjny z 1 494 809.02; III. Zobowiązania: Długi i należności wątpliwe z 342 316.82; Zysk za 1936 r. z 59 333.33; **Razem z 4 926 688.26.**

Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych z 37 221.68.

Rachunek strat i zysków za 1936 r.

WINIEN. — Koszty fabrykacji z 394 169.35; Koszty administracji z 157 500.54; Koszty handlowe i sprzedaży z 94 797.53; Podatki państwowe i komunalne z 58 455.87; Świadczenia społeczne z 25 817.61; Odpisy amortyzacyjne z 194 245.04; Zysk za 1936 r. z 59 333.33; **Razem z 984 319.27.**

MA. — Saldo z 984 319.27.

630

!!! Najwygodniej podróżować samolotem !!!

Spółka Akcyjna „W. Skiba i A. Wyporek“ w Warszawie

przy ul. Marszałkowskiej 71

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Maszyny i urządzenia techniczne zł 49 582.12; Ruchomości zł 20 235.88; Samochody zł 5 052.30; Razem zł 74 870.30; Gotówka w kasie i w bankach zł 32 407.00; Papiery procentowe zł 5 163.70; Weksle w portfelu i w inkasie zł 28 073.00; Razem zł 65 643.70; Surowce zł 64 779.09; Towary własnego wyrobu zł 5 666.03; Towary zł 186 046.08; Materiały do opakowania zł 107.01; Razem zł 256 598.21; Towary komisowe zł 4 545.57; Odbiorcy zł 260 027.88; Dostawcy zł 6 712.56; Różni zł 4 478.33; Dłużnicy wątpliwi zł 34 545.94; Razem zł 305 764.71; Różni z tytułu kaucyj gotówkowych zł 4 176.50; Wydatki, dotyczące okresu przyszłego zł 2 908.20; **Aktywa razem zł 714 507.19.**

Dłużnicy z tytułu weksli gwarancyjnych zł 23 790.00; Dłużnicy z tytułu kaucyj, złożonych w papierach procentowych zł 2 624.00; **Ogółem zł 740 921.19.**

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 400 000.00; Kapitał zapasowy zł 14 837.85; Kapitał rezerwowy zł 12 983.10; Razem zł 427 820.95; Kapitał amortyzacyjny zł 10 244.25, dopisano w 1936 r. zł 5 449.27, razem zł 15 693.52; Dostawcy zł 19 716.76; Odbiorcy zł 132.40; Różni zł 18 101.83; Razem zł 37 950.99; Dostawcy towarów komisowych zł 4 545.57; Pozostałość zysku z 1935 r. zł 15 070.41; Zysk za 1936 r. zł 213 425.75; Razem zł 228 496.16; **Pasywa razem zł 714 507.19.**

Akcepty gwarancyjne zł 23 790.00; Papiery procentowe, złożone jako kaucje zł 2 624.00; **Ogółem zł 740 921.19.**

Zobowiązania z tytułu żyr na wekslach zł 42 227.68; Zobowiązania zagraniczne zł 11 131.93.

Rachunek zysków i strat

Koszty administracji ogólnej zł 254 594.12; Różne koszty handlowe zł 43 473.34; Koszty fabrykacji zł 271 712.72; Koszt własny towarów sprzedanych zł 329 887.01; Koszty sprzedaży zł 43 551.04; Koszty finansowe zł 1 602.22; Podatki zł 38 340.52; Świadczenia socjalne zł 15 961.61; Ubezpieczenia ogniowe zł 835.74; Odpisy amortyzacyjne zł 5 449.27; Straty na dłużnikach zł 2 421.49; Straty na ruchomościach zł 150.00; Zysk za 1936 r. zł 213 425.75; **Razem zł 1 221 404.83.**

WPLYWY. — Sprzedaż netto zł 1 216 320.65; Procenty i skonta kasowe dostawców zł 4 398.69; Wpływy z sum, spisanych w latach poprzednich zł 123.42; Różnice kursowe zł 562.07; **Razem zł 1 221 404.83.**

675

Kolej Żelazna Chabówka—Zakopane, Spółka Akcyjna

Bilans majątku z dn. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Majątek stały: Wartość skupionej przez Skarb Państwa Kolei zł 12 649 000.00; Majątek płynny: Kasa i banki zł 673 902.17; Papiery procentowe zł 59 572.60; Dłużnicy zł 106 874.93; Straty: Rachunek zwłoki kosztów ruchu linii Nowy Targ—Suchagóra: a) stan z dn. 31/XII 1935 r. zł 724 254.19, b) odsetki za 1936 r. zł 21 023.81 = zł 745 278.00; **Razem zł 14 234 627.70.**

STAN BIERNY. — Kapitał własny: 1) Kapitał akcyjny: a) akcje pierwszeństwa zł 1 646 640.00, b) akcje zakładowe zł 7 884 000.00 = zł 9 530 640.00; 2) Kapitały rezerwowe: a) eksploatacyjny kapitał rezerwowy zł 65 802.60, b) nadzwyczajna rezerwa inwestycyjna zł 106 874.93 = zł 172 677.53; Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z dn. 31/XII 1935 r. zł 2 968 334.26, b) dopisano w 1936 r. zł 85 368.39 = zł 3 033 702.65; Zobowiązania zł 833 318.34; Fundusze specjalne: 1) Fundusz na umorzenie akcji pierwszeństwa zł 21 600.00; 2) Fundusz na umorzenie akcji zakładowych zł 103 680.00 = zł 125 280.00; Zysk zł 539 009.18; **Razem zł 14 234 627.70.**

Rachunek strat i zysków za 1936 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 19 514.84; Oprocentowanie pożyczki z Krajowego Funduszu Kolejowego zł 3 425.07; Zysk zł 539 009.18; **Razem zł 561 949.09.**

MA. — Przeniesienie zysku z 1935 r. zł 24 263.16; Renta skupu zł 533 067.51; Procenty z lokacyj zł 4 618.42; **Razem zł 561 949.09.**

679

Wileński Bank Ziemi, Spółka Akcyjna

Bilans surowy w dn. 31 marca 1937 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji na r-ach bieżących w bankach zł 2 986 126.39; Papiery wartościowe własne: a) w dyspozycji Banku zł 8 021 637.67, b) na r-k kapitału zapasowego zł 1 575 008.10; Papiery wartościowe na r-k fund. na wystaw. domów dla zniedołężniałych urzęd. i rodzin, pozost. po urzęd. Banku zł 24 915.77; Papiery wartościowe na r-k fund. im. Józefa Montwiłła zł 8 805.14; 4½% listy zastawne, podlegające emisji zł 1 022 510.00; Pożyczki, umarzone ratami: a) w 4½% list zast. zł 65 949 547.83, b) w 4½% list. zast., powst. z konw. zaległości zł 15 111 838.02, c) w 5% list. zast. zł 795 683.54, i d) w gotówce, powst. z konw. zaległości zł 1 608 107.98; Terminowy i przedterminowy zwrot poz., umarżanych ratami w 4½% i 5% list. zast. zł 267 280.61; Pożyczki, spłacane jednorazowo w gotówce zł 376 931.69; Zaległości w ratach i innych należnościach zł 13 173 561.66; Nieruchomości zł 1 858 255.14; Ruchomości zł 63 691.28; Dłużnicy różni i zaliczki zł 400 330.89; Straty na kursach walutowych zł 303 435.91; Wydatki Banku zł 466 728.12; **Razem zł 114 014 395.74.**

STAN BIERNY. — Kapitały własne: a) zakładowy zł 6 300 000.00, b) zapasowy i rezerwowy zł 9 367 405.75, c) fundusz amortyzacyjny zł 326 326.63; Listy zastawne w obiegu: a) 4½% zł 73 115 630.00, b) 5% zł 795 710.00; 4½% listy zastawne, przeznaczone do obiegu zł 8 213 010.00; Kupony od list. zast. do opłacenia zł 8 155 121.20; Dywidenda od akcji, do opłacenia zł 1 875 611.00; Fundusz na opłacenie kuponów zł 1 856 095.11; Fundusz amortyzacyjny od pożyczek w list. zast., umarżanych ratami zł 267 280.61; Fundusz im. Józefa Montwiłła zł 8 805.14; Fundusz na wystawienie domów dla zniedołężn. urzęd. i rodzin, pozost. po urzęd. Banku zł 27 487.80; Rezerwa na opłac. należn. przedwojennych i zaciągn. w czasie wojny zł 124 079.70; Wpływy na raty przed terminem ich płatności zł 20 856.26; Sumy przechodnie zł 1 798 796.15; Korespondenci różni zł 89 977.97; Zyski na kursach walutowych zł 493 138.39; Dochody Banku zł 638 146.69; Czysty zysk za 1936 r. zł 540 917.34; **Razem zł 114 014 395.74.**

648

Towarzystwo Piotrkowsko-Sulejowskiej Kolei Dojazdowej

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Wartość drogi zł 1 608 743.42; Gotówka w kasie i banku zł 7 110.93; Materiały w magazynie zł 15 875.85; Dłużnicy za straty wojenne zł 1.00; Kaucje zł 500.00; Różni zł 125.14; Sumy przechodnie zł 581.00; Straty za lata ubiegłe zł 198 314.18; Strata za 1936 r. zł 4 261.01; **Ogółem zł 1 835 512.53.**

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 1 516 200.00; Kapitał zapasowy zł 2 470.20; Kapitał obrotowy zł 3 923.00; Rezerwowy kapitał odnowienia zł 2 329.33; Straty i szkody wojenne zł 1.00; Kapitał amortyzacyjny kapitału akcyjnego zł 37 374.94; Różni zł 272 123.22; Kaucje zł 119.39; Sumy przechodnie zł 971.45; **Ogółem zł 1 835 512.53.**

Rachunek strat i zysków za rok operacyjny 1936

Wydatki zł 69 895.09; Wpływy zł 65 634.08; Strata za 1936 r. zł 4 261.01.

672

II OGŁOSZENIE

Zarząd Częstochowskich Zakładów Wytwarzania Włókniennych „Stradom“

SPÓŁKA AKCYJNA

ma zaszczyt zawiadomić, że w dn. 29 kwietnia 1937 r. o godz. 4 po poł. odbędzie się w biurze Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Plac Napoleona Nr 9

34 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

Porządek obrad Zebrania:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r.;
- 2) Preliminarz wydatków na 1937 r.;
- 3) Upoważnienie Zarządu do nabywania względnie sprzedaży nieruchomości i do korzystania z kredytu z zabezpieczeniem hipotecznym;
- 4) Ustalenie liczby i wybór członków Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej.

687

Spółka Akcyjna dla Przemysłu Budowlanego dawniej Jan Lewiński

L W Ó W

Rachunek bilansu z dn. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: 1) Grunty zł 53 446.50; 2) Budynki: a) fabryczne zł 94 705.99, b) mieszkalne zł 200.00, razem zł 94 905.99; 3) Urządzenie techniczne zł 31 168.00; 4) Inwentarz biurowy zł 930.45; Razem złotych 180 450.94; II. Majątek płynny: 5) Gotówka w kasie zł 1 804.90; 6) Gotówka w bankach: a) na rk. bieżącym zł 121 777.30, b) lokaty zł 195.41, razem zł 121 972.71; 7) Papiery procentowe zł 4 754.00; 8) Rymesy zł 2 188.80; 9) Akcje i udziały zł 16 965.16; 10) Materiały: a) surowce zł 691.42, b) pomoc. i pędne zł 829.50, razem zł 1 520.92; 11) Półfabrykaty zł 994.20; 12) Gotowe wyroby zł 5 879.84; 13) Dłużnicy: a) akc. z tyt. kred. finansowych zł 11 294.08, b) odbiorcy zł 151.60, c) różni z postępow. rewind. zł 1 562.57, razem zł 255 023.39; 14) Wątpl. należ. w postępow. rewind. zł 1 562.57, razem zł 255 023.39; 15) Specj. rk. przechodni różnic kursowych zł 49 764.42; **Suma zł 485 238.75.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: 1) Kapitał zakładowy zł 100 000.00; 2) Kapitał zapas. saldo z 1935 r. zł 55 000.00, kapitał zapas. dopis w 1936 r., razem zł 55 000.00; 3) Kapitały rezerwowe: a) rezerwa specjalna zł 1 100.00, b) ekwiw. sprzed. gruntów zł 240 948.16, razem zł 242 048.16; II. Kapitał amortyzacyjny: 4) a) saldo z 1935 r. zł 32 566.24, b) dopisano w 1936 r. zł 6 239.16, razem zł 38 805.40; III. Kapitał obligacyjny: 5) Rezerwa podatkowa zł 11 339.01; IV. Zobowiązania: 6) Niezapłacone podatki: a) rządowe zł 90.88, b) samorządowe zł 19.61; 7) Wierzyciele różni zł 1 072.26; 8) Dywidenda za 1935 r. zł 190.00, razem zł 1 372.75; 9) Reszta zysku z 1935 r. zł 12 048.72; 10) Zysk w r. 1936 zł 24 624.71; razem zł 36 673.43; **Suma zł 485 238.75.**

Rachunek strat i zysków

STRATY. — 1) Administracja: a) ogólna zł 19 280.17, b) koszty fabrykacji zł 1 667.67, razem zł 20 947.84; 2) Podatki zł 8 024.46; 3) Amortyzacja: a) budynków zł 2 975.24, b) urządzenia technicznego zł 3 217.97, c) urządzenia biurowego zł 45.95, razem złotych 6 239.16; 4) Półfabrykaty zł 77.15; 5) Gotowe wyroby zł 67.65; 6) Budynki zł 1 014.81; 7) Specjalny rk. przech. różnic kursowych zł 14 471.35; 8) a) reszta zysku z 1935 r. zł 12 048.72, b) zysk w 1936 r. zł 24 624.71, razem zł 36 673.43; **Suma zł 87 515.85.**

ZYSKI. — Odsetki zł 9 127.08; 2) Najem: a) lokali zł 26 512.05, b) maszyn zł 4 707.45, c) grunty zł 118.80, razem zł 31 338.30; 3) Grunty zł 32 879.90; 4) Urządzenia techniczne zł 1 438.63; 5) Materiały zł 596.79; 6) Różnice kursowe zł 86.43; 7) Zysk z 1935 r. zł 12 048.72; **Suma zł 87 515.85.**

Powyższy bilans oraz rachunek strat i zysków został przez XV Zwyczajne Walne Zgromadzenie, odbyte w dn. 8 kwietnia 1937 r., zatwierdzony.

Zarząd:

(—) Inż. Paweł Durbak wr. (—) ppa Inż. Roman Kołtuniuk wr. 640

„Esge“ Spółka Akcyjna Gruntowa i Budowlana

Spółka Akcyjna w Krakowie

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Rk. kasy zł 95.49; Rk. Poczł. Kasy Oszcz. zł 10 237.44; Rk. dłużników zł 41 826.75; Rk. urządzenia biur zł 1.00; Rk. gruntów i realności zł 187 362.00; Strata zł 19 663.90; **Razem zł 259 666.58.**

STAN BIERNY. — Rk. kapitału akcyjnego zł 210 000.00; Rk. akceptów zł 5 336.30; Rk. dywidendy z 1930 r. zł 7 560.00; Rk. wierzycieli zł 36 770.28; **Razem zł 259 666.58.**

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1936 r.

STRATY. — Rk. kosztów handlowych zł 6 292.29; Rk. odsetek zł 1 126.89; Rk. strat z 1935 r. zł 28 464.11; **Razem zł 35 883.29.**

ZYSKI. — Rk. dochodu z gruntów zł 40.00; Rk. biura pośrednictwa zł 219.19; Rk. gruntów i realności zł 15 960.20; Strata zł 19 663.90; **Razem zł 35 883.29.**

Uchwałą Walnego Zgromadzenia z dn. 8 kwietnia 1937 r. został powyższy bilans zamknięcia i rachunek strat i zysków zatwierdzony. 625

Spółka Akcyjna „Przemysł Metalowy Granat“

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Grunty i place zł 1 028 113.75; Urządzenia placów i dróg zł 16 699.20; Budynki fabryczne zł 668 700.00; Budynki gospodarcze zł 97 725.35; Budynki mieszkalne zł 607 278.00; Budowle nowe zł 412 869.86; Urządzenia techniczne zł 466 592.06; Ruchomości zł 155 024.68; Narzędzia zł 31 449.62; Razem zł 3 484 452.52; Majątek płynny: Gotówka: Kasy zł 27 802.96; Banki zł 452 646.13; Papiery procentowe zł 722 012.68; Udziały w innych przedsiębiorstwach zł 121 016.40; Weksle zł 200.00; Surowce, półfabrykaty, wyroby gotowe zł 452 659.72; Odbiorcy zł 63 034.05; Dostawcy zł 18 963.26; Różni zł 143 532.82; Sumy przechodnie zł 38 510.85; Razem zł 2 039 478.87; **Suma bilansowa zł 5 523 931.39.**

Różni za gwarancje i weksle gwarancyjne zł 1 371 793.62.

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 1 800 000.00; Kapitał zapasowy: stan na dz. 1.I 1936 r. zł 283 876.12, dopisano zł 71 385.37, razem zł 355 261.49; Kapitał amortyzacyjny: stan na dz. 1.I 1936 r. zł 459 285.49, odpisano zł 80 897.99; dopisano zł 74 169.97; razem zł 452 557.47; Zobowiązania: Odbiorcy zł 709 469.69; Dostawcy zł 110 402.85; Różni zł 455 403.51; Rezerwa podatkowa zł 350 000.00; Niezapłacone podatki zł 82 742.73; Rezerwa eksportowa zł 252 552.02; Fundusz renow. maj. stał. zł 203 565.10; Fundusz rezerwowy na umorz. budowli zł 412 069.86; Niezapłacona dywidenda zł 6 008.75; Razem zł 2 583 014.51; Czysty zysk zł 333 097.92; **Suma bilansowa zł 5 523 931.39.**

Akcepty gwarancyjne i różni za weksle gwarancyjne zł 1 371 793.62.

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1936 r.

Koszty administracji ogólnej zł 365 495.36; Koszty fabrykacji i towary zł 5 018 104.70; Koszty sprzedaży zł 1 789 076.48; Koszty kredytów zł 37 156.22; Koszty administracji domów zł 38 197.55; Podatki państwowe i komunalne zł 365 063.45; Odpisy amortyzacyjne zł 15 927.27; Straty i odpisy różne zł 214 375.26; Zysk zł 333 097.92; **Ogółem zł 8 765 506.22.**

Sprzedaże zł 8 645 849.36; Procenty zł 37 228.57; Komorne i dzierżawy zł 56 549.76; Zyski różne zł 25 878.53; **Ogółem zł 8 765 506.22.**

629

Zachodniopolska Hurtownia Rur, Spółka Akcyjna

Poznań, ul. św. Marcin 21

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Inwentarz biurowy martwy zł 501.00; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie zł 567.29; Gotówka w bankach zł 12 170.37; Papiery procentowe zł 5 840.00; Weksle w portfelu zł 2 280.00; Towary zł 145 910.74; Dłużnicy: a) Odbiorcy zł 200 299.50, b) Dostawcy zł 5 938.68; Sumy przechodnie: wydatki, dotyczące okresu przyszłego zł 1 077.50; Depozyty zł 87.50; Kaucje zł 50.00; Strata zł 17 885.67; **Razem zł 392 608.25.**

Sumy pozabilansowe. — Żyra na wekslach klientowskich zł 52 872.80; **Razem zł 445 481.05.**

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 297 000.00; Kapitał zapasowy zł 9 329.93; II. Zobowiązania: a) dostawcy zł 31 122.17, b) odbiorcy zł 156.15, c) Akcepty zł 55 000.00; **Razem zł 392 608.25.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za żyra zł 52 872.80; **Razem zł 445 481.05.**

Rachunek strat i zysków

STRATY. — Koszty administracji ogólnej zł 52 554.19; Koszty sprzedaży zł 25 563.88; Podatek państwowy i komunalny zł 10 672.05; Świadczenia socjalne zł 4 311.51; Komorne, światło i opał zł 7 873.00; Telefony zł 1 836.63; Inne wydatki zł 1 363.67; **Razem zł 104 174.93.**

ZYSKI. — Zysk na sprzedaży towarów zł 84 533.34; Prowizje otrzymane zł 1 133.25; Wpływ odpisanych sum zł 622.67; Strata zł 17 885.67; **Razem zł 104 174.93.**

638

Agrar- und Commerzbank, Spółka Akcyjna, Katowice

W myśl § 15 statutów, zagrasza się PP. Akcjonariuszów naszej Spółki na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się we wtorek dn. 25 maja 1937 r. o godz. 3 po poł. w lokalu naszego banku.

Porządek dzienny:

1) Przedłożenie sprawozdania i bilansu za rok operacyjny 1936; Sprawozdanie Rady o jej sprawdzeniu; Uchwalenie bilansu i podział zysku; 2) Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie; 3) Wybory do Rady.

Do dn. 24 b. m. można jeszcze zgłosić inne sprawy do powzięcia uchwał.

Akcje na okaziciela dają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone w Spółce przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia i nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż.

Katowice, dn. 9 kwietnia 1937 r.

Zarząd: Küper, Michalke.

690

Polska Centrala Importu Kawy

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 26 czerwca 1936 r. (data otwarcia likwidacji)

AKTYWA. — I. Majątek stały: 1) Inwentarz martwy (ruchoomości) zł 8 491.59; II. Majątek płynny: 2) Gotówka w kasie i w bankach zł 111 370.74; 3) Papiery procentowe zł 4 120.50; 4) Weksle w portfelu zł 1 100.00; 5) Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach zł 150 853.75; 6) Dłużnicy: a) importerzy (z rozliczeń za zezwolenia przywozu) zł 46 344.05, b) różni zł 33 367.03 = zł 79 711.08 7) Kaucje (na książeczki oszczędnościowe) zł 3 803.72; 8) Sumy przechodnie (różne rozliczenia przejściowe) zł 16 695.60; Razem majątek płynny zł 367 655.39; 9) Straty zł 30 814.03; **Razem aktywa zł 406 961.01.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: 1) Kapitał zakładowy zł 250 000.00; 2) Kapitał zapasowy: a) saldo z roku ubiegłego zł 16 637.00, b) dopisano w roku sprawozdawczym za 1935 r. zł 1 758.00 = zł 18 395.00; Razem kapitały własne zł 268 395.00; II. Zobowiązania: 3) Wierzyciele: a) importerzy (z rozliczeń za zezwolenia przywozu) zł 39 467.08, b) zaległe podatki zł 14 143.79, c) różni zł 26 627.26; Razem wierzyciele zł 80 238.13; 4) Sumy przechodnie: a) Podatki należne lecz niewymierzone zł 54 846.48, b) depozyty zł 285.00, c) inne zł 3 196.40; Razem sumy przechodnie zł 58 327.88; Razem zobowiązania zł 138 566.01; **Razem pasywa zł 406 961.01.**

Zarząd likwidacyjny: (—) Wiktor Mozykiewicz, (—) Szymon Fels, (—) Dr Benedykt Hepner, (—) Adam Steinborn, (—) Jerzy Sturm.

Rachunek strat i zysków na dz. 26 czerwca 1936 r.

STRATY. — 1) Koszty ogólne zł 147 084.89; 2) Procenty wypłacone zł 1 521.07; 3) Różne straty zł 1 783.50; **Razem straty zł 150 389.46.**

ZYSKI. — 1) Opłaty manipulacyjne i kompensacyjne zł 116 992.13; 2) Procenty otrzymane zł 1 431.75; 3) Różne dochody zł 1 151.55; 4) Strata zł 30 814.03; **Razem zyski zł 150 389.46.**

Bilans i rachunek strat i zysków otwarcia likwidacji przyjęty na Walnym Zgromadzeniu w dn. 10 grudnia 1936 r.

686

KU PRZEBUDOWIE GOSPODARCZEJ

WYTYCZNE INWESTYCYJ PAŃSTWOWYCH

Wydawnictwo zawiera:
PRZEMÓWIENIA SEJMOWE
PRZEDSTAWICIELI RZĄDU
O PROGRAMIE
INWESTYCYJNYM

oraz
ZESTAWIENIE ELEMENTÓW
UKŁADU GOSPODARCZEGO
POLSKI
ujęte w mapach i wykresach

Do nabycia
w adm. tyg.

„POLSKA GOSPODARCZA”
oraz w księgarniach

Cena zł 1.50

Dr Jerzy Rawita Gawroński

„WIERZYTELNOŚCI CUDZOZIEMCÓW W NIEMCZECH”

RODZAJE MIENIA ZABLOKOWANEGO
DYSPONOWANIE MIENIEM ZABLOKOWANYM
KONTA SPECJALNE
NIERUCHOMOŚCI OBCOKRAJOWCÓW W NIEMCZECH
TRANSFER MIENIA WYCHODźCÓW
ŻYDOWSKICH DO PALESTYNY

NAKLĄDEM TYG. „POLSKA GOSPODARCZA” W WARSZAWIE, ELEKTORALNA 2
Cena zł 3^{.-}

KTO PRAGNIE POZNAĆ

JAKIMI DROGAMI SZŁA MYŚL TECHNICZNA,
OBZNAJMIĆ SIĘ Z PROCESAMI TECHNOLOGICZNYMI,
BUDOWĄ MECHANIZMÓW,
ROZWOJEM PRZEMYSŁU W POLSCE itd.

ZNAJDZIE BOGATY MATERIAŁ, ŹRÓDŁOWE
WYJAŚNIENIA i DOKUMENTACJE

TAMKA 1
tel. 2-98-84
I część zbiorów

KRAK.PRZEDM.66
II część zbiorów

W MUZEUM TECHNIKI i PRZEMYSŁU

DNI ZWIEDZANIA : CODZIENNIE (z wyjątkiem poniedziałków i wtorków)
od godz. 10 do godz. 14,
NADTO w PIĄTKI od godz. 7 do godz. 20.

TARYFA CELNA

wydana w formie kartkowej

stałe uzupełniana

według aktualnego stanu

Cena Taryfy zł 40.—

Cena „Uzupełnień” zł 7.—

||||| kwartalnie |||||

Nakładem Tygodnika

„POLSKA GOSPODACZA”

POLMIN

Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych

CENTRALA: LWÓW, ULICA AKADEMICKA 7

TELEFONY: 102-20 do 102-23

RAFINERJA W DROHOBYCZU

REPREZENTACJA W GDAŃSKU PRZEDSTAWICIELSTWA ZAGRANICZ-
POLISH PETROLEUM COMPANY NE WE WSZYSTKICH STOŁECZNYCH
KREBSMARKT 7/8 MIASTACH EUROPY

DZIĘKI DŁUGOLETNIJ PRAKTYCE RAFINE-
RYJNEJ I DOŚWIADCZENIOM NA POLU TECH-
NIKI SMARNICZEJ, DOSTARCZAMY PRODUK-
TY SMAROWE NAJWYŻSZYCH GATUNKÓW
PO JAK NAJŚCIŚLEJ SKALKULOWANYCH
CENACH

WŁAŚCIWE ZASTOSOWANIE WYSOKOWAR-
TOŚCIOWYCH OLEJÓW I SMARÓW „POLMIN”,
DOSTOSOWANYCH DO WARUNKÓW PRACY
WSZYSTKICH MASZYN I SILNIKÓW, ZAPEW-
NIA UZYSKANIE WSZELKICH KORZYŚCI,
ZWIĄZANYCH Z RACJONALNĄ GOSPODARKĄ
SMARNICZĄ

OLEJE I SMARY AUTOMOBILOWE „POLMIN”

SĄ DO NABYCIA WE WSZYSTKICH NASZYCH ODDZIAŁACH ORAZ
W PIERWSZORZĘDNYCH SKŁADACH Z AKCESORJAMI SAMOCHODOWEMI

ODDZIAŁY: BIAŁYSTOK, BYDGOSZCZ, DOLINA, GDYNIA, JAROSŁAW,
KALISZ, KRAKÓW, LUBLIN, LWÓW, ŁÓDŹ, PIŃSK, POZNAŃ,
RÓWNE, SIEDLCE, STRYJ, SOSNOWIEC, TOMASZÓW MAZO-
WIECKI, TORUŃ, WARSZAWA, WILNO

Zakład Gromadzi Politycznej, Politech. Warsz.
Polna 3